

Załącznik nr 1

do „*Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bisztynka do roku 2030*”

Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Bisztynka

Spis treści

Wstęp	4
1. Charakterystyka ogólna gminy	5
1.1. Położenie i powierzchnia	5
1.2. Zarys historyczny	7
1.3. Partnerstwo	8
2. Sfera przestrzenno-środowiskowa	9
2.1. Układ przestrzenny	9
2.2. Dostępność komunikacyjna	18
2.3. Mieszkalnictwo i infrastruktura techniczna	26
2.3.1. Mieszkalnictwo	26
2.3.2. Infrastruktura techniczna	32
2.4. Środowisko naturalne	52
2.4.1. Ukształtowanie terenu	52
2.4.2. Zasoby przyrodnicze	54
2.4.3. Bogactwo naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania	58
2.4.4. Klimat i ochrona powietrza	59
2.4.5. Wody powierzchniowe i podziemne	62
2.4.6. Gleby	66
2.4.7. Zagrożenie powodziowe	67
2.4.8. Zagrożenie hałasem	68
2.5. Ochrona środowiska	69
3. Sfera społeczna	77
3.1. Demografia	77
3.1.1. Ruch naturalny	77
3.1.2. Starzenie się społeczeństwa	82
Migracje ludności	85
3.1.3. Prognoza demograficzna	87
3.2. Rynek Pracy	89
3.2.1. Aktywność zawodowa	89
3.2.2. Bezrobocie	91
3.2.3. Barometr zawodów	95
3.3. Edukacja	99
3.3.1. Wychowanie żłobkowe i przedszkolne	100
3.3.2. Szkoły podstawowe	102

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

3.3.3.	Szkoły ponadpodstawowe.....	104
3.3.4.	Ośrodki wychowawcze	104
3.3.5.	Jakość kształcenia	104
3.3.6.	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	105
3.4.	Zdrowie	106
3.4.1.	Ochrona zdrowia.....	106
3.5.	Integracja społeczna.....	107
3.5.1.	Pomoc społeczna	107
3.5.3.	Usługi społeczne kierowane do osób starszych	113
3.5.4.	Usługi społeczne kierowane do rodzin	114
3.5.5.	Osoby z niepełnosprawnościami i zaburzone psychicznie	117
3.5.6.	Bezdomność	117
3.5.7.	Aktywność społeczna	122
3.6.	Turystyka i sport	127
3.6.1.	Potencjał turystyczny	127
3.6.2.	Zabytki i obiekty dziedzictwa kulturowego	131
3.6.3.	Kultura	136
3.6.4.	Sport i rekreacja	141
3.7.	Społeczeństwo informacyjne	144
3.8.	Bezpieczeństwo	146
4.	Sfera gospodarcza.....	152
4.1.	Wskaźniki makroekonomiczne	152
4.2.	Przedsiębiorczość	152
4.2.1.	Podmioty gospodarcze	152
4.3.	Finanse Gminy Bisztynek.....	159
4.3.1.	Dochody i wydatki	160
4.3.2.	Saldo budżetowe i prognoza budżetu	146
4.3.3.	Wartość projektów finansowanych ze środków unijnych.....	148
5.	Diagnoza porównawcza.....	150
6.	Konsultacje społeczne	165
7.	Spis wykresów, rysunków i tabel	174
	Załącznik nr 1 Wzór ankiety w ramach Diagnozy społeczno-gospodarczej Bisztynka	179

Wstęp

Prezentowana „*Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Bisztynek*” jest przeglądem najważniejszych kwestii społeczno-gospodarczych i ukazuje wieloaspektową analizę stanu obecnego w mieście. Raport diagnozy koncentruje się na szczegółowej analizie uwarunkowań wewnętrznych rozwoju Bisztyńka dokonanej w pięciu podstawowych kategoriach, obejmujących takie zagadnienia jak:

1. **Informacje ogólne** (w tym: uwarunkowania geograficzne, historyczne);
2. **Przestrzeń** (w tym m.in. układ przestrzenny, dostępność komunikacyjna, mieszkalnictwo, infrastruktura techniczna);
3. **Środowisko** (w tym: charakterystyka najważniejszych aspektów środowiska przyrodniczego oraz jego ochrony, tj. zasoby wodne i jakość wód, jakość powietrza i klimat akustyczny);
4. **Spółeczeństwo** (w tym: analiza procesów demograficznych i osadniczych, wykluczenie społeczne, kapitał społeczny tj. liczba organizacji pozarządowych, rynku pracy, aktywność i potencjał mieszkańców, edukacja, ochrona zdrowia, kultura i turystyka);
5. **Gospodarka** (w tym: analiza wskaźników makroekonomicznych, struktury gospodarczej, atrakcyjności inwestycyjnej, przedsiębiorczości, dochody ludności, finanse publicznych JST, realizowane zadania i projekty).

Dla każdego z powyżej wymienionych obszarów przedstawiono najważniejsze informacje, w tym również realizowane projekty oraz dane statystyczne obrazujące sytuację w gminie, także na tle powiatu bartoszyckiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz kraju. Zakres czasowy obejmuje zasadniczo lata 2016-2020. Analiza została wykonana w oparciu o najbardziej aktualne dostępne dane statystyczne, głównie te pochodzące z baz Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Miejskiego w Bisztyńku, Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszcach, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bartoszcach, Komendy Powiatowej Policji w Bartoszcach.

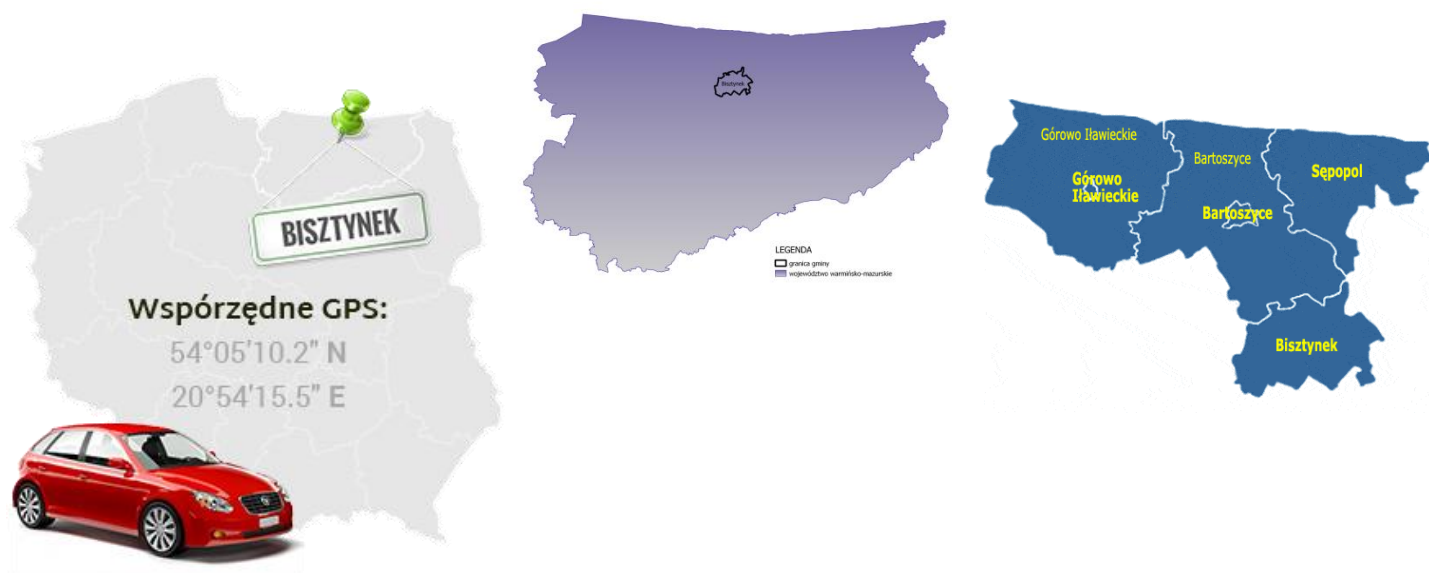
Główne wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej stanowić będą punkt wyjścia dla przygotowania „*Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Bisztynek do roku 2030*”.

1. Charakterystyka ogólna gminy

1.1. Położenie i powierzchnia

Bisztynek położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie bartoszyckim. Jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Bisztynek. Graniczy z gminą wiejską Bartoszyce (powiat bartoszycki), miejsko-wiejską Jeziorany (powiat olsztyński), wiejską Kolno (powiat olsztyński), miejsko-wiejską Reszel (powiat kętrzyński), miejsko-wiejską Korsze (powiat kętrzyński), wiejską Kiwity (powiat lidzbarski).

Rysunek 1. Położenie Bisztynka na tle Polski, województwa warmińsko-Mazurskiego, powiatu bartoszyckiego

Źródło: Internet, <http://www.bisztynek.pl>, <http://www.gminy.pl/powiaty/304.html>, Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Gmina Bisztynek zajmuje powierzchnię 202,88 km², w tym: lasy: 10,8% (2182,5 ha), wody: 2,15% (437 ha), użytki rolne: 79,3% (16089 ha)¹

W skład gminy wchodzi 30 miejscowości, w tym 1 miasto (Bisztynek).

¹ Program Rozwoju Gminy i Miasta Bisztynek do 2025

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

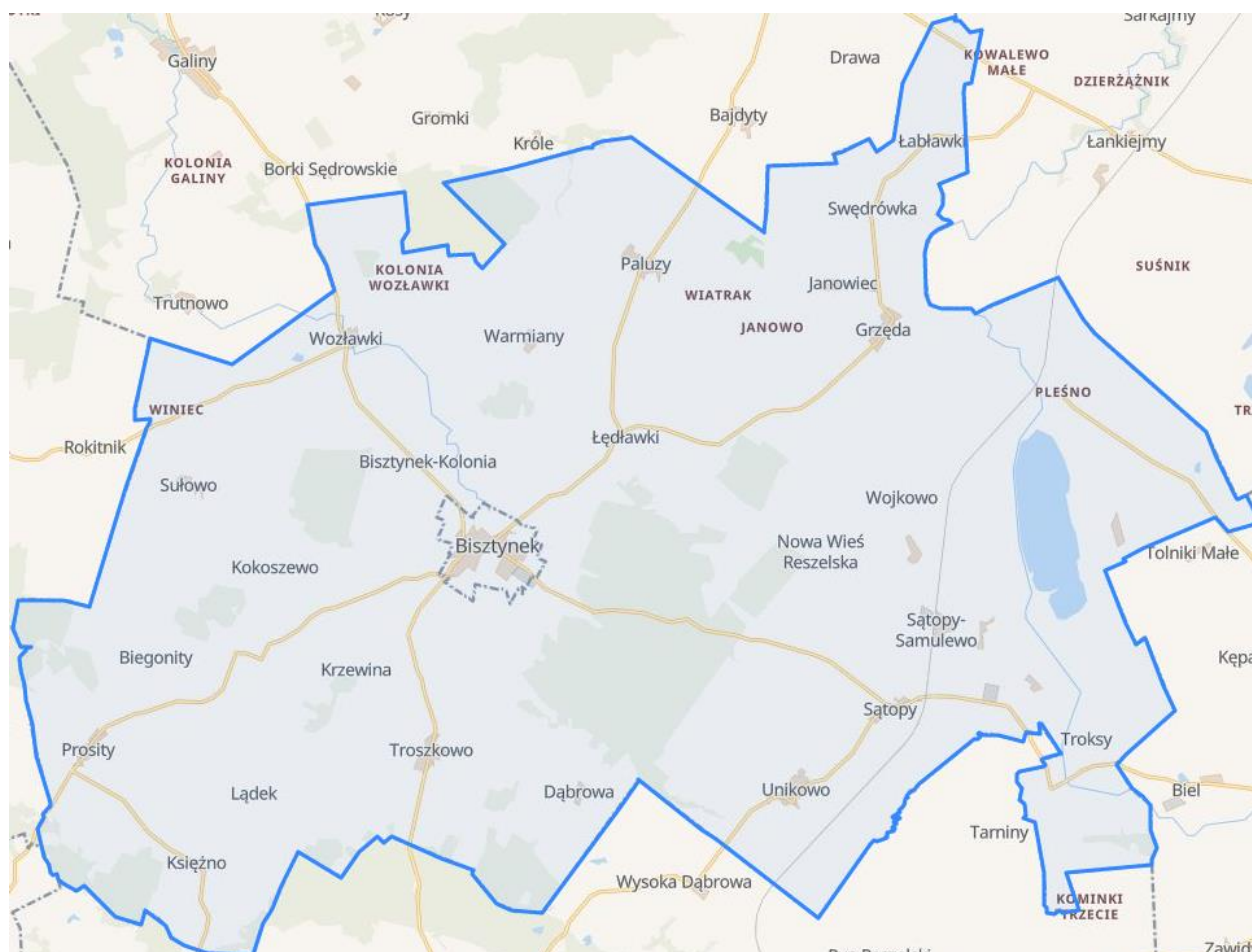
Sołectwa: Troszkowo, Paluzy, Grzęda, Pleśno, Wojkowo, Sątopy, Nowa Wieś Reszelska, Unikowo, Łędlawki, Łądek, Dąbrowa, Księżno, Prośity, Sułowo, Wozławki, Warmiany, Troksy, Bisztynek, Sątopy-Samulewo.

Pozostałe miejscowości: Krzewina, Janowiec, Swędrowka, Łąblawki, Pleśnik, Biegonity, Winiec, Mołdyty, Nisko, Niski Młyn, Kokoszewo

Miasto: Bisztynek

Geograficznie gmina należy do Pojezierza Olsztyńskiego, a jej część wschodnia - wzdłuż rzeki Sajna - do tzw. Niziny Sępolskiej. Krańce południowe i wschodnie leżą w mezoregionie Pojezierza Mrągowskiego.

Mapa 1 Mapa Gminy Bisztynek

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/#l:54.09587,20.94571,12>

1.2. Zarys historyczny

„Początki osadnictwa w miejscu dzisiejszej gminy sięgają XIV wieku, gdy na miejscu pruskiej miejscowości Strowangen powstała wieś Schöneflys. W 1385r. ta miejscowość uzyskała prawa miejskie. W połowie XV wieku zwaną ją Bisschofstejn. Tę niemiecką nazwę z czasem spolszczono na Bisztynek”.² Wieś *Schönflies* została lokowana przez wójta warmińskiego Brunona Lutra w 1346 roku (zasadźcą był Jan z Rogoża), a w 1385 roku biskup Henryk Sorbom wydał przywilej lokacyjny na założenie na tym samym terenie miasta. Lokację zrealizował Jakub von Rosenau. W 1400 roku powstał gotycki kościół św. Macieja. W 1414 roku miasto uległo zniszczeniom wojennym, a ówczesny biskup warmiński Henryk Vogelsang podważył ważność przywileju miejskiego, w związku z czym jeden z jego następców, Franciszek Kuhschmalz, w 1448 roku wydał przywilej potwierdzający prawa miejskie.

Podstawą gospodarki miasta było rolnictwo i handel; prowadzono handel jęczmieniem, chmielem, miodem, przędzą, płótnem, lnem, działały także cechy rzemieślnicze, m.in. sukienników, piekarzy, rzeźników. Funkcjonowały także cegielnia, olejarnia i młyny. Od 1568 roku w Bisztyнку odbywały się targi płodów rolnych, nici i płótna.

Miasto ulegało wielokrotnie zniszczeniom wojennym, szczególnie w XV wieku, w czasie wojny trzynastoletniej i tzw. wojny księżej. Miały też miejsce duże pożary, m.in. w 1589 roku. Zniszczenia rzędu 3/4 zabudowy miasta przyniósł schyłek II wojny światowej, rozebrano wówczas także linię kolejową.³

W czasach PRL-u olbrzymia część budynków została rozebrana, a cegła została przeznaczona na odbudowę stolicy. W ten sposób zniknęło z powierzchni ziemi 80% najstarszej zabudowy Bisztynka.

W czasach PRL-u w okolicach Bisztynka uruchomiono skolektywizowane i państwowe gospodarstwa rolne, a w późniejszym okresie także zakłady przemysłowe. Przetrwały one aż do transformacji ustrojowej państwa Polskiego na przełomie lat 80 i 90. Później uległy likwidacji i przekształceniom. W latach 90 powstały liczne prywatne podmioty gospodarcze lecz zatrudniające niewielką ilość osób. Bezrobocie rozrosło się do olbrzymich rozmiarów i dopiero akcesja Polski w struktury Unii Europejskiej nieco poprawiła sytuację. Ponownie rozpoczęły się inwestycje, a Bisztynek uzyskał kolejną szansę na rozwój.⁴

---

² Historia Administracji w Gminie Bisztynek 1945-2021” autor Leszek Zugaj

³ <http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Bisztynek>

⁴ http://www.bisztynek.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&sub=12&menu=40&strona=1

1.3. Partnerstwo

Gmina posiada zawartą w marcu 2009 r. umowę o współpracy z Okręgiem Miejskim Zelenogradsk w Obwodzie Kalinigradzkim Federacji Rosyjskiej. Umowa od momentu zawarcia była przedłużana. Umowa jest ważna do 31.12.2021 r.

Celem współpracy jest:

- ✓ wspieranie przyjaźni i zrozumienia pomiędzy miastami,
- ✓ nawiązywanie kontaktów między mieszkańcami Bisztynki i Zelenogradska oraz umożliwianie im wymiany doświadczeń i wiedzy w różnych dziedzinach,
- ✓ nawiązywanie kontaktów pomiędzy przedsiębiorstwami w celu rozwoju handlu i przedsiębiorczości.

Współpraca obejmuje kulturę, sport i ochronę środowiska.

Gmina w roku 2016 prowadziła rozmowy z pełnomocnikiem burmistrza miasta Enger w Niemczech - Dirkiem Nekatem w celu nawiązania partnerskich relacji z Enger. Chęć współpracy z miastem wynikała z faktu, że w powiecie tym mieszka dość duża liczba dawnych mieszkańców Bisztynki, którzy wyemigrowali w latach 80-90. XX wieku.⁵ Wyniki tych starań nie zostały zakończone zawarciem umowy.

Gmina Bisztynka należy jako członek do stowarzyszeń i organizacji skupiających różnorodne podmioty.

Do najważniejszych należą:

- **Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich**, którego celem jest m.in. promowanie walorów turystycznych regionu oraz prowadzenie wspólnych inwestycji w zakresie ochrony środowiska, gospodarki komunalnej, telekomunikacji i turystyki (Uchwała Nr XIX/134/96 Rady Miejskiej w Bisztynku z dn. 24 sierpnia 1996r);
- **Międzynarodowa Sieć Miast Cittaslow**, której celem jest promocja i rozprzestrzenianie idei dobrego życia mieszkańców poprzez wdrażanie w miastach rozwiązań z zakresu polityki środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzeni miejskiej, gościnności, spójności społecznej oraz partnerstwa (Uchwała Nr XXII/109/05 Rady Miejskiej w Bisztynku z dn. 15 kwietnia 2005r.);
- **Stowarzyszenie Polskie Miasta Cittaslow**, którego celem jest m.in. budowanie wizerunku miast Cittaslow jako atrakcyjnych turystycznie i gospodarczo, organizacja wydarzeń integrujących społeczności lokalne, wydarzeń gospodarczych i turystycznych,

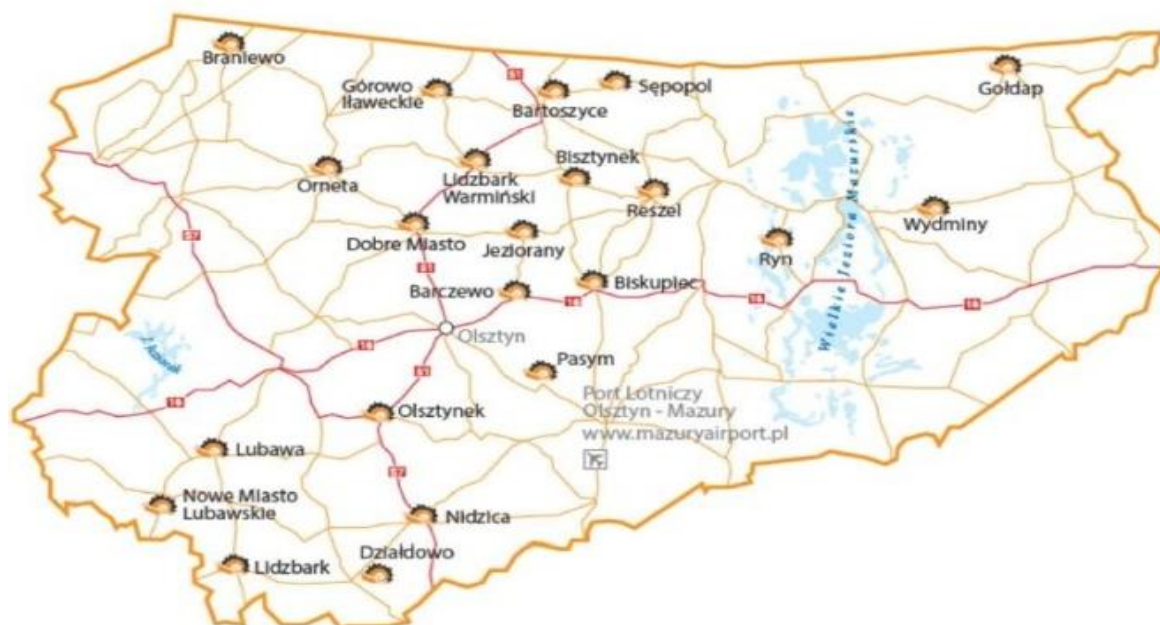
---

⁵ <https://gazetaolsztynska.pl/bisztynka/359661,Chca-byc-partnerem-niemieckiego-miasta-Enger.html>

popularyzacja i rozwój idei cittaslow (Uchwała Nr V/25/15 Rady Miejskiej w Bisztyńku z dn. 17 marca 2015r.).

Mapa 2 Sieć Miast Cittaslow na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: www.cittaslowpolska.pl

Gmina Bisztynek dnia 27 lipca 2010 r. Uchwałą Rady Miejskiej nr XXXI/164/10, zmienioną uchwałą nr III/10/14 z dnia 22 grudnia 2014 r. przystąpiła do Stowarzyszenia **Lokalna Grupa Działania „Warmiński Zakątek”**. LGD jest to rodzaj partnerstwa terytorialnego tworzonego zwykle na obszarach wiejskich, zrzeszającego przedstawicieli lokalnych organizacji oraz mieszkańców danego obszaru wyznaczonego granicą gmin członkowskich.

2. Sfera przestrzenno-środowiskowa

2.1. Układ przestrzenny

Obszar Gminy Bisztynek objęty jest obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Bisztynek, który został przyjęty uchwałą nr III/16/02 z dnia 30 grudnia 2002r. Rady Miejskiej w Bisztyńku oraz wprowadzony zmianą do uchwały nr XXXIV/223/14 Rady Miejskiej w Bisztyńku z dnia 30 października 2014r. W 2020 roku

nie wprowadzano zmian do Studium. W dniu 16 lipca 2021 r. Zarządzeniem Zastępczym wydanym przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego wprowadzono zmiany do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bisztynek.

W 2020 r. dla całego miasta Bisztynek obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, uchwalony uchwałą Nr XXIX/141/06 Rady Miejskiej w Bisztyнку z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bisztynek (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 58, poz. 1091 z dnia 6 maja 2006), oraz Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, uchwalony uchwałą Nr V/37/19 Rady Miejskiej w Bisztyнку z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie Miejskowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Bisztynek.

W dniu 25 czerwca 2020 r. Rada Miasta Bisztynek uchwałą Nr XVI/141/20 podjęła prace w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bisztynek. W dniu 06 maja 2021 r. Uchwałą Nr XXIV/192/21 Rada Miejska w Bisztyнку podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Bisztynek położonego przy alei Niepodległości.

W Gminie Bisztynek opracowany jest ponadto Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miejscowości Sątopy - Samulewo przyjęty uchwałą Nr XXIX/142/06 z dnia 10 marca 2006 r. Rady Miejskiej w Bisztyнку opublikowany w Dz. Urz. Województwa Warmińsko – Mazurskiego nr 58 dnia 6 maja 2006r.

Obowiązującym Miejskowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego objętych jest 311 ha powierzchni gminy.⁶ Stopień pokrycia obszaru gminy Miejskowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego stanowi 1,5 % obszaru gminy. W 2020r. nie dokonywano zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miejscowości Bisztynek i Sątopy-Samulewo. **Rada Miejska w Bisztyнку podjęła Stanowisko, aby przystąpić do zmiany MPZP miasta Bisztynek w zakresie kolorystyki dachów.**

Miasto Bisztynek posiada ukształtowaną strukturę funkcjonalno - przestrzenną. Większość usług związanych z obsługą ludności skoncentrowana jest w centralnej części miasta na obszarze Starego Miasta. Zabudowa w tej części to małe domy mieszkalne z usługami w parterach, lub samodzielne obiekty usługowe.

Teren ten objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego starego miasta .

Wokół Starego Miasta rozlokowana jest luźna zabudowa mieszkalna, z usługami publicznymi na wydzielonych działkach (szkoła, stadion składająca się ze starej i nowej zabudowy jednorodzinnej). Stara część zabudowy objęta jest strefą ochrony konserwatorskiej . W kierunku południowo - wschodnim od starego miasta powstało współczesne osiedle zabudowy

---

⁶ Według danych Bank Danych Lokalnych stan na 2019 rok.

wielorodzinnej. Jest to typowe „blokowisko” z małą ilością zieleni i stanowiące dysonans w krajobrazie miasta.

W kierunku wschodnim od zabudowy wielorodzinnej znajduje się dzielnica przemysłowo-usługowa, której zabudowa obecnie w niewielkim stopniu jest wykorzystywana na działalność gospodarczą.

Miasto Bisztynek

Na terenie miasta Bisztynek znajdują się trzy osiedla, które są oznaczone cyframi od 1 do 3. Ulice wraz z planem osiedli znajdują się poniżej.

Tabela 1. Osiedla w Bisztyнку

Nr osiedla	Ulice
Osiedle nr 1	Ceglana, Działkowa, Ignacego Krasickiego, Grodzka, J. Kochanowskiego, M. Konopnickiej, aleja Niepodległości, Mazurska, S. Moniuszki, Ogrodowa, Owcza, S. Reymonta, Stare Osiedle, S. Żeromskiego, Fryzjerska
Osiedle nr 2	Boczna, F. Chopina, G. Morcinka, Górnośląska, Grunwaldzka, J. Wiktora, M. Kajki, K. Miarki, Krótka, M. Reja, Kościelna, Rolna, H. Sienkiewicza, A. Struga, Harcerska
Osiedle nr 3	B. Prusa, Kąpielowa, Kolejowa, Kwiatowa, Obwodowa, E. Orzeszkowej, Polna, T. Kościuszki, Plac Wolności, Słoneczna, Sportowa, Spółdzielców, Nowe Osiedle, Szkolna, Wojska Polskiego, A. Asnyka

Źródło: Statut Gminy Bisztynek

Tereny wiejskie Gminy Bisztynek

Na terenie gminy znajduje się 19 sołectw wraz z miejscowościami. Sołectwa wraz z miejscowościami znajdują się poniżej.

Tabela 2. Sołectwa w gminie Bisztynek

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
1.	Bisztynek	Bisztynek-Kolonia, Kokoszewo
2.	Dąbrowa	Dąbrowa
3.	Grzęda	Grzęda, Janowiec, Swędrówka, Łąbławki
4.	Księżno	Księżno
5.	Łądek	Łądek

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

6.	Łędtawki	Łędtawki
7.	Nowa Wieś Reszel	Nowa Wieś Reszel
8.	Paluzy	Paluzy
9.	Pleśno	Pleśno, Pleśnik
10.	Prosimy	Prosimy, Biegonity
11.	Sątopy	Sątopy
12.	Sułowo	Sułowo, Winiec
13.	Troszkowo	Troszkowo, Krzewina
14.	Unikowo	Unikowo
15.	Warmiany	Warmiany
16.	Wojkowo	Wojkowo
17.	Wozławki	Wozławki
18.	Troksy	Troksy, Mołdyty, Nisko, Niski Młyn
19.	Sątopy -Samulewo	Sątopy -Samulewo

Źródło: Statut Gminy Bisztynek

Jedynie dla miejscowości Sątopy-Samulewo został opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dla pozostałych miejscowości realizacja inwestycji następuje w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz plany odbudowy miejscowości.

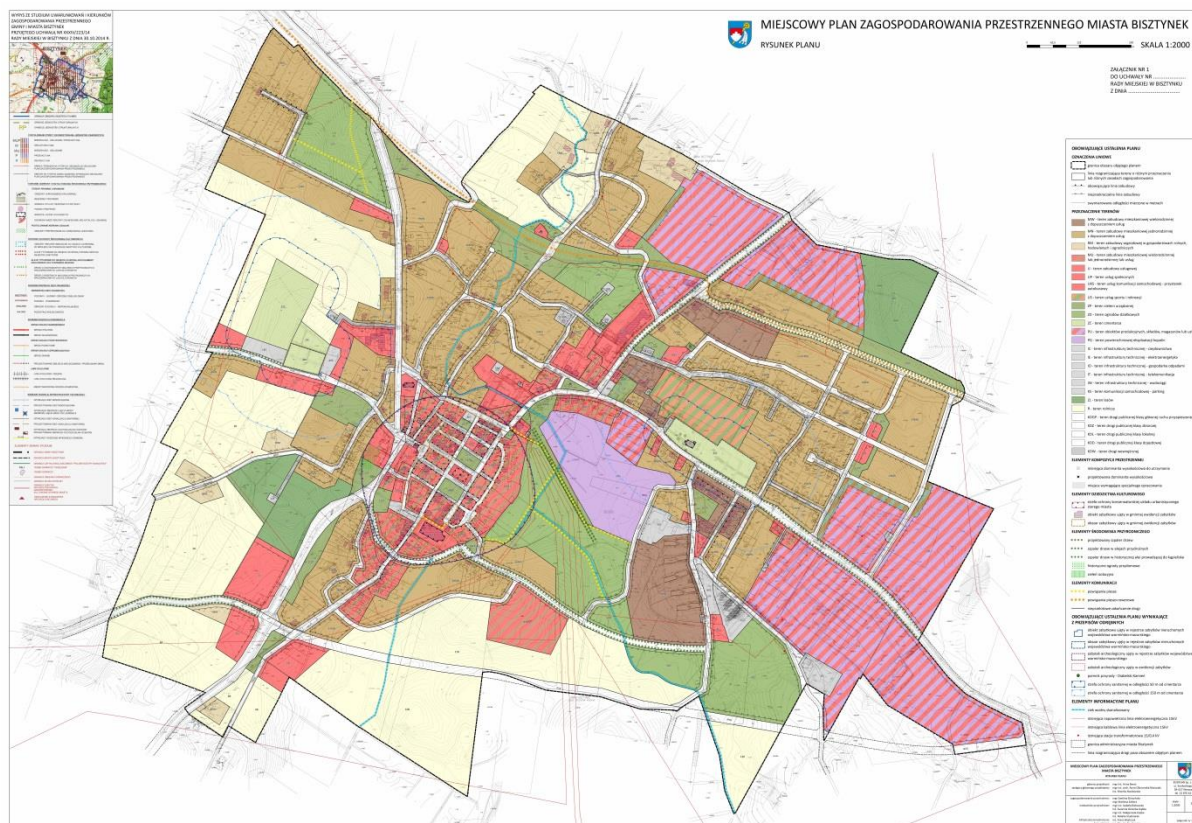
Głównymi ośrodkami koncentracji urzędzeń obsługi ludności są:

- miasto Bisztynek - skupiające urzędzenia obsługujące ludność całej gminy (poziomu II) oraz urzędzenia podstawowe (poziomu I) obsługujące zachodnią część gminy;
- Sątopy i Sątopy - Samulewo - zlokalizowane są w nich urzędzenia poziomu I o poszerzonym zakresie dla obsługi zamieszkujących we wschodniej części gminy;
- Grzęda - ośrodek usług podstawowych (poziomu I) obsługujący mieszkańców północno-wschodniej części gminy;

Zestawem urzędzeń podstawowych (poziomu I) dysponują Paluzy, Prosimy, Wozławki, miejscowości liczące pow. 300 mieszkańców. Urzędzenia te obsługują ludność tych miejscowości oraz zamieszkałych w mikroregionie ich oddziaływania.

Utrudniony dostęp do usług mają mieszkańcy małych miejscowości, oddalonych od ośrodków usługowych i słabo skomunikowanych.

Mapa 3 Miejsowy Plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Bisztynek

Według danych z Banku Danych Lokalnych 225 hektarów na terenie Gminy Bisztynek to powierzchnia terenów wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z czego 23 hektary to powierzchnia terenów wskazanych w studium, wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W 2019 roku wydano 4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Tabela 3 Liczba decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i o warunkach zabudowy

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	1	3	4	4	1
Liczba decyzji o warunkach zabudowy	16	11	26	17	12

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńska

Liczba decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	0	0	0	0	0
Liczba decyzji dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	7	2	15	5	12
Liczba decyzji dotyczące zabudowy usługowej	0	1	2	1	0
Liczba decyzji dotyczących innej zabudowy	9	8	9	11	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 4 Struktura przestrzenna Gminy Bisztynek

Lp.	Powierzchnia geodezyjna	Jednostka miary	Powierzchnia	Udział % w pow. ogółem
	Powierzchnia ogółem	ha	20 274	100
1.	Powierzchnia lądowa, w tym:	ha	19140	94,41
	Użytki rolne razem	ha	16828	87,92
	Użytki rolne - grunty orne	ha	12812	76,14
	Użytki rolne - sady	ha	15	0,09
	Użytki rolne - łąki trwałe	ha	1246	7,41
	Użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	1782	10,59
	Użytki rolne - rolne zabudowane	ha	245	1,46
	Użytki rolne - grunty pod rowami	ha	90	0,54
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem, w tym:	ha	2312	13,74
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	2311	99,96
	Grunty leśne oraz	ha	1	0,04

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

	zadrzewione i zakrzewione-grunty zadrzewione i zakrzewione			
2	Grunty pod wodami razem	ha	96	0,48

Źródło: Urząd Miejski Bisztynek

Tabela 5 Powierzchnia geodezyjna Gminy Bisztynek

Lp.	Powierzchnia geodezyjna	Jednostka miary	Ilość	Udział w str. ogółem
1.	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	746	61,15
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	100	13,41
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	12	1,61
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	24	3,22
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	10	1,33
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	8	1,08
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	507	67,96
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	ha	84	11,25
	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - inne	ha	1	0,14
2.	Grunty rolne - nieużytki	ha	474	38,85
3.	Tereny różne	ha	0	0
	Razem		1220	

Źródło: Urząd Miejski Bisztynek

Tabela 6 Wykaz terenów inwestycyjnych na terenie Gminy Bisztynek

Lp.	Nazwa przestrzeni	Nr działki	Rodzaj przeznaczenia nieruchomości	Powierzchnia w ha
1	ul. Ogrodowa	nr 333	Usługi 5U	0,3528
2		nr 334	Usługi 5U	0,3590
3		nr 335	Usługi 5U	0,4310
4		nr 336	Usługi 5U	0,4584
5	ul. Obwodowa	nr 21 obr.2	Usługi/Mieszkaniowa wielorodzinna 29MU	1,70
6	ul. Wojska Polskiego	Nr 120/7	Usługowa/Przemysłowa	0,095
7		Nr 120/8	Usługowa/Przemysłowa	0,099
8		Nr 120/9	Usługowa/Przemysłowa	0,10
9		Nr 191/11	Usługowa/Przemysłowa	0,30
10	Ul. Spółdzielców	Nr 191/12	Usługowa/Przemysłowa	0,30
11		Nr 191/13	Usługowa/Przemysłowa	0,41
12		Nr 191/14	Usługowa/Przemysłowa	0,30
13		Nr 191/15	Usługowa/Przemysłowa	0,32

Źródło: Urząd Miejski Bisztynek

Obszary zdegradowane

Obszary zdegradowane zostały wskazane w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Bisztynek w ramach Ponadlokalnego programu rewitalizacji sieci miast Cittaslow”, który został uchwalony Uchwałą Rady nr VIII/44/2015 z 30 czerwca 2015r. i zmieniony uchwałami Rady Miejskiej w Bisztyńku nr XX/125/16 z dnia 26 października 2016 r., nr XVII/109/16 z dnia 19 lipca 2016 r. , Nr XXIX/181/17 z dnia 27 czerwca 2017 r., gdzie zdiagnozowano istniejące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Wyboru obszarów zdegradowanych dokonano na podstawie analizy wartości wskaźników przypisanych dla gminy i zgrupowanych w obszary geograficzne (jednostki urbanistyczne) w trzech podsystemach (społeczny, gospodarczy, przestrzenny). Wyznaczone obszary zdegradowane cechują się koncentracją i natężeniem zjawisk negatywnych, które mogą być minimalizowane i ograniczane w oparciu o rozwiązania i projekty rewitalizacyjne.

Obszar zdegradowany występujący w gminie Bisztynek zamieszkiwany jest przez 2208 osób (w tym 1993 osób w mieście), co stanowi 36,41% ludności gminy Bisztynek. Natomiast obszar zdegradowany wynosi 2641,45 ha, co stanowi 13,02% powierzchni gminy Bisztynek.

Jednakże z uwagi na fakt, że wyznaczony obszar zdegradowany na terenie miasta przekraczał limity wskazane w ostatniej przesłance Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach

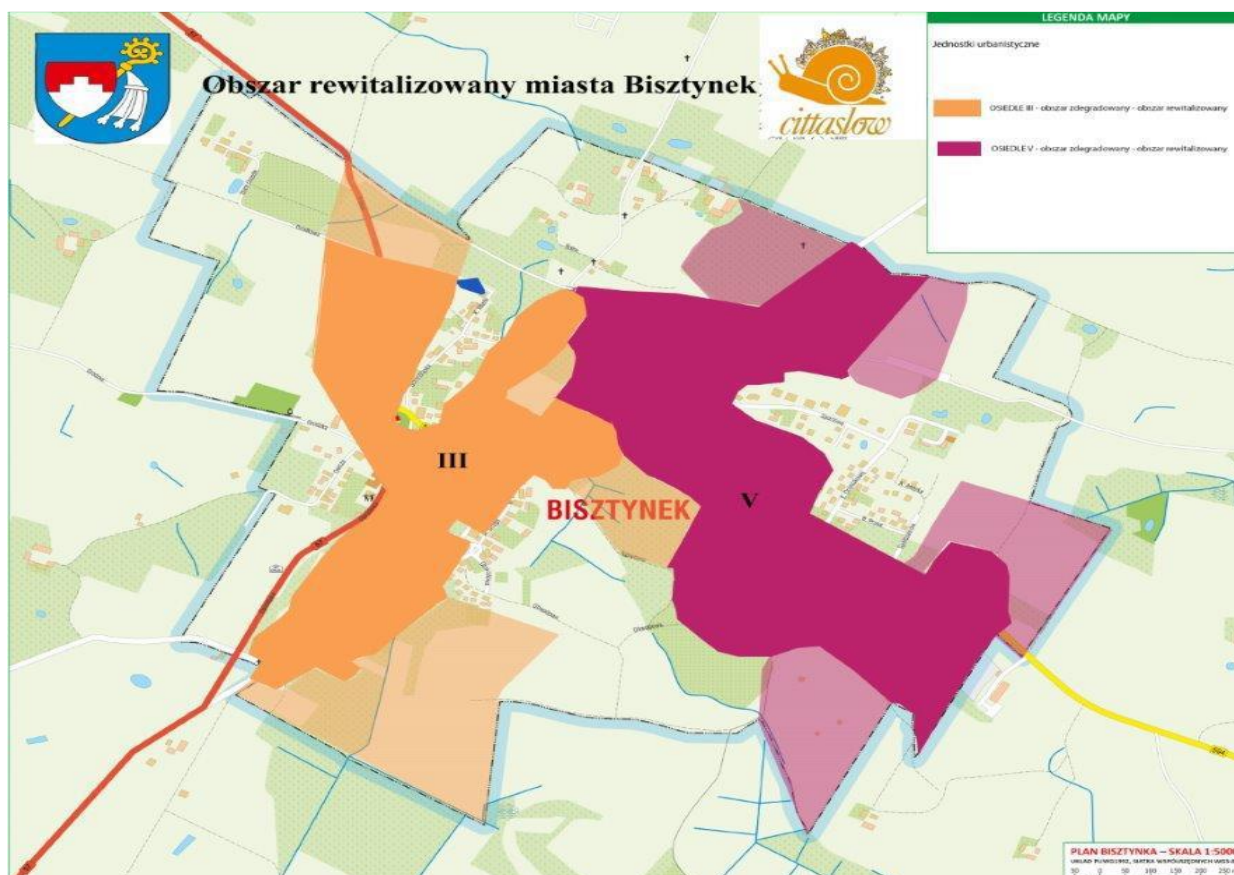
operacyjnych na lata 2014-2020 wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący część obszaru zdegradowanego o powierzchni 79,12 ha, co stanowi 0,39% powierzchni gminy miejsko-wiejskiej Bisztynek i zamieszkały przez 1803 osoby, co stanowi 29,73% mieszkańców gminy.

Na obszarach wiejskich ze względu na ich niski stopień oddziaływania na lokalny rozwój gminy oraz z powodu braku infrastruktury społecznej, która mogłaby taki rozwój społeczny wspierać nie wyznaczano obszarów do rewitalizacji.

Obszar rewitalizowany usytuowany jest w centralnej i południowej części miasta Bisztynek i obejmuje swym zasięgiem Osiedle nr III i V.

Wyznaczony obszar pod względem przestrzenno-funkcyjnym jest jednym z najważniejszych obszarów w Bisztyńku, gdyż pełni funkcje administracyjną, społeczną, usługową, mieszkaniową⁷

Mapa 4 Obszar rewitalizowany na terenie Miasta Bisztynek

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Bisztynek w ramach Ponadlokalnego programu rewitalizacji sieci miast Cittaslow.

⁷ Lokalny Program Rewitalizacji

2.2. Dostępność komunikacyjna

Sieć komunikacyjna gminy Bisztynka współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Sieć komunikacyjna składa się z:

- dróg krajowych:
  - DK 57 Bartoszyce - Bisztynka - Biskupiec - Dźwierzuty - Szczytno - Wielbark – granica województwa).
- dróg wojewódzkich:
  - DW 513 Pasłęk - Orneta - Lidzbark Warmiński - Kiwity – Wozławki,
  - DW 594 Bisztynka - Robawy – Kętrzyn.
- dróg powiatowych:
  - DP nr 2576N - Bisztynka ul. Kochanowskiego (km początkowy: 0, km końcowy 99),
  - DP nr 1571N - Łabędnik – Bisztynka (km początkowy: 4293, km końcowy 5883),
  - DP nr 1571N - Bisztynka ul. Kolejowa (km początkowy: 11433, km końcowy 11937),
  - DP nr 1571N - Bisztynka ul. Kolejowa (km początkowy: 11937, km końcowy 12074),
  - DP nr 1422N - Bisztynka - Franknowo – Jeziorany (km początkowy: 7983, km końcowy 9187),
  - DP nr 2575N - Bisztynka ul. Sienkiewicza (km początkowy: 76, km końcowy 136),
  - DP nr 2579N - Bisztynka ul. Morcinka (km początkowy: 0, km końcowy 55),
  - DP nr 1420N - Tolniki Wielkie - Księżno - Troszkowo – Unikowo (km początkowy: 3588, km końcowy 8752),
  - DP nr 1495N - Sątopy - Kolno – Bęsia (km początkowy: 0, km końcowy 459),
  - DP nr 2580N - Bisztynka ul. Nowe Osiedle (km początkowy: 0, km końcowy 191),
  - DP nr 1420N - Tolniki Wielkie - Księżno - Troszkowo – Unikowo (km początkowy: 8752, km końcowy 15217),
  - DP nr 1422N - Bisztynka - Franknowo – Jeziorany (km początkowy: 7868, km końcowy 7983),
  - DP nr 1422N - Bisztynka - Franknowo – Jeziorany (km początkowy: 0, km końcowy 7868),
  - DP nr 1420N - Tolniki Wielkie - Księżno - Troszkowo – Unikowo (km początkowy: 788, km końcowy 3588),
  - DP nr 1404N - Grzęda – Reszel (km początkowy: 0, km końcowy 6810),
  - DP nr 2579N - Bisztynka ul. Morcinka (km początkowy: 55 km końcowy 541),
  - DP nr 2581N - Bisztynka ul. Obwodowa (km początkowy: 0, km końcowy 43),
  - DP nr 2581N - Bisztynka ul. Obwodowa (km początkowy: 337, km końcowy 391),
  - DP nr 2581N - Bisztynka ul. Obwodowa (km początkowy: 43, km końcowy 337),
  - DP nr 1571N - Łabędnik – Bisztynka (km początkowy: 8698, km końcowy 8998),
  - DP nr 2587N - Bisztynka ul. Stare Osiedle (km początkowy: 0, km końcowy 223),

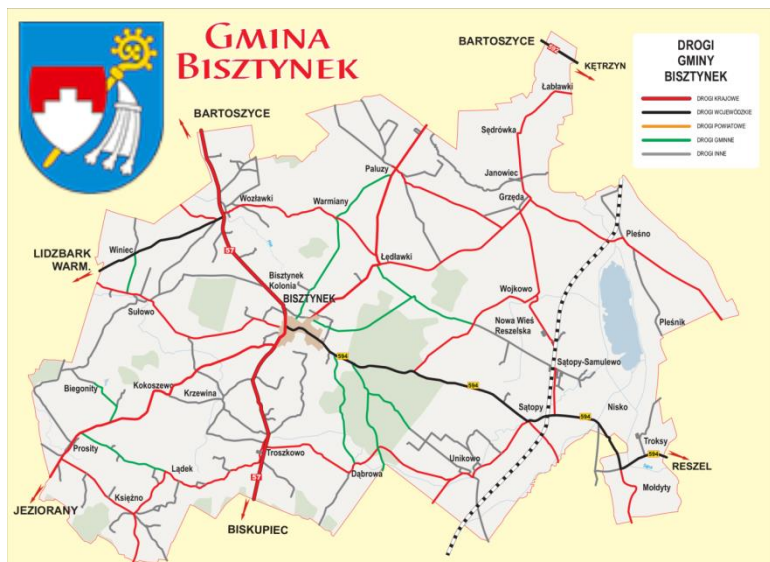
Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

- DP nr 1571N - Łabędnik – Bisztynek (km początkowy: 8998, km końcowy 11433),
- DP nr 2583N - Bisztynek ul. Orzeszkowej (km początkowy: 0, km końcowy 245),
- DP nr 2574N - Bisztynek ul. Grunwaldzka (km początkowy: 129, km końcowy 394),
- DP nr 1956N - Dr. woj. nr 592 (Kowalewo) – Łędfawki (km początkowy: 4371, km końcowy 4809),
- DP nr 2589N - Bisztynek ul. Wiktora (km początkowy: 0, km końcowy 63),
- DP nr 2571N - Bisztynek ul. Harcerska (km początkowy: 65, km końcowy 130),
- DP nr 1573N - Paluzy - Grzęda - Sątopy Samulewo (km początkowy: 4393, km końcowy 6989),
- DP nr 2571N - Bisztynek ul. Harcerska (km początkowy: 0, km końcowy 65),
- DP nr 1956N - Dr. woj. nr 592 (Kowalewo) – Łędfawki (km początkowy: 4809, km końcowy 4858),
- DP nr 2574N - Bisztynek ul. Grunwaldzka (km początkowy: 0, km końcowy 91),
- DP nr 2574N - Bisztynek ul. Grunwaldzka (km początkowy: 91, km końcowy 129),
- DP nr 1485N - Księżno – Żardeniki (km początkowy: 0, km końcowy 1545),
- DP nr 2575N - Bisztynek ul. Sienkiewicza (km początkowy: 0, km końcowy 76),
- DP nr 1410N - Rokitnik - Sułowo – Bisztynek (km początkowy: 5646, km końcowy 5879),
- DP nr 1573N - Paluzy - Grzęda - Sątopy Samulewo (km początkowy: 0, km końcowy 4393),
- DP nr 1499N - Troksy - Kominki - Samławki - dr. woj. nr 590 (km początkowy: 0, km końcowy 1778),
- DP nr 1424N - Pierwagi – Lutry – Sątopy (km początkowy: 0, km końcowy 880),
- DP nr 2578N - Bisztynek ul. Mazurska (km początkowy: 0, km końcowy 140),
- DP nr 1420N - Tolniki Wielkie - Księżno - Troszkowo – Unikowo (km początkowy: 0, km końcowy 788),
- DP nr 2572N - Bisztynek ul. Reymonta (km początkowy: 0, km końcowy 134),
- DP nr 1573N - Paluzy - Grzęda - Sątopy Samulewo (km początkowy: 6989, km końcowy 11011),
- DP nr 1424N - Pierwagi – Lutry – Sątopy (km początkowy: 880, km końcowy 4053),
- DP nr 1976N - Wozławki – Łędfawki (km początkowy: 2007, km końcowy 3814),
- DP nr 1976N - Wozławki – Łędfawki (km początkowy: 0, km końcowy 2007),
- DP nr 1571N - Łabędnik – Bisztynek (km początkowy: 5883, km końcowy 8698),
- DP nr 1583N - Dr. woj. nr 594 - Nowa Wieś Reszelska – Wojkowo (km początkowy: 0, km końcowy 2335),
- DP nr 1956N - Dr. woj. nr 592 (Kowalewo) – Łędfawki (km początkowy: 0, km końcowy 4371),
- DP nr 1956N - Dr. woj. nr 592 (Kowalewo) – Łędfawki (km początkowy: 4858, km końcowy 9910),

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

- DP nr 1410N - Rokitnik - Sułowo – Bisztynek (km początkowy: 0, km końcowy 5646).
- dróg gminnych.⁸

Mapa 5 Drogi Gminy Bisztynek

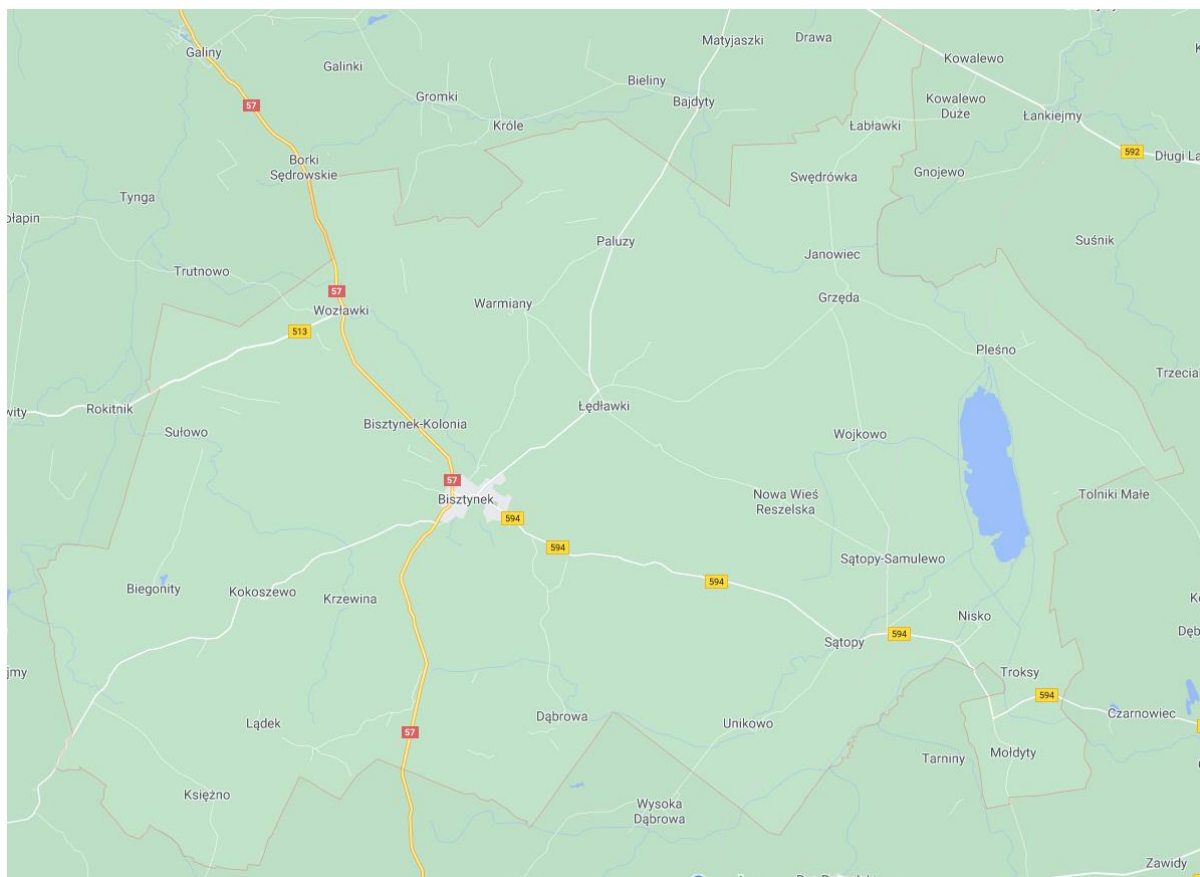

Źródło: http://www.bisztynek.pl/asp/pliki/Mapy/drogi_gminy_bisztynek.pn

⁸ Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek za lata 2019-2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynek

Mapa 6 Układ głównych dróg na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: [google.pl/maps](https://www.google.pl/maps),

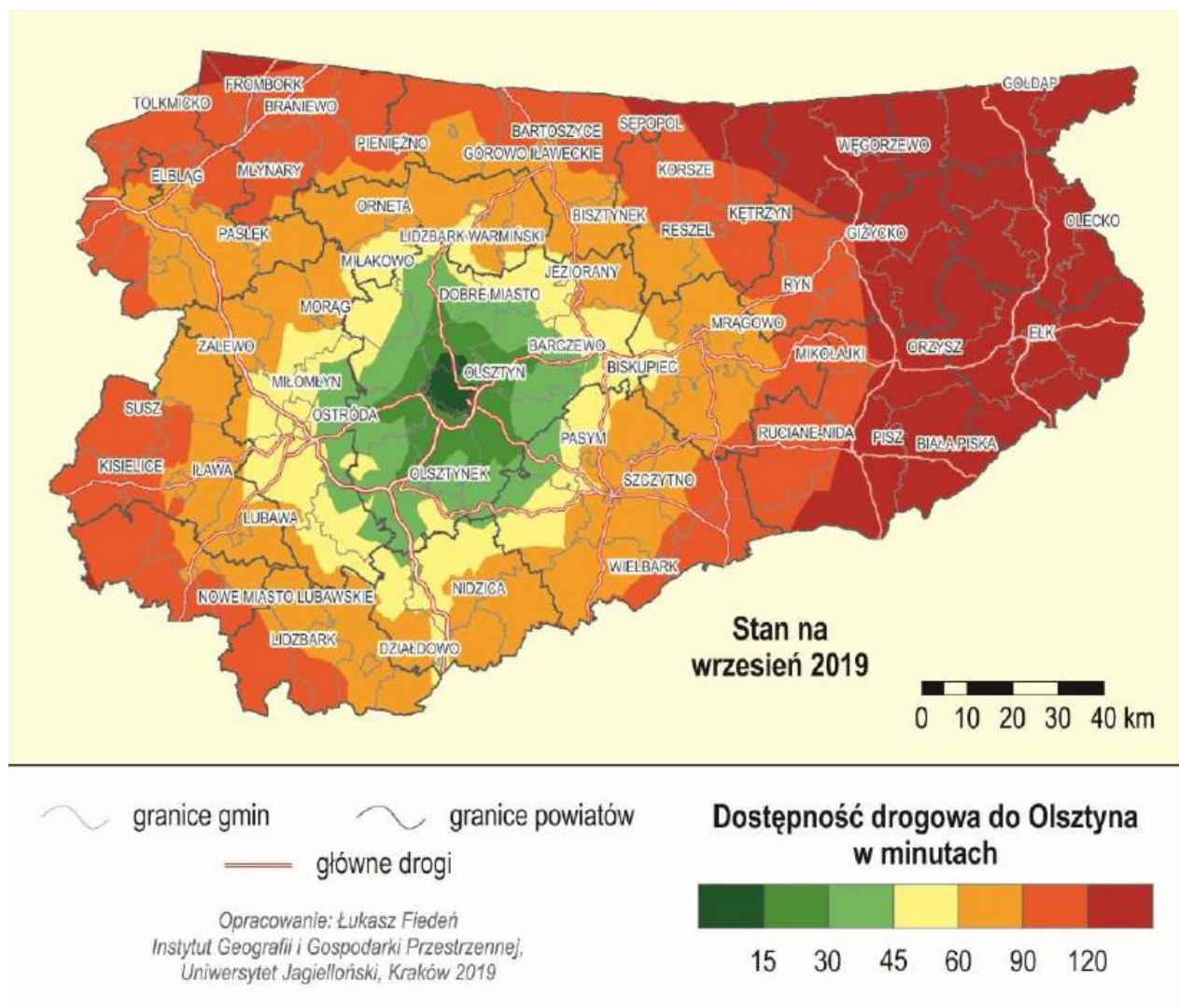
Komunikacja drogowa

Na obszarze gminy działa dwóch przewoźników jeden mający siedzibę w Bisztyнку, a drugi w Bartoszcach, którzy zapewniają komunikację pomiędzy miastami.

Ci sami przewoźnicy realizują również dowóz dzieci do szkół w Bisztyнку, Sątopach oraz Grzędzie. Z tych połączeń korzystają również mieszkańcy jak z linii regularnych, przy czym tylko w dni nauki szkolnej.

Czas dojazdu do miasta powiatowego Bartoszyce w transporcie zbiorowym nie trwa dłużej niż 30 minut, z kolei do miasta wojewódzkiego Olsztyn trwa ponad 2 godziny.

Mapa 7 Dostępność drogowa do Olsztyna w minutach

Źródło: „Analiza relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem”

Tabela 7 Czas dojazdu i liczba połączeń do Olsztyna*

	Czas dojazdu do Olsztyna - transport indywidualny [minuty]	Czas dojazdu do Olsztyna - transport zbiorowy (bus, kolej) [minuty]	Liczba połączeń do Olsztyna w ciągu jednego dnia - bus [liczba]	Liczba połączeń do Olsztyna w ciągu jednego dnia - kolej [liczba]
Bisztynek	54,9	123,7	11	0

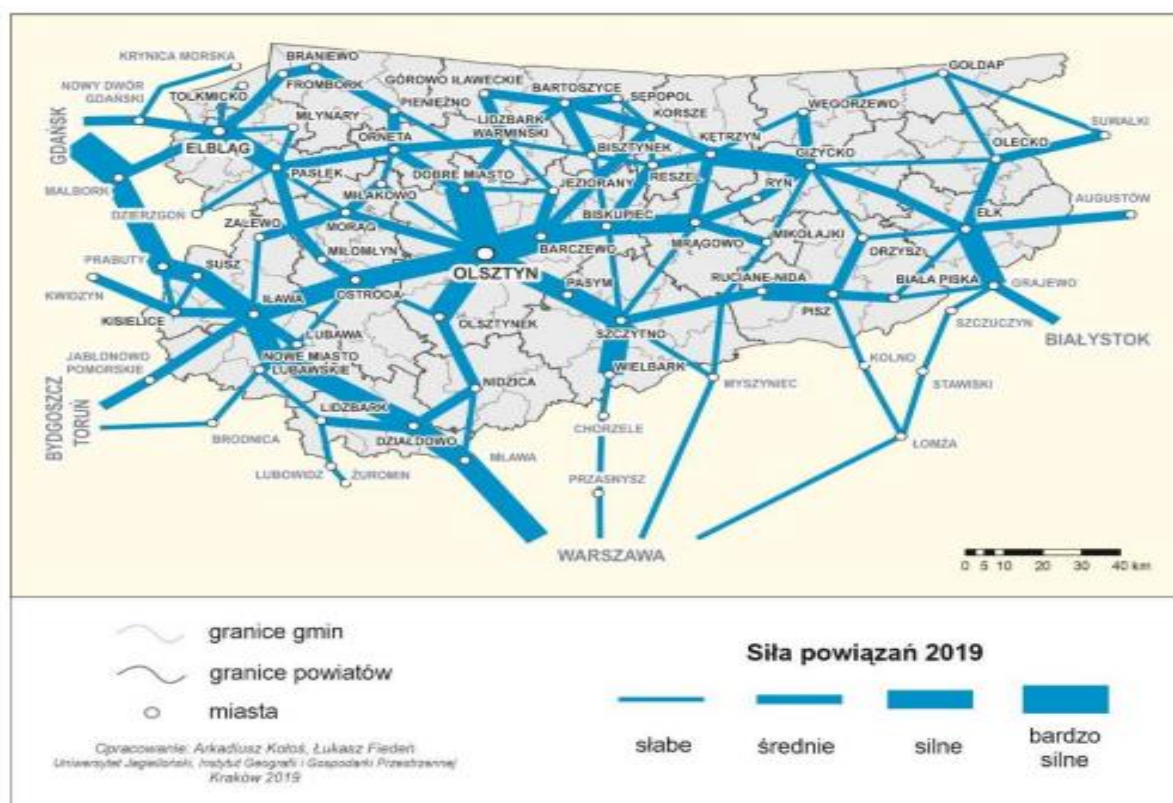
Źródło: Miasta dobrego życia 2030 Program rozwoju miast sieci Cittaslow województwa warmińsko-mazurskiego

Tabela 8 Czas dojazdu i liczba połączeń do miasta powiatowego⁹ *

	Czas dojazdu do miasta powiatowego - transport indywidualny [minuty]	Czas dojazdu do miasta powiatowego - transport zbiorowy (bus, kolej) [minuty]	Liczba połączeń do miasta powiatowego w ciągu jednego dnia - bus [liczba]	Liczba połączeń do miasta powiatowego w ciągu jednego dnia - kolej [liczba]
Bisztynek	20,0	29,0	11	0

Źródło: *Miasta dobrego życia 2030 Program rozwoju miast sieci Cittaslow województwa warmińsko-mazurskiego*

Mapa 8 Schemat powiązań międzymiastowych komunikacją publiczną w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 r. – mapa syntetyczna

Źródło: „Analiza relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem”. RAPORT CZĄSTKOWY Komponent 3 RELACJE PRZESTRZENNE I DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

⁹ Czas dojazdu do siedziby powiatu, do której przynależy dana gmina.

Zgodnie z powyższym rysunkiem powiązania między Bisztynkiem a Olsztynem komunikacją publiczną są słabe, natomiast między Bisztynkiem a Bartoszczami są średnie, natomiast z Biskupcem – słabe.

Jednym z czynników atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości jest dostępność drogowa. Według powyższego rysunku gmina Bisztynek należy do obszaru o słabej atrakcyjności inwestycyjnej.

Poprawa infrastruktury drogowej

Gmina Bisztynek systematycznie poprawia bezpieczeństwo drogowe na terenie gminy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zrealizowano:

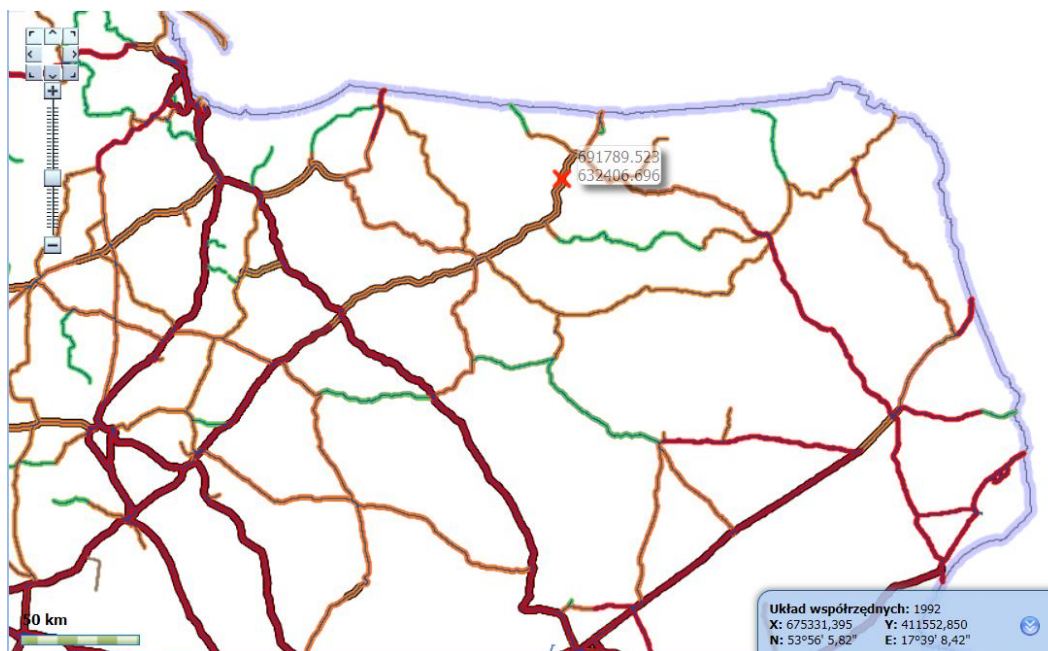
- przebudowa ciągów pieszych przy ul. Słonecznej 3A i 3B
- przebudowa ulicy Kąpielowej,
- budowa ulicy Sportowej, rozbudowa ulicy Spółdzielców, wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej,
- Rozbudowa ul. Słonecznej w Bisztynku wraz z przebudową infrastruktury technicznej,
- Budowa parkingu przy ul. Kolejowej w Bisztynku,
- Zagospodarowanie terenu przy SP Bisztynek, w tym droga przeciwpożarowa.

Infrastruktura kolejowa:

Przez obszar gminy przebiega ważna linia kolejowa Poznań Wschód-Skandawa ze stacją w Sątopach – Samulewie o stosunkowo dużym natężeniu ruchu towarowego i osobowego. Linia kolejowa jest dwutorowa o klasie torów N (nieparzysty, pierwszy na szlaku) i P (parzysty, drugi na szlaku). Linia ta zapewnia dogodne połączenia z Olsztynem (miasto wojewódzkie) i resztą kraju.

Mapa 9 Infrastruktura kolejowa Sątopy-Samulewo

Źródło: <http://mapa.plk-sa.pl/>

Infrastruktura rowerowa

Długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy Bisztynek wynosi 0,4 km.

Tabela 9 Ścieżki rowerowe na terenie Gminy Bisztynek (dane za 2019 r.)

Nazwa	Długość [km]
ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	0,4
będących pod zarządem gminy	0,4
ścieżki rowerowe na 100 km ²	0,20
ścieżki rowerowe na 10 tys. km ²	19,7
ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności	0,64

źródło: GUS

W latach 2019-2020 na obszarze gminy Bisztynek nie zostały wybudowane żadne nowe ścieżki rowerowe.

Port Lotniczy

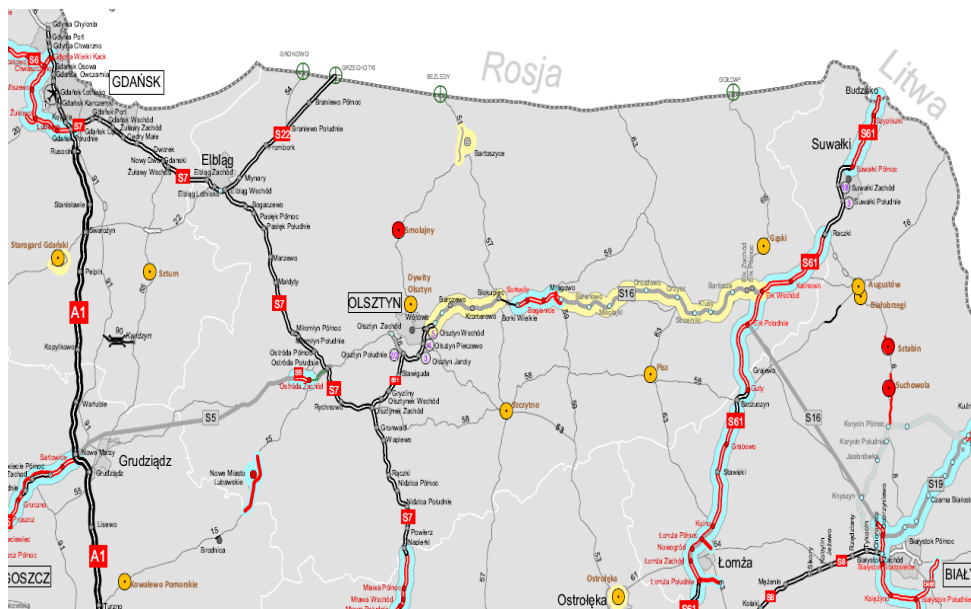
Miasto Bisztynek położone jest w odległości 77 km od najbliższego Portu Lotniczego w Szymanach., 173 km od Portu Lotniczego w Gdańsku i 273 km od Portu Lotniczego w Warszawie.

Na ocenę dostępności komunikacyjnej (transportowej) wpływa w istotny sposób peryferyjne położenie geograficzne powiatu bartoszyckiego, a tym samym i gminy Bisztynek w Polsce,

regionu (województwa warmińsko-mazurskiego) w Unii Europejskiej oraz brak w pobliżu autostrad i dróg szybkiego ruchu.

Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej określone na szczeblu centralnym

Mapa 10 Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 - 2023 (z perspektywą

Według danych zamieszczonych przez Generalną Dyрекcję Dróg i Autostrad na terenie Gminy Bisztynek brak jest inwestycji ujętych w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2025 roku). Jedynie w planach Programu Budowy Dróg Krajowych na lata

2014-2020 (z perspektywą do 2025 roku) ujęta jest budowa obwodnicy miasta Bartoszyce przy czym na dzień 16.07.2021 r. znajduje się poza limitem finansowym dla Programu.

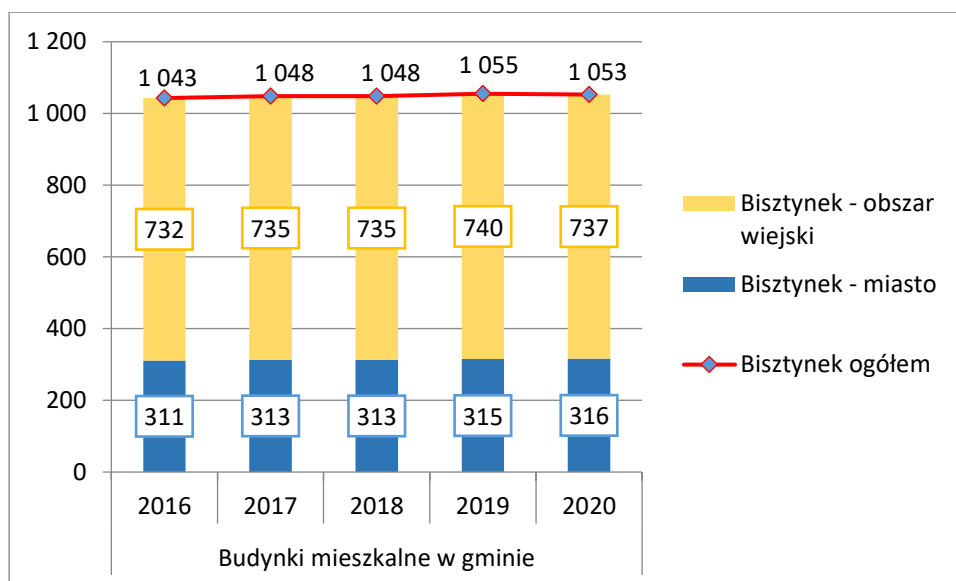
2.3. Mieszkalnictwo i infrastruktura techniczna

2.3.1. Mieszkalnictwo

Na koniec 2020 roku w gminie Bisztynek było 1053 budynków mieszkalnych, w tym 737 na terenie wiejskim i 316 w mieście Bisztynek. Na przestrzeni lat 2016-2020 odnotowuje się niewielki wzrost liczby budynków mieszkalnych na terenie Gminy Bisztynek.

Liczba budynków mieszkalnych od 2016 roku do roku 2020 zwiększyła o 10 budynków tj. o 0,95 %. Poniższy wykres przedstawia wzrost liczby budynków mieszkalnych w latach 2016-2020.

Wykres 1 Budynki mieszkalne w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Na terenie Gminy Bisztynek w roku 2019 znajdowało się 2170 mieszkań, przy czym 801 na terenie miasta oraz 1369 na wsi. W okresie 5 lat nastąpił **wzrost liczby mieszkań** o 6 budynków tj. o 0,30 %. Liczba mieszkań przypadających na 1.000 ludności w latach 2015-2019 wzrosła o 2,93 %, co świadczy o znacznej poprawie dostępności mieszkań na terenie gminy. W 2019 r. w Gminie Bisztynek na 1000 ludności przypadało 344,5 mieszkań, podczas gdy w województwie 369, a w kraju 385 mieszkań. **Wzrost liczby mieszkań jest wyższy na obszarach wiejskich aniżeli w mieście. Na przestrzeni lat 2015-2019 na obszarach wiejskich nastąpił wzrost liczby mieszkań o 3 %, a w mieście 2,7 %.** Należy zaznaczyć, że według definicji Głównego Urzędu Statystycznego mieszkaniem jest zarówno lokal mieszkalny, jak i dom jednorodzinny, co ma znaczący wpływ na uzyskaną wartość wskaźnika i tym samym ją zawyżając.

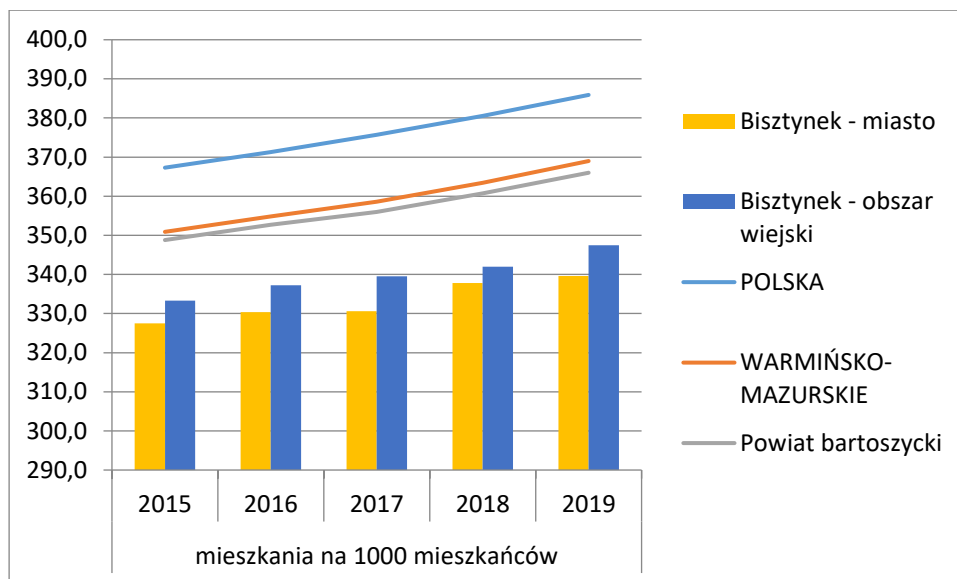
Gmina Bisztynek należy do gmin o niskim poziomie atrakcyjności osadniczej - świadczy o tym liczba oddanych mieszkań do użytku na 1000 mieszkańców tj. 0,0 w roku 2020 i 0,8 w roku 2019 w gminie i jest znacznie mniejsza od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego (4,5 2020, 4,1-2019) oraz mniejsza od średniej dla całej Polski (5,8-2020 oraz 5,1 rok 2019).

Tabela 10 Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	3,8	4,3	4,6	4,8	5,4	5,8
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3,0	3,2	3,3	3,6	4,1	4,5
Bisztynek	0,8	0,3	0,2	0,0	0,8	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 2 Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w latach 2015-2019 na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W okresie 2015-2020 oddano 13 mieszkań o ogólnej powierzchni 1428 m², w tym 5 w mieście Bisztynek o powierzchni 561 m². Szczegółowe informacje o mieszkalnictwie znajdują się w poniższej tabeli. Należy zaznaczyć, że według definicji Głównego Urzędu Statystycznego mieszkaniem jest zarówno lokal mieszkalny, jak i dom jednorodzinny, co ma znaczący wpływ na uzyskaną wartość wskaźnika i tym samym ją zawyżając.

Liczba nowych oddanych do użytku budynków mieszkalnych na terenie Gminy Bisztynek w latach 2015-2020 przedstawiała się następująco:

Tabela 11 Atrakcyjność osadnicza w gminie Bisztynek w latach 2016-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania (szt.)						
Bisztynek ogółem	5	2	1	0	5	0
Bisztynek - miasto	2	1	0	0	2	0
Bisztynek - obszar wiejski	3	1	1	0	3	0
Mieszkania oddane do użytku (szt.)						

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Bisztynek ogółem	5	2	1	0	5	0
Bisztynek - miasto	2	1	0	0	2	0
Bisztynek - obszar wiejski	3	1	1	0	3	0
Izby oddane do użytku (szt.)						
Bisztynek ogółem	28	11	6	0	25	0
Bisztynek - miasto	9	5	0	0	10	0
Bisztynek - obszar wiejski	19	6	6	0	15	0
Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)						
Bisztynek ogółem	634	216	88	0	490	0
Bisztynek - miasto	259	85	0	0	217	0
Bisztynek - obszar wiejski	375	131	88	0	273	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Liczba wydanych pozwoleń na terenie powiatu bartoszyckiego (brak danych na poziomie Gminy w Banku Danych Lokalnych) na przestrzeni lat 2015-2017 kształtuje się na zbliżonym poziomie rocznym ok. 47 pozwoleń, przy czym 96 % wydanych pozwoleń obejmuje budownictwo jednorodzinne.

Tabela 12 Zestawienie liczby wydanych pozwoleń na budowę dla powiatu bartoszyckiego w latach 2015-2020

Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia projektem budowlanym	2015	2016	2017	2018-2020
Budynki ogółem	42	49	47	b.d.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Budynki jednorodzinne	41	46	45	b.d.
------------------------------	----	----	----	------

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zasób mieszkaniowy Gminy wyposażony jest w większości w instalacje techniczno-sanitarne. Stosunkowo niski jest jednak udział mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie (1329) oraz w gaz sieciowy (8), ustęp spłukiwany (1867) oraz w łazienkę (1785).

Tabela 13 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne	wodociąg	ustęp spłukiwany	łazienka	centralne ogrzewanie	gaz sieciowy
Gmina Bisztynek ogółem	2 007	1 867	1 785	1 329	8
Bisztynek miasto	801	796	771	584	0
Bisztynek wieś	1 206	1 071	1 014	745	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W 2019 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Gminie Bisztynek wyniosła 67,0 m² (w powiecie bartoszyckim 64,8 m², w województwie warmińsko-mazurskim 68,5 m² oraz w kraju 74,4 m²). W przeliczeniu na 1 osobę na terenie gminy w 2019 r. przypadało przeciętnie 23,1 m² powierzchni użytkowej mieszkania (wzrost o 3,12 % w stosunku do 2015 r), gdzie na terenie powiatu bartoszyckiego przypadało przeciętnie 23,7 m², w województwie warmińsko-mazurskim 25,4 m², a w Polsce 28,7 m².

Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosi 31 os/km², w mieście Bisztynek gęstość zaludnienia wynosi 1094,9 os/km². Gęstość zaludnienia na terenie powiatu bartoszyckiego wynosi 45 os/km², na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 59 os/km², na terenie Polski 123 os/km². Analiza danych wskazuje, że największe skupisko ludności znajduje się na terenie miasta Bisztynek.

Mieszkaniowy zasób Gminy tworzą lokale będące własnością Gminy Bisztynek, położone w budynkach, których wyłącznym właścicielem jest Gmina oraz w budynkach stanowiących przedmiot współwłasności Gminy Bisztynek.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

W skład mieszkaniowego zasobu Gminy Bisztynek wchodzi 176 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 8.573,49m², z których 60 lokali mieszkalnych znajduje się w 32 budynkach komunalnych, a 116 lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących przedmiot współwłasności Gminy Bisztynek.

Zasób lokali socjalnych i pomieszczeń tymczasowych tworzy 39 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 961,97m².

Tabela 14 Wielkość zasobu mieszkaniowego Gminy Bisztynek stan na 2017 r.

Lp.	Mieszkaniowy zasób Gminy Bisztynek	Ilość budynków	Ilość lokali gminnych lokali	Powierzchnia w m ²	W tym lokale socjalnych i pomieszczenia tymczasowe	Powierzchnia w m ²
1	Budynki mieszkalne ogółem	95	215	9.535,46	39	961,97
2	Lokale w budynkach stanowiących własność Gminy	32	99	3.953,64	39	961,97
3	Lokale w budynkach stanowiących współwłasność	61	116	5.581,82	-	-

Źródło: Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bisztynek na lata 2017-2021

Władze Gminy Bisztynek opracowały **Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bisztynek na lata 2017-2021**, który ma za zadanie stworzenie podstawowych zasad racjonalnego gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bisztynek oraz działań władz samorządowych w zakresie zwiększenia efektywności polityki mieszkaniowej, tworzącej warunki zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Mieszkaniowym zasobem Gminy zarządza gminna jednostka organizacyjna - **Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Bisztyнку**.

Zarządzanie zasobem, sprawowane jest na podstawie Zarządzenia Nr 104/2011r. Burmistrza Bisztynka z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie przekazania zarządzania zasobem lokalowym Gminy Bisztynek, w celu realizacji powierzonego zadania własnego gminy.

Przekazanie zarządzania mieszkaniowym zasobem Gminy, gminnej jednostce organizacyjnej, ma na celu w szczególności zapewnienie:

- 1) efektywnego i profesjonalnego wykonywania czynności związanych z zarządzaniem i administrowaniem zasobem,
- 2) utrzymania zasobu w stanie niepogorszonym zgodnie z jego przeznaczeniem oraz zapewniającym bezpieczeństwo ludzi i mienia,
- 3) racjonalnej gospodarki ekonomiczno-finansowej, w tym dążenia do ograniczenia nieuzasadnionego wzrostu kosztów utrzymania zasobu,
- 4) prawidłowej gospodarki czynszowej oraz procesu windykacji opłat czynszowych i opłat związanych z użytkowaniem lokalu,
- 5) należytej jakości obsługi mieszkańców¹⁰

2.3.2. Infrastruktura techniczna

Poziom infrastruktury technicznej w Gminie Bisztynka jest zróżnicowany. Według danych Banku Danych Lokalnych stan na 31.12.2019 r. na terenie miasta Bisztynka podłączenie budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej wynosi 100 %, zaś na wsi 83,2 %. Z kolei podłączenie budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wynosi 95,7 %, gdy na wsi 15,9 %.

Z kolei liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według danych Banku Danych Lokalnych stan na 31.12.2019 na terenie miasta wynosi 100 % , brak jest ludności korzystającej z sieci gazowniczej, zaś na obszarach wiejskich odsetek ludności korzystającej z wodociągów wynosi 84,0 %, z kanalizacji 28,8 % a z tytułu gazu 0,6 %.

Z przedstawionych danych wynika, że dostępność do infrastruktury technicznej w postaci wodociągu, kanalizacji na obszarach wiejskich jest dużo niższy aniżeli w mieście.

2.3.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Infrastruktura wodno-ściekowa jest własnością Gminy Bisztynka. Zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym są realizowane przez dwa podmioty. Dla części wschodniej gminy zadania w tym zakresie realizuje Spółdzielnia Mieszkaniowa wybrana na zasadach Partnerstwa publiczno-prywatnego, a dla części zachodniej i miasta Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bisztynku. Zadaniem Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bisztynku jest administrowanie i obsługa wodociągów miejskich i wiejskich, za wyjątkiem wodociągów w miejscowościach Sątopy-Samulewo, Sątopy, Unikowo, Troksy, Mołdyty.

Większość miejscowości gminy posiada wiejskie lub zbiorcze ujęcia wody i jest zwodociągowana siecią rozdzielczą bądź przesyłową magistralną.

---

¹⁰ Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bisztynka na lata 2017-2021

Na terenie gminy według danych GUS występują trzy biologiczne oczyszczalnie ścieków komunalnych oraz kilkadziesiąt oczyszczalni przydomowych. Występuje 6 hydroforni.

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągów wynosi 180,7 km oraz liczba przyłączy – 997 szt. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2019 r. wyniosła 5666 osób.

Na terenie gminy istnieją możliwości ujmowania wód użytkowych w głębszych. Wydajność istniejących ujęć wody, stanowiących ujęcia wiejskie i zbiorowe, jest wystarczająca dla potrzeb perspektywicznych. Nie mniej jednak konieczna jest sukcesywna modernizacja części ujęć wody, sieci, w szczególności sieci wodociągowej realizowanej w latach wcześniejszych (lata 70-te i wcześniej)

W 2019 r. zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca Gminy Bisztynki wynosi 36,00 m³.

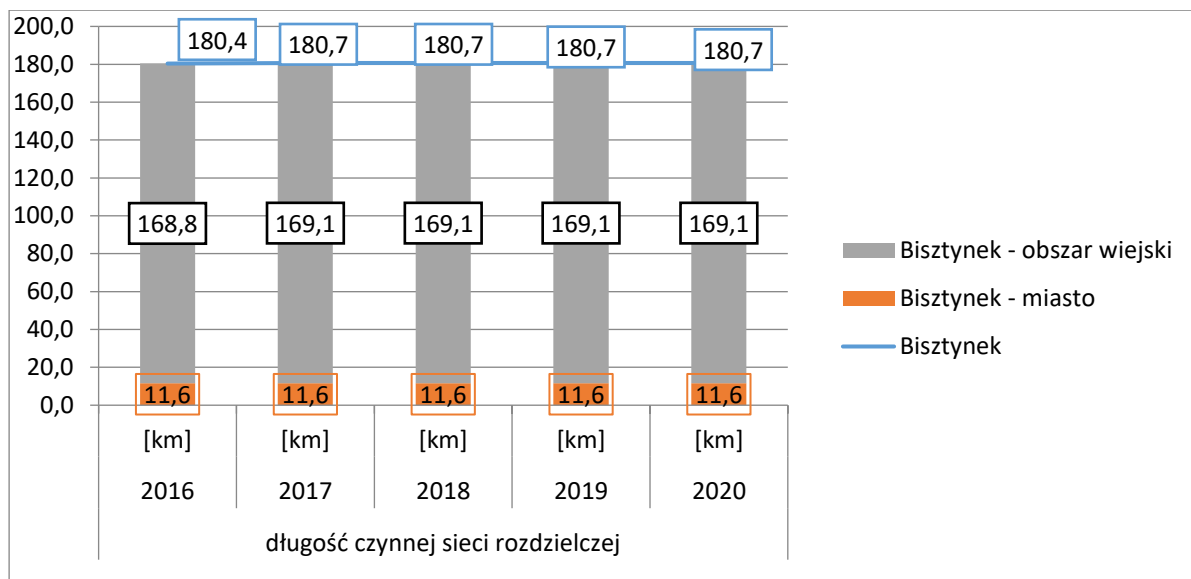
Tabela 15. Wybrane dane statystyczne dotyczące gospodarki wodnej na terenie Gminy Bisztynki

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci rozdzielczej ogółem	km	180,4	180,7	180,7	180,7	180,7
długość czynnej sieci rozdzielczej miasto	km	11,6	11,6	11,6	11,6	11,6
długość czynnej sieci rozdzielczej wieś	km	168,8	169,1	169,1	169,1	169,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	977	969	975	972	997
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	-	-	-	-	208,5
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	5 812	5 794	5 720	5 666	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Zbiorcze sieci wodociągowe obsługują 100 proc. mieszkańców miasta Bisztynki i 83,2 % mieszkańców wsi pozostała część mieszkańców korzysta z indywidualnych studni głębinowych. Zgodnie z GUS długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie gminy Bisztynki wynosi 180,7 km. Na przestrzeni 5 lat długość sieci wzrosła o 0,3 km, w tym 0,3 km w mieście i 0 km na terenach wiejskich.

Wykres 3 Długość czynnej sieci rozdzielczej w gminie Bisztynek w latach 2016-2020 (km)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Miasto Bisztynek jest w dużym procencie skanalizowane, a ścieki sanitarno-bytowe są oczyszczane w mechaniczno-biologiczno-chemicznej oczyszczalni ścieków. Ponadto skanalizowane są miejscowości: Sątopy, Troksy i Sątopy - Samulewo¹¹

Tabela 16 Wybrane dane statystyczne dotyczące gospodarki kanalizacyjnej na terenie Gminy Bisztynek

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci kanalizacyjnej ogółem	km	31,5	31,5	31,5	31,5	32,0
długość czynnej sieci kanalizacyjnej miasto	km	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
długość czynnej sieci kanalizacyjnej wieś	km	16,5	16,5	16,5	16,5	17,0
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	435	423	421	423	432
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	106,9	100,0	88,9	88,0	100,8
Ścieki oczyszczane odprowadzone	dam ³	110,0	104,0	90,0	100,0	99,0

¹¹ Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Bisztynek.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ogółem	osoba	3 580	3 572	3 511	3 493	b.d.
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	2 417	2 416	2 364	2 358	-
długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej	%	17,46	17,43	17,43	17,43	16,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Na terenie gminy Bisztyniek liczba osób korzystających z oczyszczalni komunalnych w latach 2016-2019 przedstawiała się następująco:

Tabela 17 Ludność korzystająca z oczyszczalni na terenie Gminy Bisztyniek w latach 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Gmina Bisztyniek ogółem –os.	3 196	3 176	3 340	3 339
w miastach-os.	2 176	2 176	2 360	2 359
na wsi-os.	1 020	1 000	980	980

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik skanalizowania gminy w 2019 roku wynosił 53 % i na przestrzeni lat 2016-2019 wzrósł o 4 punkty procentowe. Wskaźnik ten oznacza stosunek liczby mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacji do ogólnej liczby mieszkańców.

Tabela 18 Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w latach 2016-2019

	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina Bisztyniek ogółem m ³	31,3	28,1	26,6	28,3	28,6
miasto	33,0	40,4	27,3	27,6	24,1
wieś	30,3	20,9	26,1	28,7	31,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Bank Danych Lokalnych

Mieszkańcy nieskanalizowanych miejscowości korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb), które powinny być opróżniane za pomocą taboru asenizacyjnego, a ścieki powinny trafiać do oczyszczalni ścieków. Urządzenia te często nie są eksploatowane właściwie (są nieszczelne lub są zaopatrzone w przelewy). Dokładna liczba szamb na terenie gminy nie jest znana.¹²

¹² Lokalny Program Rewitalizacji gminy Bisztyniek

2.3.2.2. *Gospodarka odpadami*

Nowelizacja ustawy z 2011 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła szereg istotnych zmian do systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym nałożyła nowe obowiązki na samorządy, podmioty odbierające odpady komunalne oraz na właścicieli nieruchomości. Celem tych zmian jest poprawa obecnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi i dostosowanie jej do standardów Unii Europejskiej.

W 2020 roku w ramach przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego została podpisana umowa pomiędzy Gminą Bisztynką, a Międzygminnym Zakładem Kompleksowego Przerobu Odpadów Komunalnych „Sękity” Sp. z o.o. na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Bisztynka. Umowa została zawarta na 2020 rok.

W 2020 roku zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych objęci byli wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Bisztynka. Gmina nie objęła nowym systemem gospodarowania odpadami nieruchomości niezamieszkałych. W 2020 roku zostało objętych 100% właścicieli nieruchomości zamieszkałych. W 2020 roku nie stwierdzono właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w ramach obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2020r., poz. 1439z późn. zm.).

System odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości odbywał się w systemie pojemnikowo-workowym. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bisztynka w zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej odpady zbierane były do pojemników i worków. Wyposażenie nieruchomości w pojemniki należało do obowiązków właściciela nieruchomości, natomiast worki dostarczane były przez Wykonawcę w ramach podpisanej umowy. Bezpośrednio z nieruchomości odbierane były zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów następujące frakcje odpadów: odpady niesegregowane (zmieszane), papier, szkło i opakowania ze szkła, tworzywa sztuczne wraz z odpadami opakowaniowymi wielomateriałowymi i metalami, bioodpady.

Meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, chemikalia, baterie i akumulatory, przeterminowane leki, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe odbierane były bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zgodnie z harmonogramem odbioru przez MZKPOK „Sękity” Sp. z o.o. W 2020 roku Gmina Bisztynka w ramach wypełnienia obowiązkowych zadań własnych gminy narzuconych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia, z zastosowaniem procedury udzielania zamówień, określonej w Zarządzeniu Burmistrza Bisztynka Nr 203/2017 z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu

udzielania zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, zawarła umowę z MZKPOK „Sękity” Sp. z o.o. na utworzenie na terenie Gminy Bisztynek, wyposażenie, utrzymanie i obsługę punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz zagospodarowanie odpadów przyjętych do tego punktu. PSZOK w 2020 roku pracował w dniach: środa w godzinach 9-15 oraz w soboty w godzinach 9-12, gdzie w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy Gminy Bisztynek dostarczali odpady komunalne zebrane w sposób selektywny tj. m.in.: papier, szkło, tworzywa sztuczne, bioodpady, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady budowlano-remontowe. Raz do roku gmina Bisztynek organizowała zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, bezpośrednio z posesji właścicieli nieruchomości zamieszkałych. W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w celu podniesienia świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami oraz segregacji odpadów mieszkańcy gminy Bisztynek byli informowani w sposób zwyczajowo przyjęty na temat praw i obowiązków właścicieli nieruchomości, określonych w uchwałach Rady Miejskiej dotyczących gospodarowania odpadami oraz sposobu właściwej segregacji odpadów. Zostały przygotowane plakaty oraz ulotki informacyjne, które zostały kolportowane wśród mieszkańców gminy Bisztynek¹³

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bisztynek to przede wszystkim:

1. Utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych(m. in. dostosowywanie rodzajów przyjmowanych odpadów do zmian przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,)
2. Rozbudowa/modernizacja kompostowni odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów zielonych.
3. Budowa instalacji odzysku odpadów remontowo-budowlanych.
4. Rozbudowa i modernizacja sortowni odpadów komunalnych w „Sękitach” w kierunku zwiększenia efektywności oczyszczania odpadów komunalnych zmieszanych oraz doczyszczania frakcji odpadów zebranych selektywnie.
5. Budowa nowej kwatery składowiska odpadów, w tym odpadów z procesu termicznego przekształcania odpadów.
6. Likwidacja tzw. dzikich wysypisk odpadów.

---

¹³ Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bisztynek za rok 2020

7. Prowadzenie kampanii informacyjnej mającej na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Bisztynek w zakresie gospodarowania odpadami.

Tabela 19 Odpady zebrane w ciągu roku na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Nazwa	ogółem					z gospodarstw domowych				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Bisztynek	-	1 694,10	1 562,54	1 702,91	-	-	1 538,19	1 416,58	1 541,43	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

Sumaryczna ilość, odpadów, odebrana w 2020 roku wyniosła **1457,88Mg** (spadek w stosunku do 2019 r. z **1 573,67 Mg**), z czego odpady zmieszane stanowiły 1034,67 Mg (w przeliczeniu stanowi to 240 kg na mieszkańca; w 2019 r. było to odpowiednio 1416,61 Mg i 321 kg), a odpady zbierane w sposób selektywny 423 Mg (około 98 kg na mieszkańca; w 2019 r. było to odpowiednio 157,06 Mg 36 kg). **Widoczny jest więc spadek ogólnej ilości wytwarzanych odpadów, jak również duży spadek produkowanych odpadów zmieszanych na rzecz odpadów zbieranych selektywnie.**

Wielkość odpadów zebranych selektywnie w ciągu roku na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2019 przedstawiała się następująco:

Tabela 20 Wielkość odpadów zebranych selektywnie w ciągu roku na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2019 (jednostka miary tona)

		2016	2017	2018	2019
ogółem	ogółem	105,39	110,0 2	189,29	-
ogółem	z gospodarstw domowych	105,39	110,0 2	153,97	-
ogółem	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	0,00	35,32	-
papier i tektura	ogółem	9,36	13,75	44,71	-
papier i tektura	z gospodarstw domowych	9,36	13,75	28,48	-
papier i tektura	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	0,00	16,23	-
szkło	ogółem	20,87	27,61	48,53	-
szkło	z gospodarstw domowych	20,87	27,61	41,00	-
szkło	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	0,00	7,53	-
tworzywa sztuczne	ogółem	18,47	15,72	38,13	-

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

tworzywa sztuczne	z gospodarstw domowych	18,47	15,72	26,57	-
tworzywa sztuczne	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	0,00	0,00	11,56	-
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	ogółem	8,95	5,64	6,54	-
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	z gospodarstw domowych	8,95	5,64	6,54	-
wielkogabarytowe	ogółem	12,12	11,70	11,78	-
wielkogabarytowe	z gospodarstw domowych	12,12	11,70	11,78	-
biodegradowalne	ogółem	35,62	35,54	39,60	-
biodegradowalne	z gospodarstw domowych	35,62	35,54	39,60	-
baterie i akumulatory razem	ogółem	0,00	0,06	0,00	-
baterie i akumulatory razem	z gospodarstw domowych	0,00	0,06	0,00	-
baterie i akumulatory niebezpieczne	ogółem	0,00	0,06	0,00	-
baterie i akumulatory niebezpieczne	z gospodarstw domowych	0,00	0,06	0,00	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik efektywności kosztowej ogółem usług dla odebranych odpadów komunalnych w roku 2019 wyniósł 496,21 zł/t.

Tabela 21 Koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi stan na 31.12.2020 r.

Rodzaj kosztu	Koszty
odbiór i zagospodarowanie odpadów na dzień	960 310,15 zł
PSZOK	34 200,00 zł
koszty administracyjne	89 756,37 zł
koszty usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania (dzikie wysypiska odpadów)	1370,90 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bisztynek za rok 2020 Bisztynek

Koszt usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania (dzikie wysypiska odpadów) w 2020 r. wyniósł 1 370,90 zł.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła ulega corocznej poprawie.

Tabela 22 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	2016	2017	2018	2019	2020
Poziom osiągnięty przez Gminę Bisztynek	38,22 %	37,42 %	51,85 %	45,36 %	55,92 %

Źródło: Informacja o osiągniętych przez Gminę w 2020 roku poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła w 2020 r., określony został w rozporządzeniu na poziomie minimum 50%. **Osiągnięty przez gminę Bisztynek poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia ww. frakcji odpadów w 2020 r. wyniósł 55,92 %.**

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe w 2020 roku, określony w rozporządzeniu wynosi 70%. Zaś poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w latach 2016-2020 na terenie Gminy Bisztynek wyniósł 100 %.

W 2020 r. wyniku realizacji przedsięwzięcia pn. „Transport oraz odzysk lub unieszkodliwienie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach i typu Big-Bag z terenu gminy Bisztynek”, w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Bisztyńku-Kolonii, rolnicy przekazali 128,6 ton odpadów pochodzenia rolniczego, które przekazane zostały do recyklingu. Z programu skorzystało 50 gospodarstw rolnych z terenu gminy.

Zgodnie z obowiązującym Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2016-2022 na terenie Gminy Bisztynek funkcjonuje Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), dla obsługi Regionu Północno-Wschodniego, prowadzona przez Międzygminny Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów Komunalnych

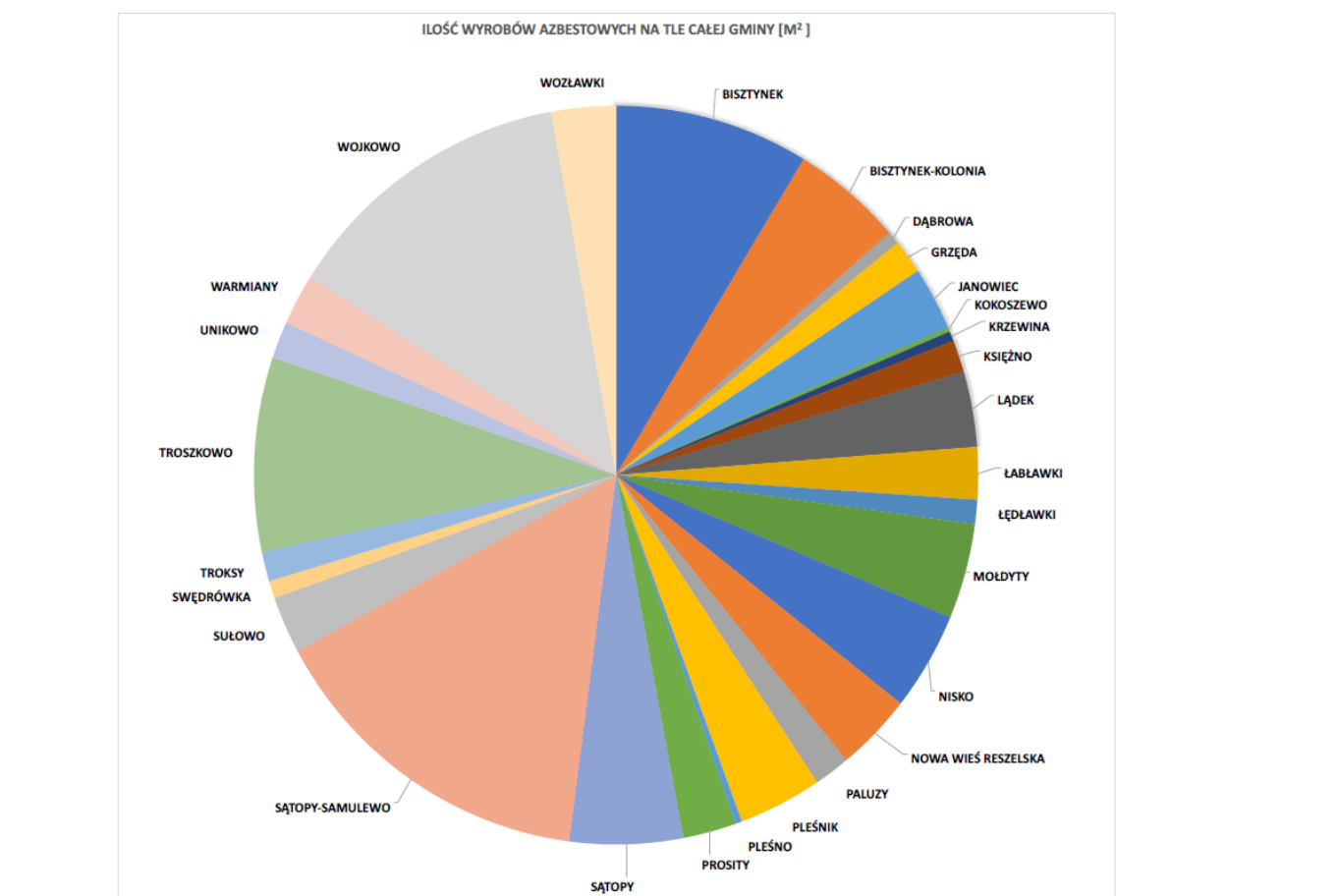
Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

„Sękity” Sp. z o.o., Bisztynek-Kolonia 14, w związku z czym odpady przekazywane były do niniejszej instalacji. Na terenie instalacji znajduje się również nieczynna kwatera składowiska odpadów – obecnie czasza składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne została zabezpieczona przed czynnikami zewnętrznymi oraz dodatkowo w dalszym ciągu prowadzone są prace doraźne nad właściwym utrzymaniem skarp oraz terenu w obrębie składowiska.

Na terenie Gminy Bisztynek jest realizowany Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bisztynek na lata 2019-2032.

Na terenie gminy miejsko-wiejskiej Bisztynek dla potrzeb niniejszego Programu przeprowadzono inwentaryzację azbestu w celu uzyskania rzeczywistej informacji na temat ilości, miejsc występowania, rodzaju i stanu wyrobów zawierających azbest. Inwentaryzacja opierała się o badanie ankietowe i spis z natury prowadzone między czerwcem a sierpniem 2019 roku. Ogółem zinwentaryzowano 53 842 m² pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych. Po przeliczeniu waga odpadów azbestowych wynosi 807,6 Mg.

Rysunek 2 Ilość wyrobów azbestowych na tle Gminy Bisztynek

Największe ilości wyrobów zawierających azbest występują na terenie miejscowości Sątopy-Samulewo (121,3 Mg) oraz Wojkowo (105,9 Mg). Z kolei najmniejszą liczbą wyrobów azbestowych charakteryzuje się miejscowość Kokoszewo (1,7 Mg). Wyroby azbestowe w gminie Bisztynek to głównie płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie. W przeważającej ilości są to budynki gospodarcze: stodoły, obory, chlewnie i magazyny. Azbest zlokalizowany jest również na budynkach mieszkalnych, a także na szopach, garażach oraz wiatkach. W użyciu jest całość zinwentaryzowanego azbestu. Przybliżony łączny koszt usunięcia wyrobów azbestowo-cementowych w gminie Bisztynek wynosi 1 615 260 zł netto tj. 53 842 m² x 30 zł/m² ¹⁴

2.3.2.3. Gospodarka gazowa i ciepłownicza

Przez teren gminy w północno - wschodniej części przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 mm z kierunku Bartoszyce do Kętrzyna oraz w części wschodniej gminy gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100 mm relacji Bartoszyce - Reszel. Na terenie gminy brak stacji redukcyjnej I^o, a jedynie przy wsi Troksy wykonano węzeł, który ma być wykorzystany do realizacji stacji redukcyjnej I^o. Gmina posiada sieć gazową średniego ciśnienia PE we wsi Sątopy-Samulewo, Niski Młyn, Nisko, Troksy.

Parametry sieci gazowniczej w latach 2018-2020 na terenie gminy Bisztynek przedstawiały się następująco:

Tabela 23. Parametry sieci gazowej i ciepłowniczej na terenie gminy Bisztynek.

Parametr	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci ogółem [m]	15 935	15 962	15 999
Długość sieci gazowej średniego ciśnienia	8 954	8 981	9 018
Długość sieci gazowej wysokiego ciśnienia	6 981	6 981	6 981
Długość czynnej sieci przesyłowej [m]	6 981	6 981	b.d.
Długość czynnej sieci rozdzielczej [m]	8 773	8 773	b.d.
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) [szt.]	4	5	7

¹⁴ Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bisztynek na lata 2019-2032

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	3	4	6
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	-	9	10
Zużycie gazu w tyś. m ³	-	139,855	157,951
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	0,0	73,8	b.d.
Ludność korzystająca z sieci gazowej [osoba]	12	23	b.d.

źródło: Polska Spółka Gazownictwa, GUS

W raportowanych latach podjęto działania mające na celu gazyfikację miasta Bisztynek (prowadzono rozmowy z potencjalnymi inwestorami m.in. Polską Spółką Gazownictwa) nie mniej jednak rozmowy nie zakończyły się sukcesem, gdyż Polska Spółka Gazownictwa po wyliczeniu kosztów budowy nitki gazociągu wskazała wysokie koszty inwestycji, które miała pokryć gmina. Koszt ten był nie możliwy do sfinansowania przez Gminę.

Rozbudowa sieci gazowniczej na terenie gminy jest ważnym elementem, który został zgłoszony przez mieszkańców w badaniu ankietowym.

2.3.2.4. Elektroenergetyka

Przez Bisztynkę nie przebiegają linie NN (linie najwyższego napięcia). Miasto i Gmina Bisztynek zasilane jest liniami elektroenergetycznymi na napięciu 15 kV z Głównych Punktów Zasilania (GPZ) zlokalizowanych poza obszarem gminy.¹⁵ Konfiguracja sieci elektroenergetycznej jak i stan urządzeń zasilających zapewniają dużą dyspozycyjność i duże możliwości przesyłowe, gwarantujące właściwe zabezpieczenie potrzeb elektroenergetycznych gminy.¹⁶

Na terenie Gminy Bisztynek długość linii elektroenergetycznych przedstawia się następująco stan na 31.12.2020 r.

Tabela 24 Zestawienie długości linii elektroenergetycznych na terenie miasta i gminy Bisztynek

Lp.	Linia	Rodzaj	Długość [km]
-----	-------	--------	--------------

¹⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2030

¹⁶ Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Bisztynek.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

1.	Linie elektroenergetyczne 110 kV	napowietrzne	0
2.	Linie elektroenergetyczne 15 kV	napowietrzne	146,0
		kablowe	9,9
3.	Linie elektroenergetyczne 0,4 kV	napowietrzne	148,1
		kablowe	19,9

źródło: ENERGA OPERATOR SA

Tabela 25 Zestawienie liczby odbiorców energii elektrycznej oraz zużycia energii elektrycznej na terenie Gminy Bisztynki w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
odbiorcy energii elektrycznej szt.	787	815	814	837	-
zużycie energii elektrycznej MWh	1 611,95	1 574,92	1 585,78	1 503,03	-

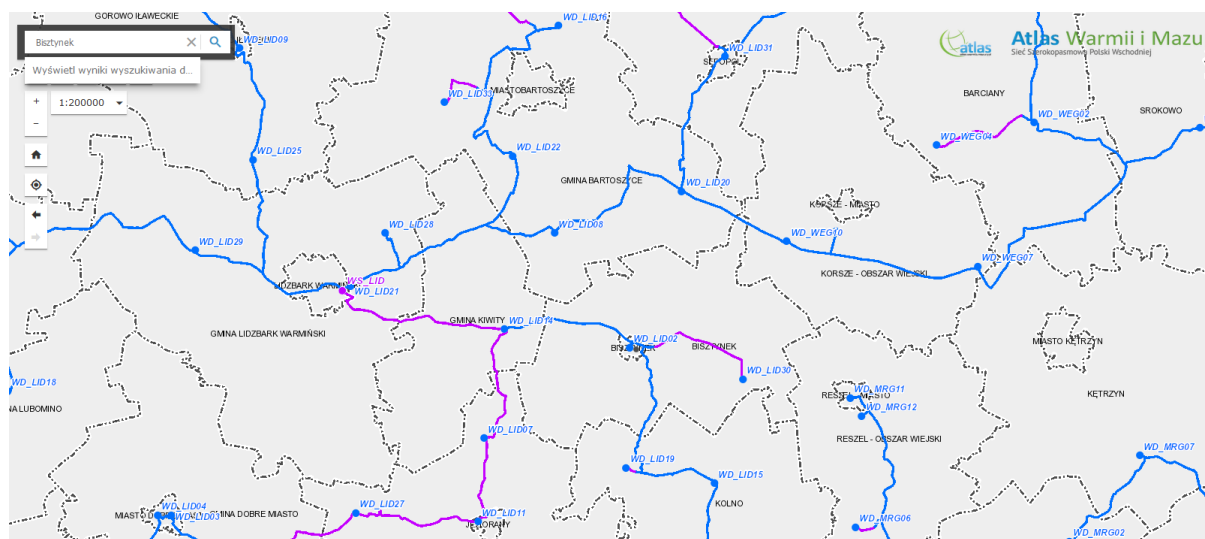
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Sieć rozwijana jest na bieżąco przez Energe Operatora SA w ramach zaistniałych potrzeb.

2.3.2.5 Dostępność sieci Internetowej

Internet na terenie gminy Bisztynki dostarczany jest w ramach projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W ramach realizacji projektu powstało 2292 km szkieletowo-dystrybucyjnej sieci światłowodowej, 216 węzłów dystrybucyjnych, 10 węzłów szkieletowych, 2 punkty styku do sieci światłowodowej wyższego rzędu oraz 2 Centra Zarządzania Siecią (główne i zapasowe). Przepustowość sieci w szkielecie wynosi 100 GB/s a sama sieć spełnia wymogi dla sieci następnej generacji (NGN - next generation networks). Budynki publiczne zlokalizowane na terenie Gminy Bisztynki podłączone są do Internetu Szerokopasmowego.

Tabela 26 Mapa Sieci szerokopasmowej na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: <https://atlas.warmia.mazury.pl/index.php/68-siec-szerokopasmowa-polski-wschodniej>

W roku 2021 Gmina Bisztynek będzie realizowała projekt „wifi4eu”. Inicjatywa WiFi4EU wspiera bezpłatny dostęp do bezprzewodowego Internetu w przestrzeniach publicznych, takich jak parki, place, budynki publiczne, biblioteki, ośrodki zdrowia i muzea w gminach w całej Europie.

Urząd Starostwa Powiatowego w Bartoszycach wydał pięć decyzji udzielających pozwoleń na budowę stacji bazowych telefonii komórkowej na niżej wymienionych działkach znajdujących się na terenie Bisztyńka:

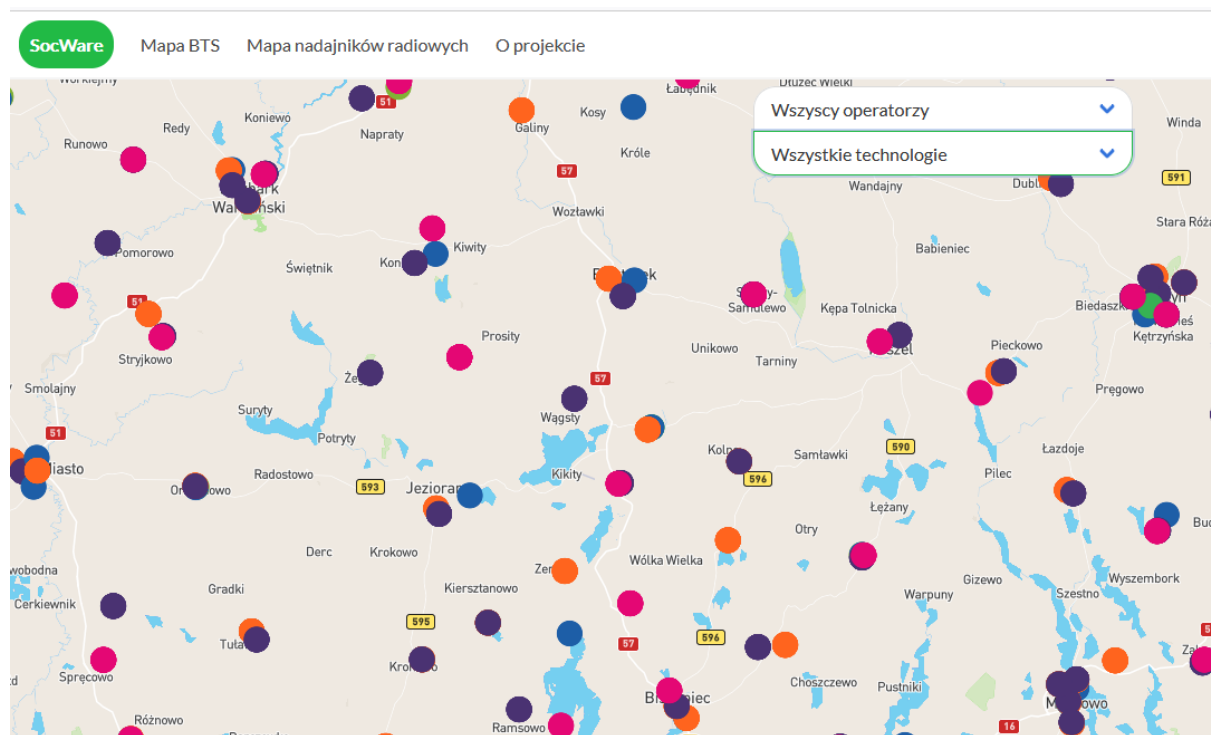
dz. nr 357/2, dz. nr 39, dz. nr 191/4, dz. nr 192/3, dz. nr 191/1.

Zgodnie z informacją Urzędu Marszałkowskiego województwa warmińsko-mazurskiego w Olsztynie na terenie Bisztyńka nie ma instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne.¹⁷

Na terenie Gminy Bisztynek zlokalizowane są nadajniki czterech Telefonii Komórkowych tj. Orange, T-Mobile, Play i Aero2 Sp. z o.o.

¹⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2030

Tabela 27 Mapa nadajników telefonii komórkowej na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: <https://bts.socware.pl/>

2.3.2.6 Stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) tj. energii wiatru, promieniowania słonecznego, hydroenergii, biogazu czy biomasy jest zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju, stanowi alternatywę dla źródeł nieodnawialnych (paliw kopalnych), sprzyja ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, a także dywersyfikacji dostaw energii i zmniejszaniu zależności od niepewnych i niestabilnych rynków paliw kopalnych, zwłaszcza ropy i gazu.

Zgodnie z danymi Urzędu Regulacji Energetyki na dzień 31.12.2020 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajdowało się 275 instalacji wykorzystujących OZE. łączna moc tych instalacji wynosiła ok. 520 MW, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 28 Zestawienie liczby i mocy instalacji wykorzystujących OZE na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

Typ instalacji	Liczba instalacji szt.	Moc zainstalowana MW
wykorzystująca biogaz	24	19,61

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

wykorzystująca biomasę	3	28,224
wykorzystująca energię promieniowania słonecznego	127	99,353
wykorzystująca energię wiatru	44	356,985
wykorzystująca hydroenergię	77	15,341
wykorzystująca technologię współspalania biomasy, biogazu lub biopłynów z innymi paliwami (paliwa kopalne i biomasa/biogaz/biopłyny)*	0	0
Razem	275	519,544

Źródło: Urząd Regulacji Energetyki

* ze względu na technologię wytwarzania energii brak jest możliwości wskazania rzeczywistej mocy zainstalowanej opierającej się wyłącznie na paliwie pochodzącym z odnawialnego źródła energii

Według danych z Banku Danych Lokalnych udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2019 wyniósł 85,7% i wzrósł o 2,9 punktu procentowego w relacji do roku 2018.

Tabela 29 Instalacje odnawialnego źródła energii wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. na terenie powiatu bartoszyckiego

Województwo	Powiat	Rodzaj OZE	Moc zainstalowana [MW]
Warmińsko-Mazurskie	bartoszycki	WO- wykorzystująca hydroenergię	0,110
		PVA wykorzystująca energię promieniowania słonecznego	0,615
			0,099
			0,990
			0,999
			0,991
	0,999		

Źródło: <https://www.ure.gov.pl/pl/oze/potencjal-krajowy-oze/8108,Instalacje-odnawialnych-zrodel-energii-wg-stanu-na-dzien-31-grudnia-2020-r.html>

Pod względem liczby instalacji na terenie powiatu bartoszyckiego najczęściej funkcjonowało instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego oraz hydroenergię.

Zaś na terenie Gminy Bisztynek liczba mikroinstalacji przedstawia się następująco:

Tabela 30 Łączna liczba oraz moc instalacji OZE oraz mikroinstalacji na terenie Gminy Bisztynek

Rodzaj elektrowni	Ilość [szt.]	Napięcie przyłącza	Status	Moc zainst. (kW)	Moc przył. (kW)
Mikroinstalacje (do 50 kW)	90	nN	Aktywne	761,2	2791

źródło: : Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Biogaz

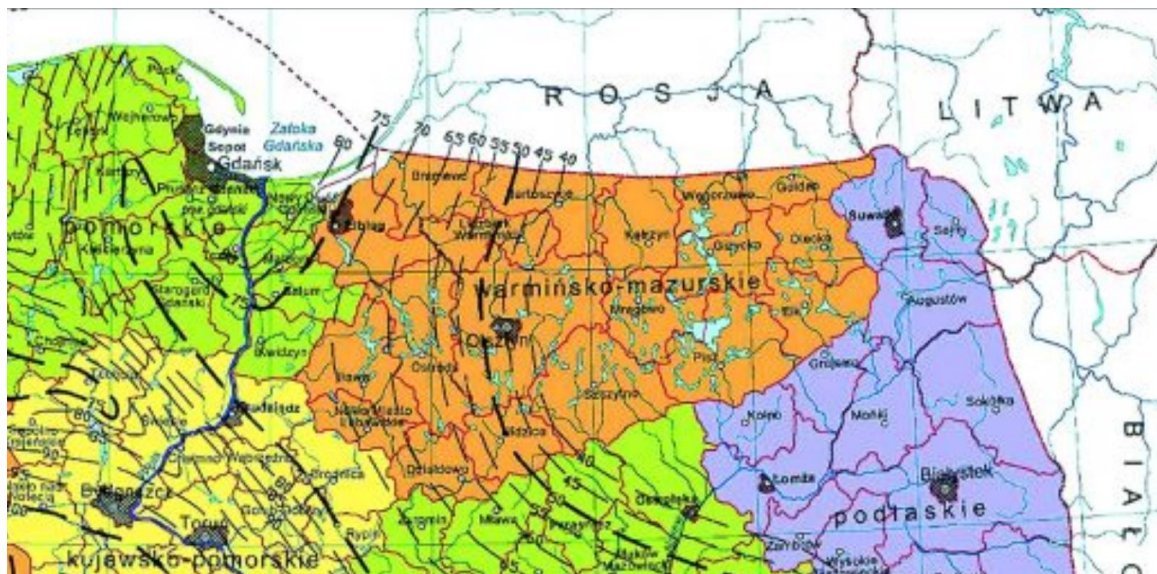
Jest to gaz pozyskiwany z biomasy w wyniku fermentacji beztlenowej, podczas której substancje organiczne rozkładane są przez bakterie do związków prostych. Efektywność fermentacji zależy od składu substancji poddanej fermentacji oraz temperatury. Surowcem do produkcji biogazu mogą być prawie wszystkie organiczne odpady produkcji rolniczej. Szczególnie przydatne ze względu na skład są odchody zwierzęce w postaci gnojowicy lub obornika. **Biogaz na terenie Gminy Bisztynek nie jest pozyskiwany oraz nie są planowane żadne nowe instalacje biogazowe.**

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdadne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem są stosowane w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Na terenie gminy Bisztynek nie występują złoża wód geotermalnych co obrazuje poniższa mapa.

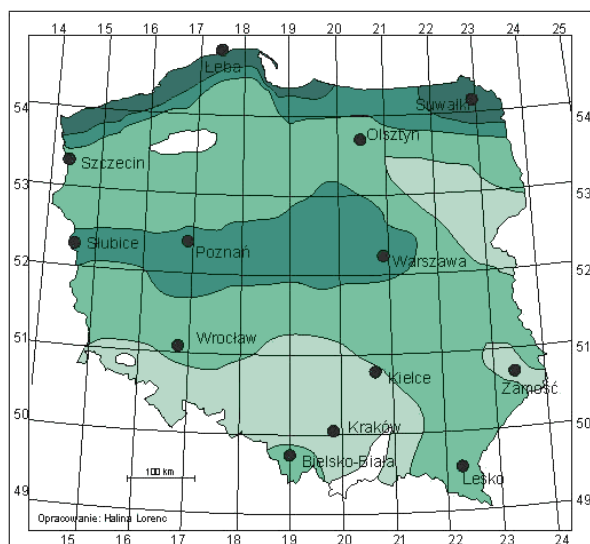
Mapa 11 Mapa geotermalna województwa warmińsko-mazurskiego na podstawie mapy geotermalnej Polski

Źródło: <http://www.pga.org.pl/geotermia-zasoby-polskie.html>

Energia wiatrowa

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna **Strefy energetyczne wiatru w Polsce** Mezoskala

- Strefy:
- I - Wybitnie korzystna
  - II - Bardzo korzystna
  - III - Korzystna
  - IV - Mało korzystna
  - V - Niekorzystna

Ośrodek
Meteorologii

Aktualizacja mapy na podstawie okresu obserwacyjnego 1971-2000

wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

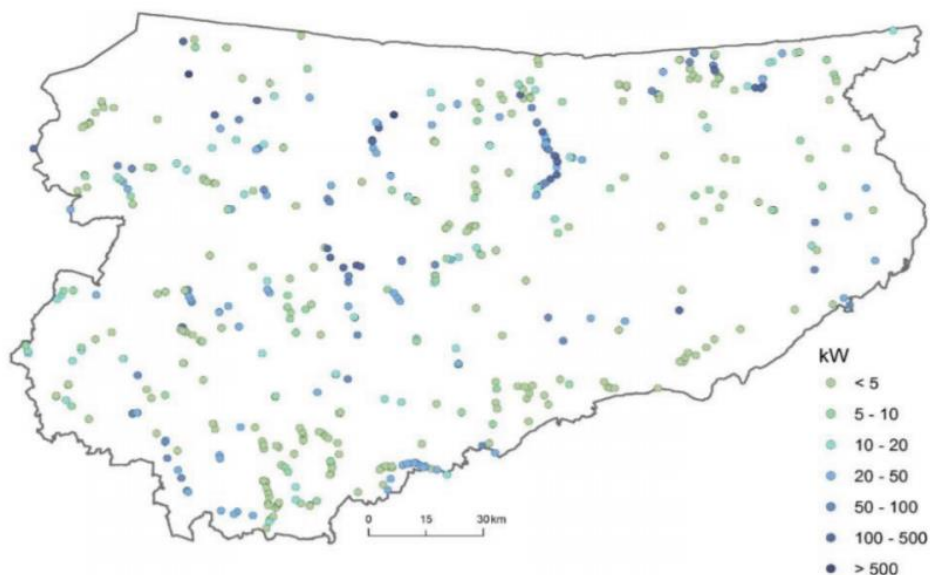
- Strefa I – wybitnie korzystna
- Strefa II – bardzo korzystna
- Strefa III - korzystna
- Strefa IV - mało korzystna
- Strefa V - niekorzystna

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, Gmina Bisztynek leży w strefie bardzo korzystnej do pozyskiwania energii z wiatru. **Nie mniej jednak zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bisztynek nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych, gdyż na terenie gminy są tereny wartościowe dla środowiska i krajobrazu, a lokalizacja wież siłowni wiatrowych będzie stanowiła w krajobrazie gminy element obniżający jego walory.**

Energetyka wodna

Energią wodną nazywana jest energia ruchów wód morskich i śródlądowych. Jest ona wykorzystywana przez ludzkość od czasów starożytnych. Elektrownie wodne dzieli się ze względu na wielkość na małe elektrownie wodne (MEW) oraz duże systemowe jednostki. W Polsce za MEW uznaje się zakłady produkujące energię o mocy do 5 MW. Rozróżnia się trzy podstawowe typy elektrowni wodnych: przepływowe, zbiornikowe i szczytowo-pompowe.¹⁸ Na terenie powiatu bartoszyckiego według danych Banku Danych Lokalnych występuje jedna instalacja wykorzystująca hydroenergię o mocy 0,110 MW

Mapa 12 . Lokalizacja istniejących piętrzeń i moc możliwych do postawienia elektrowni wodnych w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Energia odnawialna w województwie warmińsko-mazurskim

¹⁸ file:///D:/%C5%9Ac%4%85gn%4%99te/Energia%20odnawialna%20w%20warmi%C5%84sko%20k1.pdf

Energia z promieniowania słonecznego

Nastonecznienie w województwie warmińsko-mazurskim dla powierzchni 3638 km² wynosi 1000 kWh, a dla powierzchni 20 539 km² – 1050 kWh. Na terenie gminy Bisztynek nastonecznienie wynosi 1050 kWh.¹⁹

Mapa 13 Nastonecznienie w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Energia odnawialna w województwie warmińsko-mazurskim

Na terenie Gminy Bisztynek realizowano projekt „Czyste powietrze” oraz „Mój Prąd” obejmujące m.in. dofinansowanie do fotowoltaiki, odnawialnych źródeł energii oraz edukację społeczeństwa w zakresie OZE z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu.

Zainteresowanie uzyskaniem wsparcia w ramach programu „Czyste powietrze” z roku na rok wzrasta co widać po ilości wydanych zaświadczeń o wysokości dochodu uprawniającego do uzyskania podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach programu.

Tabela 31 Liczba wydanych zaświadczeń o wysokości dochodu w celu uzyskania podwyższonego dofinansowania w ramach programu Czyste Powietrze na terenie Gminy Bisztynek stan na 27.07.2021 r.

Lata	Ilość
2019	0
2020	4
2021	20

Źródło: MOPS Bisztynek

¹⁹ file:///D:/%C5%9Aci%C4%85gni%C4%99te/Energia%20odnawialna%20w%20warmi%C5%84sko%20k1.pdf

Zacząto realizować również program Agroenergia dla rolników, celem które było kompleksowe wsparcie związane z ograniczeniem negatywnego wpływu na środowisko prowadzonych działalności rolniczych, poprzez dofinansowanie inwestycji służących budowaniu samodzielności energetycznej na obszarach wiejskich.

Zamontowany został również czujnik jakości powietrza w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Szkole Podstawowej w Bisztynku.

W ramach ograniczenia zapotrzebowanie budynku na energię wykonano 5 termomodernizacji budynków znajdujących się na terenie gminy Bisztynek. Zostało wykonana również wymiana słupów i oświetlenia na energooszczędne w związku z budową ul. Sportowej i rozbudową ul. Spółdzielców.

2.4. Środowisko naturalne

2.4.1. Ukształtowanie terenu

Pod względem fizjograficznym wschodnia część gminy leży w Pasie Pobrzeży Bałtyckich, w regionie Niziny Staropruskiej, mezoregionie Niziny Sępopolskiej. Zachodnia część gminy Bisztynek leży w Pasie Pojezierzy Bałtyckich, w regionie Pojezierza Mazurskiego, mezoregionie Pojezierza Olsztyńskiego. Natomiast krańce południowe i wschodnie leżą w mezoregionie Pojezierza Mrągowskiego.

Podstawową formą rzeźby terenu gminy jest wysoczyzna moreny dennej. Na obszarze Niziny Sępopolskiej przeważa krajobraz równinny, który urozmaicają doliny rzeczne i niewielkie spadki terenu. Urozmaicony jest również krajobraz pojezierzy z licznymi pagórkami i dolinami, gdzie przeważa wysoczyzna falista i pagórkowata.²⁰

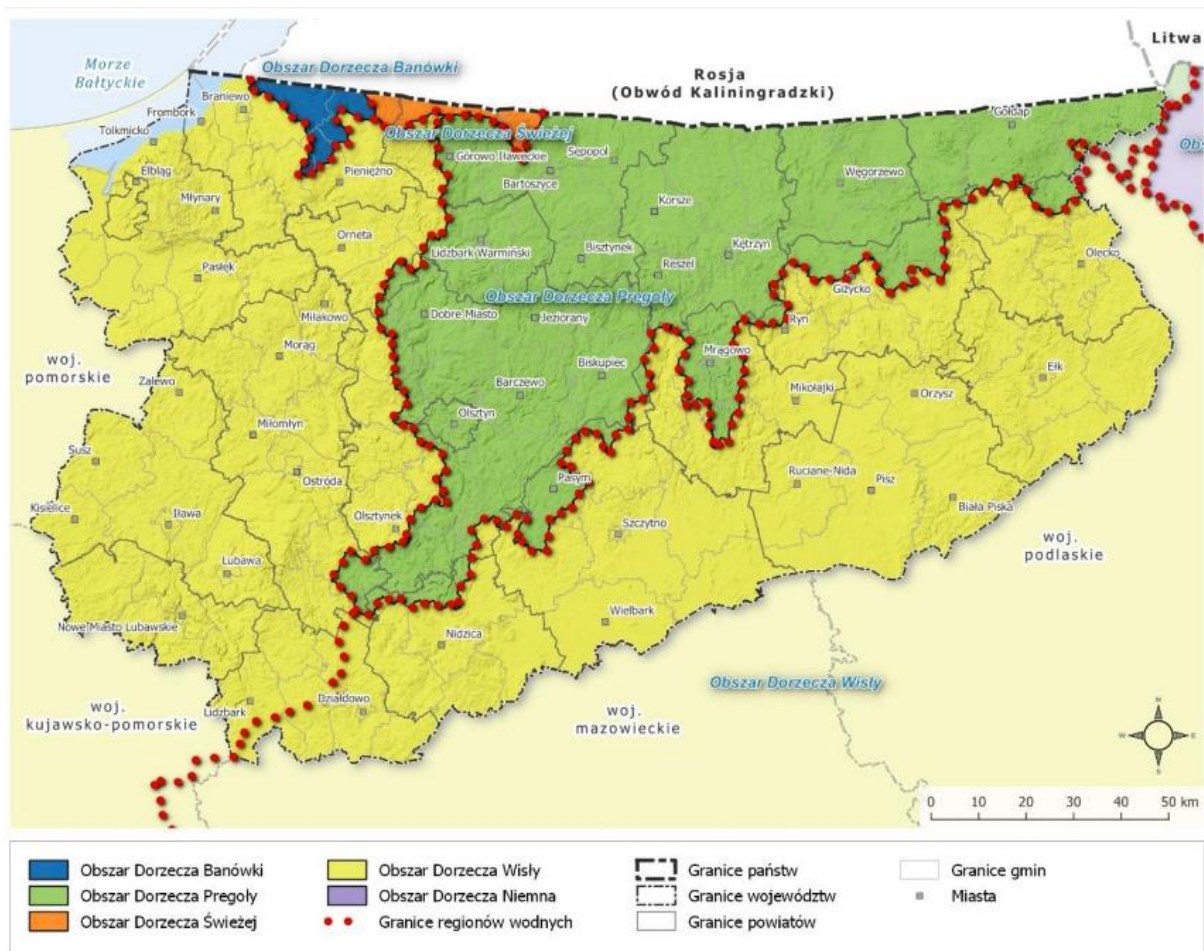
Gmina Bisztynek leży na terenie dorzecza Pregoty.

---

²⁰ Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

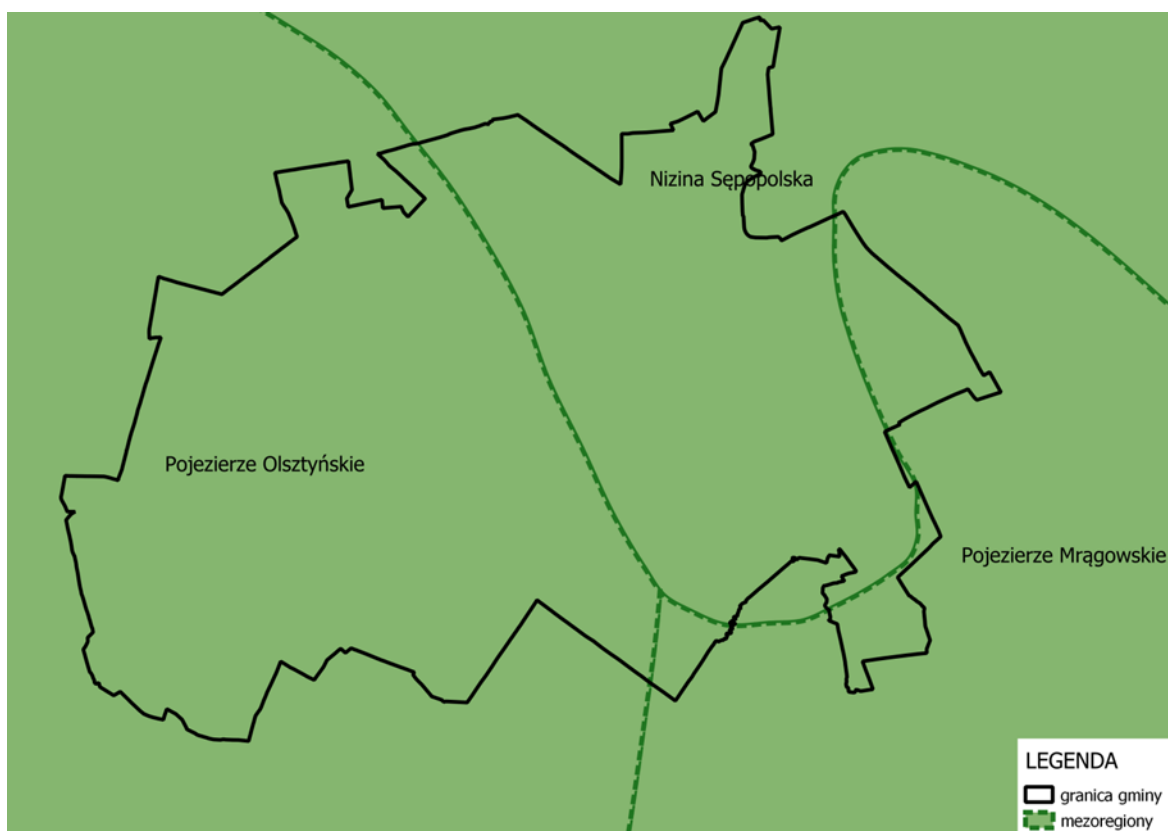
Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Mapa 14 Obszar gminy Bisztynek leży w dorzeczu rzeki Pregoty.

Źródło: Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030

Mapa 15 Położenie Gminy Bisztynek na tle krain fizycznogeograficznych

Źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

2.4.2. Zasoby przyrodnicze

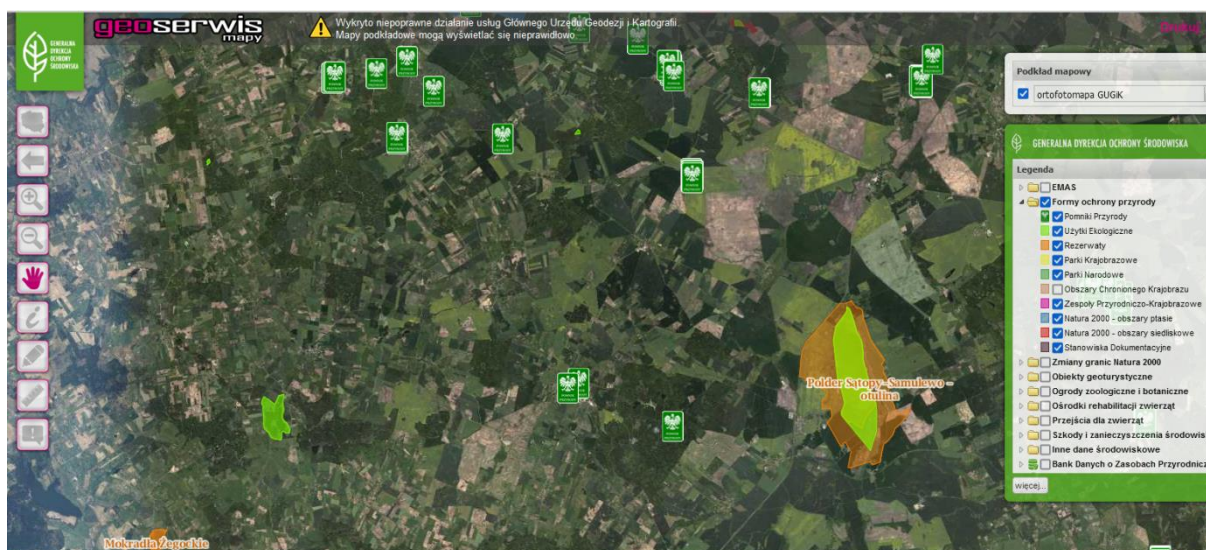
Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Bisztynek występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody
  - *Polder Sątopy-Samulewo,*
- Obszar Chronionego Krajobrazu:
  - *Doliny Rzeki Guber,*
- 3 pomniki przyrody żywej i nieżywej,
- 1 użytek ekologiczny.

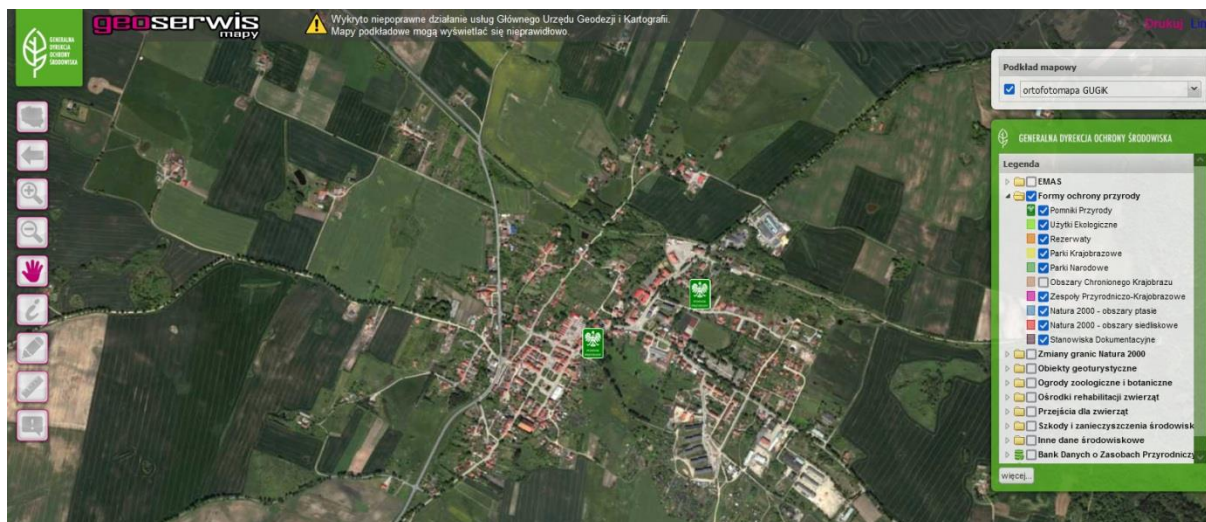
Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynek

Tabela 32 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Tabela 33 Formy ochrony przyrody na terenie Miasta Bisztynek

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Tabela 34 Powierzchnia obszarów chronionych na terenie gminy Bisztynek.

Ogółem	ha	1 866,14
rezerваты przyrody	ha	333,30
parki krajobrazowe	ha	-
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	ha	408,00
obszary chronionego krajobrazu	ha	1 532,84
użytki ekologiczne	ha	408,00

źródło: GUS, stan na 31.12.2020 r.

Rysunek 3 Obszar chronionego krajobrazu na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Rysunek 4 Rezerwaty przyrody na terenie Gminy Bisztynek

źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Rysunek 5 Użytki ekologiczne na terenie gminy Bisztynek

Źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

2.4.3 Bogactwo naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania

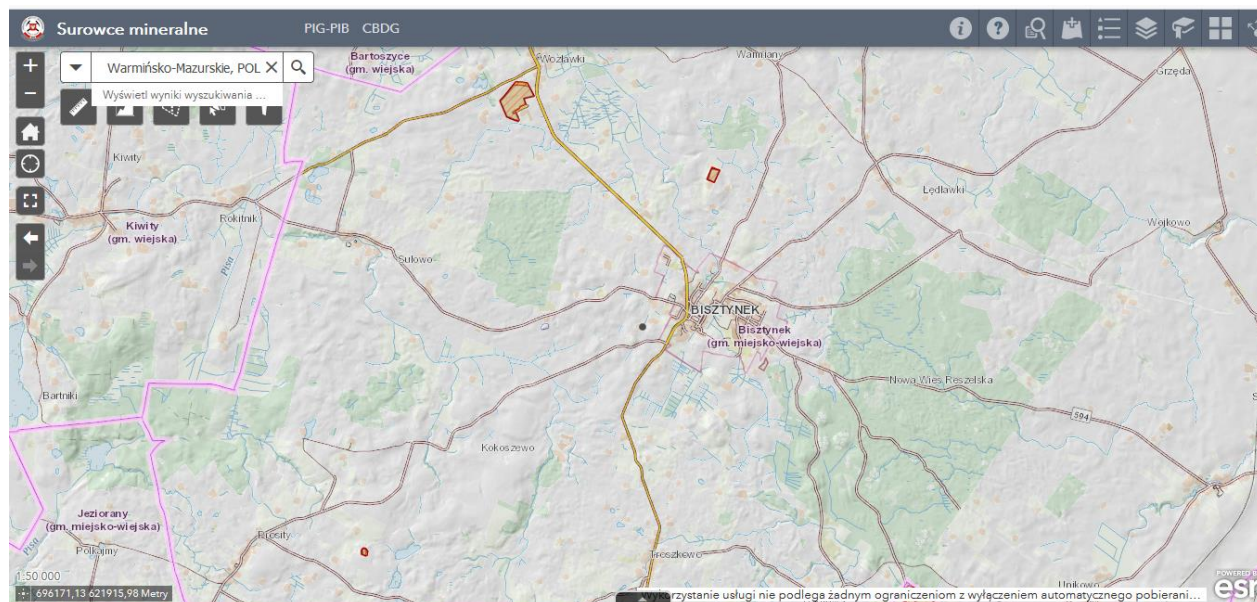
Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie Gminy i Miasta Bisztynek zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 35 Zestawienie surowców naturalnych na terenie Gminy Bisztynek

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Stan zagospodarowania	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Bisztynek	Bisztynek	Kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	120	-	-
Bisztynek Kolonia	Bisztynek	Kruszywa naturalne	zagospodarowane	164	-	34
Prosity	Bisztynek	Kruszywa naturalne	złoże szczegółowo rozpoznane	31	-	-
Wozławki	Bisztynek	Kruszywa naturalne	zagospodarowane	652	1 014	196

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2030

Mapa 16 Surowce naturalne na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wykaz wydanych koncesji na wydobywanie kopalin na terenie gminy Bisztynek prezentuje się następująco:

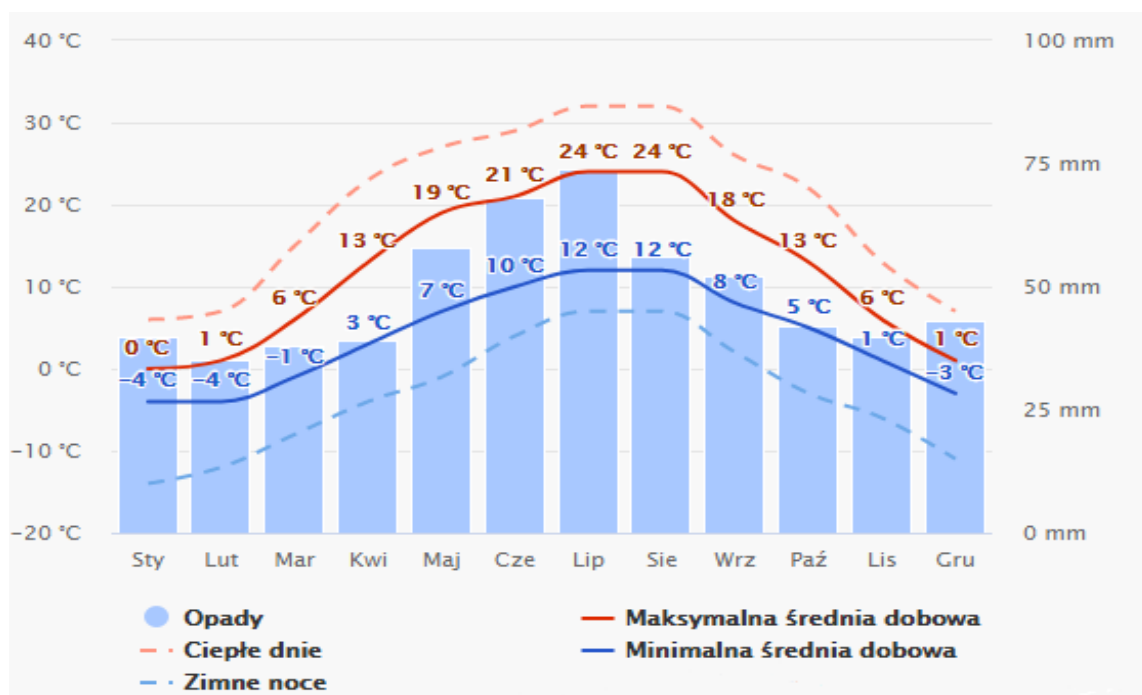
- nazwa złoża: WOZLAWKI, przedsiębiorca: Marek Romanowski Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, data udzielenia koncesji: 13-11-2012 (zmiana 04-08-2020), data ważności koncesji: 07-05-2032.

2.4.4 Klimat i ochrona powietrza

Gmina leży w mazurskim regionie klimatycznym, we wschodnio-bałtyckiej dzielnicy klimatycznej, która jest chłodniejsza od sąsiadującej od zachodu dzielnicy zachodnio-bałtyckiej, lecz cieplejsza niż przyległa od południa dzielnica mazurska. Klimat gminy Bisztynek, podobnie jak klimat powiatu bartoszyckiego odznacza się dużą zmiennością typów pogody, co związane jest z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i zmiennością mas powietrza. Temperatura średnia w roku wynosi 6,6 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,1 °C, a najzimniejszy jest styczeń o średniej temperaturze - 4,5 °C.

Okres wegetacyjny trwa około 192 dni i jest krótszy o jeden miesiąc w porównaniu z Polską centralną. Roczna suma opadów wynosi średnio 610 mm. Największe opady występują latem (lipiec, sierpień). Przeważają wiatry z kierunku południowo-zachodniego i wiatry zachodnie. Na klimat lokalny wpływ ma rzeźba terenu. Obniżenia terenowe sprzyjają zaleganiu chłodnego wilgotnego powietrza i większym wahaniom dobowym, a także występowaniu przymrozków wczesną jesienią.

Rysunek 6. Średnie temperatury i opady występujące na terenie gminy Bisztynek

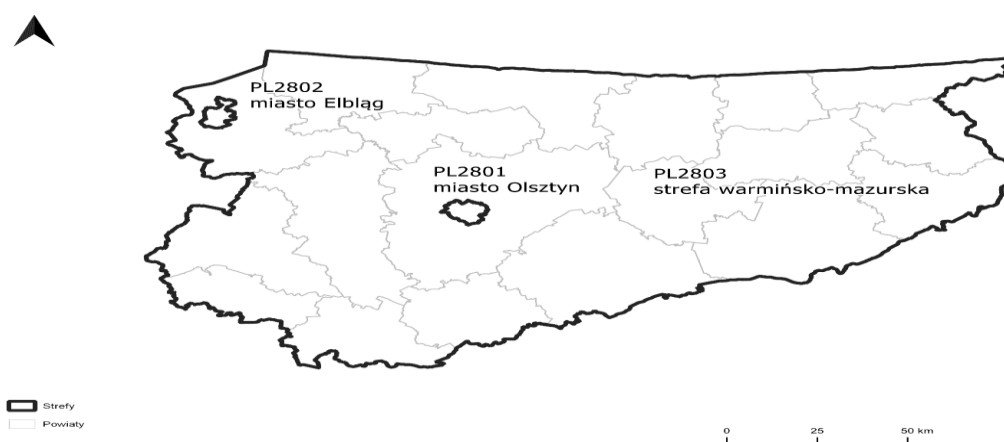

źródło: <https://www.meteoblue.com/>

Jakość powietrza

Zagrożenie dla czystości powietrza atmosferycznego istnieje w zasadzie tylko w sezonie grzewczym. Pod kątem jakości powietrza Gmina Bisztynek leży w strefie warmińsko-mazurskiej.

Rysunek 7 Podział województwa warmińsko-mazurskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2019 r.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2019

Wyniki oceny jakości powietrza wskazują na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie warmińsko-mazurskiej (gmina Bisztynek znajduje się w tej strefie). Rok 2020 podobnie, jak rok 2019 był znacznie cieplejszy w stosunku do lat poprzednich. Wpłynęło to na zmniejszenie emisji pyłów z sektora komunalno-bytowego, co znalazło przełożenie na niskie stężenia pyłów zawieszonych PM2,5 i PM10 oraz zawartego w pyłe PM10 benzo(a)pirenu. Sprzyjające warunki meteorologiczne w okresie zimowym wpłynęły na zdecydowaną poprawę jakości powietrza w województwie. Średnioroczne stężenia pyłu PM10 były niższe w stosunku do 2019 roku na poszczególnych stacjach od 1 µg/m³ do 3 µg/m³.²¹

Tabela 36. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM2,5)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
1	miasto Olsztyn	PL2801	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1 ³
2	miasto Elbląg	PL2802	A	A	A	A	A ²	A	A	A	A	A	A	A1 ³
3	strefa warmińsko-mazurska	PL2803	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A1 ³

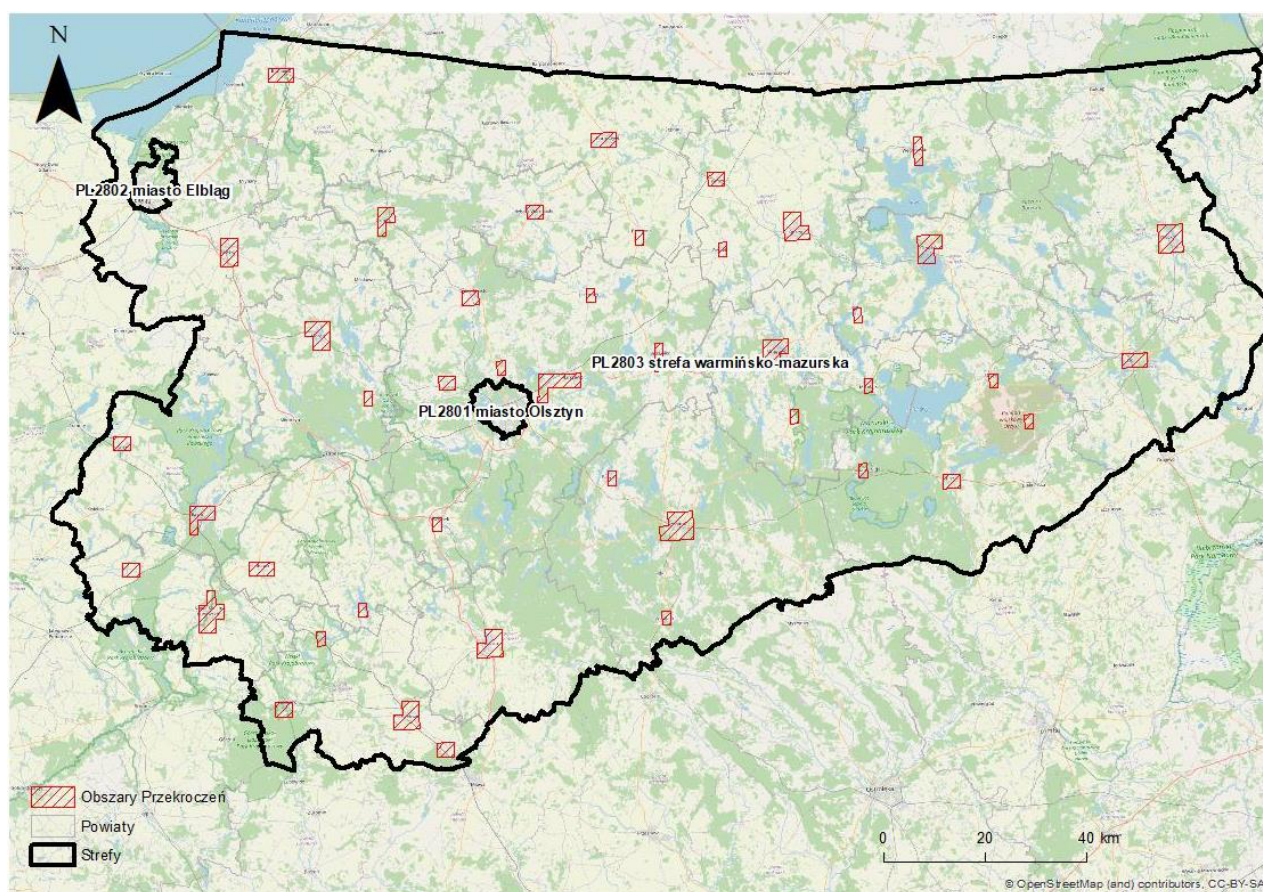
- 1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2
- 2) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D1
- 3) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskały klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Roczna ocena jakości powietrza za 2020 rok w strefie warmińsko-mazurskiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych: dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe, dla których istnieje obowiązek wykonania POP (kryterium ochrona zdrowia) - benzo(a)piren B(a)P (rok). Dla pozostałych zanieczyszczeń dwutlenek siarki SO₂, tlenek węgla CO, PM 10, PM 2,5, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni, O₃ - standardy emisyjne na terenie wszystkich stref (cały obszar województwa) były dotrzymane. W 2020 roku na terenie Gminy Bisztynek wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

²¹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2020

Rysunek 8 Obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 roku.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2019

2.4.5 Wody powierzchniowe i podziemne

Cały obszar gminy Bisztynek leży w zlewisku Zalewu Wiślanego, w dorzeczu Pregoty (region wodny Łyny i Węgorapy). Sieć hydrograficzna gminy jest dobrze rozwinięta.

Tabela 37 Nazwa i długość cieków przepływających przez gminę Bisztynek

Lp.	Nazwa ciek	Identyfikator hydrograficzny ciek	Długość [m]
1.	Dopływ z Kolonii Wysoka	5848848	3544,247
2.	Kanał Unikowo	5848852	16679,805
3.	Dopływ z Wojkowa	5848854	13345,554
4.	Dopływ z Kolonii Wojkowo	58488542	1896,520

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

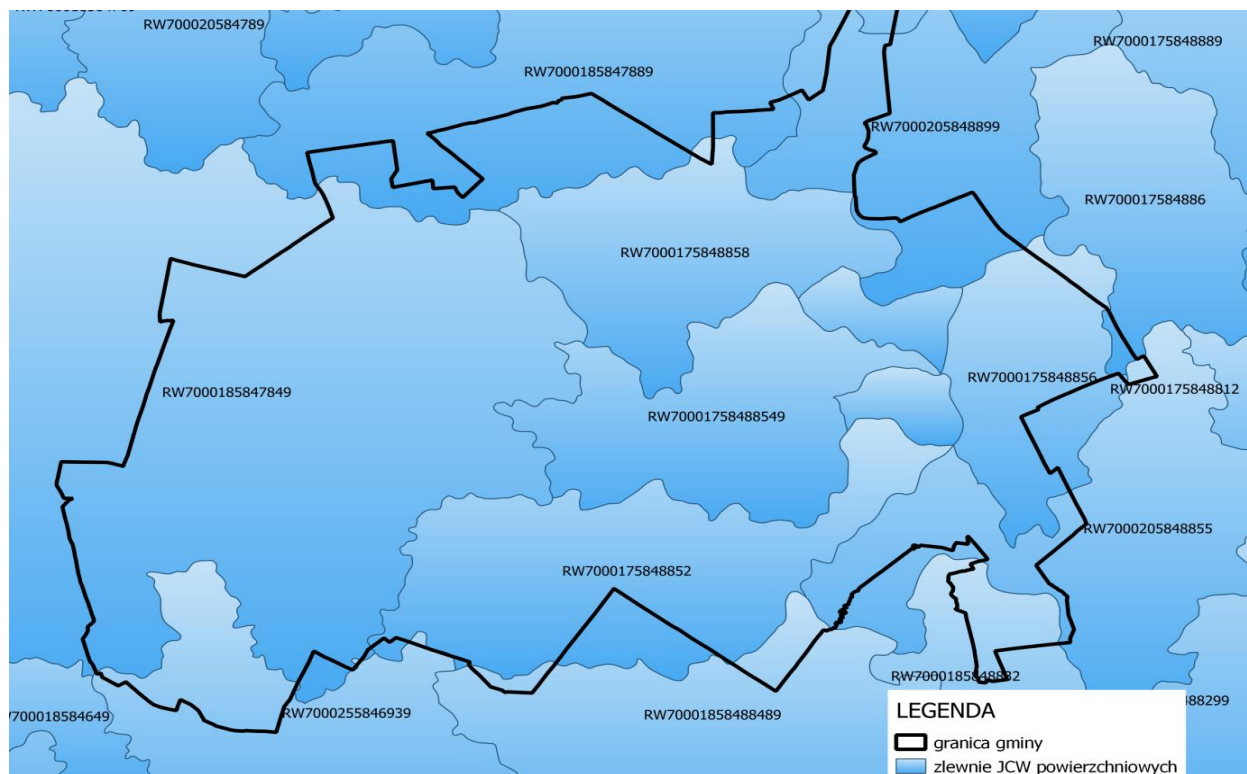
5.	Stare koryto Sajny	5848856	5247,047
6.	Dopływ spod Łędlawek	5848858	8553,841
7.	Dopływ spod Łabławek	58488592	1780,325
8.	Dopływ z Pierwąg	584616	4551,616
9.	Pisa	58478	808,413
10.	Rokitnik	5847814	10000,884
11.	Dopływ z Kokoszewa	58478142	3682,899
12.	Pisa B	584782	9300,984
13.	Dopływ spod Sułowa	5847822	4279,259
14.	Dopływ z Kolonii Wozławki	5847882	2156,170
15.	Sajna	58488	11930,355
16.	Dopływ z Kominek	5848832	1233,813
17.	Ryn	5848840	3204,442

źródło: RZGW Białystok

Sieć hydrograficzną gminy tworzą rzeki: Pisa Północna, Sajna, Ryn i Kanał Unikowo (wyptywający spod Troszkowa). W/w ciek zostały zaliczone do cieków podstawowych. Cieki te nie są zasobne w wodę. Pisa Północna (całkowita długość 35 km) jest prawobrzeżnym dopływem Łyny. Pisa Północna płynie generalnie z południa na północ. Uchodzi do Łyny na terenie gminy Sępoleń w miejscowości Rygarby. Rzeka bifurkuje (rozwidła się) do jeziora Kinkajmskiego (gmina Bartoszyce). Największym prawobrzeżnym dopływem Pisy jest Bajdycka Młynówka, przepływająca przez gminy Bartoszyce i Sępoleń. Sajna i Ryn płyną południkowo przez wschodnią część gminy. Ich średni przepływ przed połączeniem wynosi po ok. 1,1 m³ /sek., a największy przepływ średni niski (SNQ) tych rzek wynosi po ok. 15 tys. m³ /dobę. Sajna jest rzeką IV rzędu lewobrzeżnym dopływem Gubra. Głównym jej dopływem jest Ryn. Na terenie zlewni Sajny występują liczne zagłębienia bezodpływowe często wypełnione wodą.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Mapa 17 Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Tabela 38 Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Bisztynek

Nazwa JCWP	Kod JCWP
Kanał Unikowo	RW7000175848852
Dopływ z Wojkowa	RW70001758488549
Stare koryto Sajny	RW7000175848856
Dopływ spod Łędfawek	RW7000175848858
Dopływ z Trzeciaków	RW700017584886
Pisa od źródeł do Połapińskiej Strugi, z Połapińską Strugą	RW7000185847849
Bajdycka Młynówka	RW7000185847889
Dopływ z Kominek	RW7000185848832
Ryn od źródeł do dopł. z Kol. Wysoka Dąbrowa, z dopł. z Kol. Wysoka Dąbrowa	RW70001858488489
Sajna od Kan. Reszelskiego do starego koryta Sajny bez starego koryta Sajny z Rynem od dopł. z Kol. Wysoka Dąbrowa	RW7000205848855
Sajna od starego koryta Sajny do ujścia	RW7000205848899

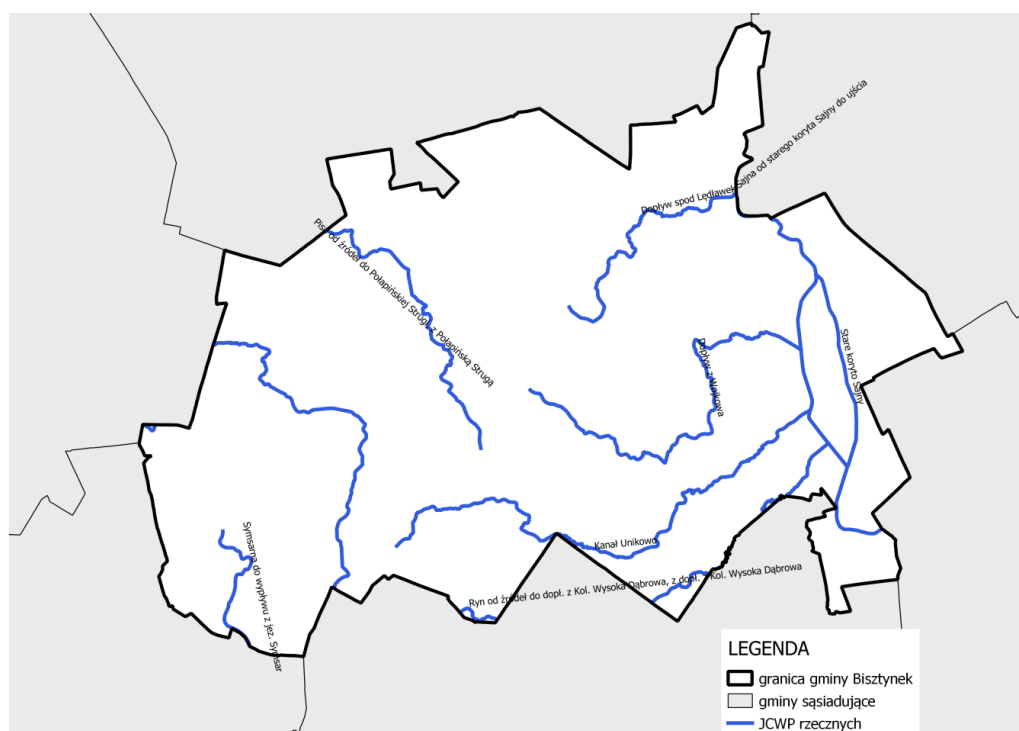

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Nazwa JCWP	Kod JCWP
Symsarna do wypływu z jez. Symsar	RW7000255846939

źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Mapa 18 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Gminy Bisztynek

źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Tabela 39 Charakterystyka JCWPd

PLGW700020	
Powierzchnia [km²]	6089,3
Województwo	Warmińsko-mazurskie
Powiaty	Braniewski, bartoszycki, kętrzyński, węgorzewski, lidzbarski, giżycki, mrągowski, szczycieński, olsztyński, ostródzki, nidzicki, m. Olsztyn
Dorzecze	Jarftu, Pregoty, Świeżej
Region wodny	Łyny, Węgorapy

Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Banówka (I), Łyna (II)
Obszar bilansowy	Z-20 Łyna; Z-22 Bezleda, Stradyk; Z-24 Banówka
Liczba pięter wodonośnych	2: – Piętro czwartorzędowe – Piętro paleogeńsko-neogeńskie

źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

Mapa 19 Jednolite części wód podziemnych na terenie Gminy Bisztynek

źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2020” za lata 2019-2020

2.4.6 Gleby

Na obszarze gminy Bisztynek dominują gleby zwarte kompleksów pszennych. Przeważają gleby brunatne właściwe. Górna część profilu glebowego wykazuje większy udział frakcji piaszczystych (gliny piaszczyste, piaski gliniaste mocne), a dolna część od głębokości ok.50- 100 cm buduje glina lekka lub średnia. W północno-wschodniej i wschodniej części gminy wykształciły się czarne ziemie właściwe. Oba typy gleb zaliczane są do drugiego, pszennego dobrego kompleksu glebowego. Zajmuje on ponad 73% powierzchni gruntów ornych. (...) Wśród gruntów ornych przeważają gleby klas III b stanowiąc około 57% i IV a – ponad 25%. **Łącznie gleby klas II, III i IV**

zajmują ponad 96% powierzchni gruntów ornych. W tym gleby klasy II zajmują jedynie ok. 0,4% i występują głównie w okolicy miejscowości Sątopy. Pozostałe 4% to grunty V klasy i VI.9

Na terenie gminy Bisztynek nie prowadzono badań czystości gleb.

Najważniejsze zagrożenia degradacji gleb to:

- procesy erozji wietrznej (deflacja),
- procesy erozji wodnej (wymywanie spłukiwanie),
- nadmierne używanie środków chemicznych do ochrony roślin i konserwowania zbiorów,
- nieracjonalne stosowanie nawozów sztucznych,
- niewłaściwe postępowanie ze środkami ropopochodnymi w obrębie gospodarstw rolnych,
- transport.²²

2.4.7 Zagrożenie powodziowe

Prognozowane zmiany klimatyczne mogą spowodować wzrost częstości i zasięgu występowania opadów o dużej intensywności, podtopień i powodzi. Zjawiska te powodują znaczące straty gospodarcze oraz niekorzystne zmiany w środowisku przyrodniczym. **Z terenu Gminy Bisztynek wpłynął 1 wniosek o oszacowanie szkód w uprawach rolnych spowodowanych deszczem nawalnym, który wystąpił 27.06.2020r.**

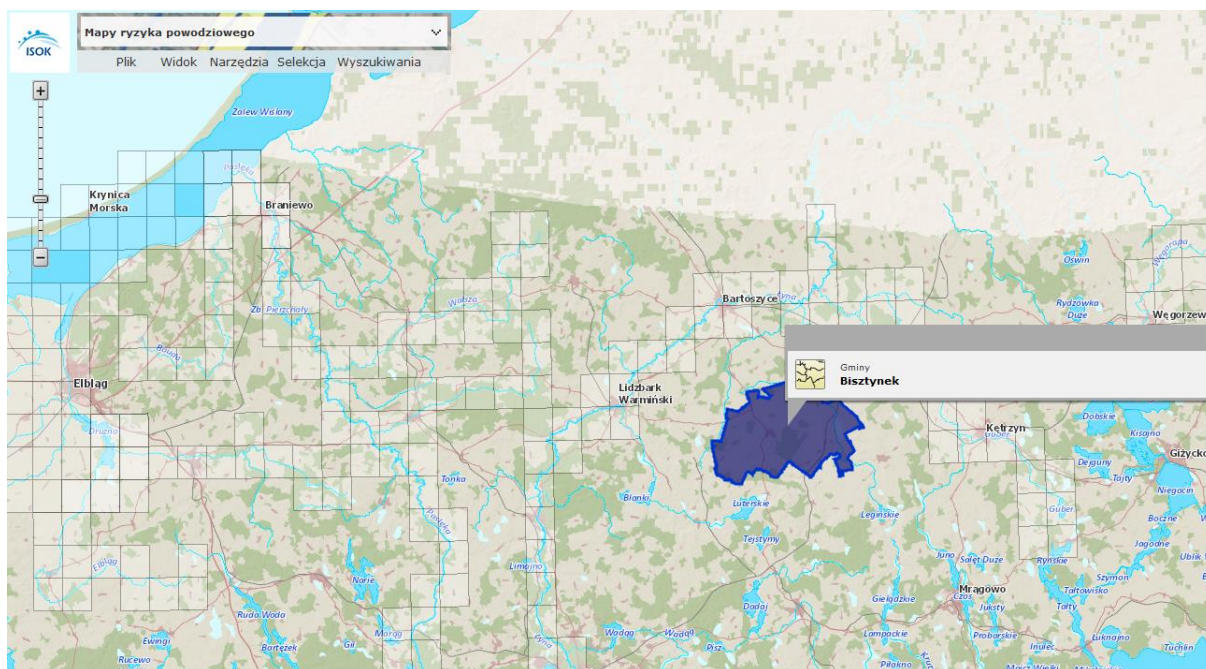
Na terenie gminy Bisztynek nie występują obszary zagrożenia powodziowego.²³

---

²² Lokalny Program Rewitalizacji

²³ Raport o stanie Gminy Bisztynek za rok 2020

Mapa 20 Mapa zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzqw/?qpmmap=qpMRP

2.4.8 Zagrożenie hałasem

Na terenie Gminy i Miasta Bisztynek głównym źródłem hałasu jest hałas drogowy, kolejowy oraz w niewielkim stopniu przemysłowy. Źródłem hałasu drogowego są drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne (szczegółowo opisane w rozdziale 1 Charakterystyka ogólna). Dokonując analizy map akustycznych można zaobserwować, że nie obejmowały one terenu Miasta i Gminy Bisztynek, jednak najbliższy objęty monitoringiem fragment drogi przebiega również przez Miasto i Gminę Bisztynek.

Przedmiotowy odcinek drogi wojewódzkiej nr 592 od km 0+000 do km 2+707 zlokalizowany jest w powiecie bartoszyckim i przebiega przez teren miasta Bartoszyce. Analizowany odcinek biegnie od skrzyżowania z drogą krajową nr 51 kolejno ulicami: Bohaterów Warszawy oraz Kętrzyńską do granicy miasta. W jego bezpośrednim sąsiedztwie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna oraz mieszkaniowo-usługowa. W pobliżu występują również tereny usług oświaty.

Źródłem hałasu kolejowego jest przebiegająca linia kolejowa Poznań Wschód-Skandawa (stacja w Sątopach - Samulewie) o stosunkowo dużym natężeniu również ruchu towarowego i osobowego.

Z kolei hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Jeżeli dla podmiotu stwierdzono, na podstawie przeprowadzonych badań, przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, starosta powiatowy

wyduje decyzję określającą dopuszczalne poziomy hałasu. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.²⁴

2.5. Ochrona środowiska

Gmina Bisztynka podejmuje różnorodne działania w celu ochrony środowiska w różnych dziedzinach:

Ochrona powietrza

Jednym ze sposobów ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Bisztynka jest termomodernizacja budynków. Docieplenie ścian zewnętrznych, stropów lub stropodachów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz usprawnienia w zakresie instalacji c.o. i c.w.u. wiążą się z istotnym ograniczeniem zapotrzebowania budynku na ciepło, co znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w ilości spalanej paliwa, a w rezultacie emisji zanieczyszczeń.

W celu poprawy sytuacji utworzony został Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Wyznaczono w nim priorytety mające doprowadzić do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju:

- Modernizacja infrastruktury krajowego systemu elektroenergetycznego,
- Rozwój wykorzystania OZE,
- Upowszechnienie alternatywnych, innych niż odnawialne, metod pozyskiwania energii,
- Promocja optymalnego wykorzystywania surowców,
- Rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami,
- Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki w sektorze przemysłu,
- Rozpowszechnienie istniejących technologii niskoemisyjnych w procesach produkcyjnych,
- Poprawa standardu energetycznego istniejących budynków,
- Rozwój zrównoważonej produkcji w rolnictwie,
- Zwiększenie efektywności wybranych elementów łańcucha logistycznego,
- Transformacja niskoemisyjna w sektorze handlu,
- Modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu,
- Poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego,

---

²⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynka do roku 2030

- Rozwój i zastosowanie niskoemisyjnych paliw w transporcie oraz magazynowania energii w środkach transportu,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w edukacji,
- Wspieranie dostępności oraz wiarygodności informacji na temat wpływu konsumpcji poszczególnych produktów i usług na emisyjność gospodarki,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w gospodarstwach domowych,
- Promocja transformacji niskoemisyjnej w sektorze publicznym.

Ochrona wód

Aby poprawić jakości wód powierzchniowych konieczny jest wzrost skanalizowania gminy oraz promocja budowy przydomowych systemów oczyszczania ścieków w miejscach, gdzie budowa sieci jest ekonomicznie nieuzasadniona. Ważnym elementem jest również współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie kontroli prawidłowego przechowywania oraz stosowania nawozów naturalnych. Pozwoli to na ograniczenie doływu biogenów do ekosystemów wodnych.

W 2020 r. wydano 3 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć: - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1956 na odcinku Grzęda- Łędlawki”, - „Budowa Elektrowni Słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr ew. 288/3 (obręb 0012) w miejscowości Sułowo, gmina Bisztynek”, „Budowa farmy fotowoltaicznej „Bisztynek I” o mocy do 1 MW zlokalizowanej w pobliżu miejscowości Sątopy-Samulewo”.

Gmina aktywnie prowadzi kampanię informacyjną w zakresie realizacji przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie programu „Moja woda”, którego celem jest ochrona zasobów wody opadowej na terenie Polski, jej magazynowanie, retencja i lokalne wykorzystywanie. Każdy właściciel domu może ubiegać się o dofinansowanie w formie dotacji - wynoszącej nie więcej niż 80% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia i nie więcej niż 5 000 zł.

Opieka nad bezdomnymi zwierzętami

Realizowane są działania w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bisztynek na 2021 rok.:

- Opieka nad zwierzętami;
- Zmniejszanie populacji bezdomnych zwierząt;
- Plan dofinansowań sterylizacji lub kastracji;

- Edukacja mieszkańców

Zadania priorytetowe Programu to:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy i Miasta Bisztynek miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 3) sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, sterylizację/kastrację,
- 4) poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 5) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 6) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 7) zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt domowych poprzez obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- 8) usypianie ślepych miotów,
- 9) edukacja mieszkańców Gminy i Miasta Bisztynek w zakresie opieki nad zwierzętami.

Wykonawcami powyższego Programu są:

- Podmioty prowadzące schroniska dla zwierząt na podstawie umowy zawartej z Gminą Bisztynek, w tym Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Pudwągach prowadzone przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Komunalnik” Spółka z o.o. w Kętrzynie, ul. Budowlana 1, 11-400 Kętrzyn;
- Właściwie merytoryczna komórka organizacyjna UM w Bisztyнку poprzez współdziałanie z gospodarstwem rolnym na terenie Gminy Bisztynek zapewniającym miejsce dla zwierząt gospodarskich;
- Organizacje pozarządowe, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, działające na terenie Gminy i Miasta Bisztynek, które wykazują chęć współpracy z UM w Bisztyнку i innymi jednostkami organizacyjnymi Gminy Bisztynek;

Gospodarka odpadami

Problem gospodarki odpadami jest jednym z ważniejszych zagadnień ochrony środowiska. Dlatego też wprowadzono obowiązkową segregację odpadów komunalnych dla wszystkich (więcej w podrozdziale 2.3.2 Infrastruktura techniczna). Jednym z groźnych odpadów występujący na terenie gminy Bisztynek jest azbest.

Według danych Bazy Azbestowej, narzędziem prowadzonym przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, na terenie gminy Bisztynek zinwentaryzowanych wyrobów jest 853 628 ton, unieszkodliwionych 303028 ton oraz pozostałe do unieszkodliwienia 550600 ton (w tym 533 310 ton w budynkach osób fizycznych, 17290 ton w budynkach osób prawnych). Analiza danych wskazuje, że usuwanie azbestu sprawnie następuje u osób prawnych aniżeli u osób fizycznych, gdyż u osób fizycznych pozostało do unieszkodliwienia 89,14 % zinwentaryzowanego azbestu, a u osób prawnych 6,78 %.

Na obszarze Gminy i Miasta Bisztynek osiągnięte zostały poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia metalu, szkła i tworzyw sztucznych oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Zieleń miejska

Pielęgnacją zieleni na terenie miasta Bisztynek zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. Utrzymywanie terenów zieleni miejskiej wykonywane są poprzez: utrzymywanie klombów i rabat, dokonywanie nasadzeń kwiatów w donicach i gazonach, dokonywanie nasadzeń krzewów i kwiatów na klombach i rabatach, pielęgnację żywopłotów, utrzymanie ławek i koszy parkowych w estetycznym wyglądzie, ustawianie i dekorowanie choinek, na okres świąt.

Cmentarnictwo

Prace pielęgnacyjno-porządkowe na terenie Gminy wykonuje Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Na terenie Gminy Bisztynek zlokalizowane są dwa cmentarze komunalne w Bisztyнку.

Edukacja ekologiczna

Gmina na bieżąco prowadzi działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska.

Utrzymanie czystości i porządku

Na terenie Gminy Bisztynek obowiązuje *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bisztynek*, który określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, w tym:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości;
- rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki

rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;

- częstotliwość i sposoby pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- wymagania dotyczące utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Program Ochrony środowiska

Rada Miejska w Bisztynku uchwałą nr XIX/132/13 z dnia 28 lutego 2013r uchwaliła **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bisztynek na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.**

Dokument ten na moment sporządzania niniejszego opracowania był nieaktualny, jednakże z uwagi na fakt, że gmina dysponowała projektem Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Bisztynek do roku 2030, jego założenia zostały opisane.

Program Ochrony Środowiska, zawiera cele ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Celem projektowanego Programu Ochrony Środowiska jest **ograniczenie degradacji środowiska, ochrona i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony.**

Wyznaczono 10 obszarów interwencji i określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

Obszar interwencji	Kierunki interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> • Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych • Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

	<p>poprzez efektywną politykę transportową do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie mechanizmów motywujących do implementacji nowoczesnych rozwiązań w przemyśle skutkujących redukcją emisji substancji zanieczyszczających • Wzmocnienie systemu edukacji ekologicznej społeczeństwa skierowanej na promocję postaw służących ochronie powietrza. • Wspieranie finansowe i technologiczne inwestycji w technologie mające na celu efektywne wykorzystanie energii • Wzmocnienie systemu wykorzystania odnawialnych źródeł energii
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie komfortu jazdy i usprawnienie ruchu. Ograniczenie hałasu komunikacyjnego. Ograniczenie poziomu hałasu wewnątrz obiektów. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy i Miasta. • Rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola źródeł PEM, ochrona zdrowia mieszkańców
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły • Ograniczenie ryzyka wystąpienia strat wynikających ze zjawisk ekstremalnych związanych z wodą
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z obowiązującymi Planami

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

	<p>gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodnościekowej dla potrzeb ludności i przemysłu
Zasoby geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości gleb na terenie Gminy i Miasta • Minimalizacja stopnia i łagodzenie zasklepienia gleb • Rewitalizacja gruntów zdegradowanych
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • Redukcja masy odpadów i ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska. Kontrola jakości gospodarki odpadami. Poprawa czystości środowiska. Zwiększenie masy odpadów poddawanych przetwarzaniu. • Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wzrost efektywności systemu zbierania i zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania.
Ochrona przyrody i krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej • Kształtowanie polityki przestrzennej respektującej wartości przyrodnicze i krajobrazowe • Wdrożenie narzędzi spójnego systemu zarządzania zasobami przyrody i krajobrazem zarówno na obszarach chronionych, jak i użytkowanych gospodarczo • Przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody • Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

		Gminy i Miasta
Zagrożenia poważnymi awariami		<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie bezpieczeństwa mieszkańców i bezpieczeństwa ekologiczno – przyrodniczego, • Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń

Gmina Bisztynek realizuje założenia **Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bisztynek na lata 2019-2032**, którego celem jest zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy do końca 2032 roku. Program zakłada realizację zadań inwestycyjnych, zmierzających do oczyszczania terenów Gminy Bisztynek z wyrobów zawierających azbest (usuwanie płyt azbestowo-cementowych z pokryć dachowych i elewacji budynków oraz pozainwestycyjnych), polegających na:

- oczyszczeniu terenu Gminy Bisztynek z azbestu poprzez usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- eliminacji negatywnych skutków zdrowotnych oddziaływania azbestu na człowieka,
- likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko zgodnie z obowiązującym prawem do końca 2032 roku.

3. Sfera społeczna

3.1. Demografia

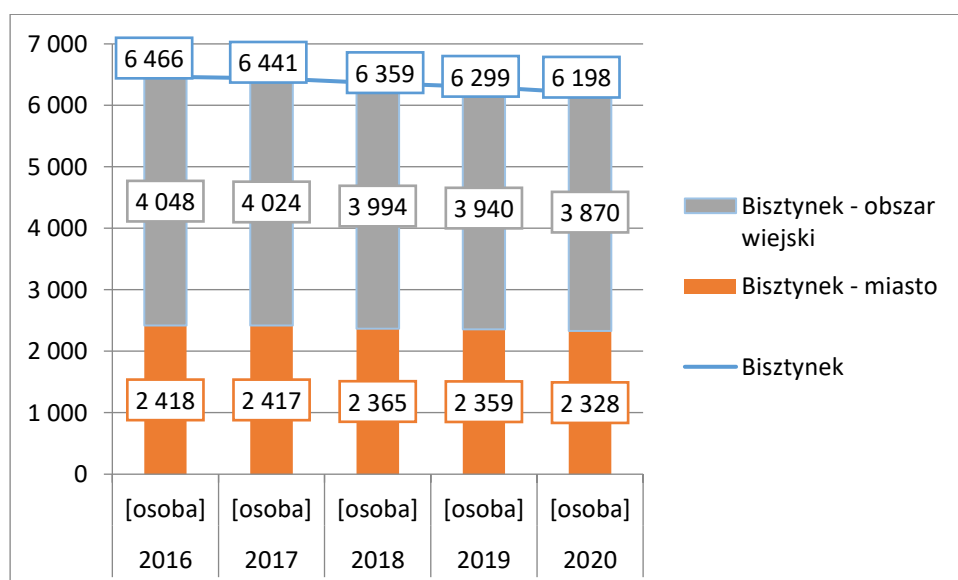
3.1.1. Ruch naturalny

Sytuacja demograficzna Gminy Bisztynek ma za zadanie opisanie za pomocą dobranych wskaźników zjawisk demograficznych zachodzących w okresie 2016-2020, gdyż odgrywa istotną rolę w rozwoju społeczno-ekonomicznym. Zachodzące procesy demograficzne są skutkiem głównie dwóch zjawisk: ruchu naturalnego ludności oraz migracji. Zaś ich natężenie ma wpływ m.in. na stan i strukturę ludności, rynek pracy czy system ochrony zdrowia i opieki społecznej, a z kolei ich analiza ma ułatwić zaprognozowanie przyszłych trendów w stanie i strukturze ludności Gminy Bisztynek na przyszłe lata oraz określić wpływ zmian demograficznych na gospodarkę Gminy oraz rozwój usług publicznych. W zakresie analizy demograficznej zdefiniowano wskaźniki opisujące strukturę mieszkańców pod kątem wieku, płci, poziomu migracji i dzietności.

Zgodnie z danymi prezentowanymi w Banku Danych Lokalnych na dzień 31.12.2020 r. gminę Bisztynek zamieszkiwało 6 198 osób, z czego 3 048 stanowili mężczyźni, natomiast 3 150 kobiety. Gminę zamieszkuje 10,95% ludności powiatu i 0,43 % województwa.

Liczba mieszkańców gminy zmalała o 4,14 proc. (268 osób) w stosunku do roku 2016. Na przestrzeni ostatnich 5 lat, największy spadek ludności notuje się na obszarach wiejskich (4,39 proc.) w stosunku do terenów miejskich (3,72 proc.).

Wykres 4 Liczba ludności w gminie Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

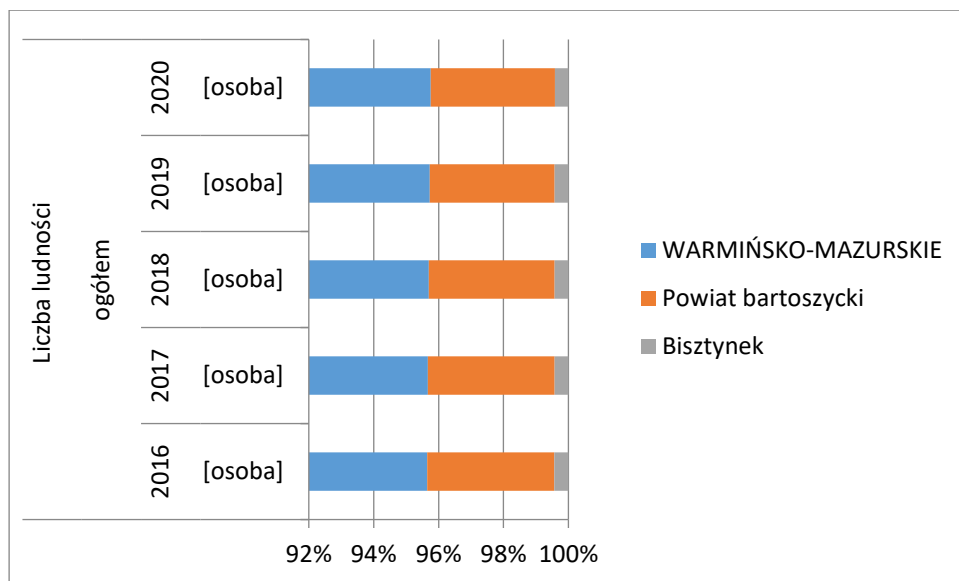
Powierzchnia gminy wynosi 202,88 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 31 os./km². Gmina stanowi 15,5% powierzchni powiatu.

Tabela 40. Dane demograficzne Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość				
		2016	2017	2018	2019	2020
Liczba ludności (ogółem)	osoba	6 466	6 441	6 359	6 299	6 198
Ludność-miasto	osoba	2 418	2 417	2 365	2 359	2 328
Ludność wieś	osoba	4 048	4 024	3 994	3 940	3 870
Liczba mężczyzn	osoba	3 150	3 155	3 118	3 095	3 048
Liczba mężczyzn-miasto	osoba	1 111	1 122	1 100	1 093	1 083
Liczba mężczyzn-wieś	osoba	2 039	2 033	2 018	2 002	1 965
Liczba kobiet	osoba	3 316	3 286	3 241	3 204	3 150
Liczba kobiet - miasto	osoba	1 307	1 295	1 265	1 266	1 245
Liczba kobiet-wieś	osoba	2 009	1 991	1 976	1 938	1 905
Współczynnik feminizacji	osoba	105	104	104	104	103
Gęstość zaludnienia	osoba	32	32	31	31	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

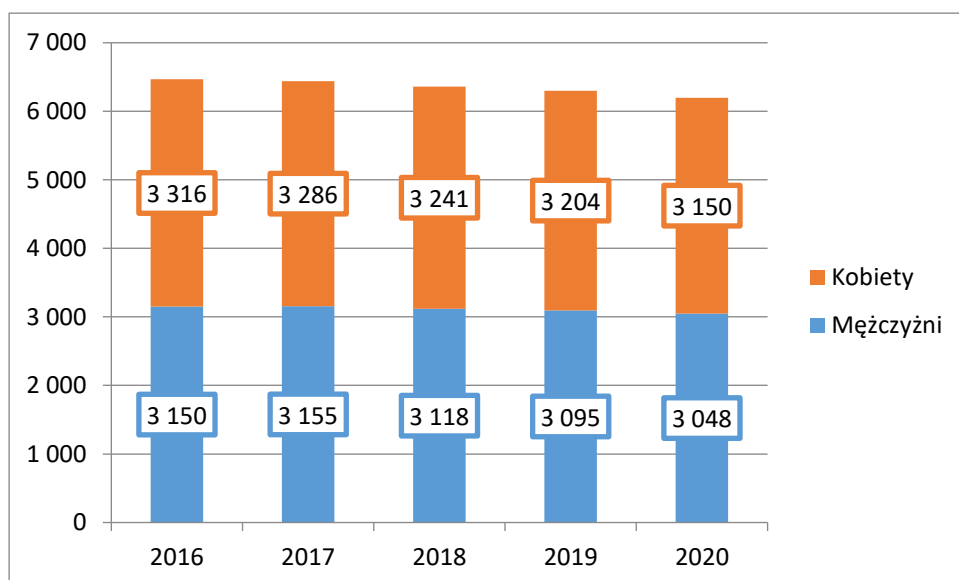
Wykres 5 Liczba ludności Gminy Bisztynek na tle województwa i powiatu w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Analiza danych na przestrzeni pięciu lat wskazuje na co roczny spadek ludności zamieszkującej teren gminy. Na przestrzeni pięciu lat mamy spadek ludności o 4,14 %. Zmniejsza się też wskaźnik gęstości zaludnienia na terenie gminy co może wskazywać na niekorzystne trendy społeczne w postaci wyludniania zamieszkiwanych obszarów.

Wykres 6 Struktura ludności Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

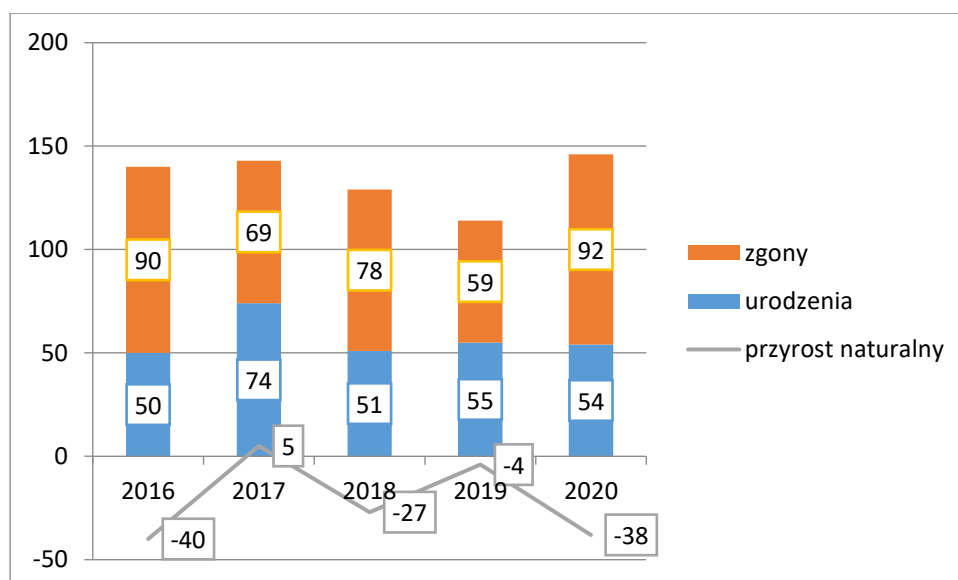

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Struktura płci mieszkańców Gminy Bisztynek wskazuje, że większość stanowią kobiety. Mężczyźni (3048 osób) stanowią 49,18 % mieszkańców, kobiety zaś (3150 osób) – 50,82 % (GUS, 2020). Taka różnica nie stanowi jednak zagrożenia dla zachowania równowagi w proporcji pomiędzy liczbą kobiet, a liczbą mężczyzn na terenie gminy. W 2020 r. współczynnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) w Gminie Bisztynek wyniósł 103 kobiety. Wartość ta nie odbiega w znaczący sposób od wartości powiatu (104 osoby) województwa (104 osoby) czy kraju (107).

Jednym z czynników wpływających na demografię jest przyrost naturalny. Na liczbę ludności w analizowanym okresie, miały przyrost naturalny, który w 2017 roku ²⁵ był dodatni i wyniósł 5. Jednakże przyrost naturalny ma tendencję malejącą i w 2020 roku miał wartość ujemną 38.

Wykres 7 Liczba urodzeń, zgonów i przyrost naturalny na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020

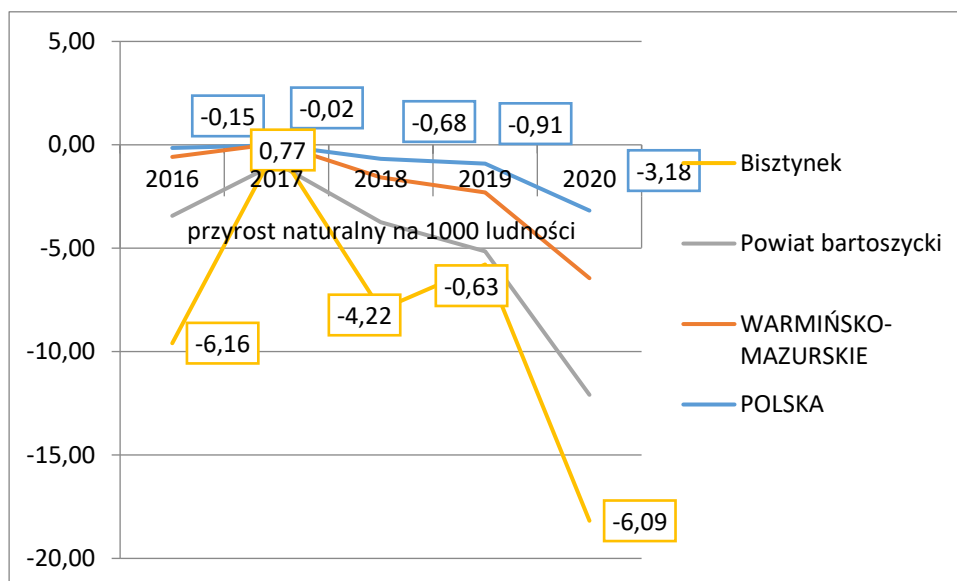
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS

Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Bisztynek wyniósł w 2020 roku – 6,09 i był najniższy od pozostałych analizowanych jednostek administracyjnych tj. powiatu bartoszyckiego (-5,64), województwa warmińsko-mazurskiego (-3,27) i Polski (-3,18).

²⁵ Różnica między liczbą urodzeń i zgonów

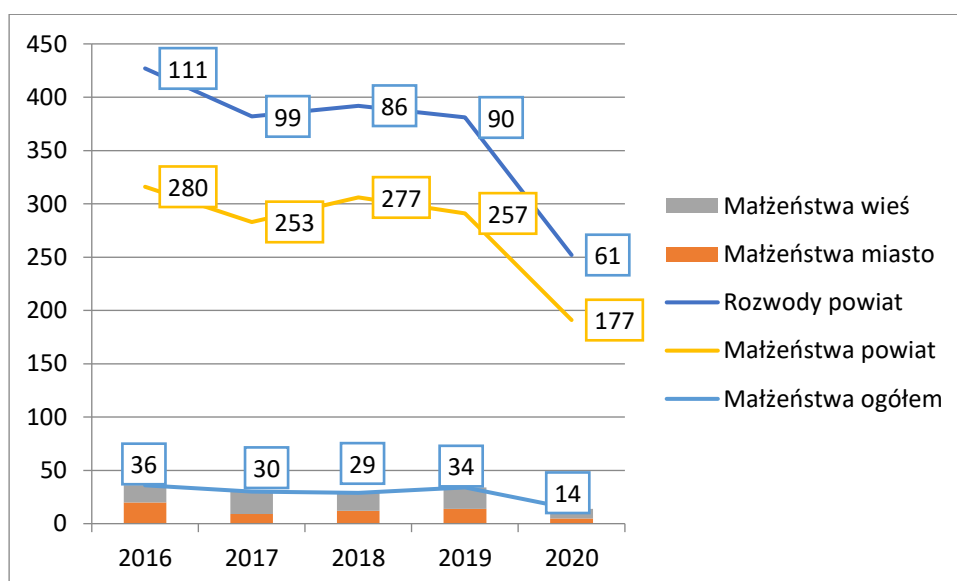
Wykres 8. Przyrost naturalny na 1000 ludności na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS

Należy zwrócić uwagę na zmianę polskiej struktury rodziny, w której nie tylko zmniejszyła się liczba rodzonych dzieci, ale również następuje spadek zawartych małżeństw. Na koniec 2020 roku liczba zawartych małżeństw w gminie wyniosła 14 (w tym 5 w mieście Bisztynek i 9 na obszarach wiejskich) i w stosunku do roku 2016 nastąpił spadek zawartych małżeństw o 61,11 %. (22 szt.).

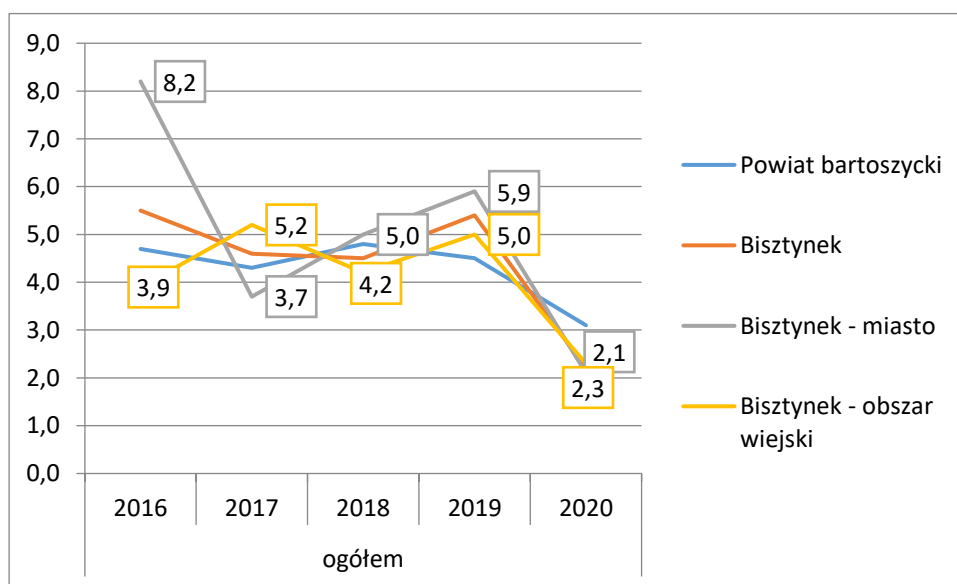
Wykres 9. Małżeństwa i rozwody na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS

Liczba rozwodów w powiecie bartoszyckim (brak danych dla gminy Bisztynek) w 2020 roku wyniosła 61 i na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba rozwodów zmniejszyła się o 54,95 %. (50 szt.). Stosunek liczby rozwodów w powiecie bartoszyckim do liczby zawartych małżeństw w 2020 roku wyniósł 34,46 %. i w stosunku do roku 2016 spadł o 5,18 punktów procentowych.

Wykres 10 Liczba małżeństw na 1000 ludności na terenie Gminy Bisztynek

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS

Liczba małżeństw na 1000 ludności w 2020 roku w analizowanych jednostkach była na podobnym poziomie, na terenie miasta (2,3) i obszarach wiejskich (2,1). Wartość wskaźnika w województwie warmińsko-mazurskim kształtowała się na poziomie ok.3,4, w powiecie bartoszyckim (3,1) i kraju (3,8). Na przestrzeni ostatnich pięciu lat największy spadek zawartych małżeństw został zaobserwowany na terenie miasta Bisztynek (-6,1).

3.1.2. Starzenie się społeczeństwa

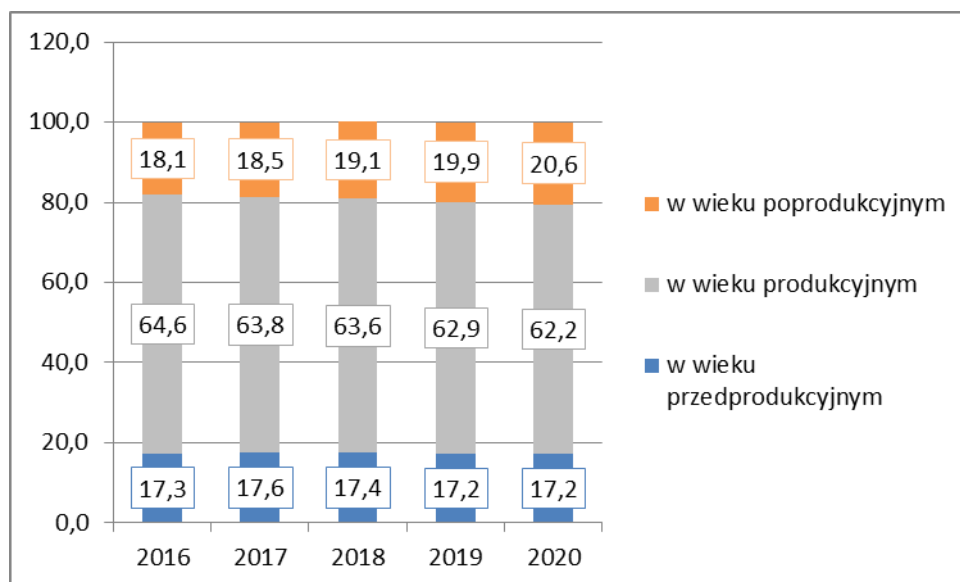
Pod względem ekonomicznych grup wieku, większość ludności Gminy Bisztynek stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 62,2 % ogółu ludności (GUS, 2020). Podobna sytuacja występuje w analizowanych jednostkach administracyjnych: w powiecie bartoszyckim, województwie warmińsko-mazurskim i Polsce – odsetki ludności w wieku produkcyjnym kształtują się na poziomie 59,99 % - 61,28%.

Tabela 41 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

		Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem				
		2016	2017	2018	2019	2020
W wieku przedprodukcyjnym	%	17,3	17,6	17,4	17,2	17,2
W wieku produkcyjnym	%	64,6	63,8	63,6	62,9	62,2
W wieku poprodukcyjnym	%	18,1	18,5	19,1	19,9	20,6

źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 11 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie się zmniejsza. Nie mniej jednak można zaobserwować wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym oraz utrzymujący się wzrost ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym) kształtował się w Gminie Bisztynek na poziomie 33,1 osoby (GUS, 2020). Wartość ta wzrosła o 5,1 osoby w okresie 5 lat. Tendencję wzrostową wskaźnika obciążenia demograficznego można również zaobserwować w pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych na poziomie 5,5 - 5,9 osoby. Natomiast wskaźnik odsetek osób w

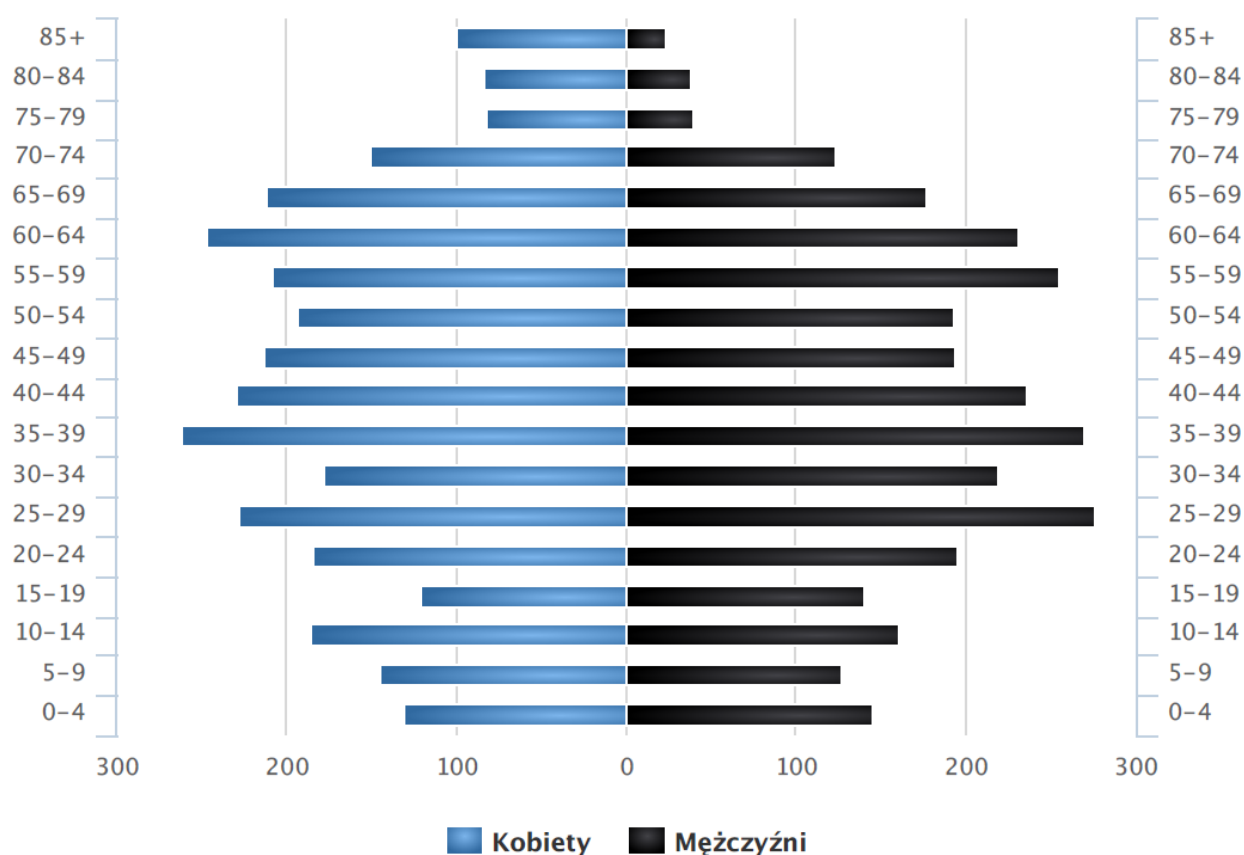
wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem w Gminie Bisztynek wynosi 16,6 osoby (GUS, 2020) i wzrósł o 2,3 osoby w stosunku do 2016 r.

Proces starzenia się społeczeństwa można zauważyć w strukturze wieku ludności zamieszkałej w gminie Bisztynek. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,4 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego (41,6) oraz nieznacznie niższy od średniego wieku mieszkańców całej Polski (42)

Wykres 12 Piramida wieku mieszkańców gminy Bisztynek 2020

Piramida wieku mieszkańców gminy Bisztynek, 2020

(Źródło: GUS)

Źródło: Polska w liczbach

Migracje ludności

Kolejnym istotnym czynnikiem mającym kluczowy wpływ na liczbę mieszkańców są migracje. Saldo migracji informuje o stosunku osób nowo zameldowanych na obszarze miasta do osób wymeldowanych.

Tabela 42 Dane demograficzne ludności stan na 31.12.2020 r. saldo migracji oraz przyrost naturalny

Nazwa	Jednostka miary	Wskaźniki ludności w mieście				
		2016	2017	2018	2019	2020
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	-23	-65	-71	-31	-66
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	osoba	-3,5	-10,1	-11,1	-4,9	-10,6
Saldo migracji zagranicznych	osoba	-2	1	3	0	-
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	osoba	-0,31	0,15	0,47	0,00	-
Przyrost naturalny ogółem	osoba	-40	5	-27	-4	-38
Przyrost naturalny miasto	osoba	-27	6	-21	6	-14
Przyrost naturalny wieś	osoba	-13	-1	-6	-10	-24
Przyrost naturalny; na 1000 ludności	osoba	-6,16	0,77	-4,22	-0,63	-6,09
Przyrost naturalny kobiety	osoba	-15	1	-8	-6	-
Przyrost naturalny mężczyźni	osoba	-25	4	-19	2	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie się zmniejsza. Liczba ludności w roku 2020 w stosunku do roku 2019 zmalała o 154 osoby, co spowodowane jest migracją ludności oraz skutkami pandemii COVID-19. W roku 2020 w Gminie

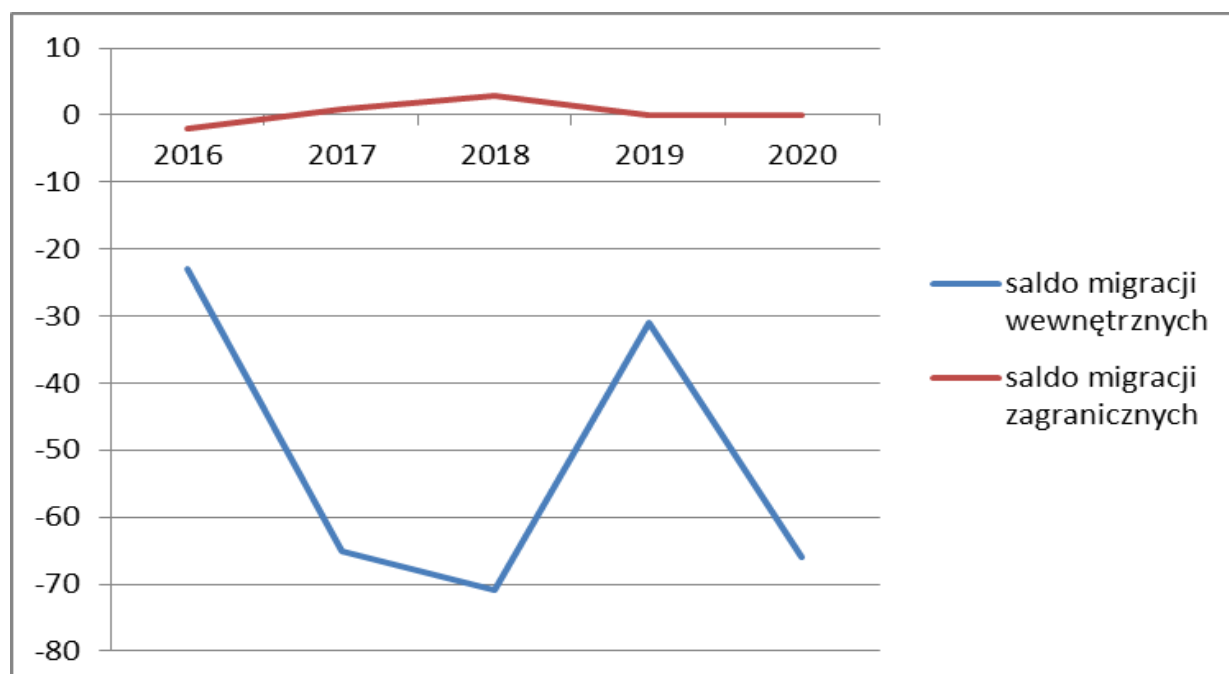
Bisztynek odnotowano ujemny przyrost naturalny. Przy czym z analizy danych wynika, że **ujemny przyrost naturalny jest znacznie wyższy na terenach wiejskich** aniżeli w mieście Bisztynek.

Tabela 43 Procesy demograficzne w Gminie Bisztynek w latach 2010-2020

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2010	6 851	-39	0	4
2011	6 792	-28	-5	-26
2012	6 748	-70	1	12
2013	6 688	-39	0	-22
2014	6 620	-48	-5	-22
2015	6 529	-55	-	-42
2016	6 466	-23	-2	-40
2017	6 441	-65	1	5
2018	6 359	-71	33	-27
2019	6 299	-31	0	-4
2020	6 198	-66	-	-38

źródło: GUS

Wykres 13 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Analiza danych w zakresie salda migracji wskazuje na odpływ mieszkańców. Wartość wskaźnika migracji wewnętrznych jest niższa aniżeli saldo migracji zagranicznych co wskazuje, że mieszkańcy Gminy Bisztynek częściej wybierają do zamieszkania teren naszego kraju aniżeli emigrację zagraniczną.

3.1.3. Prognoza demograficzna

Zgodnie z Prognozą ludności gmin na lata 2017-2030²⁶ opracowaną przez GUS, liczba ludności w Gminie Bisztynek w 2030 r. będzie wynosiła 5605 osób, tj. 802 osoby mniej niż w roku 2017.

Tabela 44 Prognoza ludności w Gminie Bisztynek do roku 2030

Rok	Ludność stan w dniu 31 XII	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały			Migracje zagraniczne na pobyt stały	
		Urodzenia	Zgony	Napływ	Odpływ	Saldo	Imigracja	Emigracja
2017	6407	56	63	54	103	-49	2	5
2018	6347	55	64	54	102	-48	2	5
2019	6289	54	63	54	100	-46	2	5
2020	6232	54	62	53	99	-46	2	5
2021	6174	52	62	53	98	-45	2	5
2022	6113	50	63	51	96	-45	2	5
2023	6052	49	63	50	94	-44	2	5
2024	5990	47	63	50	93	-43	2	5
2025	5925	45	63	48	92	-44	2	5
2026	5863	45	63	48	90	-42	3	5
2027	5800	43	62	47	89	-42	3	5
2028	5737	42	62	47	88	-41	3	5
2029	5672	40	62	46	87	-41	3	5
2030	5605	38	62	45	86	-41	3	5

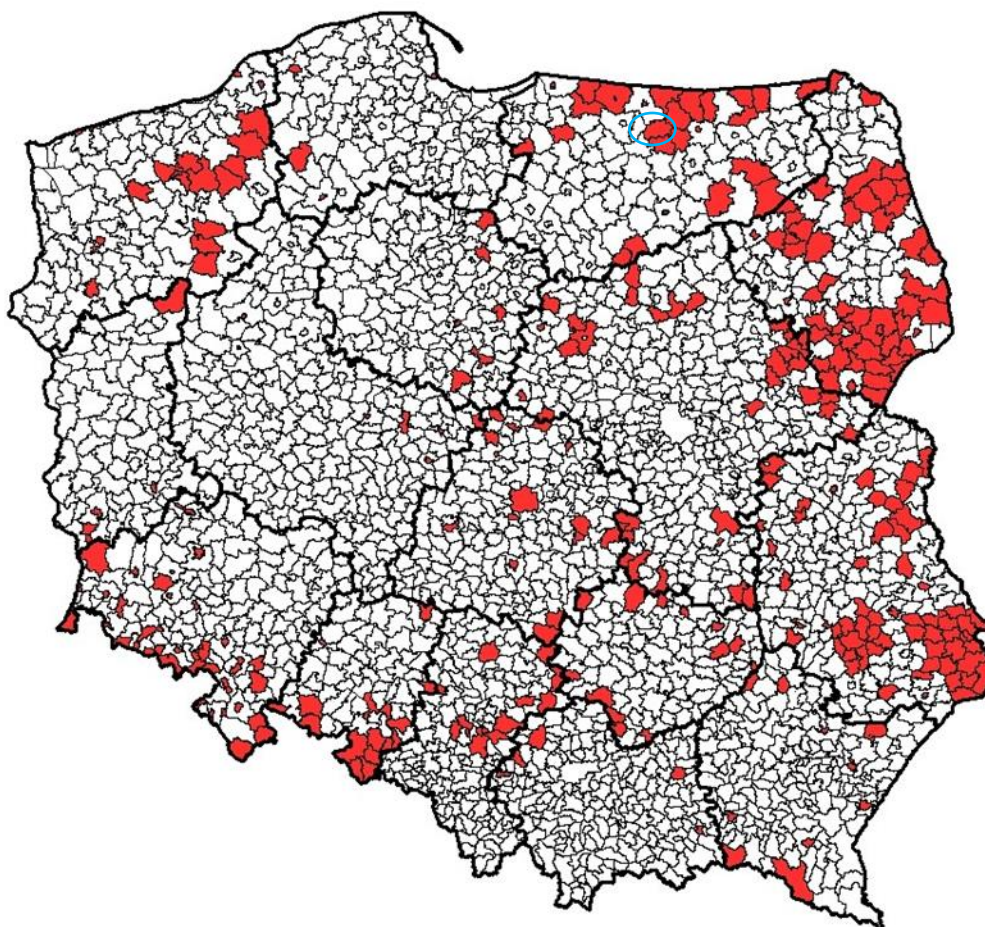
Źródło: GUS

Z analizy danych obserwuje się dalszy ujemny przyrost naturalny, związany przede wszystkim z malejącą liczbą urodzeń tj. spadek o 67,85 % w stosunku do roku 2017 r. Ponadto analizując migracje wewnętrzne (wewnątrz kraju) można zauważyć spadek osób wyjeżdżających z terenu gminy, tj. z 103 osób w 2017 r. do 86 w 2030 r. Liczba osób powracających na teren Gminy Bisztynek ma tendencję wzrostową w stosunku do roku 2017 z 2 osób w 2017 r. do 5 w 2030 r. (50 %). Przy czym emigracja kształtuje się na niezmiennym poziomie na przestrzeni lat 2017-2030.

²⁶ Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030

W świetle danych zawartych w Prognozie ludności gmin na lata 2017 – 2030 Gmina Bisztynek została uznana jako jedna w zakresie zmiany liczby ludności, do grupy gmin o ubytku ludności powyżej 10% do 2030 roku. Jest jedną z 21 gmin na terenie województwa warmińsko-mazurskiego gdzie zostały prognozowane powyższe zjawiska demograficzne.

Rysunek 9 Gminy o ubytku ludności powyżej 10 % do 2030 roku.

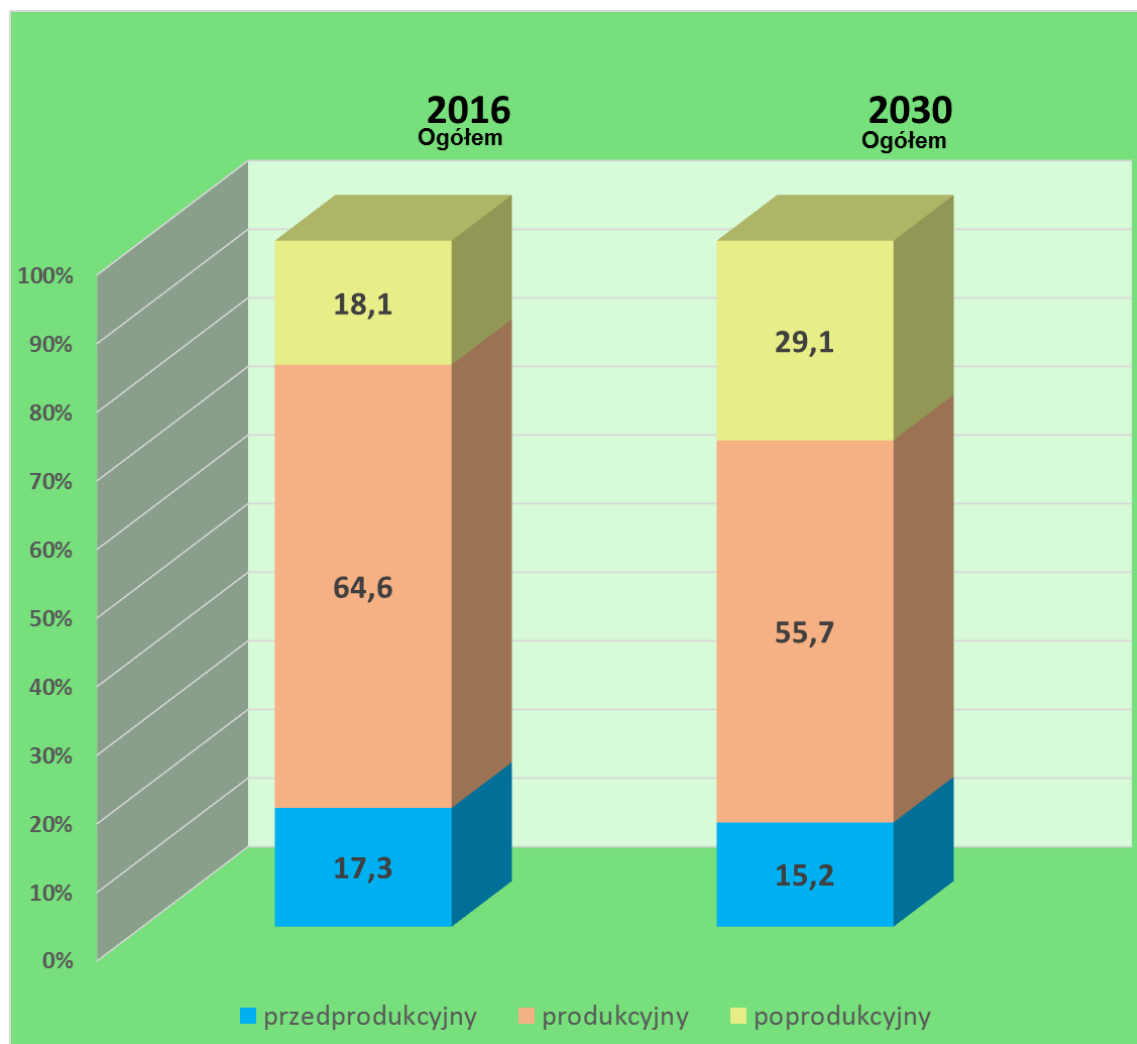

Źródło: Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030

Gmina Bisztynek należy do wielu gmin z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, gdzie odsetek ludności w wieku 65 lat i więcej przekroczy 20% do 2030 roku. Dlatego też należy przyjąć, że na terenie gminy będzie następował szybki proces starzenia się ludności, który będzie miał miejsce w niedalekiej przyszłości.

Wykres 14 Prognoza podziału grup ekonomicznych mieszkańców Gminy Bisztynek do roku 2030

Źródło: GUS

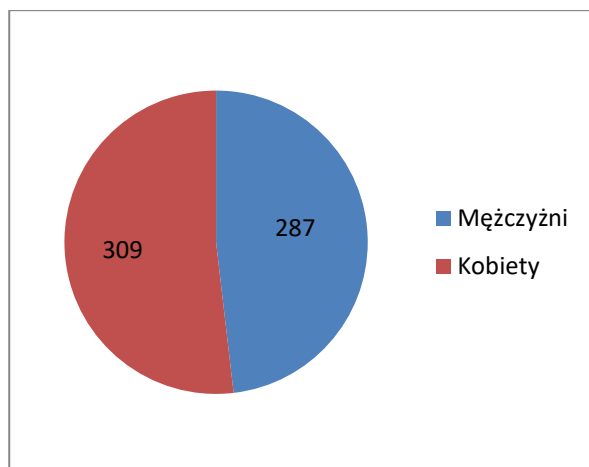
Dokonując analizy powyższego wykresu należy zauważyć duży wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym (z 18,1 % w 2016 r. do 29,1 % w 2030 r.) do ludności ogółem, przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku produkcyjnym (64,6 % w 2016 r. do 55,7 % w 2030 r.) oraz spadku ludności przedprodukcyjnej (z 17,30 % w roku 2016 do 15,2 % w roku 2030).

3.2. Rynek Pracy

3.2.1. Aktywność zawodowa

Zgodnie z GUS (2019 r.) na terenie Gminy Bisztynek pracuje ogółem 596 mieszkańców, w tym 309 kobiet (51,85 %) i 287 mężczyzn (48,15 %). Liczba osób pracujących ma tendencję spadkową w stosunku do roku 2016 nastąpił spadek osób pracujących na terenie gminy o 5 %.

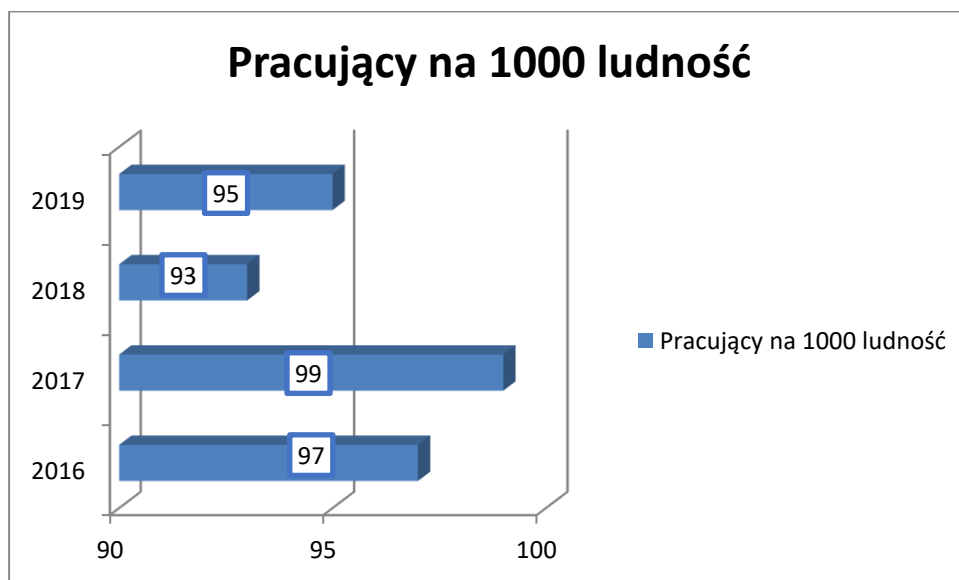
Wykres 15 Osoby pracujące na terenie Gminy Bisztynek z podziałem na płeć stan na 31.12.2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

Wskaźnik określający liczbę pracujących na 1000 ludności w roku 2019, osiągnął w Gminie Bisztynek wartość 95 osób i jest daleki od wartości dla powiatu, która wynosi 141 osób oraz dla wartości dla Polski - 255.

Rysunek 10 Pracujący na 1000 ludności w latach 2016-2019 na terenie Gminy Bisztynek

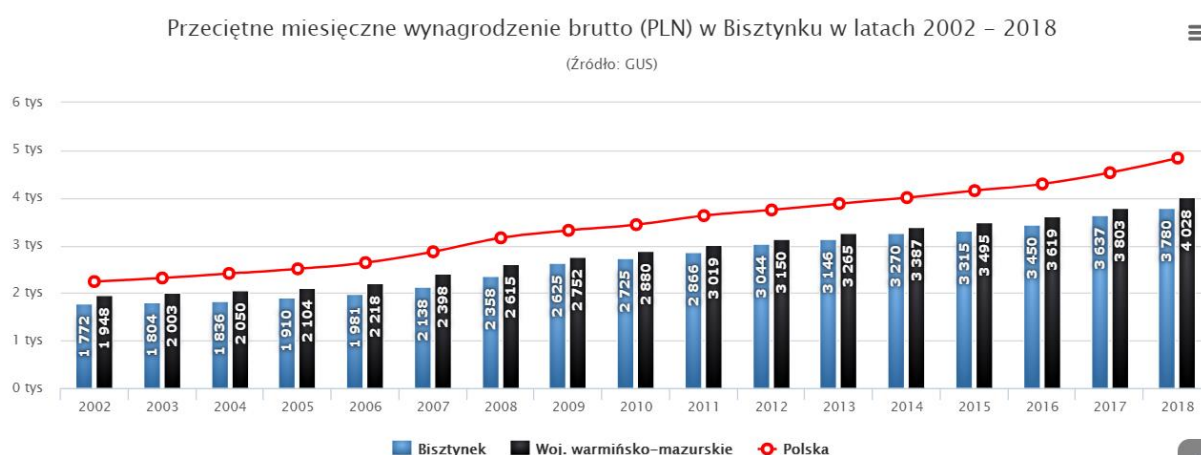

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku danych Lokalnych

Wydatki ogółem z budżetu gminy na 1 mieszkańca wyniosły 5502 zł i są wyższe aniżeli wydatki na terenie powiatu bartoszyckiego 5101 zł.

W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Bisztyńku wynosiło 3 779,51 PLN. Zaś w roku 2019 przeciętne miesięczne wynagrodzenie na terenie powiatu bartoszyckiego wynosiło 4015,63 zł i było niższe aniżeli na terenie województwa warmińsko-mazurskiego 4319,51 zł oraz Polski 5181,63 zł. Zaś na przestrzeni lat 2014-2018 przeciętna płaca brutto w relacji do średniej krajowej kształtowała na poziomie od 80 % do 77 % i ma tendencję spadkową.

Rysunek 11 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w Bisztyńku w latach 2002-2018

Źródło: Polska w liczbach

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Bisztynek według danych zamieszczonych w Narodowym Spisie Powszechnym w roku 2011, 256 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 112 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -144.

37,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Bisztynek pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 22,0% w przemyśle i budownictwie, a 10,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,9% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).²⁷

3.2.2. Bezrobocie

Bezrobocie jest jedną z najczęściej występujących przyczyn trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodem ubiegania się o pomoc społeczną.

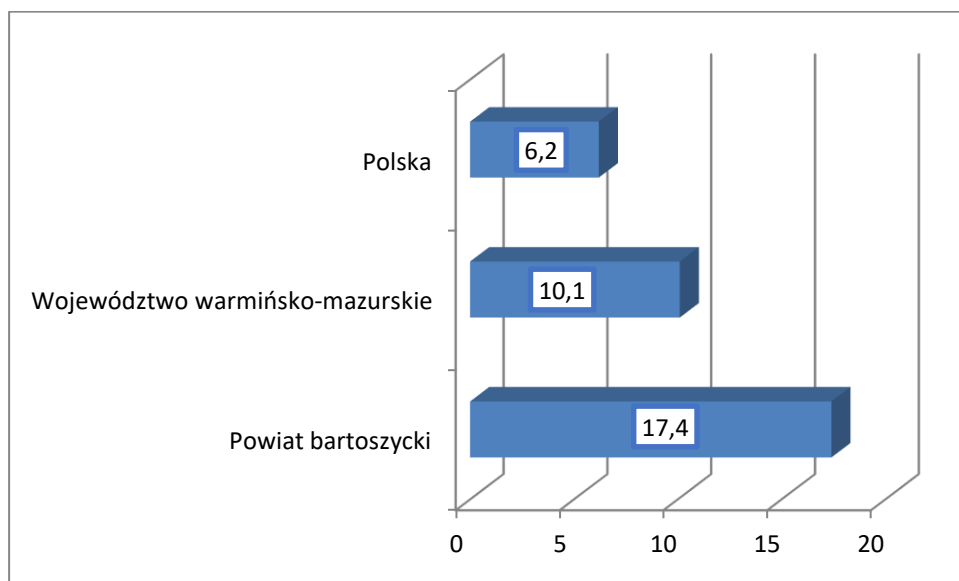
²⁷ <https://www.polskawliczbach.pl/Bisztynek#rynek-pracy>

Wg stanu na koniec 2020 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Bisztynek wynosiła 393 osób.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Bisztynek wynosiło w 2020 roku 18,3% (23,2% wśród kobiet i 14,2% wśród mężczyzn)²⁸.

Wg stanu na koniec grudnia 2020 r. stopa bezrobocia w powiecie bartoszyckim wynosiła 17,4%.

Rysunek 12 Struktura bezrobocia na terenie powiatu bartoszyckiego, województwa i kraju stan na 31.12.2020 r.

Źródło: opracowanie danych na podstawie danych PUP Bartoszyce

Powyższy wykres wskazuje, że powiat bartoszycki odznacza się na tle województwa oraz kraju bardzo wysokim odsetkiem osób bezrobotnych.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Bisztynek zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 45 Bezrobocie na terenie Gminy Bisztynek

Wskaźnik	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						

²⁸ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bisztynek

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Ogółem	osoba	554	497	442	419	393
Mężczyźni	osoba	271	239	193	196	168
Kobiety	osoba	283	258	249	223	225
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	13,3	12,1	10,9	10,6	10,2
Mężczyźni	%	12,0	10,7	8,7	9,0	7,9
Kobiety	%	14,8	13,8	13,6	12,5	13,0

Źródło: Raport o stanie Gminy Bisztynka za rok 2020

Udział bezrobotnych według stanu na 31.12.2020, zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym stanowi 10,2 % w tym 7,9 % stanowią mężczyźni, a 13 % kobiety.

Tabela 46 Struktura bezrobotnych według płci i wieku w Gminie Bisztynka w latach 2016-2020

	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	osoba	554	497	442	419	422
Bisztynka miasto	osoba	189	173	138	144	149
Bisztynka wieś	osoba	365	324	304	275	273
kobiety	osoba	283	258	249	223	218
mężczyźni	osoba	271	239	193	196	204
do 25 roku życia	osoba	75	75	54	53	56
do 30 roku życia	osoba	148	137	119	120	117
powyżej 50 roku życia	osoba	154	124	102	98	101
długotrwale bezrobotni	osoba	340	303	274	251	241

Źródło: PUP w Bartoszycach informacja o stanie i strukturze bezrobocia w powiecie bartoszyckim stan na 30.06.2020 r.

Na przestrzeni lat 2016-2020 liczba bezrobotnych w Gminie Bisztynka zmalała z 554 w 2016 do 422 w 2020 r. W 2020 roku wśród bezrobotnych 52 % stanowiły kobiety. Największy procent wśród bezrobotnych stanowiły osoby do 30 roku życia 27,72 %, natomiast 23,93 % stanowiły osoby powyżej 50 roku życia. Od 2016 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych zmalała rok do roku i tak w 2020 r. wynosiła 241 i była niższa o 29,11 % do roku 2016. Analiza danych wskazuje też, że na terenach wiejskich znajduje się większy odsetek ludności bez pracy, 64 % ogółu bezrobotnych, w tym 53 % stanowią kobiety.

Ponadto analiza danych stan na 30.09.2020 r. Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszycach wskazuje, że **na terenie powiatu bartoszyckiego**, największy problem ze znalezieniem pracy mają osoby z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym 286 osób, zasadniczym zawodowym 239 osób oraz z wykształceniem policealnym 130 osób. Najmniejszy odsetek osób z problemem znalezienia pracy zarejestrowano wśród osób z wykształceniem wyższym 54 osoby i średnim 85 osób. Największy odsetek osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy dotyczy osób w wieku do 30 roku życia (833 osoby) i powyżej 50 roku życia (878 osób).

Według danych Banku Danych Lokalnych liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych na przestrzeni lat 2016-2020 systematycznie maleje. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

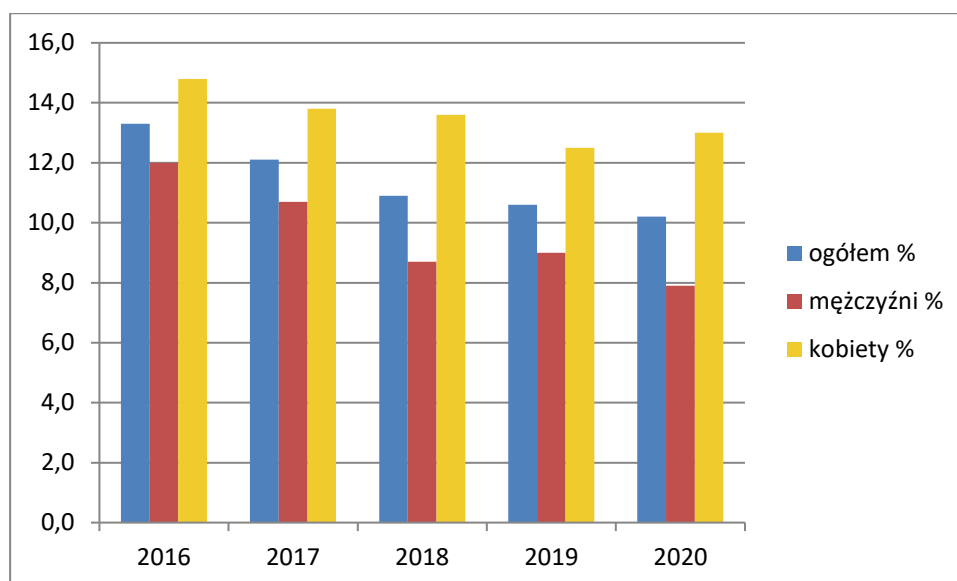
Tabela 47 Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy na terenie Gminy Bisztynki w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	201	210	172	159	159
Mężczyźni	100	94	88	77	76
Kobiety	101	116	84	82	83

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Analiza danych na przestrzeni lat 2016-2020 wskazuje trend spadkowy udziału bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Odsetek kobiet bezrobotnych w ogóle osób w wieku produkcyjnym jest znacznie wyższy aniżeli mężczyzn. Dodatkowo też spadkowi ulega liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, przy czym należy zauważyć, że większość osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w ogóle osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy stanowią kobiety 52,20 %.

Wykres 16 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie danych na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

3.2.3. Barometr zawodów

Barometr zawodów to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe.

Zawody deficytowe to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy).

Zawody zrównoważone to te, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Zawody nadwyżkowe, w których liczba wolnych miejsc jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).²⁹

Tabela 48. Barometr zawodów w powiecie bartoszyckim

Deficyt		
fizjoterapeuci i masażyści	krawcy i pracownicy produkcji odzieży	operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
fryzjerzy	kucharze	piekarze
kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników	lekarze	pielęgniarki i położne

²⁹ Internet, <https://barometrzwodow.pl/strona-glowna/o-badaniu>, 01.10.2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

siodłowych	mechanicy pojazdów samochodowych murarze i tynkarze nauczyciele języków obcych i lektorzy	pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie robotnicy budowlani spawacze
Równowaga		
administratorzy stron internetowych agenci ubezpieczeniowi akustycy i realizatorzy dźwięku analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych animatorzy kultury i organizatorzy imprez architekci i urbaniści architekci krajobrazu archiwiści i muzealnicy asystenci w edukacji betoniarze i zbrojarze bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy blacharze i lakiernicy samochodowi brukarze kosmetyczki lakiernicy logopedzi i audiofonolodzy magazynierzy masarze i przetwórcy ryb mechanicy maszyn i urządzeń	nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących nauczyciele przedmiotów zawodowych nauczyciele przedszkoli nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych operatorzy aparatury medycznej operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych operatorzy maszyn włókienniczych operatorzy obrabiarek skrawających operatorzy urządzeń	pracownicy ds. techniki dentystycznej pracownicy ochrony fizycznej pracownicy poczty pracownicy poligraficzni pracownicy przetwórstwa metali pracownicy służb mundurowych pracownicy socjalni pracownicy sprzedaży internetowej pracownicy usług pogrzebowych pracownicy zajmujący się zwierzętami prawnicy projektanci i administratorzy baz danych, programiści projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD przedstawiciele handlowi

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

<p>monterzy elektronicy monterzy instalacji budowlanych monterzy konstrukcji metalowych monterzy maszyn i urządzeń monterzy okien i szklarze nauczyciele nauczania początkowego nauczyciele praktycznej nauki zawodu</p>	<p>dźwigowo-transportowych opiekunki dziecięce optycy i pracownicy wytwarzający protezy plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków pomoce kuchenne pozostali specjaliści edukacji pracownicy ds. budownictwa drogowego pracownicy ds. finansowo- księgowych ze znajomością języków obcych pracownicy ds. jakości pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp pracownicy ds. rachunkowości i księgowości</p>	<p>psycholodzy i psychoterapeuci ratownicy medyczni recepjoniści i rejestratorzy robotnicy leśni robotnicy obróbki drewna i stolarze rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych samodzielni księgowi socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno- ekonomicznych specjaliści ds. finansowych specjaliści ds. organizacji produkcji specjaliści ds. pr, reklamy, marketingu i sprzedaży specjaliści ds. rynku nieruchomości specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki specjaliści rolnictwa i leśnictwa specjaliści telekomunikacji spedytorzy i logistycy szefowie kuchni ślusarze</p>
--	--	--

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

		<p>tapicerzy</p> <p>technicy budownictwa</p> <p>technicy informatycy</p> <p>technicy mechanicy</p> <p>weterynarze</p> <p>windykatorzy</p> <p>wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych</p> <p>zaopatrzeniowcy i dostawcy</p>
Nadwyżka		
<p>ekonomiści</p> <p>fotografowie</p> <p>gospodarze obiektów,</p> <p>portierzy, woźni i dozorczy</p> <p>kierowcy samochodów osobowych</p> <p>listonosze i kurierzy</p> <p>ogrodnicy i sadownicy</p> <p>pedagodzy</p> <p>pomoce w gospodarstwie domowym</p> <p>pracownicy administracyjni i biurowi</p> <p>pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej</p>	<p>pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych</p> <p>pracownicy myjni, pralni i prasowalni</p> <p>pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy</p>	<p>rolnicy i hodowcy</p> <p>sekretarki i asystenci</p> <p>specjaliści administracji publicznej</p> <p>specjaliści technologii żywności i żywienia</p> <p>sprzątaczk i pokojowe</p>
Brak oceny		
<p>górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych</p> <p>marynarze, pracownicy obsługi statków i portów</p> <p>maszyniści</p>	<p>meteorolodzy, geolodzy, geografowie</p> <p>obuwnicy</p> <p>pracownicy obsługi ruchu lotniczego</p>	<p>pracownicy obsługi ruchu szynowego</p> <p>pracownicy przetwórstwa spożywczego</p> <p>robotnicy obróbki skóry</p> <p>rybacy</p>

Źródło: www.barometrzwodow.pl

Przedsiębiorcy wskazują na trudności związane z pozyskaniem pracowników w określonych zawodach, jednakże odnotowuje się względnie wysoki poziom bezrobocia wśród osób wykształconych w tych kierunkach. Sytuacja ta może potwierdzać niedopasowanie kierunków

kształcenia w szkołach na terenie powiatów bartoszyckiego, lidzbarskiego i kętrzyńskiego, do faktycznych potrzeb zgłaszanych przez lokalnych pracodawców. Oczywiście nie zawsze deficyt pracowników związany jest z brakiem na rynku pracy osób posiadających dane wykształcenie. Często wynika z innych powodów m.in. niespełnienie wymagań pracodawców (brak doświadczenia, kwalifikacji, uprawnień), jak również brak zainteresowania ofertą (niskie wynagrodzenie, mało atrakcyjne warunki pracy, zmienność, dojazd).

3.3. Edukacja

Tabela 49 Dochody ogółem Gminy Bisztynka w dziale Oświata i wychowanie w latach 2016-2020 (zł)

	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem w dziale Oświata i wychowanie (zł)	507 453,54	502 516,77	1 446 784,10	813 292,05	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Bank Danych Lokalnych

Tabela 50 Wydatki Gminy Bisztynka w dziale Oświata i wychowanie w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki ogółem w tys. zł w dziale Oświata i wychowanie	7 011,8	8 411,0	9 890,9	8 255,2	8 448,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Bank Danych Lokalnych

Rysunek 13 Poziom wykształcenia Gmina Bisztynek

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bisztynek#poziom-wyksztalcenia-mieszkanow

3.3.1. Wychowanie żłobkowe i przedszkolne

Na terenie gminy Bisztynek funkcjonują żłobek, przedszkola i oddziały przedszkolne, którymi organami prowadzącymi jest gmina miejsko-wiejska Bisztynek :

- Żłobek Miejski
- Zespół Szkolno-przedszkolny w Bisztyнку w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa i Przedszkole Samorządowe
- Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej w Grzędzie
- Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Sątópach

W roku 2017 na terenie gminy po adaptacji części budynku Szkoły Podstawowej w Bisztyнку został uruchomiony żłobek. Żłobek Miejski w Bisztyнку dysponuje 15 miejscami. W 2020 roku zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Bisztynek za rok 2020 **nie obsadzono wszystkich miejsc w żłobku**, średnia liczba dzieci uczęszczających do placówki wynosiła ponad 13 dzieci. Na moment sporządzania dokumentu tj. 08.2021 ustalono, że

aktualnie wszystkie miejsca w żłobku są obsadzone i jest lista osób oczekujących na miejsce w placówce.

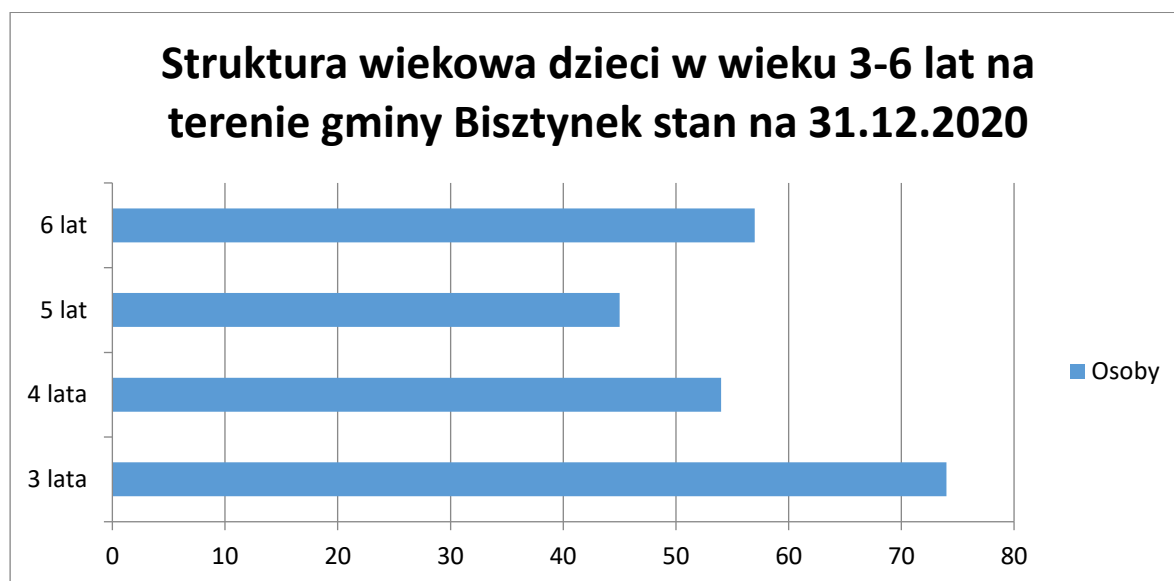
Na terenie gminy nie funkcjonują kluby dziecięce.

W 2020 r. na terenie gminy liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) wyniosła 230 i spadła wobec 2016 r. o 9,45 % (24 dzieci). Przy czym 163 dzieci zamieszkują obszar wiejski gminy, a 67 dzieci zamieszkuje na terenie miasta Bisztynek.

Struktura wiekowa przedstawia się następująco:

- Trzy lata - 74 osoby (32 %),
- Cztery lata 54 osoby (23 %),
- Pięć lat 45 osoby (20 %),
- Sześć lat 57 osób (25 %).

Wykres 17 Struktura wiekowa dzieci w wieku 3-6 lat na terenie Gminy Bisztynek stan na 31.12.2020

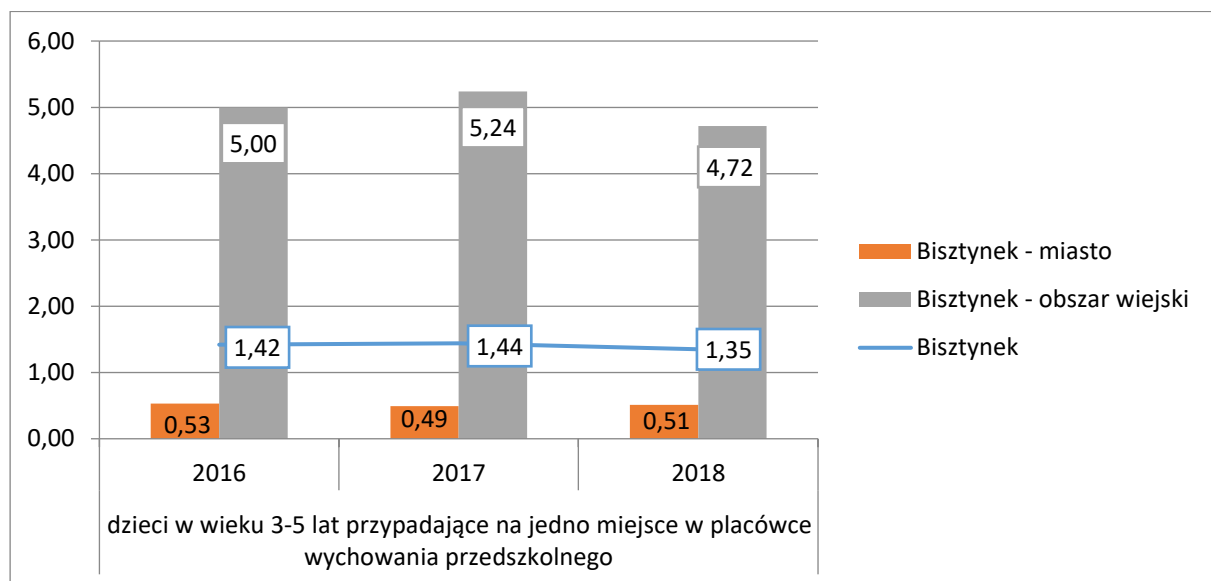
Źródło danych Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

Analiza danych wskazuje na znaczny wzrost liczby dzieci w wieku 3 lat w stosunku do pozostałych roczników, gdzie struktura wiekowa jest wyrównana.

W 2020 r. liczba dzieci w wieku do 4 lat w Gminie Bisztynek wyniosła 277 i spadła w porównaniu z 2016 r. o 9 osób. Przy czym dzieci w wieku 3 lat na terenie gminy w roku 2020 zarejestrowano 74 osoby co daje wzrost liczby dzieci o 15 osób w stosunku do roku 2016 (wzrost o 25 %).

Według GUS liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat objętych opieką wynosi 591 osób (2019) i wzrosła o 119 osób w stosunku do roku 2016 . Z kolei liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2016-2018 (2019-2020 brak danych) maleje i w roku 2018 wynosiła 1,35 osoby

Wykres 18 Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2016-2018 na terenie Gminy Bisztynka

Źródło danych Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

Na terenie gminy funkcjonują 1 przedszkole przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym oraz 3 oddziały przedszkolne (2 oddziały przedszkolne w Sątopach i 1 oddział w Grzędzie), w których utworzono 4 oddziały dla dzieci. Na terenie gminy Bisztynka nie funkcjonują niepubliczne przedszkola. W roku szkolnym 2019/2020, wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach zlokalizowanych na terenie Gminy Bisztynka objętych było łącznie 141 dzieci, przy czym liczba dzieci w wieku przedszkolnym w wieku 3-6 lat wyniosła 230 dzieci. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3 - 6 lat w roku 2019 stanowił 65,6 %. Nie mniej jednak należy zauważyć, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3 - 6 lat na wsi stanowi 30,9 % , a w mieście 149,2 %. Wartość tego wskaźnika na przestrzeni lat 2016-2019 rocznie wzrasta.

3.3.2. Szkoły podstawowe

Edukacja na poziomie podstawowym w polskim systemie oświaty jest obowiązkowa.

Zadania oświatowe realizowane przez Gminę miejsko-wiejską Bisztynka dotyczą:

- prowadzenia przedszkoli i szkół podstawowych,

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

- zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych oraz środków rzeczowych i finansowych dla ich działalności,
- zabezpieczenie kadry pracowniczej.

Na terenie Gminy Bisztynek funkcjonują trzy szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest gmina Bisztynek:

- ☐ SZKOŁA PODSTAWOWA IM.POLSKIEGO TOWARZYSTWA LEŚNEGO W GRZĘDZIE
- ☐ SZKOŁA POSTAWOWA IM.MARII KONOPNICKIEJ W SĄTOPACH
- ☐ SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ZIEMI WARMIŃSKIEJ W BISZTYNKU

W szkołach podstawowych w 2019 roku wg. danych GUS uczyło się 411 uczniów, o 79 osób więcej niż w 2016 r. Wśród 411 uczniów 207 uczniów stanowili chłopcy (50,36 %) i 204 uczniów to dziewczynki (49,64 %). Według danych GUS w ww. szkołach utworzonych było 31 oddziałów. Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 13 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 77,54 %, co oznacza, że część dzieci z gminy uczęszczała do szkół podstawowych w innych gminach. W powiecie bartoszyckim wynosi 88,73 %, w województwie 90,93 %.

Z kolei współczynnik skolaryzacji brutto na terenie miasta Bisztynek w roku 2020 wyniósł 144,75 %, a na terenach wiejskich 42,69 %, co oznacza, że do szkół miejskich uczęszczały dzieci z obszaru wiejskiego.

Tabela 51 Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w placówkach oświatowych na terenie Gminy Bisztynek stan na 31.12.2020 r.

Nazwa placówki	Zatrudnienie			
	Nauczyciele		Pracownicy obsługi	
	etaty	osoby	etaty	osoby
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bisztyнку	34,28	35	20	20
SP Sątopy z Punktem Przedszkolnym	16,5	19	6	6
SP Grzęda	11,58	17	2,75	4

Razem	62,36	71	27,75	30
--------------	-------	----	-------	----

Źródło: Raport o stanie gminy Bisztynka za rok 2020

Tabela 52 Realizowane programy rządowe w szkołach gminnych

Program	Pozyskana kwota	Źródło
Zdalna Szkoła (tablety i laptopy z dostępem do internetu do nauki i pracy zdalnej, programy antywirusowe, pakiet MS Office Standard)	59.993,25	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
Zdalna Szkoła+ (tablety i laptopy z dostępem do internetu do nauki i pracy zdalnej, program antywirusowy, pakiet MS Office Standard)	66.784,08	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
RAZEM	126.777,33	

Źródło: Raport o stanie Gminy Bisztynka za rok 2020

W roku 2019 liczba uczniów w oddziałach specjalnych wyniosła ogółem 8 , w tym na obszarach wiejskich 5 i w mieście 3.

W 2020 roku łącznie dowożono 20 uczniów z gminy do specjalnych placówek edukacyjnych w Biskupcu.

Dla części dzieci niepełnosprawnych gmina organizowała dowóz i za niego ponosiła koszty, a w części zwracała środki za paliwo dla rodziców dzieci niepełnosprawnych.

3.3.3. Szkoły ponadpodstawowe

Na terenie Gminy nie funkcjonują szkoły ponadpodstawowe

3.3.4. Ośrodki wychowawcze

Na terenie gminy Bisztynka brak jest ośrodków wychowawczych

3.3.5. Jakość kształcenia

Do egzaminu ósmoklasisty w roku 2020 przystąpiło 51 uczniów według informacji podanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży.

Wyniki egzaminów uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Bisztynka w roku 2020 przedstawiały się następująco:

Tabela 53 Wyniki egzaminów uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Bisztynka w roku 2020

Przedmiot	SP Sątopy	SP Bisztynka	SP Grzędy	Średnia dla powiatu	Średnia dla wojew.	Średnia dla kraju

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Język polski	41	55	52	54	55	59
Matematyka	32	41	36	40	42	46
Język angielski	39	53	29	48	50	54
Język rosyjski	38	-	-	b.d.	-	-

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

Tabela 54 Wyniki egzaminów uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Bisztynek w roku 2019

Przedmiot	SP Sątopy	SP Bisztynek	SP Grzędy	Średnia dla powiatu	Średnia dla wojew.	Średnia dla kraju
Język polski	40	55	48	50	58	58
Matematyka	23	34	41	39	41	45
Język angielski	36	47	37	51	54	59
Język rosyjski	-	-	-	-	-	-

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

3.3.6. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna

Na terenie gminy brak jest instytucji o charakterze poradni psychologiczno-pedagogicznej. Nie mniej jednak na terenie powiatu działa Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji (PCRE) w Bartoszycach. Celem działań PCRE jest kompleksowe wspomaganie szkół oparte na diagnozie potrzeb, planowaniu procesu wsparcia oraz towarzyszeniu szkole we wprowadzaniu zmian i ewaluacji efektów. W skład Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach wchodzi: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Powiatowa Biblioteka Pedagogiczna.

Do zadań Poradni należy w szczególności:

1. Diagnozowanie i opiniowanie w sprawach dzieci i młodzieży,
2. Orzekanie do kształcenia specjalnego oraz nauczania indywidualnego i wczesnego wspomaganie rozwoju,
3. Udzielanie bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i logopedycznej dzieciom i młodzieży oraz rodzicom,
4. Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.

W 2020 r. przeprowadzono diagnozy dla 522 osób, wydano 192 opinii, przeprowadzono 95 terapii oraz udzielono pomocy w 918 wydarzeniach min poprzez porady, terapie, konsultacje, warsztaty itp.

3.4. Zdrowie

3.4.1. Ochrona zdrowia

Zadaniem samorządu jest zapewnienie dostępności do podstawowej opieki medycznej i dążenie do ciągłego podnoszenia jakości usług oferowanych przez instytucje ochrony zdrowia zlokalizowane na terenie gminy. Mieszkańcy gminy Bisztynki mają dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej zlokalizowanej na terenie powiatu bartoszyckiego, która obejmuje leczenie oraz profilaktykę chorób, rehabilitację, a także zapewnienie opieki pielęgniarstwa, stomatologicznej, leczenia szpitalnego, opiekę psychiatryczną oraz leczenie uzależnień.

Podstawową opiekę szpitalną dla mieszkańców Gminy Bisztynki zapewnia Powiatowy Szpital im. Jana Pawła II w Bartoszycach. Szpital posiada 11 oddziałów tj. oddział nefrologiczny, intensywnej terapii, chirurgii ogólnej i małoinwazyjnej, urazowo-ortopedyczny, chorób dziecięcych, chorób wewnętrznych i chorób płuc z salami intensywnego nadzoru (profil choroby płuc), ginekologiczno-położniczy, noworodkowy, rehabilitacji neurologicznej, chorób wewnętrznych i chorób płuc z salami intensywnego nadzoru (profil choroby wewnętrzne), szpitalny oddział ratunkowy.

W ramach działalności szpitala funkcjonuje pięć specjalistycznych przychodni tj. chirurgii ogólnej, nefrologii, położniczo-ginekologicznej, urologicznej i rehabilitacyjnej. Działają też trzy pracownie tj. endoskopowa, serologiczna z bankiem krwi, nieinwazyjnej diagnostyki kardiologicznej.

W strukturach szpitala funkcjonują działy pomocnicze tj. nocna i świąteczna opieka medyczna, apteka, blok operacyjny, centralna sterylizatornia i dezynfektornia, dział diagnostyki obrazowej, dział fizjoterapii, izba przyjęć, stacja dializ, ratownictwo medyczne.

Dział Ratownictwa Medycznego tworzą Zespoły Ratownictwa Medycznego są to jednostki systemu podejmujące medyczne czynności ratunkowe w warunkach pozaszpitalnych i spełniające wymagania określone w ustawie o „Państwowym Ratownictwie Medycznym” z dnia 8 września 2006r. Z późniejszymi zmianami.

Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszycach jest dysponentem czterech zespołów ratownictwa medycznego, **w tym podstawowego stacjonującego w Bisztynku. Zespół ratownictwa medycznego działa całodobowo zapewniając bezpieczeństwo medyczne mieszkańcom oraz krótki czas dojazdu do pacjentów.**

Ratownicy medyczni udzielają pomocy zgodnie z Wojewódzkim Planem Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa warmińsko – mazurskiego **obejmując obszar miasta i gminy Bisztynki.**

Według danych zawartych w bazie Narodowego Funduszu Zdrowia na terenie miasta Bisztynki w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w roku 2020 i obecnie działa.

Tabela 55 Wykaz poradni, gabinetów podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy Bisztynek realizujących świadczenia na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia

Nazwa	Adres
PRZYCHODNIA MEDICUS ZANIEWSKI BILSKI SPÓŁKA PARTNERSKA LEKARZY.	ul. TADEUSZA KOŚCIUSZKI 5, 11-230 Bisztynek
PRZYCHODNIA MEDICUS ZANIEWSKI BILSKI SPÓŁKA PARTNERSKA LEKARZY GABINET PIELĘGNIARKI POZ	ul. TADEUSZA KOŚCIUSZKI 5, 11-230 Bisztynek
PRZYCHODNIA MEDICUS ZANIEWSKI BILSKI SPÓŁKA PARTNERSKA LEKARZY GABINET POŁOŻNEJ POZ	ul. TADEUSZA KOŚCIUSZKI 5, 11-230 Bisztynek

Źródło: <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/POZ>

Liczba przychodni funkcjonujących w 2020 r. na terenie Gminy Bisztynek wynosiła 4, przy czym żadna z przychodni nie podlega samorządowi terytorialnemu.

Wskaźnik przychodnie na 10 tys. ludności wynosi 6 i jest tożsama z wskaźnikiem uzyskanym dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski.

Liczba lekarzy pracujących na 10 tys. ludności na terenie powiatu bartoszyckiego wyniosła 26,2 osoby, a na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 42,4 osoby. Liczba lekarzy w relacji do roku 2016 zmniejszyła się o 1,3 osoby.

W 2020 r. udzielono 19 023 porad lekarskich, o 6427 mniej niż w 2016 r.

Liczba aptek funkcjonujących na terenie Gminy Bisztynek według danych z Banku Danych Lokalnych wynosi 1.

Liczba ludności na 1 aptekę wyniosła 6198 i była prawie dwa razy niższa od wskaźnika otrzymanego dla województwa warmińsko-mazurskiego (3489) i Polski (3174).

3.5. Integracja społeczna

3.5.1. Pomoc społeczna

Do zadań własnych gminy należy realizacja działań zgodnych z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64, poz. 593), która określa zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania, organizację pomocy społecznej osobom zgodnie z art. 2.1 na „przewycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.” Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub

wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Gmina Bisztynek opracowała „**Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Bisztynek**”, którą Uchwałą Rady Miejskiej w Bisztynku nr XV/89/16 przyjęła w dniu 31 maja 2016 r.

Aktualna strategia obowiązuje do 2025 roku. Strategia, w szczególności, zawiera diagnozę sytuacji społecznej gminy oraz prognozę zmian objętych strategią, a także określa cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, sposób realizacji, a także wskaźniki realizacji działań. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Głównymi celami strategii jest:

1. Wzmacnianie trwałości rodziny i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom dezorganizującym życie rodzinne.
2. Zmniejszanie bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego.
3. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych.
4. Rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

Główną instytucją, która w swoim zakresie działalności udziela kilka form świadczeń mieszkańcom gminy jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im właściwe funkcjonowanie w środowisku. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Udzielana pomoc jest stosowna do okoliczności uzasadniających jej udzielenie, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości finansowych gminy.

W roku 2020 system pomocy społecznej realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objął wsparciem 264 rodziny (w roku 2019 - 285), w których żyło 579 osób (w roku 2019 - 627) co stanowiło **9,35%** ogółu mieszkańców (w roku 2019 – 9,93%).

Analiza przyczyn, dla których osoby i rodziny korzystają ze świadczeń pomocy społecznej pokazuje, że nadal w największej ilości przypadków powodem przyznania pomocy jest ubóstwo rodzin spowodowane przede wszystkim bezrobociem, długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Można zauważyć zmniejszenie liczby wspieranych osób przy niedużej zmianie liczby rodzin co oznacza, że coraz częściej z pomocy korzystają małe rodziny, osoby starsze, samotne. **W roku 2020 – 83 osoby otrzymały wsparcie z powodu niepełnosprawności (przede wszystkim zasiłki stałe) a 118 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.** Często z przewlekłą chorobą pojawiają się inne problemy, takie jak wzrost kosztów utrzymania poprzez zwiększenie wydatków na leki, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, ograniczona możliwość zarobkowania. W roku 2021 zostanie uruchomiony program „Opieka wytchnieniowa” i gmina będzie się ubiegała o środki na ten cel. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego była powodem przyznania pomocy dla 34 rodzin.

W 2020 roku ogółem ze wszystkich świadczeń realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztynku skorzystało ponad 2 150 osób czyli ok. 35% mieszkańców gminy Bisztynka. Szczegółowe informacje przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 56 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej
2020	530
2019	655
2018	826
2017	917
2016	990

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bisztynku

Chociaż można zauważyć zmniejszenie ogólnej liczby rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka, to należy podkreślić, że rodziny te często są wieloprotymowe (niewielki dochód, niepodejmowanie zatrudnienia, uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej, alkoholizm).

Tabela 57 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
2020	10
2019	12
2018	13
2017	16
2016	9

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bisztynku

Analiza danych wskazuje, że z roku na rok zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy społecznej, co świadczy o korzystnym trendzie w społeczności.

Szczegółowe dane liczbowe osób korzystających ze wsparcia, w ramach ustawy o pomocy społecznej, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 58 Szczegółowe dane liczbowe osób korzystających ze wsparcia, w ramach ustawy o pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach 2020/2019
	Ogółem 2020/2019	w tym: na wsi 2020/2019	
ubóstwo	99/124	45/60	213/289
potrzeba ochrony macierzyństwa	22/26	10/14	94/120
bezrobocie	123/145	71/85	309/382
niepełnosprawność	83/98	32/38	146/192
długotrwała lub ciężka choroba	118/145	44/60	191/265
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	34/42	15/23	108/146
w tym: - rodziny niepełne	27/28	12/15	72/81
- rodziny wielodzietne	6/11	3/5	35/58
alkoholizm	13/23	5/12	20/44
trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4/8	4/6	4/12
zdarzenie losowe	1/5	1/2	4/2

Źródło: Raport o stanie Gminy Bisztynek za rok 2020

Tabela 59 Liczba rodzin wspieranych i liczba osób objętych pracą asystenta rodziny w latach 2017-2020

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej				
Zasiłek stały				
Liczba osób	88	84	80	80
Kwota świadczeń w złotych	422.385,56	436.518,00	449.413,00	450.200,00
Zasiłek okresowy				
Liczba osób	129	119	99	85
Kwota świadczeń w złotych	165.000,00	169.997,00	125.000,00	120.000,00
Zasiłek celowy ogółem				
Liczba osób	120	120	105	94
Kwota świadczeń w złotych	52.254,38	49.525,11	42.206,70	47.557,34
w tym:				
Zasiłek celowy przyznany w ramach programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"/ od 2019, „Posiłek w domu i w szkole”				
Liczba osób	549	450	423	378
Kwota świadczeń w złotych	180.000,00	180.000,00	180.000,00	180.000,00
Schronienie				
Liczba osób	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0	0
Sprawienie pogrzebu				
Liczba osób	2	0	0	1
Kwota świadczeń w złotych	3199	0	0	2600
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej				
Liczba osób	17	16	19	21
Kwota świadczeń w złotych	417.028,88	481.777,00	531.030	620.626
Wspieranie rodziny i piecza zastępcza				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	12	9	7	b.d.
Liczba asystentów rodziny	2	1	1	1

Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	154.632,81	152.546,45	157.080,63	64.686,07
---	------------	------------	------------	-----------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bisztynku

Zastanawiając się nad wielkością istniejących zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, biorąc jednocześnie pod uwagę możliwości ekonomiczne Gminy Bisztynek należy stwierdzić, iż pozostają one na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych, a więc najważniejszych potrzeb życiowych klientów, a także części zadań określonych przez ustawodawcę jako fakultatywne. Wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększenia nakładów i środków na realizację niektórych nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także na dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości. **Należy też zwrócić uwagę że zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym które nie wymagają wsparcia finansowego czy usług opiekuńczych.** Aktywność osób starszych w Gminie Bisztynek w ostatnich latach się zwiększa. Działła Koło Emerytów i Rencistów, Uniwersytet Trzeciego Wieku, została powołana **Rada Seniorów Gminy i Miasta Bisztynek**. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udostępnia pomieszczenia na spotkania emerytów i rencistów. Seniorzy mają również możliwość korzystania z urządzeń fitness na sali gimnastycznej. Gmina Bisztynek przystąpiła też do programu teleopieki, którym objęto 10 osób.

W realizacji zadań statutowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na terenie Gminy Bisztynek zgodnie z informacjami zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym stan na 29.07.2021 r. zajmuje się także stowarzyszenie "NASZ KALEJDOSKOP" .

W roku 2020 Gmina Bisztynek na Pomoc Społeczną przeznaczyła kwotę 12 536 058,91 zł (w roku 2019 – 11 317 634,28 zł) w tym na wypłatę świadczeń wydatkowano 11 129 763,45 zł, na obsługę 1 406 295,46 zł .

3.5.2. Usługi społeczne kierowane do osób z niepełnosprawnościami

Na terenie Gminy Bisztynek funkcjonuje **Dom Pomocy Społecznej**, który jest prowadzony przez powiat bartoszycki. Placówka opiekuje się osobami płci żeńskiej niepełnosprawnymi intelektualnie. Głównym celem funkcjonowania DPS w Bisztynku jest zapewnienie całodobowej opieki oraz zaspokojenie potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych. Usługi świadczone przez Dom uwzględniają w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańca. Placówka mieści się w budynku zabytkowym w pełni

przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Liczba miejsc w placówce wynosi 80 i na moment sporządzania dokumentu brak jest wolnych miejsc.³⁰

3.5.3. Usługi społeczne kierowane do osób starszych

Aktywność osób starszych w Gminie Bisztynek w ostatnich latach się zwiększa. Działą Koło Emerytów i Rencistów, Uniwersytet Trzeciego Wieku, została powołana Rada Seniorów Gminy i Miasta Bisztynek. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udostępnia pomieszczenia na spotkania emerytów i rencistów. Seniorzy mają również możliwość korzystania z urządzeń fitness na sali gimnastycznej.

Gmina Bisztynek przystąpiła też do programu teleopieki, którym objęto 10 osób.

Gmina Bisztynek realizuje projekt społeczny o nazwie „**Koperta życia**” skierowany do osób starszych, samotnych, przewlekle chorych oraz niepełnosprawnych. Jego celem jest uświadomienie mieszkańców gminy o znaczeniu posiadania, w miejscu ogólnie dostępnym, szczegółowych informacji dotyczących ich stanu zdrowia. Informacji, które mogą być wykorzystane przez służby medyczne w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia. „Koperta życia” ma ułatwić służbom medycznym udzielenie pomocy pacjentowi. W praktyce stanowi nie tylko nieocenioną pomoc w podjęciu szybkiej akcji ratującej życie, ale przy okazji zwiększa również poczucie bezpieczeństwa w/w osób. W skład Koperty Życia” wchodzi: - Karta informacyjna przeznaczona do uzupełnienia wraz z woreczkiem foliowym. Naklejka, która informuje służby medyczne o istnieniu karty informacyjnej i wskazuje miejsce jej umieszczenia.

„Karta informacyjna” składa się z ankiety, która zawiera informacje dotyczące:

- Grupy krwi
- Danych osobowych
- Kontakt do najbliższych
- Przebytych chorób
- Wszelkich uczuleń
- Przyjmowanych leków
- Lekarza prowadzącego
- Informacji dodatkowych, istotnych dla służb medycznych
- Numerów telefonów alarmowych

„Koperty życia” są wydawane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztynku.³¹

³⁰ https://domy.dps.pl/prezentacja/dom_pomocy_spoecznej_w_bisztynku_372/szczegoly

³¹ http://www.bisztynek.pl/asp/pliki/2021_04/biuletyn_04_2021.pdf

3.5.4. Usługi społeczne kierowane do rodzin

Program Wspierania Rodziny w Gminie Bisztynka został opracowany na lata 2019-2021 i jest spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowaną na lata 2016-2025. Program zakłada:

1) **Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu**, przez m.in. zatrudnienie asystenta rodziny który obejmował wsparciem 8 rodzin - (33 osób w tym 19 dzieci), funkcjonowanie grup świetlicowych z elementami profilaktyki i wychowania patriotycznego /3 grupy ok.80 dzieci/, udział w zajęciach organizowanych przez placówki oświatowe i ośrodek kultury. Przeszkolono członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołu interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych i asystenta rodziny w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach, problemów alkoholowych, pracy ze sprawcą i ofiarą przemocy, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, motywowania do podjęcia leczenia odwykowego i udziału w programach korekcyjnych dla sprawców przemocy Promowano rodzinną integrację przez organizowanie festynów, pikników i spotkań w poszczególnych miejscowościach gminy. Wydano „Karty dużej rodziny” dla 31 rodzin /72 osób/

2) **Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących**, przez przede wszystkim pracę socjalną, poradnictwo, diagnozę, terapię, leczenie (w tym odwykowe), doposażenie w sprzęt rehabilitacyjny, organizację półzimowiska i półkolonii itp. prowadzenie procedury „Niebieskie karty” w rodzinach, w których dochodzi do przemocy - 20 kart w 20 rodzinach /w tym 9 rodzin z dziećmi/. Wsparcie pedagogiczne, rodzinne, psychologiczne, prawne.

Realizacja projektu „Poprawa dostępności usług społecznych - modernizacja i adaptacja istniejącego obiektu w celu nadania nowej funkcji społecznej.”, Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych dla 24 rodzin / ok.80 osób/ mieszkających na obszarze rewitalizowanym, zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego, w których występują problemy wychowawcze, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i opieki nad osobami zależnymi. Projekt jest realizowany dla 2 grup w okresie od 01.08.2019r. do 30.08.2021r. Realizacja projektu „Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej - adaptacja Bramy Lidzbarskiej wraz z zagospodarowaniem otoczenia”. Celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej 30 młodych mieszkańców Bisztynka, zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego /w wieku powyżej 18 lat/,w tym osoby bezrobotne, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym. W ramach Klubu jest realizowane wsparcie indywidualne, zajęcia grupowe, kursy i szkolenia zawodowe oraz praca socjalna. Projekt był realizowany dla 2 grup w okresie od 01.10.2019 r. do 30.11.2020r. w zrewitalizowanej Bramie Lidzbarskiej.

Przeprowadzono warsztaty zdrowego żywienia dla 5 osób otrzymujących żywność z Banku Żywności. Kierowano osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych.

W roku 2020 skierowano 18 osób (na 15 miejsc), kwalifikowano również do pracy w ramach robót publicznych. **Liczba osób i rodzin, które życiowo usamodzielnili się w roku 2020 – 61 rodzin**, które przynajmniej od roku nie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej z powodu poprawienia sytuacji finansowej /podjęcie zatrudnienia, świadczenia wychowawcze/. **Kolejnych 11 rodzin po uzyskaniu wsparcia na poszukiwanie pracy i podjęcie zatrudnienia korzysta wyłącznie z posiłków dla dzieci w szkole.**

3) **Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie**, przez m.in. zabezpieczenie środków finansowych: wypłatę należnych świadczeń /zasiłki rodzinne, dożywianie, wyprawki szkolne, stypendia, fundusz alimentacyjny, zasiłki celowe, okresowe, zasiłki stałe, 500 plus, dobry start/ - **w roku 2020 dla 717 rodzin 1014 dzieci/, poradnictwo psychologiczne, organizację wypoczynku, promowanie wartości rodzinnych.** Z pomocy Banku Żywności skorzystało 511 osób w tym 131 dzieci poniżej 15 roku życia, 110 osób niepełnosprawnych i 56 osób powyżej 65 lat. W przypadkach szczególnych umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. **W roku 2020 w pieczy zastępczej umieszczono 3 dzieci. Na koniec roku 2020 w pieczy przebywało 15 dzieci.**

4) **Opieka wytchnieniowa** – która polega na umieszczeniu osoby niepełnosprawnej na krótki czas w ośrodku wsparcia, by rodzina mogła odpocząć i zregenerować siły lub wsparcie w miejscu zamieszkania. W roku 2021 zostanie uruchomiony program „Opieka wytchnieniowa” i gmina będzie się ubiegała o środki na ten cel. Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego była powodem przyznania pomocy dla 34 rodzin w roku 2020.³²

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Karta Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

---

³² Raport o stanie Gminy Bisztynki za rok 2020

W 2020 r. na terenie Gminy Bisztynek złożono 31 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny (w 2019r. 150 wniosków). Wydano 72 karty (w roku 2019r.- 314). Wykorzystana przez Gminę Bisztynek dotacja z realizacji ustawy o karcie dużej rodziny wyniosła w 2020r. – 225,89 zł. (w 2019r.- 930,09 zł)³³

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowany jest, zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Do głównych zadań programu należą:

1. Zwiększenie **dostępności pomocy terapeutycznej** dla osób uzależnionych od alkoholu.
W ramach tego zadania od wielu lat funkcjonuje punkt konsultacyjno-informacyjny ds. alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie, z którego wsparcia korzysta kilkadziesiąt osób rocznie. W wyniku przeprowadzonych rozmów, osoby z problemem uzależnień podejmują leczenie odwykowe, terapię psychologiczną, mediację rodzinną, małżeńską. Dziesięć osób skorzystało z tej formy wsparcia.
2. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy prospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

W ramach tego zadania, funkcjonowały 3 grupy świetlicowe z elementami profilaktyki oraz 2 grupy sportowe /piłka nożna/. Na zajęciach uczono właściwych zachowań związanych z radzeniem sobie z agresją, ze stresem, z niepowodzeniami w nauce i problemami w domu. Zajęcia dostosowane są do potrzeb i możliwości uczestniczących dzieci m.in. zajęcia sportowe, teatralno-artystyczne, plastyczne itp. Wszyscy uczestnicy zajęć mają dostęp do komputerów i Internetu. Kontynuowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

We wszystkich szkołach podstawowych przeprowadzane są programy profilaktyczne, których celem jest przedstawienie uczniom informacji na temat działania alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających oraz konsekwencji ich używania jak również uczy się właściwych zachowań w sytuacjach trudnych związanych nie tylko z tymi substancjami, ale też z funkcjonowaniem w życiu szkolnym czy rodzinnym.

3. **Podniesienie kompetencji zawodowych przedstawicieli środowisk zajmujących się profilaktyką i rozwiązywania problemów alkoholowych.**

Ze środków przeznaczonych na realizację programu, w ciągu ostatnich lat, przeszkolono ponad 80 osób /w tym 54 nauczycieli/ w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, pracy ze sprawcą i ofiarą przemocy, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, leczenia odwykowego, dopalaczy.

---

³³ SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BISZTYNKU ZA ROK 2020

4. Inspirowanie organizacji pozarządowych i innych instytucji do podejmowania działań profilaktyczno – terapeutycznych.

3.5.5. Osoby z niepełnosprawnościami i zaburzone psychicznie

Istnieje problem z pozyskaniem jednorodnych pod względem metodologicznym danych dotyczących osób niepełnosprawnych w Polsce i Unii Europejskiej, w związku z czym trudno jest je porównywać. Niejednorodność wynika z różnego definiowania niepełnosprawności w poszczególnych krajach. Zróżnicowanie to odnosi się zarówno do definicji niepełnosprawności biologicznej, jak też określania niepełnosprawności prawnej.

Tabela 60 Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego stan na 31.12.2020 R.

	Ogółem	Aktywni zawodowo		Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
		razem	w tym pracujący		
Wyszczególnienie					
	w tysiącach				w %
Warmińsko-mazurskie	114	16	15	14,0	13,2

Źródło: <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/p,81,bael>

Na terenie Gminy Bisztynek funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej, który jest prowadzony przez powiat bartoszycki. Placówka opiekuje się osobami płci żeńskiej niepełnosprawnymi intelektualnie.

Gmina organizuje dowóz dzieci niepełnosprawnych z obowiązkiem szkolnym do specjalnych placówek edukacyjnych .

83 osoby w roku 2020 z terenu Gminy Bisztynek otrzymały pomoc z powodu niepełnosprawności.

3.5.6. Bezdomność

Problematykę bezdomności oraz standardy, jakim podlega świadczona pomoc osobom pozbawionym schronienia, regulują przepisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Ostatnia zmiana przepisów wprowadziła nowy podział placówek świadczących pomoc w formie schronienia. Obecnie mogą funkcjonować placówki w trzystopniowym schemacie standardów:

- ogrzewalnie,
- noclegownie,

– schroniska.

Ogrzewalnie są placówkami niskoprogowymi, o najniższych standardach. Mogą tam przebywać nawet osoby, które są pod wpływem alkoholu, ale ich życie jest zagrożone poprzez przebywanie na wolnym powietrzu w warunkach niskich temperatur. W ogrzewalniach jest możliwość spędzenia nocy jedynie w pozycji siedzącej, na krzesłach lub ławach.

Noclegownie zapewniają schronienie, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego. Przebywać tam mogą osoby, które nie są pod wpływem alkoholu. Na ogół są to osoby, które podjęły pierwsze kroki w kierunku wychodzenia z bezdomności.

Schroniska natomiast przeznaczone są dla osób bezdomnych, które podpisały kontrakt socjalny i chcą dokonywać pozytywnych zmian w swoim życiu.

W świetle danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych - Edycja 2019 wynika, że w momencie realizacji badania zdiagnozowano 30 330 osób bezdomnych, z czego 83,6% stanowili mężczyźni (25 369 osób), natomiast 16,4% kobiety (4 961 osób). Przy czym liczba bezdomnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wynosiła 1071 osób (w tym 913 mężczyzn, 119 kobiet, 39 dzieci), co stanowi 3,53 % bezdomnych.³⁴

Tabela 61 Bezdomność na terenie Polski w podziale na województwa.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wyniki-ogolnopolskiego-badania-liczby-osob-bezdomnych-edycja-2019>

Analizując liczbę bezdomnych w województwie można zauważyć, że najwięcej z nich przebywa w środowiskach miejskich.

³⁴ Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych

Tabela 62 Liczba osób bezdomnych w wybranych ośrodkach miejskich (wg ośrodków pomocy społecznej – stan na 31 grudnia 2019 r.)

Miasto	Liczba osób bezdomnych	Miasto	Liczba osób bezdomnych
Elbląg	172	Barczewo	27
Olsztyn	71	Kętrzyn	24
Ostróda	53	Nidzica	23
Biskupiec	38	Dobre Miasto	22
Iława	37	Olecko	22
Bartoszyce	34	Ełk	22
Giżycko	30	Gołdap	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej³⁵

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezdomnych w podziale na płeć można zauważyć, że na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Najwięcej **bezdomnych mężczyzn** wykazała diagnoza według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (1.261 osób). Analizując dane z grudnia 2019 r. liczba bezdomnych płci męskiej w stosunku do grudnia 2018 r. uległa zmniejszeniu o 99 osób tj. 8,99 %.

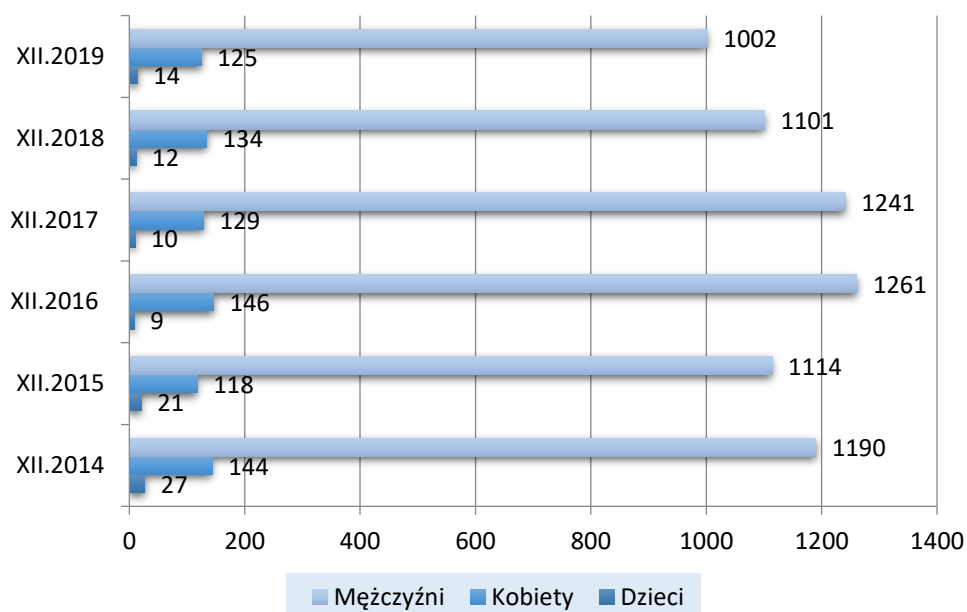
Analiza liczby osób **bezdomnych płci żeńskiej** w latach 2014-2019 na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wykazuje jej wahania. Na dzień 31 grudnia 2019 r. w województwie odnotowano 125 bezdomnych kobiet, co wskazuje, że liczba bezdomnych płci żeńskiej w stosunku do grudnia 2018 roku zmalała o 9 osób tj. 6,72 %.

Niepokojącym faktem jest występowanie w naszym regionie **zjawiska bezdomności wśród dzieci**. Ośrodki pomocy społecznej w poprzedniej diagnozie z grudnia 2018 r. wykazały liczbę 14 bezdomnych dzieci. Z analizy danych z grudnia 2019 r. wynika, że liczba bezdomnych dzieci w stosunku do grudnia 2018 roku wzrosła o 2 dzieci (szczegółowe dane przedstawia wykres nr 2).

³⁵ INFORMACJA DOTYCZĄCA PROBLEMATYKI BEZDOMNOŚCI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Rysunek 14 Liczba osób bezdomnych w podziale na mężczyzn, kobiety i dzieci w województwie warmińsko mazurskim w latach 2014-2019

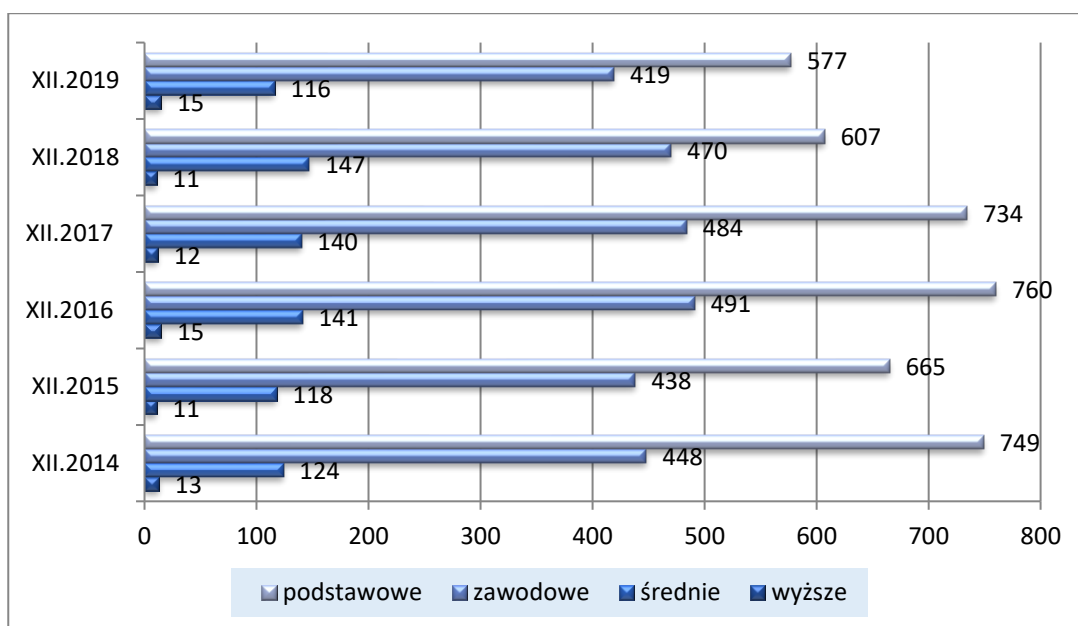

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej

Diagnoza zjawiska bezdomności w latach 2014-2019 pokazuje, iż zdecydowana liczba osób bezdomnych legitymuje się wykształceniem podstawowym, a znikoma wykształceniem wyższym (na przestrzeni 2014-2019 liczba ta wahała się w granicach 10-15 osób). W grudniu 2019 r., w stosunku do diagnozy na 31 grudnia 2018 r., liczba bezdomnych z wykształceniem wyższym zwiększyła się o 4 osoby i wyniosła 15 (dane przedstawia wykres nr 3).

Rysunek 15 Poziom wykształcenia osób bezdomnych z województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2014-2019

Źródło: INFORMACJA DOTYCZĄCA PROBLEMATYKI BEZDOMNOŚCI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO STAN NA 31.12.2019

Analizy zjawiska bezdomności z ostatnich sześciu lat wykazują, że najwięcej osób bezdomnych jest w grupie wiekowej powyżej 50 lat. Najmniej osób dotkniętych tym problemem stanowią osoby w wieku 18-30 lat. W aktualnym badaniu ich liczba zmniejszyła się w stosunku do roku 2018 o 6 osób

We wszystkich województwach można zaobserwować spadek liczby osób bezdomnych. Wśród okoliczności, które osoby bezdomne wskazywały jako główną przyczynę swojej sytuacji życiowej. Konflikt rodzinny był najczęściej podawanym źródłem kryzysu bezdomności przez osoby badane – 32,2%, zaraz po nim wskazywano uzależnienie – niespełna 28%. W dalszej kolejności znalazły się: eksmisja, wymeldowanie – 26,3%, które podczas poprzedniego badania uznawane były za główną przyczynę bezdomności, a następnie rozpad związku – 18,4%. najwięcej osób bezdomnych zdiagnozowano w przedziale wiekowym 41-60 lat (13 801 osób, w tym 1 770 kobiet i 12 031 mężczyzn).³⁶

Sytuacja społeczno-demograficzna w województwie warmińsko-mazurskim jest odzwierciedleniem przemian demograficznych zachodzących w całym kraju, jak i w Europie. Jak wynika z przeprowadzonego monitoringu głównym odbiorcą pomocy kierowanej do bezdomnych przez ośrodki pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe są osoby starsze tj. powyżej 50 r.ż. (759 osób – 66,52% ogółu bezdomnych).

³⁶ <https://www.gov.pl/web/rodzina/wyniki-ogolnopolskiego-badania-liczby-osob-bezdomnych-edycja-2019>

Pomoc osobom bezdomnym zgodnie z *ustawą o pomocy społecznej* realizowana jest przez gminy głównie ze środków własnych. Istnieje rozbieżność pomiędzy liczbą osób bezdomnych, a liczbą miejsc w placówkach oferujących schronienie na terenie województwa (**810 miejsc**), jednakże można przyjąć, iż potrzeby w tym zakresie są zabezpieczone, ponieważ w wielu placówkach istnieją możliwości zwiększenia liczby miejsc noclegowych w okresie zimowym³⁷.

Na terenie Gminy Bisztynek Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztynku nie stwierdza zjawiska osób bezdomnych. Jeśli pojawiają się osoby bezdomne to krótkotrwale.³⁸

3.5.7. Aktywność społeczna

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Podstawowym dokumentem, który określa cele, zasady oraz formy współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi jest corocznie aktualizowany i uchwalany przez Radę Miejską program współpracy.

„Program współpracy Gminy Bisztynek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3. ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019” przyjęty został uchwałą nr IX/73/19 Rady Miejskiej w Bisztynku z dnia 27 września 2019 roku.

Na podstawie ww. programu w 2020 roku Gmina Bisztynek powierzyła realizację zadań publicznych w trybie art. 19 a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, trzem organizacjom pozarządowym w łącznej kwocie 112.073,00 zł.

Powierzono realizację zadań:

- z zakresu upowszechniania kultury fizycznej na terenie Gminy i Miasta Bisztynek poprzez prowadzenie całorocznych szkoleń drużyn sportowych w różnych kategoriach wiekowych oraz uczestnictwo w zawodach sportowych,
- z zakresu organizacji dowożenia osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Bisztynek do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Biskupcu w celu realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.
- z zakresu organizacji zajęć sportowych dla dzieci z Gminy i Miasta Bisztynek.

---

³⁷ INFORMACJA DOTYCZĄCA PROBLEMATYKI BEZDOMNOŚCI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO STAN NA 31.12.2019

³⁸ Na podstawie informacji Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Na terenie Gminy działa 12 organizacji pozarządowych

Tabela 63 Zestawienie organizacji pozarządowych

Nazwa	Adres
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „IMPULS”	11-230 Bisztynek Ul. Kolejowa 7
Stowarzyszenie „RAZEM” w Sątopach	11-230 Bisztynek Sątopy 12
Stowarzyszenie „WIĘŹ” w Sułowie	11-230 Bisztynek Sułowo 29
Stowarzyszenie „Dorzecze Sajny” w Sątopach- Samulewie	11-230 Bisztynek Sątopy- Samulewo 20b
Ludowy Klub Sportowy „ORKAN” Sątopy-Samulewo 42/3	11-230 Bisztynek
Ludowy Klub Sportowy „REDUTA” Bisztynek	11-230 Ul. Wojska Polskiego 7a
Stowarzyszenie Przyjaciół Prosit im. Józefa Englinga	11-230 Bisztynek Prosiły 34
Stowarzyszenie Przerębki	11-230 Bisztynek ul. Kościelna 9
Stowarzyszenie Przestrzeń	11-230 Bisztynek ul. Sportowa 16
Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne "STROWANGEN"	11-230 Bisztynek, ul. Stare Osiedle 2
Stowarzyszenie "NASZ KALEJDOSKOP"	11-230 Bisztynek, Plac Wolności 5
Stowarzyszenia Strażackie:	OSP Bisztynek ul. Konopnickiej 1 <ul style="list-style-type: none"> • OSP Sątopy-Samulewo, Sątopy- Samulewo 22b • OSP Paluzy, Paluzy 14 • OSP Unikowo, Unikowo 12 • OSP Grzęda, Grzęda 34 • OSP Wozławki, Wozławki25 • OSP Troszkowo, Troszkowo43

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z strony <http://www.bisztynek.pl> oraz Krajowego Rejestru Sądowego

Tabela 64 Zestawienie zrealizowanych zadań przez organizacje pozarządowe w roku 2020

Nazwa zadania	Nazwa podmiotu	Zakres	Wysokość dotacji
Prowadzenie całorocznych szkoleń drużyn sportowych w różnych kategoriach wiekowych oraz uczestnictwo w zawodach sportowych	Ludowy Klub Sportowy REDUTA	Zespoły seniorów oraz młodzieżowe prowadziły przygotowania do sezonu, rozgrywały mecze towarzyskie oraz występowały w rozgrywkach	32.000 zł

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

		<p>prowadzonych przez Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej w Olsztynie.</p> <p>Rozegrano 12 meczy mistrzowskich, drużyna młodzików rozegrała 20 meczów, drużyna dziecięca Orlik rozegrała 4 turnieje w rozgrywkach wojewódzkich. W okresie realizacji zadania udział wzięło 67 zawodników.</p>	
<p>Organizacji dowożenia osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Bisztynek do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Biskupcu</p>	<p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu</p>	<p>Zorganizowano bezpłatny transport i opiekę dla 7 niepełnosprawnych osób z terenu Gminy Bisztynek.</p>	<p>68.576,83 zł</p>
<p>Organizacji zajęć sportowych dla dzieci z Gminy i Miasta Bisztynek</p>	<p>Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Warmińsko-Mazurska, Hufiec Bartoszyce Związku Harcerstwa Polskiego</p>	<p>Zorganizowane zostały zajęcia sportowe o charakterze pozalekcyjnym dla dzieci w wieku 6-13 lat oraz młodzieży w wieku 13-22 lata. Zajęcia prowadzone były przez instruktorów harcerskich.</p>	<p>3.997,34 zł</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania Burmistrza Bisztynka z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3

ust.3 ustawy z dnia 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie Gminy Bisztynek za rok 2020 .

Aktywność obywatelska

Aktywność społeczną można badać na podstawie uczestnictwa obywatela w życiu publicznym, dostępną dla każdego uprawnionego, jest głosowanie w wyborach. Poniżej przedstawiono **frekwencję** w wyborach samorządowych w 2018 r., Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polski 2018 r., do Parlamentu Europejskiego 2019 r., na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 2020 r.

Tabela 65 Frekwencja w wyborach w latach 2018-2020

Frekwencja	wybory			
	samorządowe 2018	do Parlamentu Europejskiego 2019	do Sejmu i Senatu 2019	prezydenckie 2020
Polska	48,83%	45,68%	61,74%	68,18%
województwo warmińsko-mazurskie	46,40 %	38,93 %	53,61%	62,14%
powiat bartoszycki	43,72%	b.d.	48,68 %	56,62%
Gmina Bisztynek	b.d.	25,63%	42,58 %	51,74%

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Frekwencja wyborcza w Gminie Bisztynek w każdych wyborach była niższa niż w powiecie bartoszyckim i województwie warmińsko-mazurskim. W demokratycznych wyborach brała udział mniejszość osób uprawnionych. Największa frekwencja miała miejsce podczas wyborów prezydenckich w 2020 r. (51,74%).

Analizując ostatnie wyniki lokalne, mniejszość osób (2127 z 4995) uprawnionych do głosowania wzięła udział w wyborach samorządowych. Aż 57,46 % wyborców (1378 głosów) zagłosowała na dotychczas urzędującego burmistrza.

Fundusz sołecki

Mieszkańcy gminy mają możliwość skorzystania z **funduszu sołeckiego**. O przeznaczeniu funduszu sołeckiego decydują bezpośrednio mieszkańcy sołectw na zebraniach wiejskich. Z funduszu sołeckiego zrealizowano: budowę wiat rekreacyjnych, budowę siłowni zewnętrznych, urządzono plac zabaw, rodzinne turnieje sportowe, budowę świetlicy wiejskiej.

Uniwersytet III Wieku

Uniwersytet III Wieku działa przy Ośrodku Kultury i Aktywności Lokalnej. W ramach UTW działają sekcje: kulinarna, językowa - nauki języka angielskiego, krajoznawczo-rowerowo-sportowa, teatralna. Uniwersytet III Wieku liczy 38 osób.

Rada Seniorów Gminy i Miasta Bisztynek, która ma charakter inicjatywny, doradczy i konsultacyjny wobec organów Gminy i Miasta Bisztynek. Rada składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku. Rada wybierana jest spośród osób starszych zamieszkujących teren Gminy i Miasta Bisztynek zgłoszonych przez przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku. Rada liczy 7 członków. Działalność Rady jest jawna. Kadencja Rady trwa aktualnie 3 lata.³⁹

Spółdzielnia Socjalna „Po sąsiedzku” powołana przez Urząd Miasta i Stowarzyszenie Nasz Kalejdoskop. Spółdzielnia zajmuje się usługami na terenie gminy i miasta Bisztynek. Celem statutowym spółdzielni jest aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych lub wykluczonych społecznie do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Zadaniem Spółdzielni Socjalnej jest również działanie dla środowiska lokalnego poprzez włączanie się w uroczystości i imprezy lokalne, a także inicjowanie ich. Spółdzielnię tworzą osoby w niej zatrudnione i instytucje założycielskie. Wszystkie decyzje podejmowane są wspólnie i ze wspólną odpowiedzialnością. Część zadań Gminy związanych z wyżywieniem dzieci w szkołach i przedszkolach powierzono Spółdzielni.⁴⁰

Koła Gospodyń Wiejskich

Na terenie Gminy Bisztynek brak jest Kół Gospodyń Wiejskich wpisanych do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

³⁹ Statut Rady Seniorów Miasta i Gminy Bisztynek

⁴⁰ http://www.bisztynek.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&submenu=7&menu=7&dzialy=7&pry-12212122111222122212111&schemat=2&akcja=artykul&artykul=2191

3.6. Turystyka i sport

3.6.1. Potencjał turystyczny

Obszar miejsko-wiejskiej gminy Bisztynek obejmuje 1928,2 ha (co stanowi 9,5% gminy) terenów chronionych, do których zaliczają się obszary chronionego krajobrazu (1594,9 ha) oraz rezerwat przyrody (333,30 ha).¹

Gmina Bisztynek charakteryzuje się niewielką ilością terenów o walorach przyrodniczo krajobrazowych korzystnych do rozwoju funkcji rekreacyjnej. Zabytkowy układ urbanistyczny miasta oraz jego ciekawa historia sprzyjają rozwojowi turystyki krajoznawczej.

Korzystne warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki w gminie występują w rejonie miasta Bisztyńska oraz na południe od miasta na wzniesieniach, które sięgają ok. 50,00 m n.p.t.

Ludzie związani z Bisztyńkiem

W Bisztyńku urodzili się bądź działali m.in.:

- Franz Goerig – lekarz, deputowany
- Edmund Fittkau – duchowny katolicki, obrońca polskości na Pomorzu przed 1939 rokiem
- Eugeniusz Brachvogel – historyk Kościoła ⁴¹

Rezerwat przyrody:

Polder Sątopy-Samulewo – status rezerwatu przyrody otrzymał zarządzeniem nr 19 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w maju 2010 roku. Jest także wpisany do międzynarodowej sieci obszarów IBA (Important Bird Areas) pod numerem IBA PL 160. Polder Sątopy-Samulewo położony jest pomiędzy rzekami Sajna i Ryn, utworzony dla zachowania rozlewiska stanowiącego lęgowisko licznych rzadkich, zagrożonych wymarciem gatunków ptaków wodno-błotnych oraz miejsce koncentracji ptaków w czasie jesiennych i wiosennych migracji.

Obszar chronionego krajobrazu:

Dolina rzeki Guber (powierzchnia ogółem: 14 363,8 ha).

Wśród pozostałych form ochrony przyrody na terenie gminy wymienić należy 2 pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej:

- głąz narzutowy „Diabelski Kamień” w północno-wschodniej części miasta Bisztynek – największy głąz narzutowy na Pojezierzu Mazurskim
- dąb szypułkowy w lesie na wschód od Bisztyńska

---

⁴¹ Encyklopedia Warmii i Mazur

Tabela 66 Mapa Zielona Płuca Polski

Obszar gminy należy do „Zielonych Płuc Polski” (ZPP). Obszar ZPP obejmuje północno-wschodnią część kraju o powierzchni 63 234 km², na tym terenie mieszka około 4 mln ludzi. Administracyjnie obszar ZPP położony jest na terenie pięciu województw: warmińsko-mazurskiego (115 gmin), podlaskiego (118 gmin), północno-wschodniej części mazowieckiego (114 gmin) oraz części pomorskiego (6 gmin) i kujawsko-pomorskiego (33 gmin). Ogółem teren Zielonych Płuc Polski obejmuje 379 gmin.²

Walory przyrodnicze i krajobrazowe, położenie w Zielonych Płucach Polski, cenny pod względem ekologicznym i ornitologicznym rezerwat przyrody Polder w miejscowości Sątopy-Samulewo oraz głęboko wcięta dolina rzeki Sajna stwarzają dobre warunki dla rozwoju turystyki. Miejsca atrakcyjne dla przyrodników i pasjonatów natury, ukształtowanie powierzchni, przygraniczne położenie to istotne atuty gminy, stanowiący potencjalnie ważny czynnik dla rozwoju turystyki w gminie.

Gmina i Miasto Bisztynek leży na dawnym Trakcie Królewskim z Warszawy do Królewca- obecnie Kaliningradu. Na terenie gminy **istnieją warunki do rozbudowania oferty związanej z aktywnym wypoczynkiem. Ośrodki rekreacyjne do jazdy konnej i wypraw rowerowych, pagórkowata rzeźba tereny, a także przebiegające przez gminę szlaki komunikacyjne i turystyczne m. in. europejski szlak turystyczny E-11 oraz międzynarodowa trasa rowerowa śladami starych zamków w Lidzbarku Warmińskim, Reszlu, Kętrzynie, stanowią duży atut i mogą przyciągać turystów.**

Trasy rowerowe

Przez gminę Bisztynek przebiega korytarz *projektowanej* międzynarodowej trasy rowerowej „Trasa Tysiąca Jezior Północnych” tj. na terenie województwa począwszy od Ławy poprzez Ostródę, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Kiwity, Bisztynek, Kętrzyn, Gołdap w kierunku Litwy i Białorusi.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Zgodnie z danymi z Banku Danych Lokalnych w roku 2020 na terenie gminy Bisztynek funkcjonował jeden pensjonat z 50 miejscami noclegowymi, 1 kwatera turystyczna z 24 miejscami noclegowymi.

W niniejszej analizie przedstawiono mierzalne mierniki potencjału turystycznego dla powiatu bartoszyckiego, województwa warmińsko-mazurskiego i Polski. W tym zakresie przedstawiono następujące wskaźniki:

- miejsca noclegowe na 1000 ludności,
- miejsca noclegowe całoroczne na 1000 ludności,
- stopień wykorzystania miejsc noclegowych,
- noclegi udzielone turystom krajowym w turystycznych obiektach noclegowych ogółem na 10 tys. mieszkańców,

Tabela 67 Wskaźniki potencjału turystycznego Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Wzrost	2016	2017	2018	2019	2020
Miejsca noclegowe na 1000 ludności					
powiat bartoszycki	5,11	5,03	6,79	7,23	6,78
województwo warmińsko-mazurskie	28,58	28,44	28,51	30,15	28,18
Polska	19,50	20,14	20,79	21,51	20,21
Miejsca noclegowe całoroczne na 1000 ludności					
powiat bartoszycki	4,94	5,03	6,79	7,23	6,78
województwo warmińsko-mazurskie	6,91	16,11	16,60	17,30	16,57
Polska	13,58	13,86	14,62	15,08	14,34
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych					
powiat bartoszycki	24,7	25,9	30,3	30,1	23,6
województwo warmińsko-mazurskie	31,9	30,9	31,5	31,8	27,5
Polska	38,1	39,3	40,1	40,6	26,8
noclegi udzielone turystom krajowym w turystycznych obiektach noclegowych ogółem na 10 tys. mieszkańców					
powiat bartoszycki	3 453	3 850	5 203	5 629	4 552
województwo warmińsko-mazurskie	19 739	19 040	19 850	20 927	15 859
Polska	16 607	17 483	18 514	19 449	11 669
noclegi udzielone turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych na 10 tys. mieszkańców					
powiat bartoszycki	592	855	986	1 009	278
województwo warmińsko-mazurskie	2 790	2 788	2 761	2 773	845
Polska	4 054	4 348	4 619	4 867	1 727
Turzyści korzystający z noclegów na 1000 ludności					
powiat bartoszycki	213,20	250,06	296,22	323,74	198,70
województwo warmińsko-mazurskie	890,63	880,01	914,26	965,98	614,52

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

	783,52	832,57	882,40	929,18	466,15
--	--------	--------	--------	--------	--------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Bank Danych Lokalnych

Ze względu na ograniczenia w sektorze turystyki spowodowane wystąpieniem w 2020r. pandemii Covid-19 do porównania wzięto dane z roku 2019 r.

Analizując zmiany wartości wszystkich przedstawionych wskaźników można stwierdzić, iż poziom funkcji turystycznej w powiecie bartoszyckim na przestrzeni lat 2016-2019 wzrasta. Liczba miejsc noclegowych na 1000 ludności w powiecie bartoszyckim wzrosła w porównaniu do 2016 r. o 1,67 pkt procentowego, natomiast stopień ich wykorzystania w okresie 2016-2019 wzrósł o 5,4 pkt. procentowego.

Kolejny miernik określa wskaźnik intensywności ruchu turystycznego, rozwój oferty, infrastruktury i prowadzone działania promocyjne przekładają się na zainteresowanie danym miejscem. Należy zwrócić uwagę, że na przełomie lat 2016 - 2019 liczba turystów korzystających z noclegów w powiecie bartoszyckim wzrosła i waha się rok do roku (+,-) od 11,49 do 35,14 %

W 2020 r. gmina Bisztynka dysponowała 74 miejscami noclegowymi, o charakterze całorocznym tj. 147 % więcej niż w 2016 r. .

Tabela 68 Ilość miejsc noclegowych w Gminie Bisztynka w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
	Miejsca noclegowe całoroczne				
Gmina Bisztynka	30	30	30	74	74

Źródło GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 69 Zestawienie liczby turystów zagranicznych w latach 2016-2020 odwiedzających teren Gminy Bisztynka

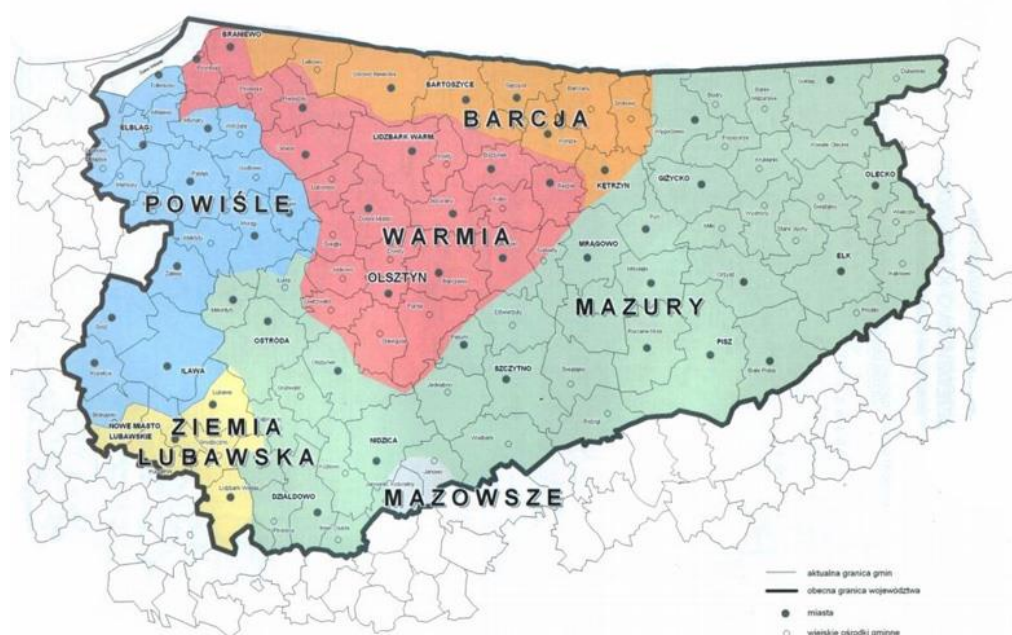
Nazwa	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	osoba	151	191	158	134	37
Belgia	osoba	12	0	0	0	2
Białoruś	osoba	8	13	0	0	2
Estonia	osoba	0	0	0	3	0
Litwa	osoba	15	0	0	0	0
Niemcy	osoba	56	84	57	47	0
Rosja	osoba	60	94	101	80	32
Szwajcaria	osoba	0	0	0	4	1

Źródło GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

3.6.2. Zabytki i obiekty dziedzictwa kulturowego

Gmina Bisztynek leży na obszarze dawnej Warmii.

Tabela 70 Dziedzictwo kulturowe województwa warmińsko-mazurskiego – krainy historyczne

Źródło: Dziedzictwo kulturowe Warmii - Mazur - Powiśla: stan zachowania, potencjały i problemy, Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2006

Obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego na terenach wiejskich Gminy i Miasta Bisztynek to głównie kościoły i inne zabytki przykościelne oraz zespoły parków podworskich.

Walory kulturowe gminy koncentrują się głównie w granicach samego miasta Bisztynek. Tu też wyznaczono 6 zespołów obiektów do bezwzględного zachowania. Natomiast znakomita większość dominującej w krajobrazie miasta zabudowy przedwojennej postulowana jest do ochrony konserwatorskiej. Oznacza to, że jakiegokolwiek działania uzgadniane być muszą z konserwatorem.

Dodatkowym elementem są wyznaczone w obrębie miasta strefy konserwatorskie oraz strefa ochrony archeologicznej. Razem obejmują one ok. 60% terenu miasta, w tym prawie wszystkie tereny zurbanizowane.

Tabela 71 Wykaz zabytków nieruchomych Gminy i Miasta Bisztynka

<p>Bisztynka założenie urbanistyczne starego miasta, XIV- XIX, nr rej.: 186 (B781) z 12.10.1957 kościół farny p.w. św. Macieja, XIV, XVIII, nr rej.: A-413 z 12.10.1957 budynek gospodarczy obok kościoła, XVIII, nr rej.: 518 (B/85) z 12.10.1957 kościół ewangelicki, ul. 9 Maja, 1883-1888, nr rej.: 2204 z 23.12.1983 kapliczka przydrożna, pocz. XVIII, 1825, nr rej.: 624 z 7.10.1968 cmentarz rzym.-kat., ul. Wojska Polskiego, XX, nr rej.: 3693 z 19.03.1987 kościół, ob. kaplica cmentarna p.w. św. Mikołaja, 1612-1618, 1892, nr rej.: 623 z 7.10.1967 cmentarz ewangelicko-augsburski, ul. Grodzka, pocz. XIX, nr rej.: 3692 z 19.03.1987 kapliczka, nr rej.: 2206 z 27.05.1993 brama Lidzbarska, XV, XVI, XVIII, nr rej.: 519 (B/82) z 12.10.1957 remiza strażacka, ul. Grodzka, k. XIX, nr rej.: 4215 z 11.05.1992</p>
<p>Grzęda kościół par. p.w. św. Mikołaja, XV-XIX, nr rej.: 630 z 8.10.1967 cmentarz przykościelny, nr rej.: 3788 z 19.03.1987</p>
<p>Księżno kaplica rzym.-kat., k. XIX, nr rej.: 2248 z 21.10.1996</p>
<p>Lądek kaplica fil. p.w. MB Królowej Aniołów, poł. XIX, nr rej.: 2250 z 8.02.1999</p>
<p>Mołdyty zespół dworski, XVIII-XIX: - dwór, nr rej.: 618 z 7.10.1967 - park, nr rej.: 1333 z 29.11.1978</p>
<p>Nisko zespół dworski, k. XIX: dwór, nr rej.: 2256 z 10.07.2000 park, nr rej.: 1431 z 24.05.1978</p>
<p>Paluzy kościół par. p.w. Świętego Krzyża, 2 poł. XIV, nr rej.: 637 z 12.10.1967 cmentarz przykościelny, nr rej.: j.w. dwór, ob. dom nr 18,1870, nr rej.: 4111 z 9.05.1989</p>
<p>Prosity kościół par. p.w. Wniebowzięcia NMP, XVI, 1842-1844, nr rej.: 641 z 12.10.1967 cmentarz przykościelny, nr rej.: 3787 z 19.03.1987</p>
<p>Sątopy kościół par. p.w. św. Jodoka, XIV, 1884-1886, nr rej.: 2265 z 9.05.1989 cmentarz przykościelny, nr rej.: 3786 z 19.03.1987 plebania, k. XVIII, nr rej.: 642 z 12.10.1967</p>
<p>Sątopy-Samulewo zespół dworski, XVIII, nr rej.: 129 (S/27) z 13.03.1950: dwór i park</p>

<p>Sułowo kościół par. p.w. Świętego Krzyża, 1500-XIX, nr rej.: 763 z 26.11.1967 oraz 856 z 21.08.1968 cmentarz przykościelny, nr rej.: 3785 z 19.03.1987 kapliczka przydrożna obok cmentarza par., k. XIX, nr rej.: 2269 z 9.05.1989 kapliczka przydrożna obok cmentarza par., k. XIX, nr rej.: 2270 z 9.05.1989 kapliczka przydrożna przy drodze do Rokitnika, k. XVIII, nr rej.: 2273 z 9.05.1989 cmentarz rzym.-kat., nr rej.: 3784 z 19.03.1987</p>
<p>Unikowo kościół p.w. św. Jana Chrzciciela, XV, nr rej.: 620 z 7.10.1967 cmentarz grzebalny, nr rej.: 3783 z 19.03.1987 dwór nr 17, 1890, nr rej.: 4110 z 9.05.1989</p>
<p>Wozławki kościół par. p.w. św. Antoniego z kaplicą rodziny Eulenburgów, XV, XVII-XVIII, nr rej.: 53 (W/8) z 10.09.1949 ogrodzenie, nr rej.: j.w. cmentarz przykościelny, nr rej.: 3782 z 19.03.1987 plebania, nr 10, 2 poł. XVIII, nr rej.: A-4527z 25.06.2009 dom nr 19, k. XIX, nr rej.: 2283 z 18.10.1990</p>

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego, portal Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie(10.11.2015) www.wuoz.olsztyn.pl

Na terenie Gminy Bisztynki do rejestru zabytków archeologicznych w 1992-09-01 wpisano Nawarstwienia kulturowe starego miasta pod numerem rejestru c-164.

Tabela 72 Zestawienie zabytków na terenie Gminy Bisztynki wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Obiekt	Lokalizacja	Ulica	Nr rekordu
Aleja-Troksy-Kominki-Samławki	od wsi Troksy do granicy gminy	dr. wojewódzka nr 590, droga nr 1499N	27843
Aleja-Grzęda-Reszel-aleja o wybitnych wartościach	od Grzędy do granic gminy	droga nr 1404N	27738
Aleja-Grzęda-Reszel	odcinek wyjazdowy z Grzędy	droga nr 1404N	27945
Aleja-Grzęda-Reszel	odcinek wjazdowy i wyjazdowy z Pleśna	droga nr 1404N	27971
Aleja-Tłokowo-Lutry-Wysoka Dąbrowa - Unikowo-Sątopy - Samulewo	odcinek unikowo-Sątopy	droga nr 1424N	40263
Aleja-Księżno-	aleja na całej	droga nr 1485N	27737

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Pierwagi-Piszewo- Żardeniki	długości-od Księżna do granic gminy Bisztynek		
Aleja-Sątopy Samulewo-Kolno- Besia	na całej długości- od wsi Sątopy- Samulewo do granicy gminy	droga nr 1495N	30720
Aleja-Łabędnik- Bisztynek	Odcinek wjazdowy (do granic gminy) i wyjazdowy z Paluz (dęby)	droga nr 1571N	27797
Aleja-Paluzy- Grzęda-Sątopy	aleja dębowa w obrębie wsi Sątopy-Samulewo	droga nr 1573N	28041
Aleja- Pasłek- Orneta-Mingajny- Babinek-Ignalin- Lidzbark warm.- Kiwity-Wozławki	cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach; granica gminy Bisztynek- Wozławki	droga nr 513N	40166
Aleja- Troksy- Kominki-Samławki	odcinek wjazdowy i wyjazdowy ze wsi Mołdyty	droga nr 590	27886
Aleja-Sątopy- Reszel	nasadzenia dębowe przy przejeździe kolejowym za wsią Sątopy	droga nr 594N	27981
Aleja-Sątopy- Reszel-Bisztynek- Robawy-Kętrzyn	odcinek wjazdowy ze wsi Sątopy do granicy gminy	droga nr 594N	27980
Aleja-Tolniki Wiekie-Prosity- Księżno-Lądek- Troszkowo- Dąbrowa-Unikowo	odcinek Prosity- Księżno	droga nr1420N	27822
budynek mieszkalno- usługowy		Fryzjerska 1/Krótką 1	4005
kamienica		Kajki 11	27958
kamienica		Kajki 13	27964
kamienica		Kajki 15	27954
dom/ d. hotel		Kolejowa 1	27979

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

zespół młyna elektrycznego: spichlerz		Kolejowa 2	27976
d. dworzec kolejowy z magazynem	d. Dworcowa 26	Kolejowa 26	27966
szkoła wraz z salą gimnastyczną i łącznikiem		Kolejowa 7	27965
dom		Konopnickiej 5	27922
kaplica p.w. św. Marty		Morcinka	8039
dom/przedszkole		Pl. Wolności 5	27790
dom		Reymonta 1	27808
cmentarz żydowski		Słoneczna	10729
kaplica filialna		-	4009
ZDF: zespół dworsko-folwarczny			4058
cmentarz rzymskokatolicki parafialny	przy drodze Bisztynek-Łabędnik, na płaskim terenie		28314
cmentarz wiejski	w kierunku południowym od zabudowań przy drodze polnej, na płaskim terenie		28315
ZDF: zespół dworsko-folwarczny: obora (dwór i park - RZ)			4053
ZDF: dworski park krajobrazowy - pozostałości			28191
kaplica filialna			4020
ZDF: dwór - ob.b.mieszkalny		63	28211

Źródło: Rejestr zabytków wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków

3.6.3. Kultura

Głównym organizatorem życia kulturalnego na terenie Gminy Bisztynek jest Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Bisztyнку.

Ośrodek obejmuje swoją działalnością:

- 1) Dom Kultury w Bisztyнку,
- 2) Świetlicę Środowiskową w Sątopach-Samulewie,
- 3) Centrum Kształcenia w Troszkowie.

Do najważniejszych imprez kulturalnych w gminie należą:

- Dni Rodziny w Bisztyнку
- Dni Gminy Bisztynek
- Gminne Święto Plonów (dożynki)⁴²

W roku 2020 z uwagi na ograniczenia spowodowane pandemią wirusa Sars Cov-2 działalność instytucji kultury była ograniczana z uwagi na obostrzenia i zalecenia rządowe ograniczające kontakty międzyludzkie w celu zapobieżeniu rozprzestrzeniania się wirusa. Nie mniej jednak w roku 2020 Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej zorganizował poniższe wydarzenia kulturalne.

- Zajęcia zimowe OKiAL 2020 – w czasie trwania ferii zimowych zorganizowano warsztaty modelarskie we współpracy ze Stowarzyszeniem Strowangen. Były zorganizowane także warsztaty garncarskie, plastyczno-rękodzielnicze, nauka machania pojkami, warsztaty bębniarskie. Był zorganizowany również wyjazd do Term Warmińskich oraz seanse w kinie sferycznym na sali widowiskowej OKiAL.
- W okresie pandemii Covid 19, OKiAL i Biblioteka przeniosła swoje działania głównie do internetu, na portalu Facebooka ośrodka, przeprowadzane były zabawy i konkursy, które cieszyły się dużym powodzeniem wśród dzieci i całych rodzin. Przeprowadzono min. konkursy: recytatorski, muzyczny, filmowy "Nasi milusińscy", Akademia Uśmiechu, własna-autorska interpretacja dzieła sztuki; plastyczne np. plakat " #zostanw domu", konkurs na kokardę narodową, jesienny konkurs żołądziowo-kasztanowy; konkursy na ozdoby bożonarodzeniowe i na strój ślimaka Cittaslow. Dla osób dorosłych zorganizowano konkurs literacki: pisze się pisze.
- Zadzuszki słowno-muzyczne- nagrano konkursy online, gdzie zaprezentowali się lokalni artyści amatorzy.
- W dniu 11 listopada-koncert Niepodległościowy odbył się w formule online- poprzez występy, prezentacje osób dorosłych, dzieci i młodzieży, przy współpracy z ZHP.
- Teledysk Mikołajkowy który został przygotowany i nagrany.

---

⁴² Program Rozwoju Gminy i Miasta Bisztynek do 2025

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńska

- Wigilia Miejska, która nie miała tradycyjnej formy z uwagi na Covid-19. Jednakże została zorganizowana w postaci nagranych koncertów świątecznych, gdzie wystąpili lokalni artyści, Mozaiki, dzieci, młodzież, zuchy, oraz Jasełek w wykonaniu grupy teatralnej OKiAL.
- Spot reklamowy – on- line z życzeniami świątecznymi.
- W świetlicy środowiskowej w Sątopach- Samulewie były zorganizowane zajęcia zdalne. Dzieciom proponowano w krótkich vlogach zadania, które mogą wykonać w domu.⁴³

Na terenie Gminy Bisztynek w roku 2020 działał 1 publiczny dom i ośrodek kultury/ klub w tym jeden obiekt był przystosowany dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich wewnątrz budynku: 1.⁴⁴ W Ośrodku Kultury funkcjonują pracownie plastyczna, ceramiczna i komputerowa.

Tabela 73 Zestawienie ilości i rodzajów organizowanych imprez na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Rodzaj	2016	2017	2018	2019	2020
Imprezy ogółem	42	38	38	29	80
seanse filmowe	8	6	6	14	3
wystawy ogółem	8	8	8	4	1
festiwale i przeglądy artystyczne	2	0	0	1	0
koncerty	8	8	8	2	3
prelekcje, spotkania, wykłady	3	1	1	2	50
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	7	7	7	1	0
konkursy	2	2	2	2	12
pokazy teatralne	2	2	2	2	10
warsztaty	2	4	4	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

⁴³ Raport o stanie Gminy Bisztynek za rok 2020

⁴⁴ <https://www.polskawliczbach.pl/Bisztynek#zabytki-atrakcje-i-noclegi>

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Tabela 74 Zestawienie liczby uczestników w organizowanych imprezach na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Rodzaj	2016	2017	2018	2019	2020
Imprezy ogółem	2 180	1 790	1 790	1 722	3 134
seanse filmowe	450	400	400	500	750
wystawy ogółem	240	300	300	200	50
festiwale i przeglądy artystyczne	150	0	0	200	0
koncerty	600	400	400	300	1 500
prelekcje, spotkania, wykłady	200	50	50	80	500
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	350	350	350	300	0
konkursy	50	50	50	40	150
pokazy teatralne	100	200	200	100	169
warsztaty	40	40	40	2	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Na terenie Gminy Bisztynek w roku 2020 działało 5 kół/klubów/sekcji liczących 137 członków. Przy czym po jednej były sekcja plastyczna/techniczna, sekcja informatyczna, sekcja teatralna i Uniwersytet Trzeciego wieku oraz inne. Liczba uczestników w poszczególnych sekcjach przedstawiała się następująco sekcja plastyczna/techniczna 32 osoby, sekcja informatyczna 15 osób, sekcja teatralna 25 osób, Uniwersytet Trzeciego Wieku 38 osób oraz inne 27 osób.

W Ośrodku Kultury i Aktywności Lokalnej działa według danych z Banku Danych Lokalnych 8 grup artystycznych (134 członków). W ramach tych grup artystycznych wyróżnić możemy grupy teatralne: 2 (członkowie: 30), muzyczne - instrumentalne 3 (30 uczestników), wokalne i chóry: 1

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

(członkowie: 15), folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca, kapele): 1 (członkowie: 24), taneczne: 1 (członkowie: 35). Przy czym członkowie grup artystycznych - w tym dzieci i młodzież szkolna ogółem stanowili 55 osób.

Według danych Banku Danych Lokalnych w 2020 na terenie Gminy Bisztynki działały 4 biblioteki/filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 22 447 wolumenów, w tym 74 specjalne. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 5 pracowników. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 2 miały wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, 2 mają udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, a 0 było przystosowanych dla użytkowników niewidzących i słabowidzących. Liczba czytelników w roku 2020 wyniosła 612 osób. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w 2020 roku wynosił 3 621,7 wolumenów.

Według danych Banku Danych Lokalnych komputeryzacja bibliotek publicznych w 2020 roku na terenie Gminy Bisztynki przedstawiała się następująco:

Tabela 75 Komputeryzacja bibliotek publicznych na terenie Gminy Bisztynki w roku 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
komputery użytkowane w bibliotece ogółem	21	23	23	23	20
komputery użytkowane w bibliotece dostępne dla czytelników	16	16	16	13	12
komputery podłączone do Internetu dostępne dla czytelników	16	16	16	13	12
biblioteki, które umożliwiają podłączenie komputera (urządzenia mobilnego) użytkownika do gniazda elektrycznego	4	4	4	brak	brak
bibliotek, które umożliwiają podłączenie komputera (urządzenia mobilnego) użytkownika do gniazda internetowego	4	4	4	brak	brak

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńska

biblioteki, które umożliwiają korzystanie z Internetu bezprzewodowego	4	4	4	brak	brak
biblioteki, które posiadają dostęp do Internetu szerokopasmowego	4	4	4	4	4
biblioteki, które oferują katalog on-line	4	4	4	4	4
biblioteki, które oferują możliwość zdalnego składania zamówień na materiały biblioteczne	4	4	4	4	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Dochody Gminy Bisztynek w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w latach 2016-2020 przedstawiały się następująco:

Tabela 76 Dochody Gminy Bisztynek w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody gminy w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 422,39	7 771,30	297 422,33	644 035,77	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 77 Wydatki Gminy Bisztynek w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki w dziale Kultura i	871 907,25	793 856,11	1 611 661,24	2 864 647,81	891 939,70

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

ochrona dziedzictwa narodowego					
Wydatki na 1 mieszkańca w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	134,26	123,02	251,82	451,91	142,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

3.6.4. Sport i rekreacja

Na terenie gminy zlokalizowany jest Stadion Miejski, z liczbą 150 miejsc na trybunach, znajdujący się przy Kompleksie boisk sportowych Orlik, w skład których wchodzi boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią oraz boisko wielofunkcyjne. Kompleks wyposażony jest w zaplecze szatniowo- sanitarne. Teren został wyposażony także w siłownię zewnętrzną.. Stadion posiada boisko trawiaste do gry w piłkę nożną.

Według danych z Banku Danych Lokalnych w roku 2018 na terenie gminy Bisztynka znajdowała się poniższa infrastruktura sportowa

Tabela 78 Zestawienie infrastruktury sportowej na terenie Gminy Bisztynka stan na 31.12.2020 r.

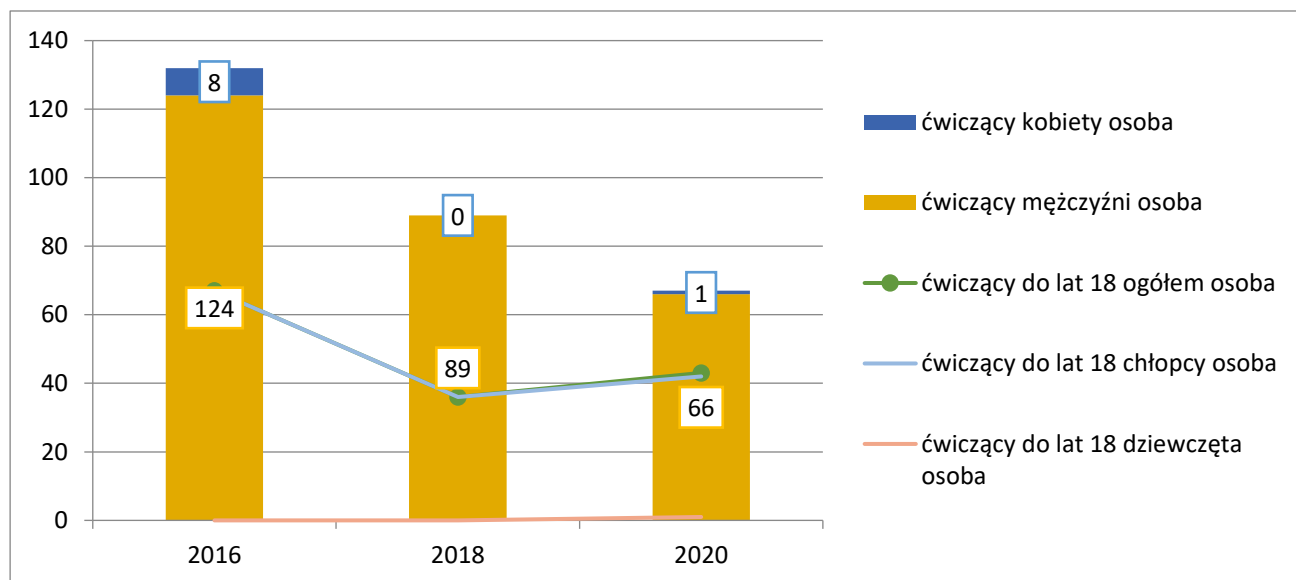
Nazwa	Stadion dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych	Boiska piłkarskie	Siłownie zewnętrzne
Bisztynka ogółem	1	3	1
Bisztynka miasto	1	1	0
Bisztynka obszary wiejskie	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych oraz informacji Urzędu Miasta i Gminy w Bisztynku

Według danych z Banku Danych Lokalnych w roku 2020 w Bisztynku działał 1 klub sportowy (włącznie z klubami wyznaniowymi i UKS) zrzeszający 41 członków wyłącznie z terenu miasta. Zarejestrowano 67 ćwiczących, wyłącznie z terenu miasta (w tym mężczyzn: 66 i 1 kobieta,

chłopcy do lat 18: 42, dziewczęta do lat 18: 1. .Z analizy danych wynika, że częściej ćwiczą mężczyźni (98,50 %) aniżeli kobiety (1,5 %). Aktywna była 1 sekcja sportowa. Zajęcia sportowe prowadzone były przez dwóch trenerów , jednego instruktora sportowego.

Wykres 19 Ćwiczący w klubach sportowych na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W ramach budżetu gminy oraz funduszu sołectkiego na terenie gminy Bisztynek powstały lub są planowane inwestycje sportowo-rekreacyjne m.in.:

- Urządzenie siłowni - Sołectwo Wojkowo (2020)
- Urządzenia placu zabaw - Sołectwo Wozławki (2020)
- Wiata biesiadna- Sołectwo Sątopy - Samulewa (2019-2020)
- Urządzenie siłowni (projekt) - Sołectwo Sątopy-Samulewo (2020)
- Budowa świetlicy wiejskiej w Sątopach - Sołectwo Sątopy (2017-2020)
- Urządzenie placu zabaw przy SP w Bisztynku (2019)
- Zakup urządzeń na plac zabaw Sołectwo-Sątopy-Samulewo (2019)
- Urządzenie terenu rekreacyjnego - Sołectwo Unikowo (2019)
- Plac zabaw - Sołectwo Unikowo (2018)
- Budowa świetlicy w Sątopach - prace wstępne (2017-2018)⁴⁵

⁴⁵ Źródło danych Raport o stanie Gminy Bisztynek za lata 2018, 2019, 2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Na terenie Gminy Bisztynek działają organizacje, stowarzyszenia, kluby sportowe, które zajmują się organizacją, zagospodarowywaniem czasu wolnego dzieci, młodzieży, aktywizacją lokalnych społeczności.

Zgodnie z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym stan na 29.07.2021 r. na terenie Gminy Bisztynek zlokalizowano poniższe podmioty zajmujące się min. krzewieniem aktywności sportowej pośród mieszkańców Gminy Bisztynek.

1. STOWARZYSZENIE POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEZY "IMPULS"
2. LUDOWY KLUB SPORTOWY "REDUTA" BISZTYNEK
3. LUDOWY KLUB SPORTOWY "ORKAN" SĄTOPY
4. STOWARZYSZENIE "RAZEM W SATOPACH"
5. STOWARZYSZENIE "WIĘŹ"
6. CENTRUM KULTURY I AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ "BISZTYNEK KULTUROWO"
7. STOWARZYSZENIE PRZEREBEL
8. STOWARZYSZENIE NASZ KALEJDOSKOP
9. STOWARZYSZENIE PRZESTRZEŃ

Dochody Gminy Bisztynek w dziale Kultura fizyczna w latach 2016-2020 przedstawiały się następująco:

Tabela 79 Dochody Gminy Bisztynek w dziale Kultura fizyczna w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody gminy w dziale Kultura fizyczna	0,00	0,00	0,03	100,53	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 80 Wydatki ogółem Gminy Bisztynek w dziale Kultura fizyczna

	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki ogółem w dziale Kultura	121 019,70	111 815,51	114 152,57	100 590,12	110 493,23

fizyczna					
----------	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

3.7. Społeczeństwo informacyjne

Dostępne rozwiązania technologiczne umożliwiają szybki i łatwy kontakt oraz dostęp do informacji i wiedzy. Coraz więcej spraw administracyjnych można załatwić bez wychodzenia z domu. Dlatego też zwiększa się liczba urzędów publicznych i przedsiębiorstw korzystających z nowoczesnych rozwiązań.

W 2020 r. odsetek osób korzystających w ciągu ostatnich 12 miesięcy z usług administracji publicznej przez Internet wyniósł 41,9% tj. o 1,5 p. proc. więcej niż w roku poprzednim. Najczęstszą formą korzystania z e-administracji było wysyłanie wypełnionych formularzy.

Zgodnie z GUS odsetek przedsiębiorstw sektora niefinansowego z województwa warmińsko-mazurskiego wykorzystujących komputery wyniosła w 2019 r. 95,6%. Na przestrzeni ostatnich lat odsetek tych przedsiębiorstw wzrósł o 3,5%. Natomiast odsetek przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu wynosił 99,3% (najwyższy w kraju) w 2019 r i był to dostęp do Internetu szerokopasmowego.

W roku 2020 62,6 % przedsiębiorstw posiadało własną stronę internetową. W roku 2018 94,8 % przedsiębiorstw wykorzystywało Internet w kontaktach z administracją publiczną w celu odsyłania wypełnionych formularzy w formie elektronicznej.

Odsetek przedsiębiorstw stosujących środki bezpieczeństwa ICT w zakresie bieżącej aktualizacji oprogramowania i uwierzytelniania silnym hasłem (odpowiednio 83,1% i 78,0%). Audyty bezpieczeństwa systemu informacyjnego przeprowadziło 28,4% firm. W 2019 r. z otwartych danych publicznych korzystało 17,5% przedsiębiorstw, najczęściej z kategorii gospodarka i finanse (15,6%).

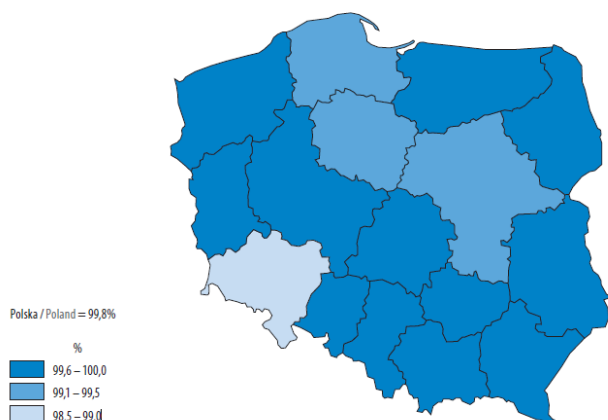
W 2020 r. przynajmniej jeden komputer w domu posiadało 90,4 % gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata. Wskaźnik ten z roku na rok systematycznie zwiększa się, jednak w coraz wolniejszym w tempie; w porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł on o 0,2 p. proc. Na przestrzeni analizowanych lat zdecydowanie częściej dostęp do Internetu w domu posiadały gospodarstwa domowe z dziećmi niż bez dzieci; dysproporcja ta w 2020 r. wyniosła 13,6 p. proc. Dostęp do Internetu w domu częściej posiadały gospodarstwa domowe na obszarach o wysokim stopniu zurbanizowania oraz w dużych miastach niż na pozostałych obszarach. **W województwie warmińsko-mazurskim najwyższa wartość wskaźnika gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu w domu według stopnia urbanizacji wyniosła 91,1 %, a najniższa wyniosła 87,3 %.**

W 2020 r. dostęp do Internetu posiadało 90,4 % gospodarstw domowych i było to o 3,7 punkty procentowe więcej niż w roku poprzednim. W skali roku udział gospodarstw domowych korzystających z Internetu poprzez szerokopasmowe łącze internetowe zwiększył się o 6,3 punktów procentowych i wynosił 90 %.⁴⁶

Mapa 21 Jednostki administracji publicznej z szerokopasmowym dostępem do Internetu poprzez stałe

Jednostki administracji publicznej z szerokopasmowym dostępem do Internetu poprzez stałe łącze w 2019 r.
Public administration units with Internet broadband access via fixed line in 2019

Polsce w 2020 r.

W 2019 r. udział jednostek administracji publicznej wykorzystujących technologię szerokopasmowego dostępu do Internetu poprzez stałe łącze wyniósł 99,8%. 2019 r. 85,0% jednostek administracji publicznej posiadało stronę internetową spełniającą wymagania ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych, a 20,7% deklarowało możliwość udziału obywateli w głosowaniach i konsultacjach społecznych on-line.

Źródło: Społeczeństwo informacyjne w

Gmina Bisztynek zrealizowała projekt pt. „**Wdrożenie e-usług w Gminie Bisztynek**”. Przedmiotem projektu był zakup i wdrożenie rozwiązań umożliwiających świadczenie usług publicznych on-line przez Gminę Bisztynek.⁴⁷ Realizacja projektu pozwoliła na poszerzenie zakresu dostępnych oraz tworzenie nowych e-usług, oraz wykorzystania technologii teleinformatycznych w zakresie świadczenia usług elektronicznych dla mieszkańców i przedsiębiorców z terenu gminy. Bezpośrednim efektem realizacji projektu była poprawa jakości funkcjonowania urzędu jako instytucji publicznej, skrócenie czasu i obniżenie kosztów załatwiania spraw oraz poprawa efektywności pracy administracji publicznej. Na wprowadzeniu ulepszeń korzystają przede wszystkim mieszkańcy i przedsiębiorcy, ale także pracownicy administracji, którzy zyskali kompleksowe, nowoczesne i wydajne narzędzia, pozwalające na skrócenie czasu załatwienia spraw.

Dzięki realizacji projektu mieszkańcy mają dostęp do Elektronicznego Biura Obsługi Interesanta, elektronicznej obsługi swoich zobowiązań wobec Urzędu.

⁴⁶ Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2019 r.

⁴⁷ <https://mapadotacji.gov.pl/projekty/770832/>

W ramach projektów grantowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, sfinansowanych całkowicie ze środków unijnych, Gmina Bisztynek zrealizowała projekty - **Zdalna Szkoła** oraz **Zdalna Szkoła+** – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego. Gmina Bisztynek z przekazanego dofinansowania zakupiła 39 laptopów wraz z oprogramowaniem i wyposażeniem oraz 2 tablety, które przekazała uczniom za pośrednictwem szkół.

Biblioteka Publiczna w Bisztynku posiada dostępny księgozbiór on-line, gdzie czytelnicy mogą sprawdzić czy biblioteka dysponuje w swoich zasobach poszukiwaną książkę. Biblioteka umożliwia także wypożyczenie czytników e-booków.

Na stronie internetowej Urzędu Gminy codziennie są prezentowane informacje odnośnie jakości powietrza.

Urząd Miejski w Bisztynku oraz Ośrodek Kultury i Biblioteka w Bisztynku posiadają swoje konta na Facebooku gdzie zamieszczane są na bieżąco informacje o wydarzeniach na terenie gminy.

3.8. Bezpieczeństwo

Zgodnie z art. 7 ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gmina ma obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w tym: ładu przestrzennego, ochrony zdrowia, porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej.

Do podstawowych elementów określających poziom życia mieszkańców powiatu bartoszyckiego zaliczyć należy poczucie bezpieczeństwa, które warunkowane jest istniejącymi zagrożeniami oraz efektywnością działań instytucji powołanych do niwelowania zagrożeń.

Sprawą bezpieczeństwa na terenie gminy zajmuje się **Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach jako jednostka administracji państwowej powołana do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przy czym swoją działalność na terenie gminy realizuje poprzez pracę Posterunku Policji w Bisztynku**. Do najważniejszych zadań policji wynikających z art. 1 ust. 2 ustawy z dn. 6 kwietnia 1990r. o Policji jest inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym.

W 2020 roku policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Bartoszycach oraz jednostek podległych wszczęli i przeprowadzili ogółem 1127 śledztw i dochodzeń. Ogólna wykrywalność przestępstw

zaistniałych na terenie działania Komendy wyniosła 74,7%, a na terenie województwa warmińsko-mazurskiego 75,7%

Tabela 81 Wykrywalność przestępstw na terenie powiatu bartoszyckiego w latach 2017-2020

Wykrywalność ogólna		
	KPP Bartoszyce	Średnia w województwie
2016 r.	66,9 %	67,6%
2017 r.	70,6 %	71,8%
2018 r.	77,6 %	75,4%
2019 r.	78,2 %	75,8%
2020 r.	74,7 %	75,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Bartoszycach

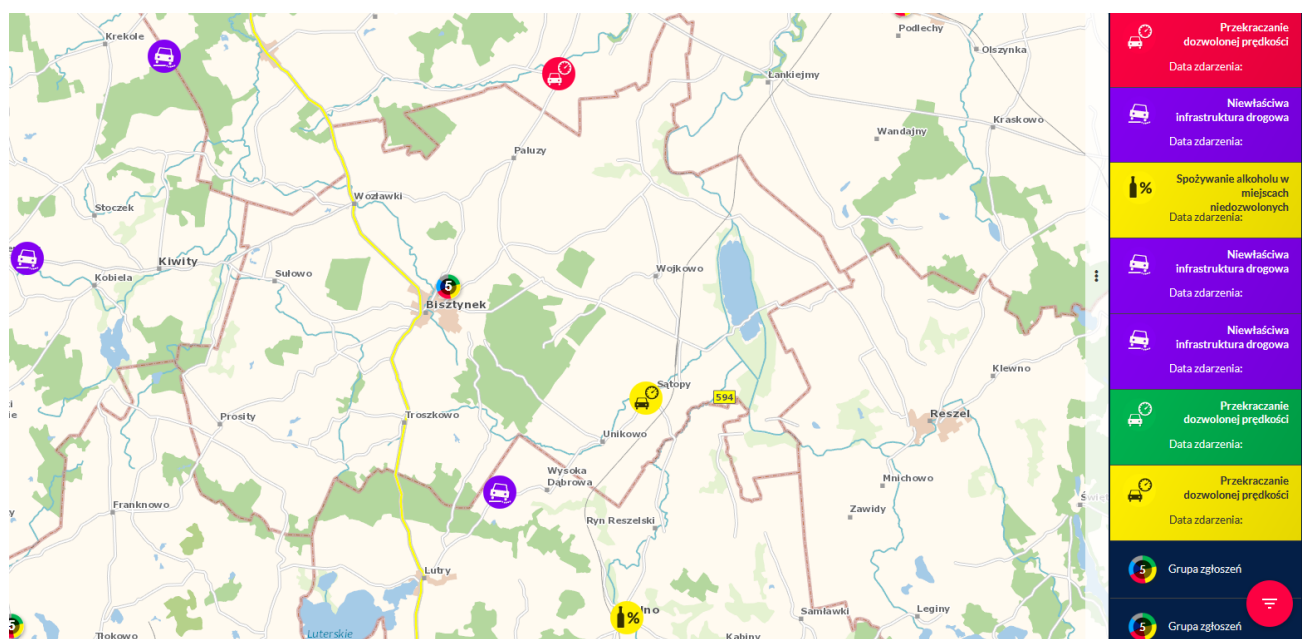
Rysunek 16 Udział poszczególnych kategorii przestępstw w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych w roku 2020 na terenie powiatu bartoszyckiego

Źródło: Raport o stanie powiatu Bartoszyckiego za rok 2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynek

Mapa 22 Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie Gminy Bisztynek stan na 22.08.2021 r.

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/iMapLite/KMZBPublic.html>

W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wdrożono w powiecie innowacyjne narzędzie identyfikacji zagrożeń – Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa, która pozwala na rzetelne i czytelne zidentyfikowanie oraz przedstawienie, w tym społeczności lokalnym, skali i rodzaju zagrożeń oraz instytucji współodpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Mapa zagrożeń jest istotnym elementem procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, realizowanym w partnerstwie społecznym i międzyinstytucjonalnym. Informacje prezentowane na mapach uwzględniają zarówno wybrane kategorie przestępstw i wykroczeń jak i zagrożenia, które w subiektywnym odczuciu mieszkańców negatywnie wpływają na ich poczucie bezpieczeństwa. W 2020 roku w ramach Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Bartoszycach odnotowano 306 zgłoszeń. Do 22 sierpnia 2021 roku odnotowano 5 zgłoszeń. Wśród społeczności lokalnej najczęstszym problemem okazała się niewłaściwa infrastruktura drogowa, przekraczanie dozwolonej prędkości, nieprawidłowe parkowanie oraz spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Tabela 82 Ilość zaistniałych wypadków i kolizji drogowych na terenie gminy Bisztynek

2019			2020		
Wypadki	Kolizje	Zdarzenia drogowe	Wypadki	Kolizje	Zdarzenia drogowe

40	474	514	37	389	426
----	-----	-----	----	-----	-----

Źródło: Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego Komendy Powiatowej Policji w Bartoszczach

Tabela 83 Liczba ofiar śmiertelnych i rannych w wypadkach drogowych

2019		2020	
Ofiary śmiertelne	Ranni	Ofiary śmiertelne	Ranni
2	43	3	42

Źródło: Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego Komendy Powiatowej Policji w Bartoszczach

Tabela 84 Zestawienie zdarzeń w ruchu drogowym i ich skutki na terenie działania Posterunku Policji w Bisztynku w roku 2020

Jednostka Policji	Liczba zdarzeń	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji
Posterunek Policji Bisztynek	46	6	1	5	40

Źródło: Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego Komendy Powiatowej Policji w Bartoszczach

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bartoszczach**. Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń,
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze,
- kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych,
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności.

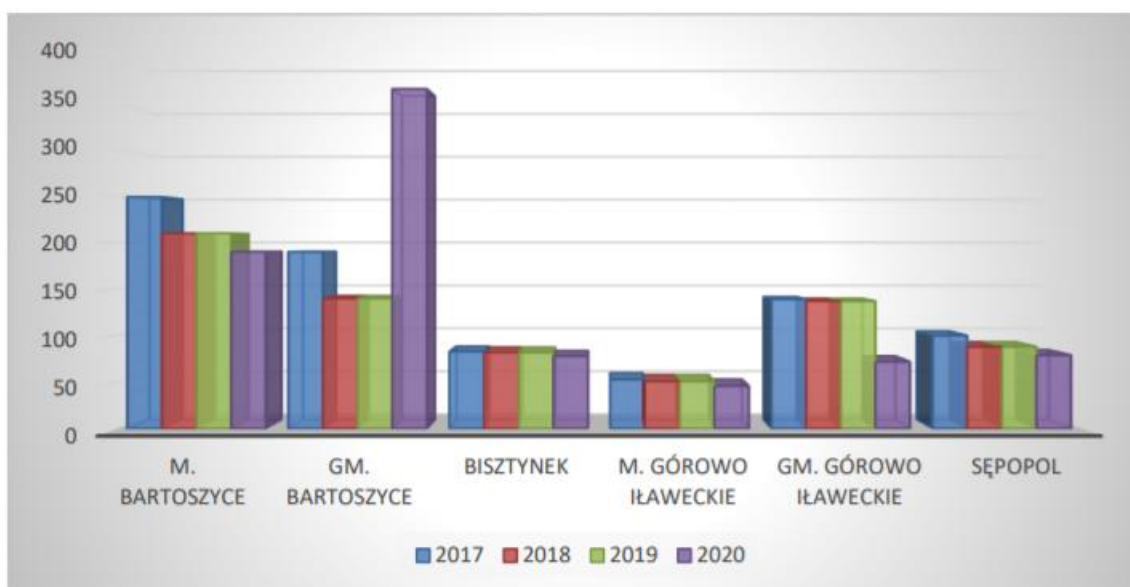
Na terenie Gminy Bisztynki działają dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Bisztynku oraz w Sątopach, które są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz pięć jednostek spoza Krajowego Systemu Ratowniczo –Gaśniczego (Troszkowo, Wozławki, Unikowo, Paluzy, Grzęda).

Według danych z Raportu Straży Pożarnej za rok 2020 wynika, że w roku 2020

- OSP Bisztynki zrealizowało 51 wyjazdów min. do 16 pożarów, do 34 miejscowych zagrożeń, 1 raz do fałszywego alarmu,
- OSP Sątopy 29 wyjazdów min. 11 do pożarów, 16 do miejscowych zagrożeń, 1 raz do fałszywego alarmu.

Według danych Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Bartoszycach w roku 2020 odnotowano **wzrost ogólnej ilości miejscowych zagrożeń, czyli działań związanych z usuwaniem klęsk żywiołowych**, awarii, katastrof technicznych, ekologicznych, wypadków drogowych. Na terenie Gminy Bisztynki nastąpił spadek o 11 miejscowych zagrożeń. Nastąpił też spadek ilości pożarów na terenie gminy w stosunku do roku 2019 o 20 pożarów.

Rysunek 17 Ilość zdarzeń w latach 2017-2020 według poszczególnych gmin.

Źródło: Raport Straży Pożarnej na rok 2020

W oparciu o przedstawiony rysunek ilości zdarzeń można zauważyć, że ilość zdarzeń na terenie gminy utrzymuje się na stałym poziomie, nie mniej jednak w roku 2020 widoczny jest niewielki spadek. Przyczyną takiego stanu może być fakt wystąpienia pandemii Sars-Cov2 COVID-19 i związanymi ograniczeniami wprowadzanymi przez administrację państwową.⁴⁸

⁴⁸ Raport Straży Pożarnej na Rok 2020

Należy też zauważyć, że OSP Sątopy dysponuje jednym z najstarszych sprzętów gaśniczych. Jest to samochód gaśniczy marki Star 244, który pochodzi z 1978 r. (42 lata). Z kolei OSP Bisztynek dysponuje dwoma pojazdami gaśniczymi klasy GBA z 2010 roku oraz klasy GCBA z 1999 r. Obie jednostki zostały sklasyfikowane jako typ jednostki S-2.

Zaś jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej spoza Krajowego Systemu Gaśniczo Ratunkowego często dysponują starym sprzętem gaśniczym mającym ok. 40 lat. W OSP Bisztynek jest 14 ratowników medycznych zaś w OSP Sątopy Samulewo 20 ratowników medycznych

Ponadto w roku 2020 w związku z wystąpieniem na terenie całego kraju stanu zagrożenia epidemicznego spowodowanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 nad bezpieczeństwem mieszkańców powiatu bartoszyckiego czuwała Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna. Były to działania nieprogramowe promocji zdrowia, które skupiły się przede wszystkim na profilaktyce COVID-19 oraz propagowaniu zasad higieny osobistej oraz higieny rąk.

Zarządzeniem Nr 77/2011 Burmistrza Bisztynka w dniu 6.10.2011 r. został powołany **Zespół Interdyscyplinarny w Bisztynku**. Zespół liczy 12 członków. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele szkół, policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dwóch kuratorów zawodowych oraz przedstawiciel stowarzyszenia IMPULS. Podstawowym zadaniem Zespołu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których przemoc jest stosowana. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych, posiedzenia zespołu odbywają się w zależności od potrzeb nie rzadziej jednak niż raz na kwartał, posiedzenia grup roboczych 1-2 razy w miesiącu. W roku 2020 odbyły się 4 posiedzenia.

Reasumując należy uznać, że podstawowe prawo i potrzeba każdego człowieka w zakresie bezpieczeństwa **są zaspokojone**, co ma decydujący wpływ na podniesienie jakości życia społeczności w powiecie bartoszyckim.

4. Sfera gospodarcza

4.1. Wskaźniki makroekonomiczne

Województwo warmińsko-mazurskie cechuje się relatywnie niskim poziomem rozwoju gospodarczego. Główną barierą rozwoju gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego jest jego peryferyjne położenie, które charakteryzuje się znaczną odległością od głównych ośrodków gospodarczych.

Jednym z podstawowych mierników rozwoju gospodarczego jest poziom produktu krajowego brutto (PKB) w przeliczeniu na jednego mieszkańca, którego wartość w województwie warmińsko-mazurskim⁴⁹ jest jedną z najniższych w kraju. W 2018 r. PKB per capita (na 1 mieszkańca) wynosił 37 843 zł, co stanowiło 71,5% średniej krajowej. Pod tym względem województwo warmińsko-mazurskie zajmowało 14. lokatę w kraju. W porównaniu do 2017 r. wskaźnik ten wzrósł o 4,2%, a w porównaniu do 2,14 r. o 18,4%. Tempo jego wzrostu było wolniejsze niż w kraju. Było to powodem coraz większej różnicy między średnią krajową a wojewódzką. W 2014 r. PKB na 1 mieszkańca w województwie był niższy o 28,5% od średniej krajowej, w 2017 o 29,9%, a w 2018 r. o 31,3%. Pod względem wartości produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w województwie w 2018 r. był niższy o 17,2 tys. zł od średniej krajowej, co uplasowało warmińsko-mazurskie na 15 miejscu.⁵⁰

W marcu 2020 r. ogłoszono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej COVID-19. Wprowadzone przepisami prawa rozwiązania zapobiegające i przeciwdziałające rozprzestrzenianiu się wspomnianego wirusa i zwalczające wywołaną nim chorobę spowodowały zamknięcie niektórych branż gospodarczych, gdzie kontakt z klientem jest bezpośredni.

W II kw. 2020 r. pod wpływem rządowych obostrzeń załamała się polska gospodarka (PKB spadło o 8,9 proc. w porównaniu do pierwszego kwartału), natomiast w III kwartale zaczęto rozluźniać restrykcje nałożone w związku z pandemią i gospodarka dynamicznie wzrosła. Wzrost PKB od lipca do września w porównaniu z poprzednim kwartałem wyniósł realnie o 7,7 proc.

4.2. Przedsiębiorczość

4.2.1. Podmioty gospodarcze

W gminie Bisztynki w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 415 podmiotów, na terenie powiatu bartoszyckiego 4041 podmioty, co stanowi 9,43 % przedsiębiorstw na terenie powiatu.

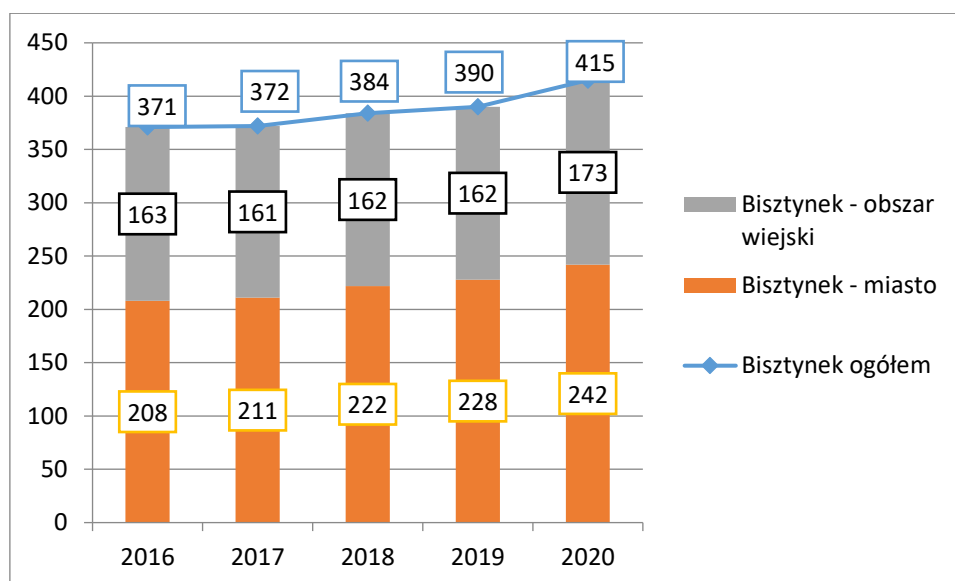
---

⁴⁹ Brak danych makroekonomicznych dla Gminy Bisztynki

⁵⁰ Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego 2020

Wykres 20 Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalny, GUS

Najwięcej podmiotów tj. 58 % zarejestrowanych jest na terenie miasta Bisztynek (242), mniejsza liczba podmiotów znajduje się na obszarach wiejskich 41 % (173).

Z kolei liczba podmiotów zarejestrowanych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2020 roku wyniosła 67 podmiotów gospodarki narodowej, na terenie powiatu bartoszyckiego 78, a na terenie województwa warmińsko-mazurskiego 96. Potencjał gospodarczy na terenie Gminy Bisztynek zdominowany jest przez sektor mikro i małych przedsiębiorstw stanowiący 93.01 % wszystkich podmiotów.

Istniejący w gminie przemysł to głównie niewielkie zakłady produkcyjne, które powstały na bazie lokalnych surowców. Są to głównie zakłady przetwórstwa rolno – spożywczego, drzewnego i materiałów budowlanych oraz inne o swobodnej lokalizacji.⁵¹

Tabela 85 Podmioty gospodarcze w Gminie Bisztynek w 2020 r.

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze				
	Ogółem	sektor	spółdzielnie	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne

⁵¹ Raport o stanie gminy Bisztynek za rok 2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

		publiczny	prywatny	prywatny	prywatny	prywatny
		ogółem	ogółem	ogółem	ogółem	ogółem
województwo warmińsko-mazurskie	136 403	4927	130999	496	763	5180
powiat bartoszycki	4 401	197	4 197	19	13	174
Gmina Bisztynek	415	27	386	2	1	24

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W Gminie Bisztynek na koniec 2020 r. było zarejestrowanych 20 spółek prawa handlowego, w tym 18 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Dodatkowo na terenie gminy funkcjonuje 8 spółek cywilnych, a osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na koniec 2020 r. było 257.

Tabela 86 Podmioty gospodarcze z podziałem na spółki i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Bisztynek w 2020 r.

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze					Spółki handlowe - z udziałem kapitału zagranicznego razem
	spółki prawa handlowego	w tym		spółki cywilne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		akcyjne	z ograniczoną odpowiedzialnością			
województwo warmińsko-mazurskie	9 139	101	7515	6571	98104	791
powiat bartoszycki	203	0	152	240	3033	29
Gmina Bisztynek	20	0	18	8	257	1

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W Gminie Bisztynek na koniec 2020 r. w strukturze podmiotów wg formy prawnej największy udział mają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 257 podmioty, natomiast najmniejszy procent stanowią spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego 1 podmiot.

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Tabela 87 Struktura podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Bisztynek według sekcji PKD 2007

Sekcja	Sekcje PKD wg 2007	Liczba podmiotów gospodarczych				
		2016	2017	2018	2019	2020
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	28	25	18	18	17
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	1	1	0	0	0
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	25	23	23	27	32
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	0	0
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	4	5	5	5
Sekcja F	Budownictwo	48	53	54	56	69
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	81	71	74	74	75
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	14	16	19	17	20
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3	5	5	4	5
Sekcja J	Informacja i komunikacja	8	8	11	12	12
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6	5	4	4	5
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	73	75	79	80	81
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12	12	13	12	14
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10	11	14	10	10
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9	9	9	9	9
Sekcja P	Edukacja	9	7	7	8	8
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6	8	9	10	8
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6	6	5	5	6
Sekcja S,T,U	Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników: gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby Organizacje i zespoły eksterytorialne	27	33	35	37	37
OGÓŁEM		371	372	384	390	415

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W 2020 r. najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sektorze działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (81), w handlu (75), w budownictwie (69), a 14 firm w sektorze określonym jako działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Tabela 88 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w latach 2016-2020r.

Podmioty wg grup rodzajów działalności	2016	2017	2018	2019	2020
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	28	25	18	18	17
przemysł i budownictwo	77	81	82	88	106
pozostała działalność	266	266	284	284	292

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W 2020r. w Gminie Bisztynki 70,36 % przedsiębiorstw prowadziło działalność (wg grup REGON) w grupie pozostała działalność, 25,54 % w grupie przemysł i budownictwo, natomiast 4,09 % w grupie rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Tabela 89 Podział podmiotów gospodarczych według klas wielkości w latach 2016-2020 r.

Podmioty wg klas wielkości	2016	2017	2018	2019	2020
0 - 9	352	355	367	373	397
10 - 49	17	15	15	14	15
50 - 249	2	2	2	3	3
250 - 999	0	0	0	0	0
razem	371	372	384	390	415

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Analizując liczbę podmiotów gospodarczych pod względem wielkości aż 95,66 ogółu (397) stanowią mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. W 15 przedsiębiorstwach (3,6 % ogółu) pracuje od 10 do 49 osób, a 3 pracodawców (0,7 %) zatrudnia powyżej 49 osób. Na terenie gminy brak jest przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 osób.

Według danych z 2010 w ramach Powszechnego Spisu Rolnego wynika, że na terenie gminy Bisztynki funkcjonowało 559 gospodarstw rolnych o powierzchni ogółem 19.639,52 ha, przy czym pod zasiewami 15 110,93 ha.⁵²

Największymi pracodawcami działającymi na lokalnym rynku są:

- ✓ Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Bisztynku (sektor spożywczy),
- ✓ DAN-MAR Sp. z o.o. (sektor rolno-spożywczy),
- ✓ Stan-Rol Sp. z o.o. (sektor rolno-spożywczy),
- ✓ Pakart Sp. z o.o. (sektor drzewny, rolno-spożywczy, handel, budownictwo),

⁵² Bank Danych Lokalnych

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

- ✓ Grupa Producentów Rolplon Sp. z o.o. (sektor rolno-spożywczy),
- ✓ Wasdrog Sp. z o.o. (konserwacja budynków),
- ✓ Grupa producentów nasion oleistych Olplon Sp. z o.o. (sektor rolno-spożywczy),
- ✓ Hiponika Sp. z o.o. (chów i hodowla zwierząt),
- ✓ Gro Małgorzata & Jerzy Wójcik Sp. J. (sektor spożywczy, handel),
- ✓ Przedsiębiorstwo Handlowo-Uługowe Henryk Waśniewski (sektor rolno-spożywczy, transport), Sp. z o.o.
- ✓ Paluzy (sektor rolno-spożywczy, transport),
- ✓ Firma A.R.M. Hurt-Detal (handel wielobranżowy),
- ✓ Metalkon (sektor drzewny/meblarski)⁵³

Rozwój przedsiębiorczości w Gminie Bisztynka możemy zmierzyć poprzez analizę nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W 2020 r. w Rejestrze REGON zarejestrowano 36 nowych podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 24,13 % (7) więcej niż 2019 r. i o 14,28 % (6) mniej niż 2018 r. Najwięcej nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych było w sektorze przemysł i budownictwo (20), następnie w ramach pozostałej działalności (16), a w ramach sektora rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa nie było żadnych podmiotów.

Tabela 90 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Bisztynka w latach 2016-2020

Podmioty nowo zarejestrowane	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	26	32	42	29	36
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	1	0	2	0
przemysł i budownictwo	8	11	13	13	20
pozostała działalność	18	20	29	14	16

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W 2020 r. z Rejestru REGON wyrejestrowano 9 przedsiębiorstw, o 43,75% (7) mniej niż 2019 i o 67,85 % (19) mniej niż 2018 r. Były to wyłącznie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 100 %. Najwięcej podmiotów gospodarczych zostało wyrejestrowanych z sektora pozostałej działalności (5) oraz w sektorze przemysłu i budownictwa (4).

Tabela 91 Podmioty wyrejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Bisztynka w latach 2016-2020

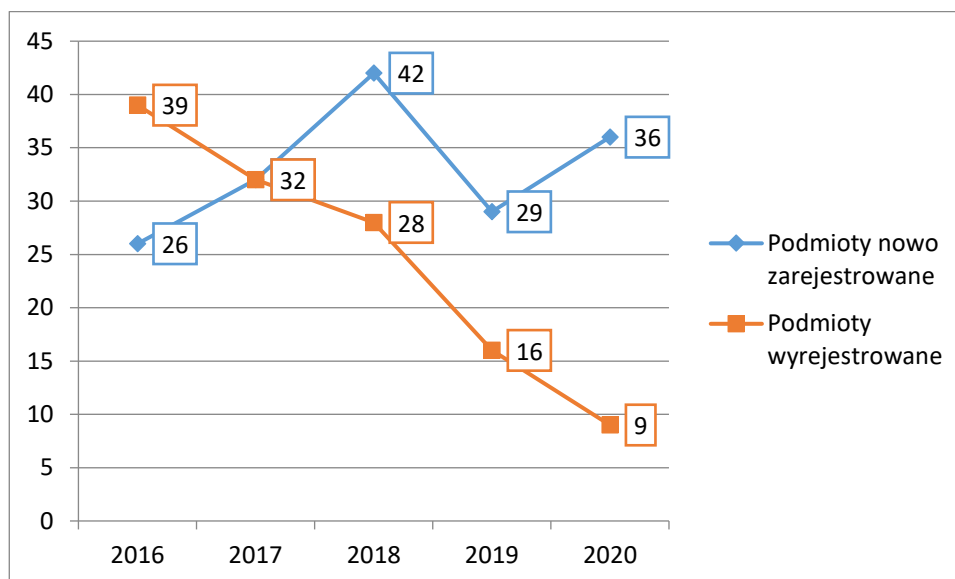
Podmioty wyrejestrowane	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	39	32	28	16	9
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	4	5	1	0
przemysł i budownictwo	16	11	8	5	4

⁵³ Miasta dobrego życia 2030 Program rozwoju miast sieci Cittaslow województwa warmińsko-mazurskiego

pozostała działalność	23	17	15	10	5
-----------------------	----	----	----	----	---

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 21 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Poziom innowacyjności gminy może być liczony poprzez wskaźnik: liczba firm z sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - branżę silnie odpowiedzialną za poszukiwanie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań) na 1000 mieszkańców. Powyższy wskaźnik w Gminie Bisztynek wynosi 14 i wzrósł w stosunku do roku 2019 o 16,66 %. Na przestrzeni 5 lat możemy zauważyć wzrost liczby podmiotów z tej branży z 12 do 14 (2016/2020).

W 2020 r. wskaźnik, mierzony stosunkiem liczby jednostek wykreślonych z rejestru do liczby jednostek nowo zarejestrowanych w Gminie Bisztynek, wynosił 25,00 % i jest mniejszy o 30,17 punktu procentowego w 2019r. i mniejszy o 41,17 punktu procentowego osiągniętego w 2018r. Na przestrzeni lat 2016-2020 najwięcej (42) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej w roku 2016 (26). W tym samym okresie najwięcej podmiotów (39) wyrejestrowano z rejestru REGON w 2016 roku, natomiast najmniej podmiotów (9) w 2020 roku.

4.3. Finanse Gminy Bisztynek

Do zakresu gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zadania gminy określone zostały w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym. Ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Dochody

Wysokość osiąganych dochodów świadczy o pozycji finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Dochody budżetu gminy to dochody własne, subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa. Szczegółowe określenie źródeł dochodów gminy, zasady ich ustalania i gromadzenia określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochodami mogą być również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach.

Zgodnie z Konstytucją, dochody własne gminy obejmują wszelkie dochody jednostek samorządu terytorialnego z wyjątkiem subwencji ogólnych i dotacji celowych.

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (DZ.U. z 2020 r. poz. 23 z późn. zm.) dzieli dochody gminy na grupy.

Pierwszą z nich są wpływy z ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw podatków. Zalicza się do niej następujące podatki:

- ✓ podatek od nieruchomości;
- ✓ podatek rolny;
- ✓ podatek leśny;
- ✓ podatek od środków transportowych;
- ✓ opodatkowanie w formie karty podatkowej;
- ✓ podatek od spadków i darowizn;
- ✓ podatek od czynności cywilnoprawnych.

Drugą grupę dochodów własnych gminy stanowią wpływy z opłat:

- ✓ skarbowej;
- ✓ targowej;
- ✓ uzdrowskiej;
- ✓ eksploatacyjnej;
- ✓ innych, stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

Udziały w podatkach dochodowych, stanowiących dochód budżetu państwa są powszechnie stosowaną formą dochodów jednostek samorządu terytorialnego, traktowaną

jako metoda równoważenia budżetów samorządu terytorialnego. Stanowią one:

- ✓ wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy, określony w ustawie, wynosi 38,08%,
- ✓ wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), od podatników tego podatku posiadających siedzibę na obszarze gminy, wynosi 6,71%

Pozostałe dochody gminy, tj.: kary umowne, wpływy z najmu, dzierżawy i sprzedaży mienia gminy, odsetki od lokat terminowych, odsetki od nieterminowych wpłat, odszkodowania za uszkodzone mienie, wpływy z tytułu usług opiekuńczych, wpłaty za wyżywienie w stołówkach szkolnych i przedszkolnych.

Wydatki

Wydatki są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę, określonych w odrębnych przepisach, pozostające w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego. W budżecie wyodrębnia się wydatki bieżące i majątkowe, w szczególności przeznaczone na:

- ✓ zadania własne gminy;
- ✓ zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami;
- ✓ zadania przejęte do realizacji w drodze umów lub porozumień;
- ✓ zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego;
- ✓ pomoc rzeczową lub finansową innym jednostkom;
- ✓ programy finansowane z udziałem środków zewnętrznych.

Do wydatków bieżących zaliczamy: wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń, zakupy towarów i usług, koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek i realizacją ich statutowych zadań, koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom zaliczanym i niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

Wydatki majątkowe obejmują: wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania. W strukturze wydatków bieżących największą część stanowią wydatki na finansowanie pomocy społecznej, edukacji i wychowania, rodziny. Poza wyżej wymienionymi, gmina również ponosi wydatki w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m.in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie urządzeń komunalnych, gospodarkę mieszkaniową, utrzymanie dróg i ulic, kulturę, sport, turystykę.

4.3.1. Dochody i wydatki

Budżet Gminy Bisztynki w 2020 roku realizowany był zgodnie z Uchwałą Nr XII/120/19 Rady Miejskiej w Bisztynku z dnia 20 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Bisztynki na 2020 rok, która określała źródła dochodów oraz przeznaczenie wydatków. Realizacja inwestycji

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

przebiegała głównie w oparciu o przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej jak również inwestycje określone na dany rok w załączniku inwestycyjnym do uchwały budżetowej. Realizacja budżetu za 2020 rok przedstawia się następująco:

Tabela 92 Prezentacja planu i wykonania budżetu Gminy Bisztynek w roku 2020

	Plan	Wykonanie	% 3:2	% budżetu
1	2	3	4	5
Dochody, w tym	36 192 604,62	35 984 306,92	99,4%	100,0%
Dochody bieżące	32 614 167,83	32 355 706,52	99,2%	89,9%
Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	2 901 848,00	2 819 166,00	97,2%	7,8%
Podatek od nieruchomości	2 177 628,00	2 219 666,37	101,9%	6,2%
Podatek rolny	2 465 000,00	2 365 455,31	96,0%	6,6%
Dochody majątkowe, w tym	3 578 436,79	3 628 600,40	101,4%	10,1%
Dochody ze sprzedaży majątku	430 300,00	463 157,07	107,6%	-
Wydatki, w tym	34 020 534,58	31 576 340,40	92,8%	100,0%
Wydatki bieżące	32 240 842,49	29 928 272,77	92,8%	94,8%
Wydatki majątkowe	1 779 692,09	1 648 067,63	92,6%	5,2%
WYNIK BUDŻETU	2 172 070,04	4 407 966,52		

Źródło: Raport o stanie Gminy Bisztynek na rok 2020

Struktura dochodów zrealizowana została następująco

Tabela 93 Zestawienie struktury dochodów Gminy Bisztynek

	Plan	Wykonanie	% 3:2	% budżetu
1	2	3	4	5
Subwencje	9 738 927,00	9 738 927,00	100,0%	27,0%
Dotacje na zadania własne i zlecone, realizowane na podstawie porozumień, środki na dofinansowanie zadań bieżących i inwestycji i z funduszy celowych	16 121 419,03	16 076 093,66	99,7%	44,7%
Dochody własne	10 332 258,59	10 169 286,26	98,4%	28,3%
RAZEM	36 192 604,62	35 984 306,92	99,4%	100,0%

Źródło: Raport o stanie Gminy Bisztynek na rok 2020

Zaplanowane **dochody majątkowe** to głównie dofinansowanie środkami zewnętrznymi inwestycji
(na plan 3.118.961,68 zł wpłynęły środki w wysokości 3.131.284,75 zł).

Tabela 94 Dochody na 1 mieszkańca w latach 2016 – 2020 (w zł)

Lp.	Rodzaj dochodu	2016	2017	2018	2019	2020
1	ogółem	25 679 682,58	26 923 471,52	30 575 412,66	32 605 769,18	35 984 306,92
2	Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca	3 954,37	4 172,24	4 777,41	5 143,68	5 765,79
3	Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca	3 778,07	4 287,77	5 060,12	5 501,81	5 059,50
4	dochody własne	1 297,32	1 324,18	1 692,37	1 770,80	2 135,27
5	dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	329,42	376,19	427,84	477,99	451,72
6	dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	0,66	2,48	1,03	0,43	1,07
7	dochody własne - dochody podatkowe ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw	643,57	635,64	620,39	684,76	803,31

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Tabela 95 Zadania inwestycyjne (roczne i wieloletnie) zrealizowane w 2020 r. z uwzględnieniem źródeł finansowania

Lp.	Dział	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego realizowanego w 2020 roku (okres realizacji)	Planowane wydatki					Jednostka organizacyjna realizująca zadanie lub koordynująca program	
					rok budżetowy 2020 (8+9+10+11)	w tym źródła finansowania					
						dochody własne j.s.t.	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źr.*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	010	01010	6050	Sieć wodociągowa w miejscowości Sątopy - dokumentacja projektowa i roboty budowlane (2020)	36 463,00	36 463,00					Urząd Miejski
2.	600	60016	6050	Przebudowa ciągów pieszych w Bisztynku przy ul. Słonecznej 3A i 3B (2020)	44 525,83	44 525,83					Urząd Miejski
3.	600	60016	6050	Przebudowa ul. Kąpielowej w Bisztynku (2020)	37 751,19	37 751,19					Urząd Miejski
4.	600	60016	6060	Zakup koparki kołowej (2020)	688 123,50	188 123,50		A. 500 000,00			Urząd Miejski (Fundusz Inwestycji Lokalnych)
5.	700	70005	6050	Termomodernizacja budynku handlowo - usługowo - mieszkalnego i przebudowa pomieszczeń świetlicy	233 252,16	233 252,16					Urząd Miejski

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

				wiejskiej w Paluzach (2015-2020)						
6.	710	71035	6050	Przebudowa alejki na Cmentarzu Komunalnym w Bisztynku (2020)	42 128,74	42 128,74				Urząd Miejski
7.	750	75023	6050	Modernizacja pomieszczeń budynku użyteczności publicznej przy ul. Kościelnej 39 w Bisztynku (2020)	90 000,00	90 000,00				Urząd Miejski
8.	750	75023	6060	Zakup urządzeń zabezpieczających przed atakami i włamaniami przez sieć internet (2020)	22 632,00	22 632,00				Urząd Miejski
9.	750	75023	6060	Zakup samochodu osobowego (2020)	79 180,50	79 180,50				Urząd Miejski
10.	754	75412	6050	Kompleksowa termomodernizacja budynku OSP w Bisztynku - dokumentacja projektowa (2020)	10 000,00	10 000,00				Urząd Miejski
11.	754	75412	6060	Zakup wyważarki hydraulicznej do drzwi (2020)	11 000,00	6 000,00		B. 5 000,00		Urząd Miejski (Samorząd Województwa Warmińsko - Mazurskiego)

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztyńka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12.	754	75411	6170	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na dofinansowanie zadań inwestycyjnych Państwowej Straży Pożarnej (2020)	20 000,00	20 000,00				Urząd Miejski
13.	801	80101	6050	Adaptacja wydzielonej części budynku Szkoły Podstawowej w Sątopach na urządzenie oddziału przedszkolnego - dokumentacja projektowa (2020)	14 957,00	14 957,00				Urząd Miejski
14.	855	85505	6690	Zwrot dotacji uzyskanej w 2017 roku na utworzenie miejsc opieki w Żłobku Miejskim w Bisztyńku w związku z nieobsadzeniem w 2019 roku utworzonych miejsc na poziomie 75% (2020)	5 331,75	5 331,75				Urząd Miejski
15.	900	90001	6050	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna terenu inwestycyjnego w Bisztyńku (2020)	8 241,00	8 241,00				Urząd Miejski
16.	900	90001	6050	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna przy ul. Obwodowej w Bisztyńku - dokumentacja projektowa i roboty budowlane (2020)	224 853,67	224 853,67				Urząd Miejski
17.	900	90095	6050	Renowacja fontanny przy Placu Wolności w Bisztyńku - dokumentacja projektowa (2020)	6 281,00	6 281,00				Urząd Miejski
18.	900	90095	6050	Urządzenie siłowni - Sołectwo Wojkowo (2020)	11 299,90	11 299,90				Urząd Miejski (fundusz sołecki)
19.	900	90095	6050	Urządzenia placu zabaw - Sołectwo Wozławki (2020)	18 932,40	18 932,40				Urząd Miejski (fundusz sołecki)

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

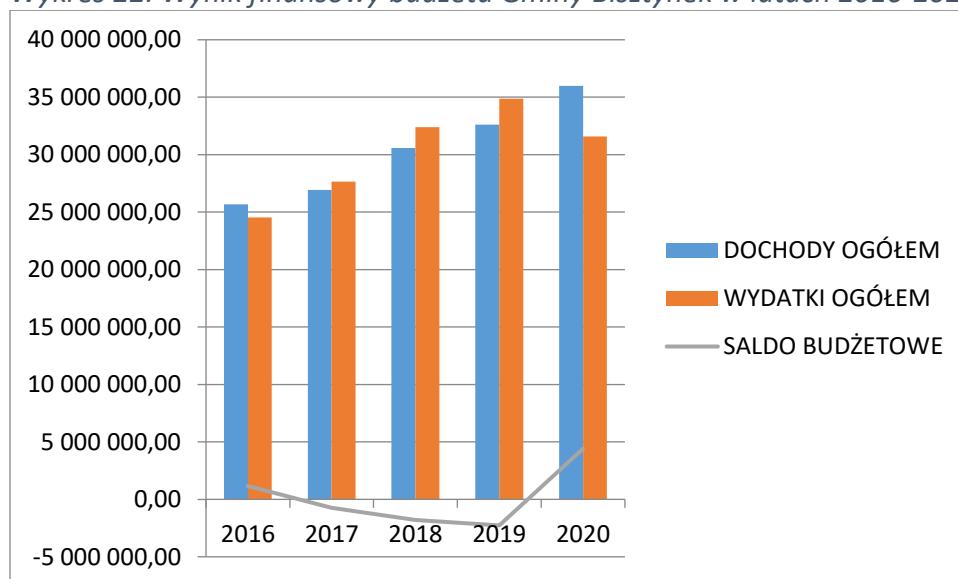
20.	900	90095	6050	Wiata biesiadna- Sołectwo Sątopy - Samulewa (2019-2020)	28 874,99	28 874,99				Urząd Miejski (fundusz sołecki)
21.	900	90095	6060	Urządzenie siłowni (projekt) - Sołectwo Sątopy-Samulewo (2020)	3 690,00	3 690,00				Urząd Miejski (fundusz sołecki)
22.	921	92109	6050	Budowa świetlicy wiejskiej w Sątopach - Sołectwo Sątopy (2017-2020)	6 549,00	6 549,00				Urząd Miejski (fundusz sołecki)
23.	921	92109	6300	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Gminy Sępopol	4 000,00	4 000,00				Urząd Miejski
Ogółem					1 648 067,63	1 143 067,63	0,00	505 000,00	0,00	x
Źródło: Raport o stanie Gminy Bisztynek na rok 2020										
* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:										
A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)										
B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych										
C. Inne źródła										

Nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi, zwana nadwyżką operacyjną, planowana była w wysokości 373.325,34 zł, a osiągnięta została na poziomie wyższym o 2.054.108,41 zł i wyniosła na koniec roku **2.427.433,75 zł**, przy czym 218.485,91 zł to środki, które pozostały na rachunku bankowym projektu „Klucz do kompetencji – wsparcie kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych z Gminy Bisztynek”, 31.645,54 zł to niewykorzystane środki z tzw. „kapslowego” – po wyłączeniu niniejszych środków pozostaje nadwyżka w wysokości **2.177.302,30 zł**. Osiągnięta wyższa nadwyżka powiększa gminie możliwości spłaty zadłużenia, zaciąganego na realizację zadań inwestycyjnych, a także realizację kolejnych inwestycji, bez zaciągania nowego długu.

4.3.2 Saldo budżetowe i prognoza budżetu

W 2020 roku została odnotowana przez Gminę Bisztynek nadwyżka budżetowa w wysokości 4 407 966,52 zł i była najwyższą nadwyżką w latach 2016-2020. Na przestrzeni ostatnich 5 lat deficyt budżetowy występował w 2017 roku (745528,85 zł), 2018 (1 809 354,88 zł) i 2019 roku (2 270 234,46 zł).

Wykres 22. Wynik finansowy budżetu Gminy Bisztynek w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalny, GUS

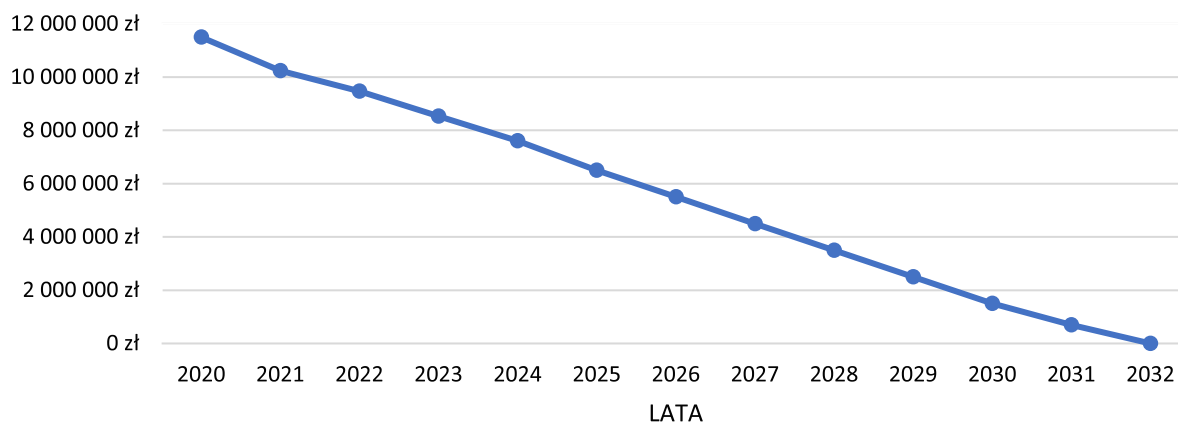
Gmina Bisztynek zobowiązana jest do przygotowania wieloletniej prognozy finansowej w jednostkach samorządu terytorialnego.

Wieloletnia prognoza finansowa

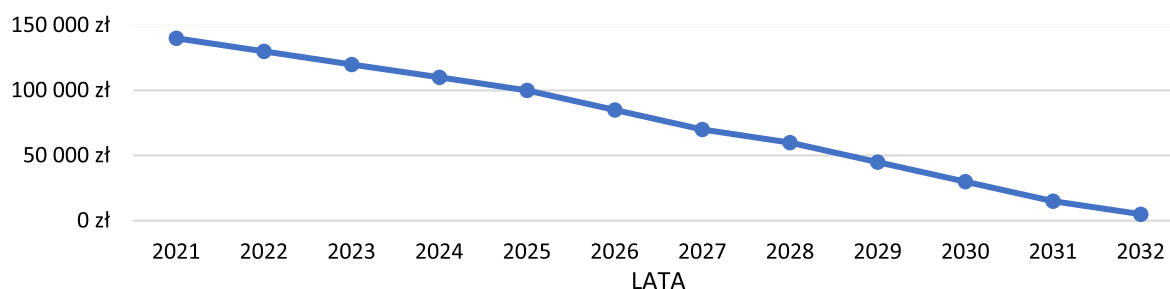
Zadłużenie Gminy na 31.12.2020 roku wynosi ogółem 11.500.000,00 zł. Niniejsze zadłużenie dotyczy kredytów zaciągniętych w latach 2016 - 2019 i przewidywane jest do spłaty do roku 2032.

Wykres 23 Zadłużenie Gminy Bisztynek na 31 grudnia danego roku

Wykres 24 Wydatki na obsługę długu, przy założeniu aktualnego oprocentowania kredytów, opartego na stawce WIBOR 3M + marża przedstawia wykres

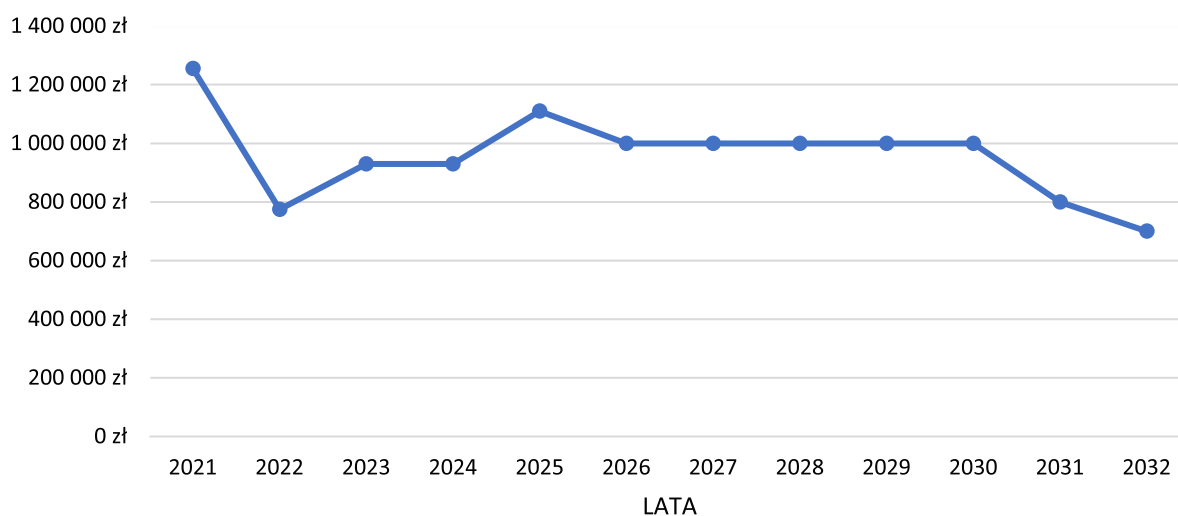

W zależności od umowy i banku kredytującego marża od udzielonego kredytu wynosi od 0,87% do 1,14%.

Wydatki na obsługę długu znacznie zmniejszyły się z powodu spadku stawki WIBOR 3M z 1,71% na początek 2020 roku do 0,21 % na koniec 2020 roku.

W związku z osiągniętą w 2020 roku wyższą nadwyżką operacyjną, w 2021 roku przewiduje się przeznaczenie jej w części na spłatę rat kredytów. To spowoduje, że w kolejnych latach spłata rat zaciągniętych kredytów stanowiła będzie mniejsze obciążenie kolejnych budżetów.

Wykres 25 Spłata rat zaciągniętych kredytów w poszczególnych latach

Malejący dług wpływa bezpośrednio na zmniejszanie się wydatków na obsługę długu.

Obecny dług planowany jest do spłaty do roku 2032. Zaciąganie kolejnego długu wiązać się będzie z dalszym wydłużaniem spłaty. Rosnąc będą koszty obsługi (odsetek). Dłuższy okres spłaty to także możliwość wystąpienia negatywnych skutków, niemożliwych obecnie do przewidzenia, co z pewnością będzie wpływać na dalszy wzrost kosztów obsługi.

Decyzje o dalszym zadłużaniu Gminy należy podejmować bardzo rozważnie, z uwzględnieniem ryzyka, jakie może wystąpić w dłuższej perspektywie.⁵⁴

4.3.3. Wartość projektów finansowanych ze środków unijnych

W ostatnim okresie finansowania tj. 2014-2020 Gmina Bisztynek pozyskała dofinansowanie uzyskała dofinansowanie do poniższych programów operacyjnych:

Tabela 96 Zestawienie liczby oraz wartości zawartych umów o dofinansowanie na terenie Gminy Bisztynek w latach 2017-2020

		2017	2018	2019	2020
Ogółem		15	108	184	219
		1	1	1	1
Program	Wydatki	50 363,81	50 346,31	46 880,89	46 880,89

⁵⁴ Raport o stanie Gminy Bisztynek na rok 2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Operacyjny Polska Cyfrowa	ogółem				
	Wydatki kwalifikowalne	42 406,03	42 208,86	39 055,32	39 055,32
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój		0	0	0	2
	Wydatki ogółem	0,00	0,00	0,00	1 142 291,98
	Wydatki kwalifikowalne	0,00	0,00	0,00	962 723,68
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego		14	107	183	216
	Wydatki ogółem	0,00	14 651 045,30	24 484 562,61	26 319 819,94
	Wydatki kwalifikowalne	0,00	9 735 747,17	16 424 149,67	18 133 205,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 97 Wartość projektów finansowanych ze środków unijnych w okresie finansowania 2014-2020 przez Gminę Bisztynek

Lp.	Nazwa projektu	wartość projektu (zł)	Dofinansowanie (zł)
1.	Poprawa dostępności usług społecznych - modernizacja i adaptacja istniejącego obiektu w celu nadania nowej funkcji społecznej.	3 577 691,02 zł	1 811 206,14 zł
2.	„Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej – adaptacja Bramy Lidzbarskiej wraz zagospodarowaniem otoczenia”	2 602 096,91 zł	1 329 602,13 zł
3.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Sątopach	2 137 237,51 zł	998 104,19 zł

4.	Klucz do kompetencji - wsparcie kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych z Gminy Bisztynek	995 192,50 zł	845 913,62 zł
5.	Wdrożenie e-usług w Gminie Bisztynek	733 451,46 zł	615 428,35 zł
	Razem	10.045.669,40 zł	5.600.254,43 zł

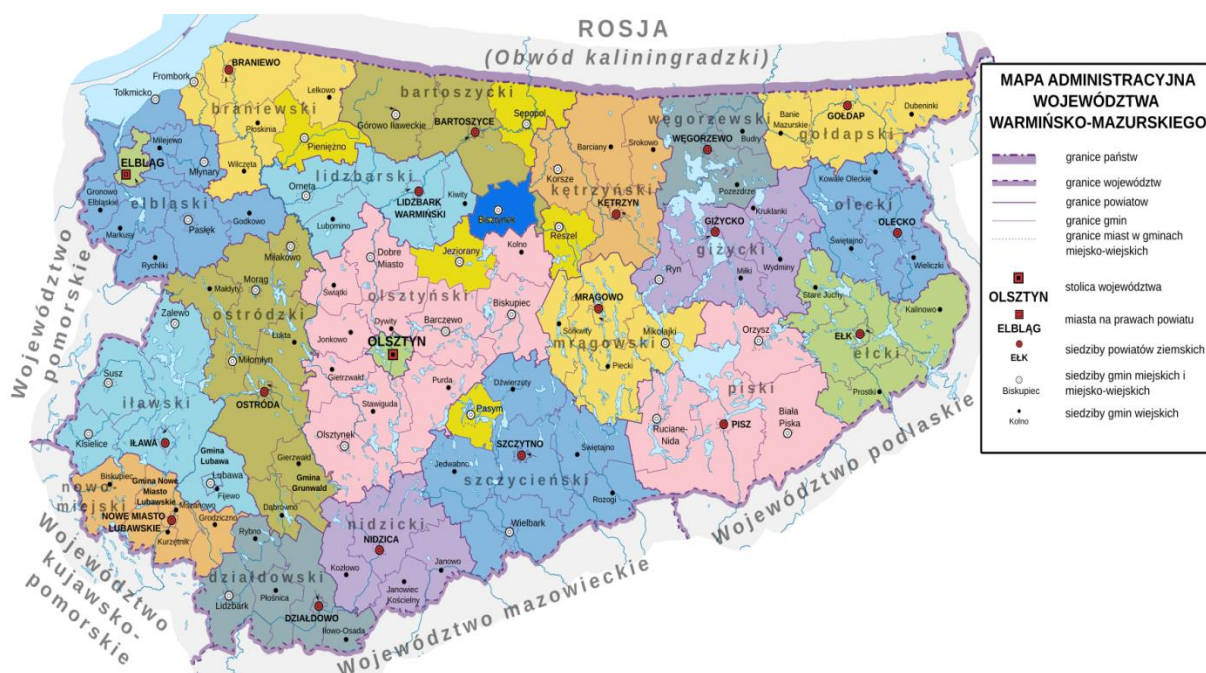
Źródło: Mapa Dotacji

5. Diagnoza porównawcza

W celu porównania poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Bisztynek z innymi gminami, wybrano 6 gmin miejsko-wiejskich położonych w województwie warmińsko-mazurskim oraz gminę miejsko-wiejską Czarna Białostocka w województwie podlaskim. Gminy Sępólno i Jeziorany wybrano ze względu na podobną lokalizację w regionie, Gminy Reszel, Pieniężno oraz Czarna Białostocka wybrano ze względu na podobny potencjał turystyczny oraz charakter gminy, Gminę Pasym wybrano z uwagi na podobną liczbę mieszkańców i powierzchnię.

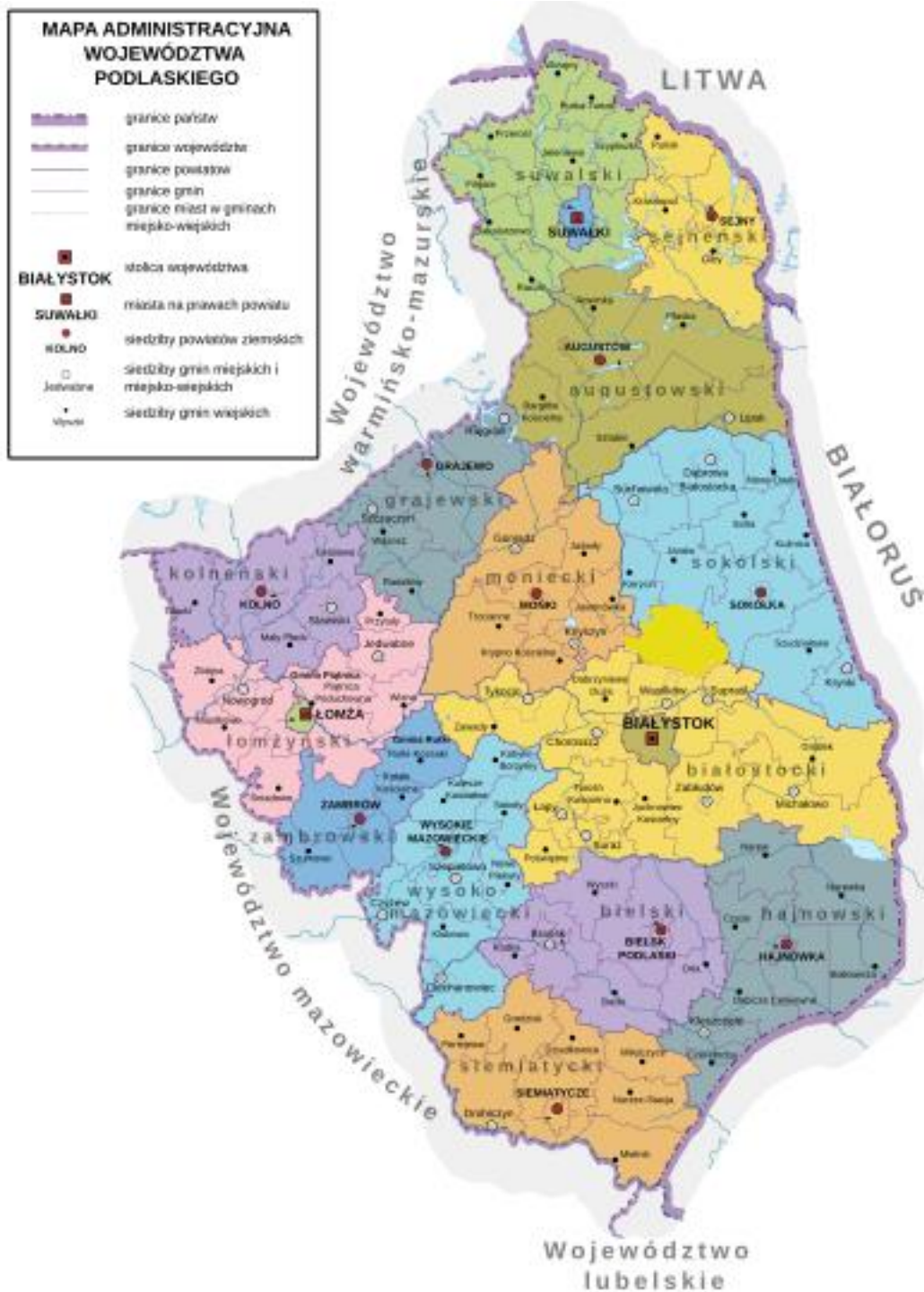
Analizę przeprowadzono w 4 sferach: przestrzennej (powierzchnia, infrastruktura techniczna, mieszkalnictwo), środowiskowej (obszary prawnie chronione, tereny zielone, zanieczyszczenia), społecznej (demografia, dostęp do usług publicznych, dostępność do żłobków, przedszkoli, szkół, pomoc społeczna) i gospodarczej (podmioty gospodarcze, rynek pracy, bezrobocie, dochody i wydatki Gminy). W celu porównania gmin posłużono się przelicznikami wartości wskaźników na jednego, tysiąc lub dziesięć tysięcy mieszkańców. Analizowane wskaźniki zostały przedstawione w tabeli nr 99 Tabela porównawcza gmin miejskich w sferze przestrzennej, środowiskowej, społecznej i gospodarczej.

Mapa 23 Mapa gmin porównywanych z Gminą Bisztynek

Źródło: Zasoby Internetu

Mapa 24 Mapa gmin porównywanych z Gminą Bisztynek

Źródło: Zasoby Internetu

Strefa przestrzenna.

Bisztynek jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 203 km² i w porównaniu z analizowanymi gminami, jest gminą piątą co do wielkości gminą. Gmina Bisztynek ma zbliżoną wielkość z gminą Czarna Białostocka 206 km². Z kolei zbliżone powierzchnie wśród analizowanych gmin mają Gmina Sępól (246 km²) oraz Pieniężno (243 km²), najmniejszą powierzchnie mają: gmina miejsko-wiejska Reszel (179 km²) oraz Pasym (149 km²).

Analizując infrastrukturę techniczną należy stwierdzić, że poziom ludności korzystających z wodociągów (% ogółu ludności z niej korzystającej) w Gminie Bisztynek jest na średnim poziomie w stosunku do porównywalnych jednostek administracyjnych. W Gminie Bisztynek z sieci wodociągowej korzysta 90,0 % ludności. Porównywane wartości osiągnęły gminy Sępól, (89,4 %) oraz Pasym (86,9 %). Najwyższy wskaźnik korzystania z sieci wodociągowej odnotowała Gmina Czarna Białostocka w wysokości 96,3 % oraz gmina Reszel 93,8 %. Dwie spośród analizowanych gmin osiągnęły wskaźnik poniżej 80% tj. gmina wiejska Jeziorany (79,6%) oraz gmina Pieniężno (74,3 %). Gmina Bisztynek pod względem procentu ludności korzystających z sieci kanalizacyjnej (% ogółu ludności) jest na czwartym miejscu (55,5 %) w skali 7 analizowanych gmin. Największy procent ludności korzystających z kanalizacji osiągnięto w gminach: Czarna Białostocka 72,7 %, Reszel 66,9 % oraz Jeziorany (60,9 %). Najniższy procent ludności korzystającej z kanalizacji osiągnięto w gminie Sępól (38,3%).

Odzwierciedleniem powyższych wskaźników są wskaźniki dotyczące podłączenia budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W Gminie Bisztynek 88,3 % budynków jest podłączonych do sieci wodociągowej, natomiast tylko 40,1% do sieci kanalizacyjnej. Wśród analizowanych gmin widnieją duże dysproporcje w zakresie procentu budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej od 63,7 % (Gmina Czarna Białostocka) do 30,8 % (Gmina Sępól). Najwyższy wskaźnik budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej wyniósł 51,3 % i wystąpił w Gminie Jeziorany.

Tak jak wskazano wcześniej w niniejszym dokumencie (podrozdział 2.3 Mieszkalnictwo i infrastruktura techniczna), liczba mieszkań oddanych do użytku w 2020r. spadła w stosunku do roku 2019. Na tle analizowanych jednostek administracyjnych, rozwój mieszkalnictwa w Gminie Bisztynek jest na niskim poziomie. Wskaźnik mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw jest najniższy w gminie Bisztynek (0). Najwyższą wartość wskaźnika osiągnęła gmina Pasym (2067), a następnie gmina Czarna Białostocka (714). Średni poziom wskaźnika osiągnęły: gminy Reszel (333), Sępól (263). Niskie wartości wskaźnik osiągnęły gminy Pieniężno(167) oraz Jeziorany (129).

Strefa środowiskowa.

Z pośród analizowanych jednostek administracyjnych największy udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem posiada gmina Pasym 81 %, następnie Czarna Białostocka 75 %. Najmniejszy procent obszarów prawnie chronionych jest w gminie Sępól (6 %) oraz gminie Bisztynek (9 %). W pozostałych gminach wskaźnik waha się od 18 % w gminie Pieniężno do 32 % w gminie Reszel.

W Gminie Bisztynek (wg danych dla powiatów) wartość wskaźnika emisji zanieczyszczeń gazowych w 2020r spośród analizowanych gmin jest najniższa. W pozostałych

analizowanych jednostkach administracyjnych największy wskaźnik odnotowano w gminie Czarna Białostocka 207728 t/r oraz Gmina Pasym (65427 t/r). W pozostałych gminach zanotowano średni poziom emisji zanieczyszczeń na poziomie od 27701 t/r do 39352 t/r.

Strefa społeczna.

W Gminie Bisztynek w 2020 r. zamieszkiwało 6198 osób i z pośród analizowanych jednostek administracyjnych zajmuje czwarte miejsce pod względem największej liczby ludności. Najwięcej ludności zamieszkiwało gminę Czarna Białostocka (11211), natomiast najmniej gminę Pasym (5294). Najwyższy wskaźnik ludności na 1 km² osiągnęła gmina Czarna Białostocka (54) natomiast najmniejszy wskaźnik osiągnęły gminy Sępoleń (25) i Pieniężno (25). Spośród badanych gmin Gmina Bisztynek uplasowała się na przedostatnim miejscu z wskaźnikiem ludności na 1 km² (31).

W każdej analizowanej gminie występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa, a współczynnik obciążenia demograficznego w 2020 r. był najwyższy w gminie Reszel (29,8), a najniższy w gminie Pasym (21,4). Gmina Bisztynek w 2020 r. zanotowała wartość wskaźnika 24,1. Ujemny przyrost naturalny (na 1000 ludności, dane dla powiatu) jest w każdej analizowanej jednostce. Jednakże najmniejszy przyrost naturalny jest w powiecie bartoszyckim (-5,6) natomiast największy w powiecie olsztyńskim (-1,5). W gminie Bisztynek wskaźnik przyrostu naturalnego wynosił -15,6 i był najwyższy spośród analizowanych powiatów braniewskiego, kętrzyńskiego, olsztyńskiego i białostockiego oraz szczycieńskiego.

Według stanu na 2020 r. wśród badanych jednostek administracyjnych żadna z analizowanych gmin nie osiągnęła dodatniego salda migracji (na 1000 osób). Gmina Bisztynek osiągnęła najwyższą ujemną wartość wskaźnika w wys. -10,58. W pozostałych gminach zanotowano ujemne saldo migracji od -9,11 w gminie Pieniężno do -1,61 w gminie Reszel.

Dostępność do usług medycznych różni się w poszczególnych gminach. Wskaźnik przychodnie na 10 tys. ludności był najwyższy w gminie Jeziorany (8) i gminie Reszel (7), natomiast w gminach Sępoleń, Pieniężno oraz Czarna Białostocka osiągnął wartość 3. Gmina Bisztynek uplasowała się z średnią wartością na poziomie 6 wraz z gminą Pasym.

Liczba mieszkańców gminy Bisztynek przypadająca na 1 aptekę wynosi 6198 i jest porównywalna do wartości gminy Czarna Białostocka (5606). W pozostałych analizowanych gminach wartość wskaźnika ludność na aptekę ogólnodostępną kształtuje się od 2037 Pieniężno do 3040 Sępoleń.

Dostępność miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 w Gminie Bisztynek wynosi (101). Najwięcej miejsc znajduje się w gminie Czarna Białostocka (144). W gminach Sępoleń, Jeziorany, Reszel, Pieniężno, Pasym, Czarna Białostocka nie ma żłobków. W żłobku gminnym w latach 2019 i 2020 nie obsadzono w pełni dostępnych miejsc .

W szkołach podstawowych w analizowanych gminach współczynnik skolaryzacji brutto⁵⁵ tylko w jednej gminie przekracza wartość 90 % i jest to gmina Pasym (91 %). W Gminie Bisztynek współczynnik ten wynosi 77,54 i jest zbliżony do wartości osiągniętych

---

⁵⁵ Współczynnik skolaryzacji brutto np. dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę wszystkich uczniów szkół podstawowych bez względu na wiek na początku danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 7-15 lat (wiek przypisany do tego poziomu) według stanu w dniu 31 XII tego samego roku (źródło www.stat.gov.pl)

przez gminy sąsiadujące tj. gminę Jeziorany (78,14) oraz gminę Sępopol (76,76). Najniższy wskaźnik osiągnęła gmina Czarna Białostocka (74,59).

Wskaźnik dotyczący pomocy społecznej (dane za 2019r.) wskazuje, że najwięcej beneficjentów ośrodków społecznych jest w gminach Pasym (1409), Sępopol (1378) oraz Gminie Pieniężno (1364), a najmniej w gminie Czarna Białostocka (525) oraz w gminie Jeziorany (734). Gmina Bisztynek osiągnęła wartość 948 osób.

Strefa gospodarcza.

Analizując wskaźnik ilości podmiotów wpisanych do rejestru (na 1000 ludności) w 2020 r. należy zauważyć, że Gmina Bisztynek zajęła 4 miejsce na 7 analizowanych gmin. Pierwsze miejsce zajęły gminy Reszel i Pieniężno osiągając wartość (83), następnie gmina Pasym (78) oraz gmina Czarna Białostocka (77). Gmina Bisztynek osiągnęła wskaźnik 67. Najniższy wskaźnik ma gmina Sępopol (59) oraz Jeziorany (61).

Najwięcej mikro przedsiębiorstw (do 9 zatrudnionych osób) na 1000 mieszkańców jest w gminie Pieniężno (79,9) oraz w gminach Reszel (79,8), Pasym (74,6) oraz Czarna Białostocka (74,1). Gmina Bisztynek osiągnęła wskaźnik 64,1 i jest on piątą wartością spośród siedmiu analizowanych gmin. Najmniej mikro przedsiębiorstw ma gmina Sępopol (57,1). W analizowanych gminach najwięcej małych przedsiębiorstw (do 49 zatrudnionych osób) na 1000 mieszkańców jest w gminie Pasym (3,4) oraz gminie Pieniężno (2,8). W Gminie Bisztynek ilość małych firm wyniosła 2,4 co dało jej trzecią pozycję wśród analizowanych gmin. Najmniej małych przedsiębiorstw jest w gminach Jeziorany (2,0) oraz Sępopol (1,8). Najwięcej średnich przedsiębiorstw, czyli zatrudniających od 50 do 249 osób (na 1000 mieszkańców) jest w gminach Czarna Białostocka (0,6) i Bisztynek, Jeziorany i Reszel (0,5). W analizowanych gminach nie ma dużych przedsiębiorstw, zatrudniających powyżej 250 osób. Najwięcej pracujących mieszkańców w porównywanych jednostkach administracyjnych jest w gminie Reszel (122) oraz w gminie Czarna Białostocka (115), a najmniej w gminie Pasym (0) oraz Sępopol (56). Gmina Bisztynek osiągnęła wskaźnik 95 pracujących i był trzeci wynik spośród analizowanych gmin.

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w relacji do średniej krajowej Polska =100) jest w powiecie olsztyńskim (84,3%), a najmniejsze w powiecie bartoszyckim (77,5%).

Największy udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest w gminie Sępopol (11,4%), gminie Pieniężno (11,2 %) i gminie Bisztynek (10,2%), a najmniejszy w gminie Pasym (4,1%) i Czarna Białostocka (5,7%).

Najwięcej zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (na 1000 mieszkańców) jest w gminie Pieniężno (5,07), a najmniej w gminie Sępopol (2,14). W gminie Bisztynek wskaźnik wynosi 4,03, w pozostałych gminach wskaźnik mieści się w granicach od 4,15 (Reszel) do 3,4 (gmina Pasym).

Najwyższe dochody Gminy na 1 mieszkańca (wg danych za 2019 r.) są w Gminie Pasym (6720,44 PLN), Gminie Sępól (6664,08 PLN) i gminie Jeziorany (5970,98 PLN), a najmniej w gminie Reszel (5249,76) oraz Czarna Białostocka (5113,16 PLN). W gminie Bisztynek dochód na 1 mieszkańca wynosi 5765,79 PLN.

Natomiast dochody własne Gminy na 1 mieszkańca (stan na 2019 r.) w Gminie Bisztynek wynoszą 2135,27 PLN i są wartością średnią spośród analizowanych jednostek administracyjnych. Najniższe dochody osiągnęła gmina Pieniężno (1654,54 zł), natomiast najwyższe dochody miała gmina Pasym (3126,67 zł) i gmina Jeziorany (2599,60 zł).

Wydatki Gminy na 1 mieszkańca (stan na 2019 r.) w Gminie Bisztynek wynoszą 5059,50 PLN i są średnie spośród badanych gmin. Najniższe wydatki osiągnęła gmina Reszel (4842,52).

W pozostałych gminach wydatki wynosiły od 5788,69 zł (Gmina Pieniężno) do 4929,84 zł w gminie Czarna Białostocka.

Dynamiczny rozwój miast nie mógłby być na takim poziomie jaki jest obecny, gdyby nie korzystanie ze środków europejskich. Na koniec 2020 r. wartość podpisanych umów o dofinansowanie wszystkich beneficjentów w Gminie Bisztynek w perspektywie finansowej 2014-2020 wyniosła 27.508.992,80 PLN, co daje jej przedostatnie miejsce spośród analizowanych gmin. Większe wykorzystanie środków europejskich było w gminie Pieniężno (238.008.298,62 PLN), gminie Czarna Białostocka (168.803.446,22 PLN) oraz w gminie Reszel (84.187.546,71 PLN). Najmniejszą wartość dofinansowania uzyskała gmina Sępól (16.435.624,43 PLN).

Tabela 98. Tabela porównawcza gmin miejskich w sferze przestrzennej, środowiskowej, społecznej i gospodarczej

Wyszczególnienie	Biszynek gmina miejsko- wiejska	Sępól gmina miejsko- wiejska	Jeziorany gmina miejsko- wiejska	Reszel gmina miejsko- wiejska	Pieniężno gmina miejsko- wiejska	Pasym gmina miejsko- wiejska	Czarna Białostocka gmina miejsko- wiejska	Dane za rok
STREFA PRZESTRZENNA								
powierzchnia ogółem	20 288 ha	24 638 ha	21 149 ha	17 920 ha	24 294 ha	14 920 ha	20 636 ha	2020
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoba)	5666	5524	6103	7 025	4 593	4 616	10 890	2019
ludność korzystająca z wodociągów (% ogółu ludności)	90,0	89,4	79,6	93,8	74,3	86,9	96,3	2019
ludność korzystająca z kanalizacji (% ogółu ludności)	55,5	38,3	60,9	66,9	53,7	44,0	72,7	2019
Liczba ludności korzystająca z gazu (% ogółu ludności)	0,4	0,00	0,00	54,0	0,00	0,00	0,1	2019

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej - w % ogółu budynków mieszkalnych	88,3	91,9	75,4	91,0	72,0	83,5	89,6	2019
budynki mieszkalne podłączone do sieci kanalizacyjnej- w % ogółu budynków mieszkalnych	40,1	30,8	51,3	50,2	37,0	27,6	63,7	2019
mieszkania na 1000 ludności	344,5	353,0	315,7	376,6	337,9	347,5	368,4	2019
mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw	0 (147 za rok 2019)	263	129	333	167	2 067	714	2020
powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności	0,0	107,2	94,1	128,7	52,0	722,2	293,3	2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

nowe budynki mieszkalne na 1000 ludności	0,0	0,8	0,5	0,8	0,3	5,8	2,2	2020
pozwolenia i zgłoszenia z projektem w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	1	0	3	2	2	23	7	2020
STREFA ŚRODOWISKOWA								
obszary prawnie chronione (ha)	1 866,14	1 538,51	5 327,82	5 728,57	4 328,17	12 036,36	15 384,19	2019
udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem %	9	6	25	32	18	81	75	2019/2020
udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem (%)	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	2019
emisja zanieczyszczeń gazowych (t/r) (dane powiatowe)	20 962	20 962	39 352	27 701	28 444	65 427	207 728	2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

STREFA SPOŁECZNA								
liczba ludności	6 198	6 080	7 601	7 464	6 111	5 294	11 211	2020
ludność na 1 km ²	31	25	36	42	25	35	54	2020
ludność w wieku przedprodukcyjnym (%)	17,2	17,0	17,0	15,6	14,6	18,0	16,0	2020
ludność w wieku produkcyjnym (%)	62,2	61,6	63,0	59,9	62,3	63,3	61,5	2020
ludność w wieku poprodukcyjnym (%)	20,6	21,4	20,0	24,5	23,0	18,7	22,5	2020
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	24,1	25,3	23,0	29,8	27,1	21,4	27,9	2020
Współczynnik feminizacji	103	97	103	105	93	101	106	2020
przyrost naturalny na 1000 ludności (dane powiatowe)	-5,6	-5,6	-1,5	-5,5	-2,9	-2,6	-2,5	2020
saldo migracji na 1000 osób	-10,58	-5,2	-2,4	-1,9	-9,1	-3,4	-4,2	2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	-10,6	-4,89	-2,36	-1,61	-9,11	-3,77	-4,62	2020
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób	0,00	0,33	0,00	0,27	0,00	-0,38	-0,44	2020
Przychodnie na 10 tys. ludności	6	3	8	7	3	6	3	2020
ludność na aptekę ogólnodostępną	6 198	3 040	2 534	2 488	2 037	2 647	5 606	2020
miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000	101	b.d	b.d	b.d	b.d	b.d	144	2020
dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	591	667	624	665	685	703	854	2019
współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)	77,54	76,76	78,14	80,25	85,62	91,00	74,59	2019
współczynnik skolaryzacji netto (szkoły podstawowe)	76,60	74,72	76,19	78,24	83,75	89,80	74,12	2019

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	948	1 378	734	954	1 364	1 409	525	2019
Liczba imprez ogółem	0	0	0	0	0	0	0	2020
Biblioteki publiczne na 10 000 ludności	6,5	4,9	1,3	2,7	1,6	3,8	1,8	2020
STREFA GOSPODARCZA								
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	67	59	61	83	83	78	77	2020
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	41	42	45	58	57	63	63	2020
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	4,03	2,14	3,95	4,15	5,07	3,40	2,50	2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej	2 072,3	1 277,8	754,3	1 542,2	1 267,3	484,3	603,9	2020
podmioty na 1000 mieszkańców ogółem	67,0	59,2	61,0	82,5	82,6	78,0	76,8	2020
podmioty wg klas wielkości zatrudniających pracowników 0-9 na 1000 mieszkańców ogółem	64,1	57,1	58,5	79,8	79,9	74,6	74,1	2020
podmioty wg klas wielkości zatrudniających 10-49 na 1000 mieszkańców	2,4	1,8	2,0	2,1	2,8	3,4	2,1	2020
podmioty wg klas wielkości zatrudniających 50-249 na 1000 mieszkańców	0,5	0,3	0,5	0,5	0,0	0,0	0,6	2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

podmioty wg klas wielkości zatrudniających 250-999 na 1000 mieszkańców	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2020
udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)	10,2	11,4	8,0	9,3	11,2	4,1	5,7	2020
stopa bezrobocia rejestrowanego ogółem(w powiatach) (%)	280,6	280,6	167,7	316,1	311,3	162,9	151,6	2020
pracujący na 1000 mieszkańców	95	56	75	122	61	0	115	2020
przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej (Polska =100) (%)	77,5	77,5	84,3	78,0	78,8	80,6	80,9	2019
dochody na 1 mieszkańca (zł)	5 765,79	6 664,08	5 970,98	5 249,76	5 724,38	6 720,44	5 113,16	2020
dochody własne na 1 mieszkańca	2 135,27	2 265,24	2 599,60	1 856,37	1 654,54	3 126,67	1 980,60	2020

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

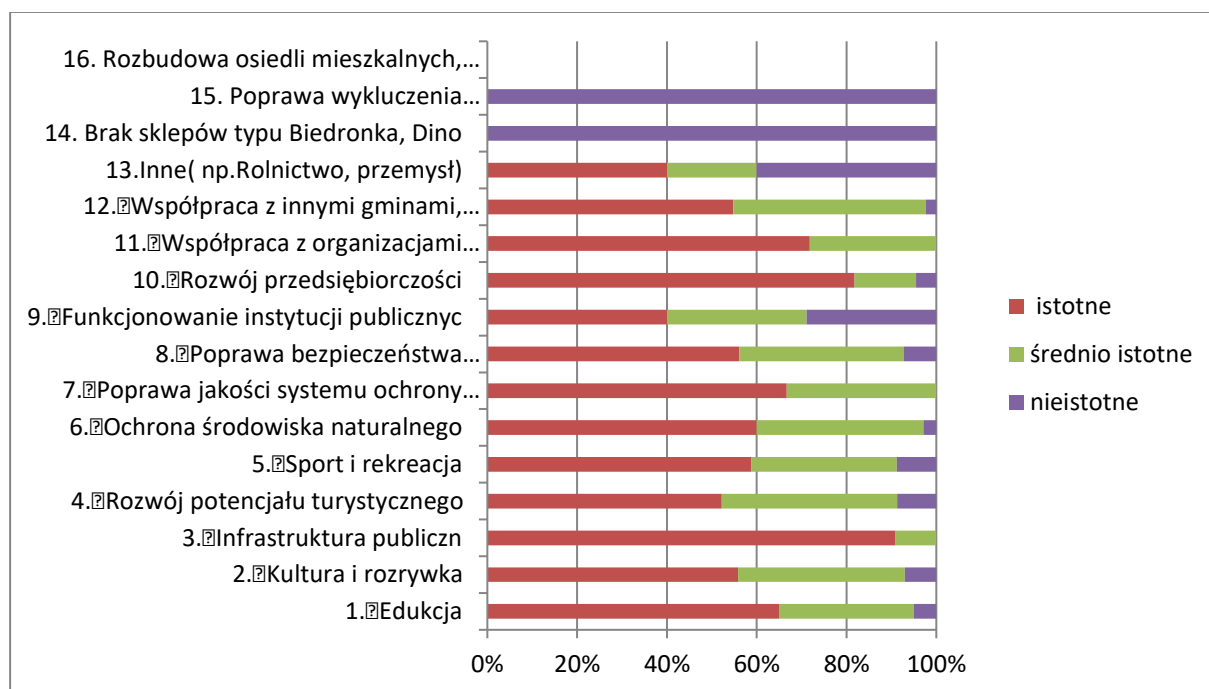
(zł)								
wydatki na 1 mieszkańca (zł)	5 059,50	5 417,86	5 701,64	4 842,52	5 788,69	5 433,26	4 929,84	2020
wartość umów/decyzji o dofinansowanie wydatki ogółem (zł)	27 508 992,80	16 435 624,43	35 099 228,95	84 187 546,71	238 008 298,62	33 491 590,14	168 803 446,22	2020
Miejsca noclegowe na 1000 ludności (dane powiatowe)	6,78	6,78	35,42	6,11	6,65	26,98	9,06	2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

6. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych w lipcu i sierpniu 2021 roku przeprowadzono badania ankietowe. W odpowiedzi otrzymano 59 wypełnionych ankiet. W ramach badań zadano 8 pytań, które dotyczą sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Bisztynek. Poniżej przedstawiono wyniki ankiet na poszczególne pytania.

1. Które z poniższych obszarów powinny stanowić priorytet dla Gminy w perspektywie najbliższych lat?

Według respondentów trzy najistotniejsze obszary, które powinny stanowić priorytet dla Gminy to: infrastruktura publiczna (80,4%), poprawa jakości systemu ochrony zdrowia (72,7 %) i edukacja (64,9 %). Natomiast 3 najmniej istotne to: funkcjonowanie instytucji publicznych (urząd miejski, MOPS) – 24,1 %, rozwój potencjału turystycznego 7,1 %, sport i rekreacja (5,7 %).

2. Proszę wymienić przykładowe (maksymalnie trzy) kluczowe działania / inicjatywy, jakie Państwa zdaniem władze Gminy powinny podjąć w każdym z poniższych obszarów.

Edukacja

- Pozyskanie nowych nauczycieli i zastąpienie tych, którzy osiągnęli wiek emerytalny
- Szkoła zajęcia pozalekcyjne, sportowe, koła zainteresowań, zajęcia w-f rozwijające sprawność, stypendia dla dzieci zdolnych, wyróżniających się
- Zwiększyć poziom nauczania w szkołach. Podjąć próbę utworzenia szkoły średniej.
- Dodatkowe zajęcia
- Zwiększenie miejsc w żłobku
- Bezpieczeństwo
- Zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, stypendia dla zdolnych dzieci

- Usunięcie szkoły w Grzędzie, postawić na nowoczesne rozwiązania edukacyjne
- Utworzenie dodatkowej grupy żłobkowej i zwiększenie ilości miejsc w żłobku
- Plac zabaw przy Zespole Szkolno- Przedszkolnym, oferta zajęć rozwijających i pozalekcyjnych
- Więcej miejsc w żłobkach i przedszkolach - nawiązanie współpracy międzynarodowej przez szkołę z inną szkołą z zagranicy, zorganizowanie wyjazdów na basen w celu nauki pływania
- Zajęcia bezpłatne np. język angielski
- Rozliczanie nauczycieli z wykonanej pracy,
- Stypendia dla dzieci i młodzieży wybitnie uzdolnionych, zwiększenie miejsc w żłobku
- Likwidacja Szkoły Podstawowej w Grzędzie
- Powinna być lepsza opieka na świetlicy szkolnej, aby unikać niekontrolowanych wyjść dzieci. Więcej autobusów szkolnych.
- Stypendia naukowe
- Większa ilość miejsc dla dzieci w żłobku i przedszkolu, przywrócenie dwóch języków od 4 klasy.
- Stypendia dla najzdolniejszych uczniów, budowa boiska przy szkole, zwiększenie liczby miejsc w żłobku
- Zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań
- Zajęcia tematyczne, pozalekcyjne.
- Stypendia dla najzdolniejszych uczniów, stypendia sportowe
- Wyposażenie placów zabaw przy szkołach
- Zajęcia dodatkowe, np. języki obce
- Zwiększenie środków na pomoce zwiększenie dodatków dla nauczycieli
- Integracja i nauka samodzielności. Rozwój przez kontakty z rówieśnikami w innych miastach.
- Podniesie poziomu kształcenia, koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe, stypendia dla zdolnych uczniów, udział szkół i przedszkoli w życiu społecznym
- Stypendia dla dzieci, zwiększenie miejsc w żłobku
- Zwiększyć poziom nauczania w szkołach
- Kursy dla dzieci
- Stypendium motywujące zdolne dzieci. Cyfryzacja i informatyzacja szkoły.
- Likwidacja Szkoły Podstawowej w Grzędzie, więcej atrakcji sportowych dla dzieci
- Podniesienie poziomu nauczania

Kultura, rozrywka i sport

- Sądzę że miasto wspiera inicjatywy społeczne i rozrywka jest na dużo lepszym poziomie niż we wcześniejszych latach
- zajęcia dla dzieci, półkolonie, kabarety, kino plenerowe
- Jest dobrze
- Utworzyć jedną cykliczną imprezę o dużym zasięgu. Wykorzystać niszczący budynek kościoła na cele kulturalne
- Więcej wydarzeń
- Zatrudnienie instruktorów merytorycznych
- zajęcia pozalekcyjne sportowe dla dzieci młodszych 6-10 lat
- Festiwal Muzyki Pięknej, wycieczki do większych miast
- kino, kabarety, ferie, zajęcia wakacyjne

- organizowanie imprez masowych w soboty co jakiś czas (najlepiej tematyczne np. dzień jabłoni), organizowanie koncertów w OKiAL (dla młodych i starszych), organizować spotkania ze znanymi ludźmi
- Plac zabaw dla dzieci, skate park dla młodzieży
- dopasować ofertę zajęć do potrzeb mieszkańców
- spotkania dla dzieci szkolnych
- Wcześniejsze informacje co, gdzie, kiedy. Jasny program na całe wakacje, ferie
- Kawiarenki, miejsca dla turystów do odpoczynku
- imprezy sportowe między zakładem, gminami
- Bezpłatne zajęcia dla młodzieży
- festiwal food trucków, inicjowanie powstania Koła Gospodyń Wiejskich, Festiwal Diabelskiego Placka, Bisztynecki TALENT SHOW, zagospodarowanie okolic dawnego basenu na cele rekreacyjne
- organizowanie zajęć edukacyjno-kulturalnych dla dzieci i młodzieży"
- Nacisk na większy wybór zajęć w OKiAL"
- zorganizowanie jednej porządnej imprezy połączonej z dożynkami, a nie organizowanie mniejszych imprez na które przychodzi coraz mniej osób
- zagospodarowanie okolic dawnego basenu na potrzeby rekreacyjne, powstanie Koła Gospodyń Wiejskich, Bisztynecki Talent Show, utworzenie Radio Bisztynek
- organizacja ferii, kolonii, półkolonii, występy kina, teatryki
- Systematyczne bezpłatne koła zainteresowań, warsztaty dla różnych grup wiekowych
- Większe rozreklamowanie imprez, większy i bardziej zróżnicowany wybór, promocja
- Imprezy plenerowe. Tematyczne dla szerokiego spektrum zainteresowania.
- Zajęcia dla dzieci"
- oferta kulturalna dla wszystkich grup wiekowych, angażowanie szkół i instytucji, Koła Gospodyń Wiejskich
- Amfiteatr Miejski

Infrastruktura publiczna

- Drogi, poprawa ich stanu ale nie przez nasypanie i utwardzenie żwirem ponieważ to nie zdaje egzaminu pod wpływem wody, ulew wszystko się zapada
- Gaz, chodniki, ścieżki rowerowe
- Zapewnienie dobrego stanu dróg, chodników i oświetlenia
- Doprowadzić gaz do Bisztynka. Zbudować lokalne oczyszczalnie ścieków we wsiach bez kanalizacji. Zbudować drogę rowerową przez gminę.
- Kanalizacja na wsi ze względu na dość drogi wywóz nieczystości
- Sieć gazowa, ścieżki rowerowe
- Drogi rowerowe , chodnik w Sątopach, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w dotarciu do szkoły. Osobom starszym w udziale w nabożeństwie czy odwiedzenie grobów.
- Lepsze odśnieżanie miasta zimą, remont drogi od spalonego kościoła do CITu
- Gaz, ścieżki rowerowe
- Naprawa dróg wjazdowych(obok Kościołów), zapewnić dostęp do gazu mieszkańcom (podłączyć wszystkie mieszkania z okolic gazu przy ul. Kolejowej), postawić na każdym rogu śmietniki
- Gazyfikacja, modernizacja wodociągów, ścieżki rowerowe, park z alejami spacerowymi i fontanną, skatepark, park linowy
- Dla biedniejszych dzieci dostęp do Internetu

- Poprawa jakości niektórych chodników i dróg w mieście a przede wszystkim w gminie
- Założyć sieć szerokopasmową, wybudować ścieżkę rowerową na trasie Bisztynek -Lutry, zagospodarować ul. Kąpielową, doprowadzić gaz ziemny
- Położenie światłowodu
- Tu w kwestii dróg jest dużo do zrobienia
- Drogi rowerowe
- dostęp do gazu, dróg rowerowych
- Internet
- Wykazanie poboczy, zamontowanie progów zwalniających na wsiach, dostosowanie chodników do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Doprowadzenie sieci gazowniczej do miasta, Remont dróg w mieście, Odnowienie elewacji budynków w mieście
- Doprowadzenie gazu
- Poprawa dróg chodników i budowa ciekawych ścieżek rowerowych
- Remont drogi powiatowej w kierunku starej apteki
- Powstanie ścieżki rowerowej, dokończenie budowy chodnika od ul. Kościelnej do skrzyżowania dróg Bartoszyce-Biskupiec z drogą Bisztynek-Jeziorany
- Gaz, drogi rowerowe
- Dostęp do gazu, ulice w mieście, ścieżki rowerowe
- Dbanie o drogi gminne
- Naprawa dróg, położenie chodników i namalowanie pasów bezpieczeństwa
- Poprawa jakości istniejących dróg, ścieżki rowerowe
- Doprowadzenie gazu ziemnego, poprawa stanu dróg, obniżenie krawężników
- Gaz w mieście, ścieżki rowerowe na istniejącym nasypie kolejowym
- Dostęp do gazu
- Chodniki w każdej miejscowości, kanalizacja, poprawa istniejących chodników dla niepełnosprawnych i wózków dziecięcych, ścieżki rowerowe
- Dostęp do gazu ziemnego
- Poprawa dróg w Bisztyнку
- Gaz ziemny, podniesienie ciśnienia w mieście i zrobienie burzówki
- Modernizacja kanalizacji wodnej, modernizacja infrastruktury gazowej, drogi wjazdowe
- Budowa ścieżek rowerowych, remont dróg, kanalizacja wszystkich miejscowości

Rozwój potencjału turystycznego

- Promocja kamienia diabelskiego, zagospodarowanie terenu wokół niego
- Większa promocja miasta i ludzi, którzy mają talenty i w ten sposób mogli by promować miasto
- Zbudować publiczne miejsce do parkowania camperów. Rozwinąć sieć tras rowerowych.
- Utworzyć stały punkt informacji turystycznej.
- Filmy promocyjne
- Wykorzystanie przestrzeni "na basenie" (park tematyczny np. wypełniony kwiatami z dużym sercem na środku z kwiatów), stworzyć tematyczne ulice (np. z kwiatami), otworzyć się na duże murale artystyczne np. pomalowanie frontowych ścian na ul. Słonecznej (tematycznie np. sportowcy wszechczasów albo nobliści
- ścieżka rowerowa łącząca miejscowości w gminie, w których są kościoły, zacieśnienie współpracy w ramach ruchu Cittaslow
- Promowanie miasta

- Infrastruktura dla potrzeb kamperów, infrastruktura do ładowania samochodów elektrycznych, stworzyć wypożyczalnię hulajnóg elektrycznych
- zorganizowanie połączenia do Sątóp do stacji kolejowej
- zagospodarowanie ul. Kąpielowej
- Promocja regionu, promowanie mocnych stron
- Hala sportowa, ścieżki rowerowe
- Promocja Kamienia Diabelskiego, dofinansowanie do rozbudowy agroturystyki, wykorzystanie Bramy Lidzbarskiej dla mieszkańców i turystów
- Promocja gminy, zwiększenie bazy noclegowej, promocja lokalnych wytwórców
- Promocja Kamienia Diabelskiego, wykorzystanie bramy Lidzbarskiej na potrzeby mieszkańców i turystów
- 1 miejsce w sezonie powinno być otwarte, żeby turyści zwłaszcza rowerowi mieli gdzie się zatrzymać i coś przekąsić i schować się przed deszczem.
- Dobrze funkcjonujący punkt informacyjny
- Ścieżki rowerowe łączące małe miejscowości
- Wyeksponowanie i rozreklamowanie atrakcji miasta, stworzenie infrastruktury atrakcyjnej turystycznie
- Ścieżki rowerowe, poszerzenie atrakcji turystyczno- kulturowych i ich promocja
- Promocja kamienia diabelskiego min. zadbanie terenu wokół, miejsce wypoczynku, place zabaw
- Trasy rowerowe gminne i powiatowe oraz ścieżki biegowe i spacerowe

3. Co w Pani/Pana miejscowości trzeba zrobić w pierwszej kolejności, w najbliższych latach?

Wśród zgłoszonych inwestycji najczęściej pojawia się gazociąg, ścieżki rowerowe, pumptrack, skatepark, place zabaw, park z alejami spacerowymi, poprawa nawierzchni dróg, chodniki, budowa sklepów typu Biedronka, Dino.

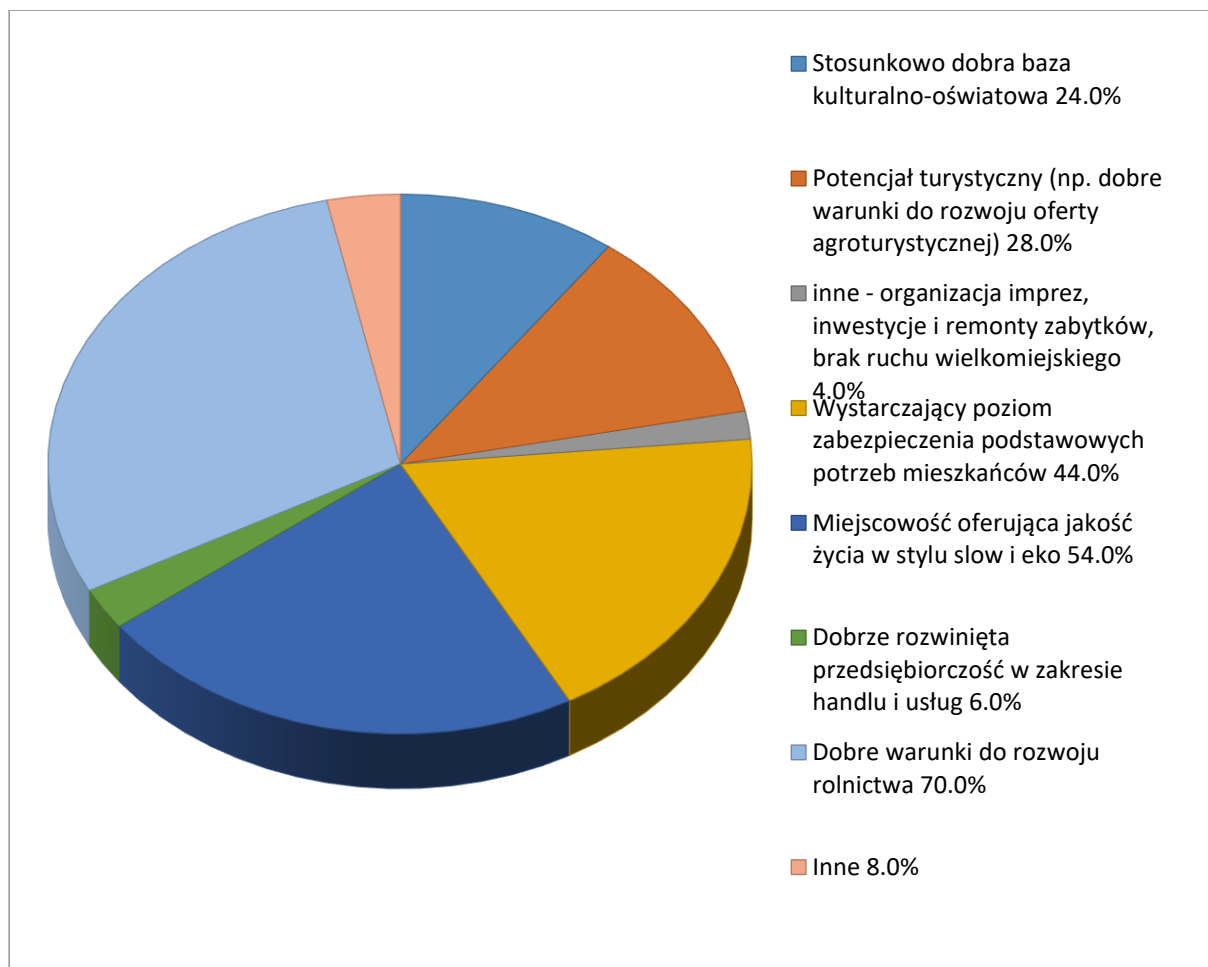
4. Proszę o zaznaczenie 3 mocnych stron Gminy Bisztynek

Do najważniejszych mocnych stron Gminy Bisztynek według respondentów są dobre warunki do rozwoju rolnictwa (70%), miejscowość oferująca jakość życia w stylu slow i eko (54 %) i wystarczający poziom zabezpieczenia podstawowych potrzeb mieszkańców (44%).

Ponadto ankietowani wskazali dodatkowe obszary:

- brak ruchu wielkomiejskiego (korki),
- Inwestycje i remonty zabytków
- Organizacja imprez

Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

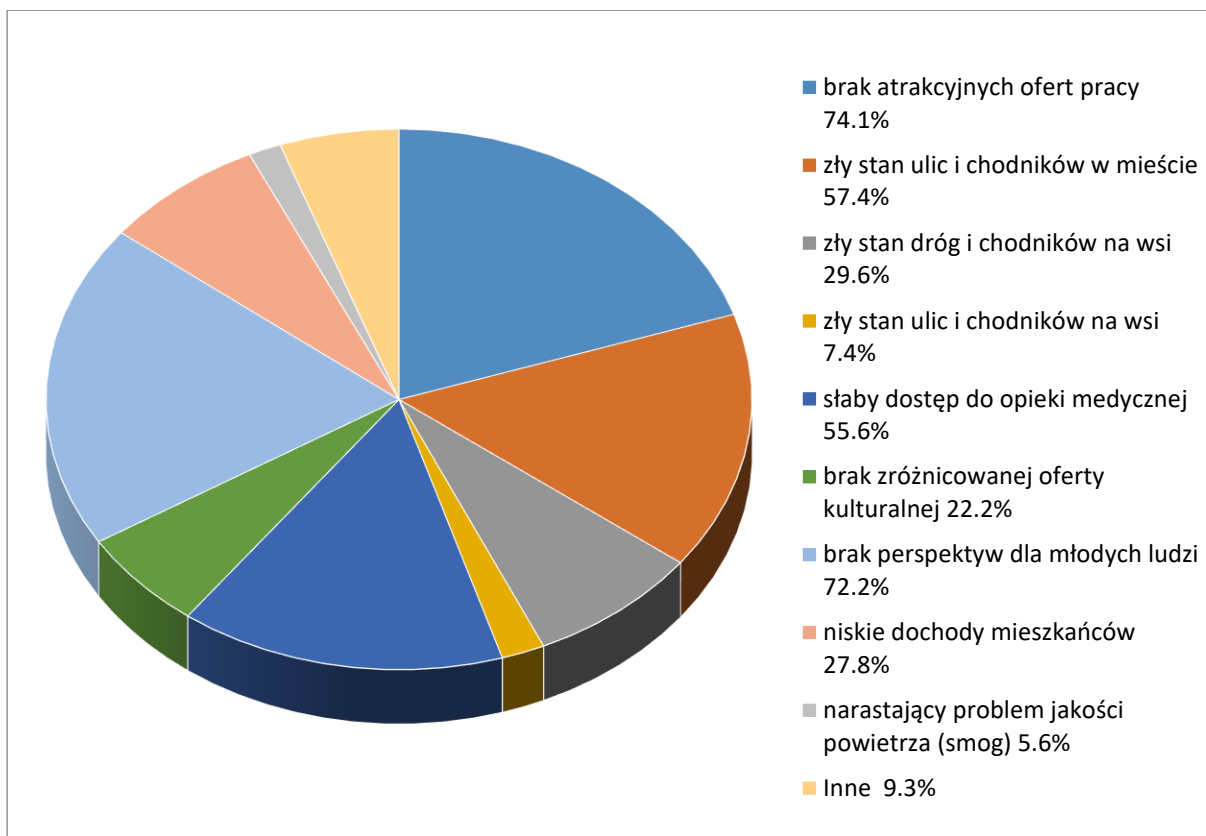

5 Proszę o zaznaczenie 3 słabych stron Gminy Bisztynek

Według respondentów trzy najbliższe strony Gminy to brak atrakcyjnych ofert pracy (74,1%), brak perspektyw dla młodych ludzi (72,2 %) i zły stan dróg i chodników (57,4 %).

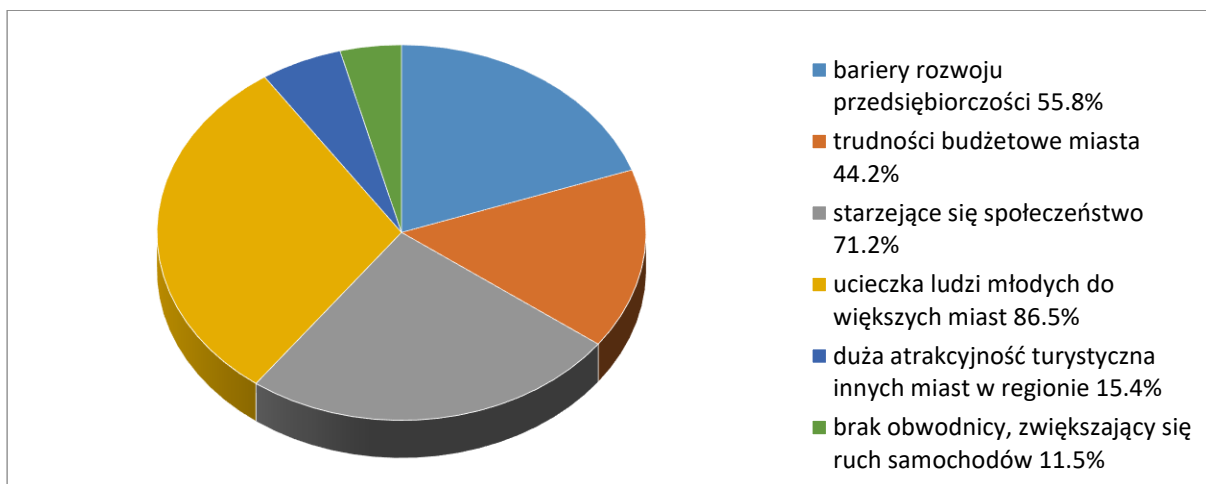
Diagnoza społeczno-gospodarcza Bisztynka

Oprócz wskazanych na wykresie słabych stron Gminy, ankietowani dodali swoje propozycje

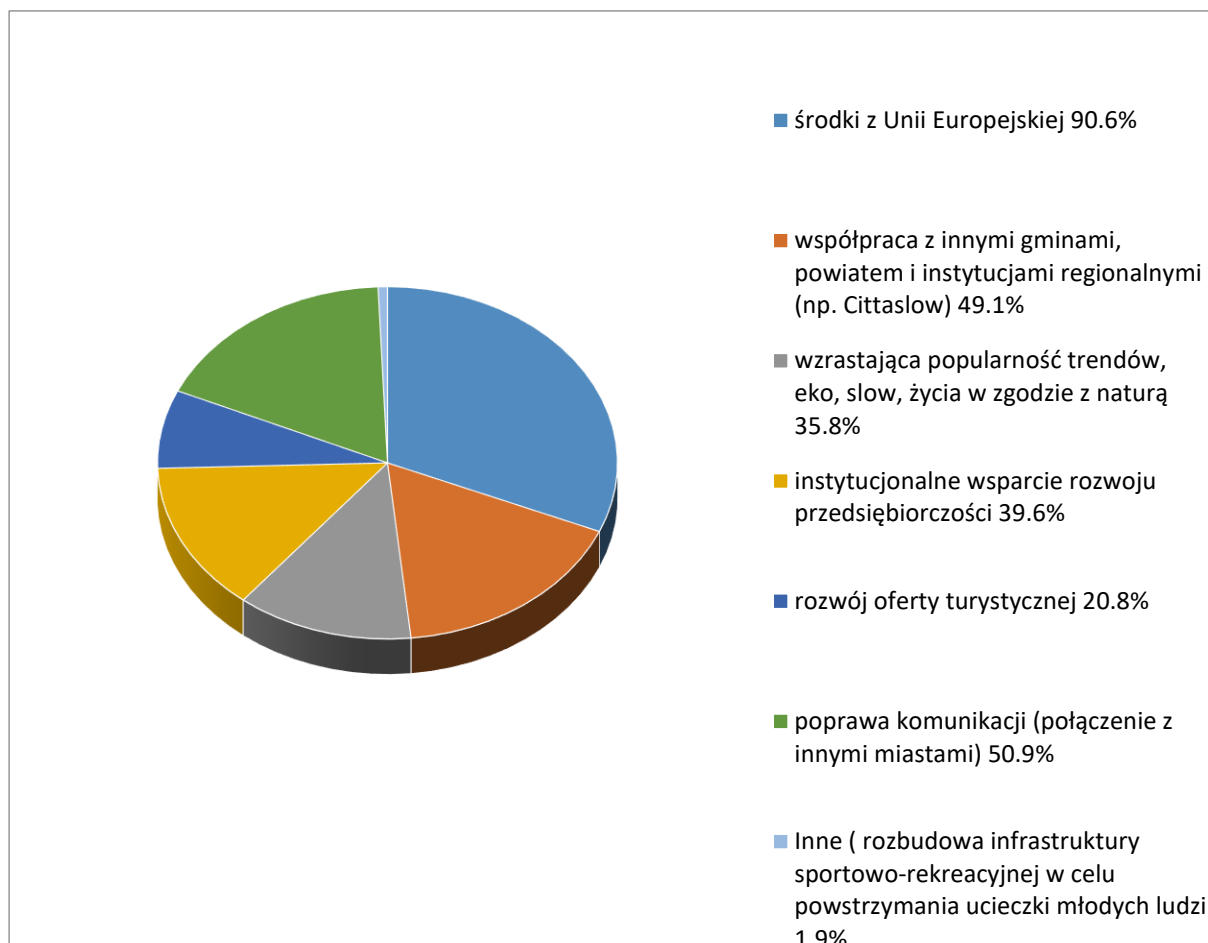
- brak mieszkań
- brak gazu ziemnego
- brak mieszkań do wynajęcia/kupna.
- zarządzanie placówkami oświatowymi
- brak miejsca spotkań integracyjnych dla dzieci i młodzieży typu skatepark

6. Proszę o zaznaczenie 3 największych zagrożeń dla rozwoju obszaru Gminy Bisztynek

Do największych zagrożeń dla rozwoju Gminy Bisztynek według respondentów ankiety jest ucieczka ludzi młodych do większych miast (86,5 %), starzejące się społeczeństwo (71,2%) oraz bariery rozwoju przedsiębiorczości (55,8%).

7. Proszę o zaznaczenie 3 szans rozwojowych dla obszaru Gminy Bisztynek

Do najważniejszych szans rozwojowych dla obszaru Gminy Bisztynek są środki z Unii Europejskiej (90,6 %), poprawa komunikacji (połączenie z innymi miastami) (50,9%) oraz współpraca z innymi gminami, powiatem i instytucjami regionalnymi (np. Cittaslow) (49,1%).

8. Proszę dokończyć zdanie: Uważam, że Gmina Bisztynek jest ...

- ... miejscem z potencjałem. A potencjał ten potrzebuje wsparcia w postaci środków finansowych. Wtedy będzie miejscem, w którym warto żyć i które zapewnia swoim mieszkańcom życie na poziomie. (Żeby nie trzeba było wyjeżdżać, aby udać się do kina, na basen, do lekarza specjalisty)
- ... Zaniedbana, słabo rozpowszechniona. Za mało inwestycji dbających o wygląd miasteczka i bezpieczeństwo. Brak placu zabaw dla dzieci.
- ... Zadbana i ma dobrego Włodarza, co widać na każdym etapie jej rozwoju.
- ... Przyjazna dla mieszkańców. Warto trochę jeszcze o nią zadbać
- ... Bardzo fajna ale dużo mogłaby zmienić na lepsze.

- ... Piękna, ale nudna.
- ... Przyjaznym miastem lecz brakuje miejsc pracy i perspektyw dla młodych ludzi.
- ... Gminą z potencjałem,
- ... W trakcie rozwoju,
- ... Gminą wielkiego potencjału.
- ... Słabo rozwiniętym miasteczkiem, aczkolwiek z dużym potencjałem jeżeli chodzi o turystykę i środowisko
- ... Przewidywalna i nie zaskakująca tradycyjna.
- ... I potrafi być zgrana i kreatywna. Było tu wiele inicjatyw i wiele razy pokazano że można coś stworzyć ale razem w porozumieniu. Bisztynek najcenniejsze co ma to ludzie.
- ... Obdarzona dużym potencjałem, nad którym trzeba sporo popracować.
- ... Gminą z niewykorzystanym potencjałem
- ... Specyficzną gminą. Brakuje tu przedsiębiorstw, hotelarstwa, gastronomii, obiektów turystycznych przyciągających turystów, których jest w pobliżu bardzo dużo. Myślę, że ma ogromny lecz nie wykorzystany potencjał. Brak obiektów rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży.
- ... Brak ścieżek rowerowych tak popularnych w dzisiejszych czasach, promujących zdrowy tryb życia
- ... Dobrym miejscem do życia
- ... Uboga w oferty pracy dla młodych ludzi
- ... Przyjazna dla ludzi lubiących ciszę i spokój, młodzi nie mają tutaj raczej szans na rozwój, uciekają do większych miast
- ... Przyjazna dla rodzin z dziećmi.
- ... Nie jest najgorsza ale też i nie jest najlepsza. Uważam że w mieście jest wszystko zapewnione gorzej już z wioskami
- ... Biedna...
- ... Małym miasteczkiem, ale mogącym naprawdę dużo, tylko ludzie mieszkający nie potrafią tego docenić i uszanować!
- ... Biedna.
- ... Doskonałym miejscem do spokojnego życia
- ... Pięknym i bezpiecznym miejscem do życia
- ... JEST DOBRYM MIEJSCEM DO ŻYCIA
- ... Atrakcyjną turystycznie, spokojną i ekologiczną gminą
- ... Na ścieżce rozwoju, ale trzeba dobrze tym pokierować
- ... Miastem z dużym potencjałem
- ... Mało atrakcyjna dla mieszkańców i turystów, ale jednocześnie ma potencjał na rozwój
- ... Mało atrakcyjna dla mieszkańców (szczególnie dzieci i młodzieży), a także dla turystów, a jednocześnie przyjazna i w miarę bezpieczna
- ... Dobrym miejscem do życia, wymaga tylko kilku zmian

Mieszkańcy gminy są na ogół zadowoleni z tego, że żyją w Gminie Bisztynek i czują się z nim związani. Świadczy o tym bardzo dużo pozytywnych odpowiedzi do ostatniego pytania, w którym respondenci zostali poproszeni o dokończenie zdania „Uważam, że Gmina Bisztynek jest....”. Najczęściej w odpowiedziach ankietowanych powtarzały się zwroty: pięknym,

doskonałym miejscem do spokojnego życia. Jednakże pojawiały się również zwroty negatywne np. zacofana, biedna, pełna niewykorzystanych szans, źle zarządzana.

7. Spis wykresów, rysunków i tabel

Wykres 1 Budynki mieszkalne w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020	27
Wykres 2 Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w latach 2015-2019 na terenie Gminy Bisztynek ...	28
Wykres 3 Długość czynnej sieci rozdzielczej w gminie Bisztynek w latach 2016-2020 (km).....	34
Wykres 4 Liczba ludności w gminie Bisztynek w latach 2016-2020	77
Wykres 5 Liczba ludności Gminy Bisztynek na tle województwa i powiatu w latach 2016-2020	79
Wykres 6 Struktura ludności Gminy Bisztynek w latach 2016-2020	79
Wykres 7 Liczba urodzeń, zgonów i przyrost naturalny na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020	80
Wykres 8. Przyrost naturalny na 1000 ludności na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020.....	81
Wykres 9. Małżeństwa i rozwody na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020	81
Wykres 10 Liczba małżeństw na 1000 ludności na terenie Gminy Bisztynek	82
Wykres 11 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	83
Wykres 12 Piramida wieku mieszkańców gminy Bisztynek 2020	84
Wykres 13 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020 ...	86
Wykres 14 Prognoza podziału grup ekonomicznych mieszkańców Gminy Bisztynek do roku 2030	89
Wykres 15 Osoby pracujące na terenie Gminy Bisztynek z podziałem na płeć stan na 31.12.2019.....	90
Wykres 16 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2020	95
Wykres 17 Struktura wiekowa dzieci w wieku 3-6 lat na terenie Gminy Bisztynek stan na 31.12.2020	101
Wykres 18 Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2016-2018 na terenie Gminy Bisztynek.....	102
Wykres 19 Ćwiczący w klubach sportowych na terenie gminy Bisztynek w latach 2016-2020	142
Wykres 20 Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Bisztynek w latach 2016-2020.....	153
Wykres 21 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020	158
Wykres 22. Wynik finansowy budżetu Gminy Bisztynek w latach 2016-2020.....	146
Wykres 23 Zadłużenie Gminy Bisztynek na 31 grudnia danego roku	147
Wykres 24 Wydatki na obsługę długu , przy założeniu aktualnego oprocentowania kredytów, opartego na stawce WIBOR 3M + marża przedstawia wykres.....	147
Wykres 25 Spłata rat zaciągniętych kredytów w poszczególnych latach	148
Rysunek 1. Położenie Bisztynka na tle Polski, województwa warmińsko-Mazurskiego, powiatu bartoszyckiego.....	5
Rysunek 8 Ilość wyrobów azbestowych na tle Gminy Bisztynek.....	41
Rysunek 11 Obszar chronionego krajobrazu na terenie Gminy Bisztynek	56
Rysunek 12 Rezerwaty przyrody na terenie Gminy Bisztynek	57
Rysunek 13 Użytki ekologiczne na terenie gminy Bisztynek	57
Rysunek 14. Średnie temperatury i opady występujące na terenie gminy Bisztynek.....	60
Rysunek 15 Podział województwa warmińsko-mazurskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2019 r.	60

Rysunek 16 Obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 roku.....	62
Rysunek 26 Gminy o ubytku ludności powyżej 10 % do 2030 roku.	88
Rysunek 29 Pracujący na 1000 ludności w latach 2016-2019 na terenie Gminy Bisztynek	90
Rysunek 30 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w Bisztyнку w latach 2002-2018	91
Rysunek 31 Struktura bezrobocia na terenie powiatu bartoszyckiego, województwa i kraju stan na 31.12.2020 r.	92
Rysunek 33 Poziom wykształcenia Gmina Bisztynek.....	100
Rysunek 34 Liczba osób bezdomnych w podziale na mężczyzn, kobiety i dzieci w województwie warmińsko mazurskim w latach 2014-2019.....	120
Rysunek 35 Poziom wykształcenia osób bezdomnych z województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2014-2019.....	121
Rysunek 37 Udział poszczególnych kategorii przestępstw w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych w roku 2020 na terenie powiatu bartoszyckiego	147
Rysunek 38 Ilość zdarzeń w latach 2017-2020 według poszczególnych gmin.	150
Tabela 1. Osiedla w Bisztyнку	11
Tabela 2. Sołectwa w gminie Bisztynek.....	11
Tabela 3 Liczba decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i o warunkach zabudowy .	13
Tabela 4 Struktura przestrzenna Gminy Bisztynek.....	14
Tabela 5 Powierzchnia geodezyjna Gminy Bisztynek.....	15
Tabela 6 Wykaz terenów inwestycyjnych na terenie Gminy Bisztynek	16
Tabela 7 Czas dojazdu i liczba połączeń do Olsztyna*	22
Tabela 8 Czas dojazdu i liczba połączeń do miasta powiatowego *.....	23
Tabela 9 Ścieżki rowerowe na terenie Gminy Bisztynek (dane za 2019 r.)	25
Tabela 10 Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w latach 2015-2020.....	27
Tabela 11 Atrakcyjność osadnicza w gminie Bisztynek w latach 2016-2020	28
Tabela 12 Zestawienie liczby wydanych pozwoleń na budowę dla powiatu bartoszyckiego w latach 2015-2020	29
Tabela 13 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne	30
Tabela 14 Wielkość zasobu mieszkaniowego Gminy Bisztynek stan na 2017 r.	31
Tabela 15. Wybrane dane statystyczne dotyczące gospodarki wodnej na terenie Gminy Bisztynek...	33
Tabela 16 Wybrane dane statystyczne dotyczące gospodarki kanalizacyjnej na terenie Gminy Bisztynek.....	34
Tabela 17 Ludność korzystająca z oczyszczalni na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2019	35
Tabela 18 Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w latach 2016-2019.....	35
Tabela 19 Odpady zebrane w ciągu roku na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020	38
Tabela 20 Wielkość odpadów zebranych selektywnie w ciągu roku na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2019 (jednostka miary tona)	38
Tabela 21 Koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi stan na 31.12.2020 r...	39
Tabela 22 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020.....	40
Tabela 23. Parametry sieci gazowej i ciepłowniczej na terenie gminy Bisztynek.	42
Tabela 24 Zestawienie długości linii elektroenergetycznych na terenie miasta i gminy Bisztynek	43

Tabela 25 Zestawienie liczby odbiorców energii elektrycznej oraz zużycia energii elektrycznej na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020.....	44
Tabela 26 Mapa Sieci szerokopasmowej na terenie Gminy Bisztynek.....	45
Tabela 27 Mapa nadajników telefonii komórkowej na terenie Gminy Bisztynek.....	46
Tabela 28 Zestawienie liczby i mocy instalacji wykorzystujących OZE na terenie województwa warmińsko-mazurskiego	46
Tabela 29 Instalacje odnawialnego źródła energii wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. na terenie powiatu bartoszyckiego	47
Tabela 30 Łączna liczba oraz moc instalacji OZE oraz mikroinstalacji na terenie Gminy Bisztynek.....	48
Tabela 31 Liczba wydanych zaświadczeń o wysokości dochodu w celu uzyskania podwyższonego dofinansowania w ramach programu Czyste Powietrze na terenie Gminy Bisztynek stan na 27.07.2021 r.	51
Tabela 32 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Bisztynek.....	55
Tabela 33 Formy ochrony przyrody na terenie Miasta Bisztynek	55
Tabela 34 Powierzchnia obszarów chronionych na terenie gminy Bisztynek.....	56
Tabela 35 Zestawienie surowców naturalnych na terenie Gminy Bisztynek	58
<i>Tabela 36. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM2,5).....</i>	<i>61</i>
Tabela 37 Nazwa i długość cieków przepływających przez gminę Bisztynek.....	62
Tabela 38 Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Bisztynek.....	64
Tabela 39 Charakterystyka JCWPd	65
Tabela 41. Dane demograficzne Gminy Bisztynek w latach 2016-2020	78
Tabela 42 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	83
Tabela 43 Dane demograficzne ludności stan na 31.12.2020 r. saldo migracji oraz przyrost naturalny	85
Tabela 44 Procesy demograficzne w Gminie Bisztynek w latach 2010-2020.....	86
Tabela 45 Prognoza ludności w Gminie Bisztynek do roku 2030	87
Tabela 46 Bezrobocie na terenie Gminy Bisztynek	92
Tabela 47 Struktura bezrobotnych według płci i wieku w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020.....	93
Tabela 48 Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020.....	94
Tabela 49. Barometr zawodów w powiecie bartoszyckim	95
Tabela 50 Dochody ogółem Gminy Bisztynek w dziale Oświata i wychowanie w latach 2016-2020 (zł)	99
Tabela 51 Wydatki Gminy Bisztynek w dziale Oświata i wychowanie w latach 2016-2020	99
Tabela 52 Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w placówkach oświatowych na terenie Gminy Bisztynek stan na 31.12.2020 r.	103
Tabela 53 Realizowane programy rządowe w szkołach gminnych	104
Tabela 54 Wyniki egzaminów uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Bisztynek w roku 2020	104
Tabela 55 Wyniki egzaminów uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Bisztynek w roku 2019	105
Tabela 56 Wykaz poradni, gabinetów podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy Bisztynek realizujących świadczenia na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia	107
Tabela 57 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	109
Tabela 58 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	110

Tabela 59 Szczegółowe dane liczbowe osób korzystających ze wsparcia, w ramach ustawy o pomocy społecznej.....	110
Tabela 60 Liczba rodzin wspieranych i liczba osób objętych pracą asystenta rodziny w latach 2017-2020.....	111
Tabela 61 Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego stan na 31.12.2020 R.	117
Tabela 62 Bezdomność na terenie Polski w podziale na województwa.	118
Tabela 63 Liczba osób bezdomnych w wybranych ośrodkach miejskich (wg ośrodków pomocy społecznej – stan na 31 grudnia 2019 r.).....	119
Tabela 64 Zestawienie organizacji pozarządowych.....	123
Tabela 65 Zestawienie zrealizowanych zadań przez organizacje pozarządowe w roku 2020	123
Tabela 66 Frekwencja w wyborach w latach 2018-2020	125
Tabela 67 Mapa Zielona Płuca Polski	128
Tabela 68 Wskaźniki potencjału turystycznego Gminy Bisztynek w latach 2016-2020	129
<i>Tabela 69 Ilość miejsc noclegowych w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020 .....</i>	<i>130</i>
Tabela 70 Zestawienie liczby turystów zagranicznych w latach 2016-2020 odwiedzających teren Gminy Bisztynek	130
Tabela 71 Dziedzictwo kulturowe województwa warmińsko-mazurskiego – krainy historyczne...	131
Tabela 72 Wykaz zabytków nieruchomych Gminy i Miasta Bisztynek.....	132
Tabela 73 Zestawienie zabytków na terenie Gminy Bisztynek wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków	133
Tabela 74 Zestawienie ilości i rodzajów organizowanych imprez na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020	137
Tabela 75 Zestawienie liczby uczestników w organizowanych imprezach na terenie Gminy Bisztynek w latach 2016-2020	138
Tabela 76 Komputeryzacja bibliotek publicznych na terenie Gminy Bisztynek w roku 2020	139
<i>Tabela 77 Dochody Gminy Bisztynek w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w latach 2016-2020 .....</i>	<i>140</i>
Tabela 78 Wydatki Gminy Bisztynek w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	140
Tabela 79 Zestawienie infrastruktury sportowej na terenie Gminy Bisztynek stan na 31.12.2020 r.	141
Tabela 80 Dochody Gminy Bisztynek w dziale Kultura fizyczna w latach 2016-2020	143
Tabela 81 Wydatki ogółem Gminy Bisztynek w dziale Kultura fizyczna.....	143
Tabela 82 Wykrywalność przestępstw na terenie powiatu bartoszyckiego w latach 2017-2020.....	147
Tabela 83 Ilość zaistniałych wypadków i kolizji drogowych na terenie gminy Bisztynek.....	148
Tabela 84 Liczba ofiar śmiertelnych i rannych w wypadkach drogowych.....	149
Tabela 85 Zestawienie zdarzeń w ruchu drogowym i ich skutki na terenie działania Posterunku Policji w Bisztyнку w roku 2020.....	149
Tabela 86 Podmioty gospodarcze w Gminie Bisztynek w 2020 r.	153
Tabela 87 Podmioty gospodarcze z podziałem na spółki i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Bisztynek w 2020 r.	154
Tabela 88 Struktura podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Bisztynek według sekcji PKD 2007	155
Tabela 89 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w latach 2016-2020r.....	156
Tabela 90 Podział podmiotów gospodarczych według klas wielkości w latach 2016-2020 r.	156
Tabela 91 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020.....	157
Tabela 92 Podmioty wyrejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Bisztynek w latach 2016-2020.	157
Tabela 93 Prezentacja planu i wykonania budżetu Gminy Bisztynek w roku 2020	161

Tabela 94 Zestawienie struktury dochodów Gminy Bisztynek.....	161
Tabela 95 Dochody na 1 mieszkańca w latach 2016 – 2020 (w zł).....	162
Tabela 96 Zadania inwestycyjne (roczne i wieloletnie) zrealizowane w 2020 r. z uwzględnieniem źródeł finansowania	164
Tabela 97 Zestawienie liczby oraz wartości zawartych umów o dofinansowanie na terenie Gminy Bisztynek w latach 2017-2020.....	148
Tabela 98 Wartość projektów finansowanych ze środków unijnych w okresie finansowania 2014-2020 przez Gminę Bisztynek	149
Tabela 99. Tabela porównawcza gmin miejskich w sferze przestrzennej, środowiskowej, społecznej i gospodarczej.....	156
Mapa 1 Mapa Gminy Bisztynek.....	6
Mapa 2 Sieć Miast Cittaslow na terenie województwa warmińsko-mazurskiego	9
Mapa 3 Miejskowy Plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Bisztynek	13
Mapa 4 Obszar rewitalizowany na terenie Miasta Bisztynek	17
Mapa 5 Drogi Gminy Bisztynek	20
Mapa 6 Układ głównych dróg na terenie Gminy Bisztynek.....	21
Mapa 7 Dostępność drogowa do Olsztyna w minutach.....	22
Mapa 8 Schemat powiązań międzymiastowych komunikacją publiczną w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 r. – mapa syntetyczna	23
Mapa 9 Infrastruktura kolejowa Sątopy-Samulewo.....	25
Mapa 10 Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 - 2023 (z perspektywą do 2025 r.).....	26
Mapa 11 Mapa geotermalna województwa warmińsko- mazurskiego na podstawie mapy geotermalnej Polski	49
Mapa 12 . Lokalizacja istniejących piętrzeń i moc możliwych do postawienia elektrowni wodnych w województwie warmińsko-mazurskim.....	50
<i>Mapa 13 Nasłonecznienie w województwie warmińsko-mazurskim.....</i>	<i>51</i>
Mapa 14 Obszar gminy Bisztynek leży w dorzeczu rzeki Pregoty.....	53
Mapa 15 Położenie Gminy Bisztynek na tle krain fizycznogeograficznych	54
<i>Mapa 16 Surowce naturalne na terenie Gminy Bisztynek.....</i>	<i>58</i>
Mapa 17 Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Bisztynek.....	64
Mapa 18 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Gminy Bisztynek.....	65
Mapa 19 Jednolite części wód podziemnych na terenie Gminy Bisztynek	66
Mapa 20 Mapa zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Bisztynek.....	68
Mapa 21 Jednostki administracji publicznej z szerokopasmowym dostępem do Internetu poprzez stałe	145
Mapa 22 Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie Gminy Bisztynek stan na 22.08.2021 r.	148
Mapa 23 Mapa gmin porównywanych z Gminą Bisztynek	150
Mapa 24 Mapa gmin porównywanych z Gminą Bisztynek	151

Załącznik nr 1 Wzór ankiety w ramach Diagnozy społeczno-gospodarczej Bisztynka

Szanowni Państwo!

W związku rozpoczęciem prac nad opracowaniem "Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Bisztynka do roku 2030", zwracamy się do Państwa z prośbą o wypełnienie poniższej ankiety. Ankieta ma odzwierciedlać rzeczywistą sytuację w gminie oraz jej najważniejsze potrzeby. Zebrane w ten sposób dane pozwolą nam uwzględnić Państwa sugestie. Licząc na współpracę zapewniamy jednocześnie, że ankieta jest anonimowa, a wyniki będą podawane wyłącznie w formie zbiorczej.

Z góry dziękujemy za wypełnienie ankiety

Marta Piskorz, Elżbieta Sobczyk

Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie

Ankiety proszę wypełnić do 30 lipca 2021 r.

Proszę o wyrażenie opinii na temat wskazanych elementów stawiając znak X w odpowiedniej rubryce.

1. Które z poniższych obszarów powinny stanowić priorytet dla Gminy w perspektywie najbliższych lat (proszę ocenić w skali 1-4, gdzie 4 – bardzo istotne, 3 – istotne, 2 – średnio istotne, 1 – nieistotne)

1. Edukacja (szkoły, przedszkola, żłobek)
2. Kultura i rozrywka
3. Infrastruktura publiczna (np. dostęp do gazu, kanalizacji, wodociągów, internetu, dróg i chodników, drogi rowerowe)
4. Rozwój potencjału turystycznego
5. Sport i rekreacja
6. Ochrona środowiska naturalnego
7. Poprawa jakości systemu ochrony zdrowia
8. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
9. Funkcjonowanie instytucji publicznych (np. urząd miejski, MOPS)
10. Rozwój przedsiębiorczości
11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi
12. Współpraca z innymi gminami, powiatem i instytucjami regionalnymi

Inne, proszę wymienić maksymalnie dwa inne obszary i ocenić ich znaczenie

13. ....

14. ....

2. Proszę wymienić przykładowe (maksymalnie trzy) kluczowe działania / inicjatywy, jakie Państwa zdaniem władze Gminy powinny podjąć w każdym z poniższych obszarów. W przypadku braku działań, proszę o wpisanie „nie wiem”.

1. Edukacja (szkoły, przedszkola, żłobek)

.....
.....
.....
.....

2. Kultura i rozrywka

.....
.....
.....

3. Infrastruktura publiczna (np. dostęp do gazu, kanalizacji, wodociągów, Internetu, dróg i chodników, dróg rowerowych)

.....
.....
.....

4. Rozwój potencjału turystycznego

.....
.....
.....

5. Sport i rekreacja

.....
.....
.....

6. Ochrona środowiska naturalnego

.....
.....
.....

7. Poprawa jakości systemu ochrony zdrowia

.....
.....
.....

8. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

.....
.....
.....

9. Funkcjonowanie instytucji publicznych (urząd miejski, MOPS)

.....
.....

.....
.....
10.   Rozwój przedsiębiorczości
.....
.....
.....

11.   Współpraca z organizacjami pozarządowymi
.....
.....
.....

12.   Współpraca z innymi gminami, powiatem i instytucjami regionalnymi

[Dodatkowy obszar wskazany przez respondenta]
.....
.....
.....

3. Co w Pani/Pana miejscowości trzeba zrobić w pierwszej kolejności, w najbliższych latach? (proszę wymienić max. 3 inwestycje)

- 1.....
2.....
3.....

4. Proszę o zaznaczenie 3 mocnych stron Gminy Bisztynek:

- Dobre warunki do rozwoju rolnictwa
- Potencjał turystyczny (np. dobre warunki do rozwoju oferty agroturystycznej)
- Miejscowość oferująca jakość życia w stylu slow i eko
- Stosunkowo dobra baza kulturalno-oświatowa
- Wystarczający poziom zabezpieczenia podstawowych potrzeb mieszkańców
- Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość w zakresie handlu i usług
- inne (jakie?)
.....
.....

5. Proszę o zaznaczenie 3 słabych stron Gminy Bisztynek:

- brak atrakcyjnych ofert pracy

- zły stan ulic i chodników w mieście
- zły stan dróg i chodników na wsi
- zły stan ulic i chodników na wsi
- słaby dostęp do opieki medycznej
- brak zróżnicowanej oferty kulturalnej
- brak perspektyw dla młodych ludzi
- niskie dochody mieszkańców
- narastający problem jakości powietrza (smog)
- inne (jakie?)

.....
.....

6. Proszę o zaznaczenie 3 największych zagrożeń dla rozwoju obszaru Gminy Bisztynek:

- bariery rozwoju przedsiębiorczości
- trudności budżetowe miasta
- starzejące się społeczeństwo
- ucieczka ludzi młodych do większych miast
- duża atrakcyjność turystyczna innych miast w regionie
- brak obwodnicy, zwiększający się ruch samochodów
- inne (jakie?)

.....
.....

7. Proszę o zaznaczenie 3 szans rozwojowych dla obszaru Gminy Bisztynek:

- środki z Unii Europejskiej
- współpraca z innymi gminami, powiatem i instytucjami regionalnymi (np. Cittaslow)
- wzrastająca popularność trendów, eko, slow, życia w zgodzie z naturą
- instytucjonalne wsparcie rozwoju przedsiębiorczości
- rozwój oferty turystycznej
- poprawa komunikacji (połączenie z innymi miastami)

inne (jakie?)

.....
.....

8. Proszę dokończyć zdanie: *Uważam, że Gmina Bisztynka jest*

.....
.....
.....
.....